הארץ

85 אג' יום ב' י"א בטבת תשמ"ז, 12 בינואר 1987 VOL. 68/20582 JANUARY 12 1987
(כולל מע"מ (בשולה 75 אג'))

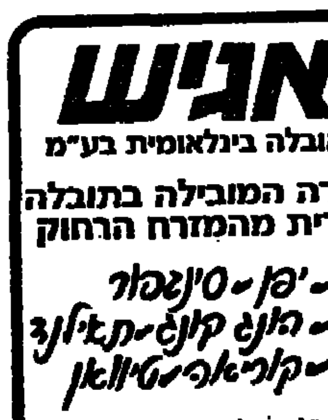

אגיש
הובלה בינלאומית בע"מ
החברה המובילה בתובלה אוירית מהמזרח הרחוק
יפן-סינגפור
הונג קונג-תאילנד
קוריאה-טייואן
רח' ריב"ל 18 תל-אביב, טל: 03-371282

הורוביץ השעה התפטרותו עד מחר

נענה לפניותיהם של ראש הממשלה וממלא מקומו • פרס טילפן אמש בעת ישיבת מועצת מנהלי בל"ל ואמר להורוביץ: לא מתפטרים ברגע של משבר • ברונו: בנק ישראל יבדוק גם תנאי השכר של יתר הבכירים בבנק לאומי ובבנקים אחרים • "לא יעלה על הדעת שמנהל בכיר יבקש מעובדיו להתרסן בשעה שבהנהלה קורים דברים כאלה" • הסתדרות הפקידים תתבע את הנהלת בנק לאומי על הפרת הסכמי עבודה

ארנסט יפת וידידתו שושנה וינר, בהגיעם אתמול מישראל לניו-יורק. בתמונה שטרסלר מוסיף: בכירי בנק לאומי בתל-אביב העריכו אתמול, כי יפת אינו עומד לחזור בעתיד הקרוב לישראל. (צילום מיוחד מניו-יורק ל"חדשות").

אלי הורוביץ, אמש. אחרי הדיון אמר הורוביץ: "מיצוות הלב היא להתפטר — אך מפאת כבודם של הפונים אלינו ביקשתי מחברי להשעות התפטרותם". (צילום: עודי קרן).

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

יושב ראש מועצת המנהלים של בנק לאומי אלי הורוביץ, החליט אתמול להשעות את התפטרותו מתפקידו עד מחר — מועד בו אמורה להתכנס פעם נוספת מועצת המנהלים של בנק לאומי. אלי הורוביץ מסר אתמול כי בכך נענה למעשה לפניותיהם של ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס.

מלבד הורוביץ, השתתפו אתמול בישיבת הדירקטוריון של הבנק הנגיד אריה חולצין, ראש עיריית רחובות יחזקאל הרמלך, אהרן בן עזר והפרופסור פנחס זוסמן. הורוביץ מסר כי כל הדירקטורים ביקשו להתפטר מתפקידם והוא אף קיבל מהם מעטפות עם מכתבי התפטרות אותן לא פתח. "מצוות הלב, החשק הוא להתפטר, אך מפאת כבודם של הפונים אלינו ביקשתי מחברי המועצה האחרים לעכב את התפטרותם".

שלשום, מיד לאחר שובו מאוסטריה נפגש הורוביץ לשיחה עם

(סוף בעמוד 4)

הממשלה תדון הערב בצעדי הקיצוץ שאישר הקבינט הכלכלי בתקציב:

שכר לימוד עד 410 ש"ח בשנה ותשלום תמורת שרותי בריאות

צעדים אחרים: מס על קצבאות ילדים; ייקור המסובסדים; צמצום 1,233 משרות במגזר הציבורי • שר האוצר נסוג מכוונתו לקצץ 180 מיליון ש"ח מתקציב הבטחון; מציע לקצץ 80 מיליון • נסים: לא נעשה צעד — ובכלל זה פיחות — אם יערער היציבות • ההסתדרות: לא נתנגד לפיחות אם ייעשו צעדי צמיחה

מאת צבי זרחיה
מוסר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה תתכנס הערב לישיבה מיוחדת, שתיוחד לדיון בקיצוץ בתקציב המדינה, לאחר שהקבינט הכלכלי, בהשתתפות ראש הממשלה, ממלא מקומו, שר האוצר ושר הכלכלה, גיבשו אתמול תוכנית לקצץ 320 מיליון ש"ח בתקציב. תוכנית זו אינה כוללת קיצוץ בתקציב הביטחון.

לפני ישיבת הממשלה, ייפגש ראש הממשלה יצחק שמיר עם שר הביטחון יצחק רבין, במגמה להשיג את תמיכתו בקיצוץ כלשהו בתקציב הביטחון. שר האוצר נסוג מכוונתו לקצץ 180 מיליון ש"ח בתקציב זה, ומציע קיצוץ של 80 מיליון ש"ח. הקבינט הכלכלי יתכנס אף הוא לישיבה מיוחדת, לפני ישיבת הממשלה הערב.

ההצעה לקצץ 320 מיליון ש"ח בתקציב המדינה כוללת את הצעדים האלה:

• גביית שכר לימוד שיוגדר כהשתתפות ההורים במימון הוצאות מערכת החינוך. הורים לילדים מגיל גן ועד כיתה י"ב יחויבו בתשלום שכר לימוד מ־100 עד 410 ש"ח לשנה לכל תלמיד. (אך הורים לא יחויבו בתשלום שנתי לגבי יותר משלושה ילדים). הורים שהכנסת משפחתם אינה עולה על 1,000 ש"ח יהיו פטורים מהתשלום השנתי. קבוצת התשלום תיקבע על פי ההכנסה המשפחתית ומספר הנפשות במשפחה. על פי נתוני האוצר, כי 50% מהמשפחות יהיו פטורים מהתשלום הזה. התשלום השנתי לשנות הלימודים תשמ"ח ותשמ"ט ייקבע לקראת כל אחת מהן.

במשרד האוצר הסבירו אתמול, כי גביית התשלום נובעת מכך שמשרד החינוך לא קיצץ בתקציבו בשנת 86'. מהאוצר נמסר, כי משרד החינוך היה צריך לקצץ בשנת 86', 60 אלף שעות הוראה, כפי שהוחלט בינואר 86', אולם לא עשה כן ולפיכך היה צורך להנהיג עתה את

סוף בעמוד 2, טור 3

מנכ"ל המזרחי לשעבר אהרון מאיר מואשם במירמה בעת מפולת המניות

מאיר, ר"2 בכירים בבנק, אלי אונגר וירח ניסן, נאשמים שרכשו מניות המזרחי מהברוקר משה לביא ב־8 מיליון דולר בניגוד לאינטרס של הבנק

מאת צבי הראל
מוסר "הארץ" בבית המשפט

המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי, אהרון מאיר (64), הואשם בעבירות רבות הקשורות לנפילת המניות הבנקאיות באוקטובר 1983.

בנוסף לו, הואשמו שני בכירים בבנק: אליהו אונגר (47), סמנכ"ל הבנק, וירח ניסן (44), סמנכ"ל בכיר במחלקת ניירות הערך.

בין השאר, השלושה מואשמים בעבירות האלה: עבירות בנהלים ועושים בתאגיד, בידיעה הפרת אמונים בתאגיד, רישום כוזב בתאגיד וניהול בלתי־תקין של עסקי הבנק.

(ראה ידיעה מפורטת בעמוד 10).

תלונות מלקוחות

אהרון מאיר

בין הגורמים לפתיחת החקירה המשטרתית המסועפת היתה ח"כ שולמית אלוני (רצ), עקב תלונות שקיבלה מלקוחות. החומר הועבר בשלב מסויים ליועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, ואת החקירה ניהל רב פקד שמעון מיילי, מהיחידה לחקירות הונאה.

בכתב האישום, התובעת ליה לבראן טוענת כי למנכ"ל הבנק, מאיר, היו יחסים מיוחדים עם הברוקר משה לביא, חבר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, המשמש מנהל חברת יועצים להשקעות.

יתרות גדולות

בינואר 1983, נטען בכתב האישום, עקב משברים כלכליים שזיעזעו את המשק, התמוססות הנ(יות) החופשיות, חשש לביא לנפילת המניות הבנקאיות, ולכן מכר את כל מניות בנק המזרחי שהחזיק בתיקי לקוחותיו. מנכ"ל בנק המזרחי הזעיק את לביא ללשכתו, עקב הצטברות יתרות במזומנים אצלו ממכירת מניות הבנק.

עסקה בארבע עיניים

התובעת טוענת כי בין השניים היתה פגישה בארבע עיניים, ובה נערכה וסוכמה עסקה שלפיה ירכוש לביא בחזרה את מניות הבנק. תמורת הבטחה כי הבנק ירכוש ממנו את המניות של לקוחותיו בכל מועד שירצה, וישלם בעד המניות לפי שער המכירה של היום הקודם שבו נסחר בבורסה.

מתיחות בין צה"ל ליוניפי"ל עקב מות חייל או"ם מאש צה"ל בדרום לבנון

צה"ל: הרגנו החייל האירי בשגגה; אירלנד ויוניפי"ל: התקפה מכוונת

דובר צה"ל: החייל היה במבנה סמוך לחוליית מחבלים ונהרג מאש שנורתה אליהם • אירלנד: נוציא חיילינו מדרום לבנון עקב ההתנכלויות להם • ישראל הביעה צער

מאת מנחם הורוביץ
כתב "הארץ" בצפון
והסוכנויות הידיעות

אירלנד מחתה לפני ישראל על מותו של חייל אירי אתמול בדרום לבנון, ושר ההגנה שלה, פרי אוקונל, אמר ברדיו דבלין: "עכשיו יש לנו הוכחות ישירות של צה"ל". במכתב מחאה ששלח משרד החוץ האירי למשרד החוץ של ישראל נאמר כי אירלנד מתכוונת להוציא את חייליה מדרום לבנון עקב ההתנכלויות להם.

בהודעה שפרסם דובר צה"ל על התקרית נאמר, כוח צה"ל זיהה שלשום, סמוך ל־9 בערב, חוליית מחבלים גדולה בכפר ברעשית בגבול אזור הבטחון. הכח פתח באש אל המחבלים. מהירי נהרג בשגגה חייל אירי מכוח יוניפי"ל, שהיה בעמדת או"ם במבנה סמוך לחוליית המחבלים. צה"ל חוקר את האירוע ומצער לפטירה.

"זו היתה התקפה מכוונת על מוצב של האו"ם", אמר שר ההגנה האירי. "אני חש כי התקפה נערכה מתוך ידיעה שבגלל הקשרנו הקפדנית בתפקידנו לשמור על השלום, לא תושב אש על אף פרובוקציה חמורה". הוא הוסיף כי מותו של רב טוראי דרמוט מקלאפלין "מעורר אכזבה וסלידה".

מתיחות צה"ל־יוניפי"ל

מתיחות רבה השתררה בין חיילי צה"ל לחיילי יוניפי"ל עקב התקרית. מפקדת חיל האו"ם מאשימה את צה"ל כי החייל נהרג מאש תותחיו. מפקד כוחות האו"ם, גנרל גוסטאב הגלונד, מחה במכתב ששלח אל מפקדי צה"ל על "התקפה הישראלית על חיילי יוניפי"ל".

החייל מאירלנד, בן 33, נהרג בכפר ברעשית, ולטענת גורמים ביוניפי"ל, זו פעם שנייה מתוך חודש נהרג חייל אירי מאש חיילי צה"ל וצד"ל.

אירלנד מחזיקה, זה שבע שנים, 240 חיילים ביוניפי"ל.

סוף בעמוד 2, טור 6

שוק ההון

ביקוש רב לכל סוגי ההשקעה עקב החשש לפיחות

הדולר השחור עלה ב־3 אגורות

מאת יהודה שרוני
מוסר "הארץ" לענייני כלכלה

שוק ההון הגיב אתמול בעוצמה רבה על ההשערות לפיחות חד־פעמי גדול של השקל לעומת הדולר.

המשקיעים, שביקשו להתגונן מפני פיחות אפשרי, הורימו ביקושים גדולים לכל אפיקי ההשקעה בשוק ההון.

ביקוש של 26 מיליון שקל למניות הבנקים שבהסדר, סופק בעליות שערים עד 3 אחוזים.

ביקוש של 54 מיליון שקל לאגרות החוב, סופק בעליות שערים עד 6 אחוז.

קרנות הנאמנות הפיצו תעודות השתתפות בסך 30 מיליון שקל, ומקצת הכספים שנצברו הופנו לרכישת מניות.

בבורסה סבורים כי עוצמת הביקושים לאפיקי ההשקעה הצמודים תפחת בימים הקרובים. אך לעומת זאת, מגמת הבסחר הדו־ביתית בשוק המניות צפויה להימשך. מומחי בורסה ממליצים למשקיעים לנהוג בזהירות רבה בבואם להוציא אל הפועל את תוכניות ההשקעה.

הדולר השחור עלה בלילינבלום ב־3 אגורות, ל־1.58 ש"ח.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

יו"ר ועדת המודיעין בסנאט: ישראל דחקה בנו למכור הנשק

מרגיש: שום מדינה אינה יכולה לכפות על ארה"ב לבצע מדיניות כלשהי • "ניו יורק טיימס": 80 טנקים שנמכרו לאיראן ב־1984 באמצעות קולונלים אמריקאים צוידו בישראל • "טיים": סוחר נשק ישראלי העביר ב־84' למשרד הבטחון הצעה שישראל תשפץ מנועי מטוסי קרב איראניים • ירושלים: פקידים אמריקאים שהסתבכו מגלגלים האחריות

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארצות הברית

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). תפקידה של ישראל ביוזם מכירות הנשק האמריקאיות לאיראן היתה גם אתמול נושא בו רשה התקשורת האמריקאית. אך לעומת הימים שחלפו, בהם האשמה ישראל בגרות המימשל האמריקאי לעסקה זו, הוצגה אתמול תמונה רגועה יותר. בתכנית הראיונות של רשת האן. בי. סי "פגוש את העיתונות", הבהיר יושב ראש ועדת המודיעין של הסנאט דייויד בורן (דמוקרט מאו

(סוף בעמוד 4)

מקורות אמריקאים ל"הארץ":

ישראלים מדריכים בהונדוראס יחידות של מורדי ניקראגואה

דובר בפנטגון: לא ידוע לי על מדריכים ישראלים רשמיים בהונדוראס, אך "שמעתי בעבר דיווחים על הימצאם"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מדריכים ישראלים מאמנים כנראה יחידות של הקונטראס במחנות צבאיים בהונדוראס.

מקורות אמריקאים מסרו ל"הארץ" כי מדובר במדריכים צבאיים, שלהם משלמת ממשלת הונדוראס באורח פרטי, ואין הם באים כשליחי צה"ל. תפקידם העיקרי הוא להדריך יחידות של צבא הונדוראס, אך למעשה הם משתתפים באורח פעיל גם באימון של יחידות הקונטראס.

דובר בפנטגון מסר כי לא ידוע לו על קיומם של מדריכים ישראלים רשמיים בהונדוראס. אך הוא "שמע בעבר דיווחים על המצאם".

לדברי המקורות, מדריכים אנשי הקונטראס במחנות של הצבא האמריקאי בטגוסיגלפה ופלמה רולה, ואין הם מוציאים מכלל אפשרות שהאישור האמריקאי לישראל למכור מטוסי כפיר להונדוראס, בא "כתמורה של תודה על שיתוף הפעולה הישראלי בסיוע לקונטראס".

לשאלת "הארץ" מי מממן את אימון היחידות הללו, אמרו מקורות צבאיים כי יתכן שהתשלום כלול כבר בהסכמים שממשלת הונדוראס בעבור אמון חיילים "אך יתכן שגם מקורות אמריקאים וגורמי מודיעין מממנים חלק מן ההוצאות". דובר בפנטגון אמר כי יהיה זה בלתי חוקי מבחינתה של הונדוראס לשלם בעבור האמון לממשלה זרה מתוך כספי הסיוע הצבאי שהיא מקבלת מארה"ב.

"לוס אנג'לס טיימס" דיווח אתמול כי יותר ויותר מדריכים ישראלים נראים באחרונה במחנות טגוסיגלפה ופלמה רולה, וכי על פי מקורות בהונדוראס נחת ב־16 בנובמבר מטוס שהביא מטען מישראל, אשר כלל רובי סער מסוג קלשניקוב ותחמושת.

פרשנות / זאב שיף

על הפרק: אמינות שמיר ופרס

משום כך אין להסתפק בהכחשות עקיפות ויש להציג כל ההוכחות

הדבר שממקד את תשומת הלב בדו"ח של אדמירל ג'ון פוינדקסטר לנשיא ארה"ב, שבו מועלית הטענה כי הרעיון לעסקות נשק עם איראן מקורו בראש ממשלת ישראל שמעון פרס, הוא התאריך שבו נכתב הדו"ח.

בראש הדו"ח מתנוסס התאריך 17.1.86. זהו מועד שבו טרם התפוצצה פרשת עסקת הנשק עם איראן. לפני שנה עדיין נשמר הדבר בסוד הדברים התגלו מאחורי הקלעים. מה שנבצע עד אז היה העיסקה הראשונה של טילי הטאו, בתיווכם של נמרודי־שווימר וקמחי, ועסקת טילי ההוק שלא יצאה לבד סוף לפועל.

במועד זה עדיין אין אשמים ומאשימים ואין ועדות חקירה. משום כך, מה טעם יש לפוינדקסטר לגלגל ב־17.1.86 האשמה שלא הטוחה בו כלל, לכתפיהם של ראש ממשלת ישראל שמעון פרס ויועצו עמירם ניר?

מכאן שקיימות שתי אפשרויות: התזכיר של פוינדקסטר הוא מסמך שזויף ו"יוצר" לאחר מכן תוך שינוי גם בתאריך שבו הוכן, ואת יוכלו האמריקאים לבדוק בקל, או — שהוא מבטא שהשקר נמצא במגרש הישראלי.

האפשרות השנייה אומרת כי ראש הממשלה לא דייק, אם לא אמר אמת, כאשר דיווח לכנסת ולציבור כי מי שיזם את רעיון מכירות הנשק לאיראן הם האמריקאים שבאו אלינו, או שיועצו עמירם ניר לא דיווח נאמנה על מה שהציע לאדמירל פוינדקסטר בשמו של פרס.

לישראל היה מותר למכור נשק ישראלי לאיראן אף שהודיעה בעבר כמה וכמה פעמים לוואשינגטון כי אינה עושה זאת. לכן, השאלה מבחינתנו אינה מי אבי הרעיון למכור נשק לאיראן ולנהל מו"מ עם טרוריסטים. השאלה היא: אמינותם של ראשי ממשלת ישראל לשעבר וכיום.

אי־אפשר להתעלם מכך שרשות אמריקאית בכירה מטילה למעשה ספק, באמצעות מסמך שהוצא על־ידי הבית הלבן, באמינותו של ראש הממשלה. משום כך אין להסתפק בהכחשות עקיפות של דוברים, אלא יש להציג את כל ההוכחות.

האמריקאים ביקשו מאיתנו בשלב מסויים לשמור על שתיקה ולא "להפליל" אותם, אך מה שמותר להם מותר גם לנו, הבריח כשמדובר באמינות ראש ממשלת ישראל.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: השופט ד"ר משה בייסקי, יו"ר ועדת בייסקי.
על: "ויסות המניות" הבנקאיות.
(עמ' 2)

★

שרון בביקורת על פרס: גורמים בממשלה מעודדים מגע עם אש"ף.
(עמ' 2)

★

חיל האוויר ישותף בבדיקת חלופות ה"לביא"
(עמ' 2)

★

הבוקר מתחיל משפט רפי לוי. אישום נוסף: קיבל שוחד על זירוז הקמת בריכה
(עמ' 6)

★

הדסה מנסה מבנק צפון אמריקה — לחמש שנות מאסר
(עמ' 6)

★

פרוטאורום תפצה ב־23 אלף שקל פועל שנחשף לאדי כספית
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 5–12.
● תל־אביב: 8–19.
● חיפה: 8–18.
● באר־שבע: 6–18.
הגולן: 2–11, נהריה 5–17, צפת: 3–9, טבריה 5–18, נתב"ג 6–19, אילת 8–23.

שערי הדולר

	שער הדולר בש"ח	השינוי
יציג	1.4860	–
נוסעים	1.7662	–
שחור	1.5800	+0.0300

שער הסל

יציג	1.5119	–

בגליון זה 12 עמודים

benetton

רשת חנויות בנטון לילדים ולמבוגרים

סוף העונה
עד 40% הנחה

רמת-גן: קניון איילון, קט קניון, טל. 03-789488
תל-אביב: דיזנגוף סנטר, שער 4, טל. 03-201276
ירושלים: רח' יפו 56, טל. 02-234938
רמת-השרון: רח' סוקולוב 38, טל. 03-403304
חיפה: מרכז פנורמה, הר הכרמל
רחובות: רח' הרצל 112, טל. 08-463131
נצרת: רח' ראשי, טל. 065-75485

هكذا من الأصل

مكنز من الاهل

2000 השתתפו בהפגנת הכח שאירגן שרון לקראת ועידת חרות

שרון בבקורת על פרס: גורמים בממשלה מעודדים מגע עם אש"ף

מאת אילן שחורי

השר אריאל שרון שב ותקף אמש את מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס.

בכינוס פעילים ארצי שקיים אמש במרכז הקונגרסים בגני התערוכה בתל אביב לקראת ועידת חירות, ביקר שרון את פרס על האישור שנתן להקים בנק ערבי בלא דיון בקבינט או בממשלה, על פעילותו להגברת המעורבות הירדנית בגדה ועל קריאתו באיטליה לקבל יפה את המלך חוסיין, שממשיך לתת חסות לאירגוני הטירור בארצו.

שרון טען כי קיימים גורמים בממשלת ישראל, המנסים לעודד ולהביא למגעים עם אש"ף.

באולם מרכז הקונגרסים, בגני התערוכה בתל אביב, שבו התקבצה לפני קצת פחות משנה ועידת חרות, באו אתמול להפגנת הכוח שאירגן השר שרון יותר מ־2000 מפעילי חרות, אך בכל הנראה רק אחוז קטן מהם היו צירים בוועידה.

מטה מיוחד לכינוס שפעל בלשכת שר המסחר והתעשייה בחודש האחרון, אירגן אמש הסעות מכל רחבי הארץ בלא פחות מ־28 אוטובוסים, למאות שבאו לאולם, ישבו ליד שולחנות עגולים ואכלו מבחר מגוון של סלטים ופיתות, שהגיש אוהד אלמוני של השר.

לא פחות מעשרים איש ישבו ליד שולחן הנשיאות, שבמרכזו, בבגדים חגיגיים ומלווה ברעייתו לילי, התייצב השר שרון.

לנדאו בא

למרות שהכינוס כונס חרף התנגדותו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, נענו להזמנה חברי הכנסת עוזי לנדאו, מרים גלזר־תעסה ודב שילנסקי. בנוסף על גדעון גרות, מאיר כהן־אבידוב ודוד מגן, התגברו במתנועה של שרון. בין אלה שהגיעו לכינוס בלט במיוחד יוסי גנוסר, מפורשי השב"כ, שמונה באחרונה בידי שרון למנכ"ל מכון הייצוא.

לאחר שורה ארוכה של מברכים מריעים פירט שרון מתוך הכתב שורה ארוכה של נושאים המדאיגים אותו כיום. הוא הגדיר את תנועת החירות כתנועה משותקת, שלחברים בה לא מאפשרים להביע דעתם.

לא עונה להשמצות

שרון הדגיש כי אין הכינוס פלגני אלא בא להביא לאחדות התנועה. "לא תקפתי איש במפגשים שקיימתי, ואני לא עונה להשמצות ולגידופים המרשעים", אמר.

שרון רואה את הבעיה העיקרית כיום במדינת ישראל בהתרופפות הזכות היהודית על ארץ ישראל. "יש כירסום קשה בגאווה היהודית הלאומית במדינה, שמביאה להחלשתה של ישראל". שרון טען כי הליכוד שגה ב־1977 כשלא נטל לידיו את תיק החינוך, ולא דאג להחדיר גאווה לאומית לבני הדור הצעיר.

התרופפות כללית

שרון טען כי קיימת התרופפות כללית ביחס לסודות המדינה. לדבריו, במשך שנים ידעו לשמור על סוד, והנה ביום הכל ניפרץ ומתרחשות פרשיות שונות ומשונות, כגון פרשת השב"כ ופרשת ועננו.

"הכל מתרופף ויש כאילו שמבקשים להשיג נכס פוליטי באמצעות פגיעה בבטחון המדינה", הדגיש. לדברי שרון, ההתרופפות מורגשת גם בבטחון הפנים, בחששם של יהודים להסתובב גם בגבולות הקו הירוק.

נגד הקפאת ההתנחלויות

שרון ביקר את החלטת משרד החוץ לחדול מהפצת האמנה הפלשתינית. הוא הודיע על התנגדות נחרצת לוועידה בין־לאומית. "צריך להפסיק הדיבורים על חסות בין־לאומית. שום מטריה בין־לאומית ולהפסיק את ההכרה הזוחלת באש"ף". שרון ביקר את ההקפאה בהקמת ישובים ביו"ש ואת ההחלטה להפסיק לתקצב רכישת קרקעות בגדה. הוא קרא להקמת ישובים בגוש חומש ומיגדל, ולהרחיבם במשך השנים. "יש קודם כל לקבוע עובדות בשטח".

חיל האוויר ישותף בבדיקת חלופות הלביא; מנהלת הלביא תנסח הסיכום

בכירים בחיל האוויר: אין מנוס מלוותר על הלביא אם ימומן מתקציב הבטחון

מאת ראובן פדהצור

שבוע לאחר שמסר ד"ר דב זקהיים את הצעת החלופות ללביא למערכת הבטחון, הוחלט לצרף את נציג חיל האוויר לצוות הבודק את החלופות.

בשבוע שעבר מתחו קצינים בכירים בחיל האוויר ביקורת על שהבדיקה נעשית בידי גוף שעצם קיומו תלוי בהמשך פרויקט הלביא — מינהלת תכנית הלביא. עם צירופו של נציג חיל האוויר, ייבחנו החלופות גם בידי הצרכן של המטוס. אך פעולת סיכומי הבדיקה והכנת ההמלצות שיועברו אל שר הבטחון, תהיה נתונה בידי מינהלת הלביא.

גורמים בכירים בחיל האוויר קיבלו בברכה את הצהרתו של מפקד החיל, האלוף עמוס לפידות, בראיון ל"ידיעות אחרונות" ביום שישי. לפידות הכריז: "אני אוהב את הלביא, אך נסתדר גם בלעדיו".

עמדה מגומגמת

הקצינים הבכירים אמרו כי אכן הגיעה העת שמפקד חיל האוויר יציג באמונה את האינטרסים של החיל שעליו הוא מפקד. בזמן האחרון יש בצמרת חיל האוויר תסיסה על רקע "העמדה המגומגמת" שהחיל מציג בנושא פרויקט הלביא.

לטענת חלק ניכר מבכירי החיל, עלולה להיגרם פגיעה חמורה לחיל האוויר אם יימשך פרויקט הלביא ומקורות המימון שלו יילקחו מתקציב הבטחון.

לוותר על הלביא

"הלביא יהיה מטוס נהדר, התופר בדיוק לצרכי החיל", טוענים הבכירים. "אך סכומי הכספים המופנים אליו הם על חשבון הצטיידות חיל האוויר, ועל חשבון פרויקטים חיוניים לו. לכן, עם כל הצער, אין מנוס מלוותר על הלביא למען עתיד חיל האוויר. או שהממשלה תחליט כי אם אכן זהו פרויקט לאומי — שימומן מתקציב המדינה ולאו דווקא מתקציב הבטחון".

רבין: יתרונות ללביא

עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ" מוסר: "החלופות שהציג עוזר תת־שר ההגנה האמריקאי דב זקהיים אינן מתחרות בלביא", אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין, בישיבת הממשלה השבועית, בדווחו על שיחותיו של זקהיים בארץ.

לדברי רבין, מהבדיקות שנעשו עד כה התברר כי הלביא נהנה מיתרונות לעומת החלופות האמריקאיות, הן מבחינת העלות והן בכושרו המבצעי.

עם זאת, הבהיר כי הקבינט או הממשלה יקיימו דיון מקיף בנושא לאחר השלמת הבדיקה, שכן, בין השאר, התברר כי הוצאות הפרויקט יחרגו מעבר ל־550 מיליוני דולרים לשנה כפי שתוכנן תחילה.

הממשלה תדון הערב בצעדי הקיצוץ שאישר הקבינט הכלכלי בתקציב

(סוף מעמוד 1)

תשלומי ההורים עבור שירותי החינוך.

• גביית תשלומים בעבור שירותי בריאות. משרד הבריאות נדרש להגדיל הכנסותיו בסכום של 30 מיליון ש"ח. אחת ההצעות שהוגשה היא לגבות 3 ש"ח בגין ביקור אצל רופא ו־8 ש"ח בעבור כל יום אישפוז. ההסתדרות מתנגדת להנהגת התשלומים הללו ומשרד הבריאות יצטרך לקבוע את הדרכים לגביית תשלומים בעבור שירותי בריאות, כדי להגדיל הכנסותיו.

• יוטל מס על קיצבאות הילד השני והשלישי למשפחה שמשלמת מס בשיעור של 45%. גביית המס על קיצבאות אלה תבוצע לאחר חקיקה מתאימה בכנסת ותופעל למשך שנה אחת נוספת. משרד האוצר חזר מכוונתו להטיל מס על כל קיצבאות המוסד לביטוח לאומי. לפיכך לא יוטל מס על קיצבאות, נכים, אלמנות שאירים וזיקנה.

• יועלו מחיריהם של המצרכים המסובסדים — הלחם והלב והתחבורה הציבורית, עקב קיצוץ של 110 מיליון ש"ח בסעיף הסובסידיות. עדיין לא ברור שיעור התייקרות המצרכים המסובסדים, אולם נראה שיהיה 5 עד 10 אחוזים. מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית עשויים לעלות בין 18 ל־20 אחוז.

• פיטורי עובדים — הקבינט הכלכלי החליט אתמול לצמצם 1,233 משרות בסקטור הציבורי, לעומת שיא כוח האדם בשנת 86'. הפחתה זו תבוצע באמצעות ביטול משרות פנויות על פי מצבת העובדים בראשית חודש דצמבר 86', ופיטורי עובדים.

כמו כן, החליט הקבינט הכלכלי להפחית 3% משיא כוח האדם בגופים הציבוריים הנהנים מתמיכה תקציבית כלשהי.

אלה הצעות הקיצוצים

זוהי הצעת הקיצוץ החדשה: בריאות קיצוץ של 30 מיליון ש"ח, רשויות מקומיות 16.7 מיליון ש"ח, פנים, חוץ, משפטים, תחבורה ומינהל מקרקעי ישראל חצי מיליון ש"ח כל אחד, דתות ואוצר 3 מיליון ש"ח כל אחד, קליטה 1 מיליון ש"ח, חינוך 30 מיליון ש"ח, משטרה 3.5 מיליון ש"ח, אנרגיה 3.3 מיליון ש"ח, מדע 200 אלף ש"ח, תעשיה 3 מיליון ש"ח, סובסידיות 110 מיליון ש"ח, תקשורת 1.3 מיליון ש"ח, בינוי 28 מיליון ש"ח, עבודה ורווחה 35 מיליון ש"ח ויעול המשק הציבורי על פי המלצות ועדת ארנס הורכין לצמצום הסקטור הציבורי 21 מיליון ש"ח.

בהצעת הקיצוץ החדשה, שתוגש הערב לשרי הממשלה, הוכנסו שינויים לעומת ההצעה המקורית שהוגשה לממשלה לפני כחודש. בהצעה החדשה נדרש משרד הבריאות לקצץ רק 30 מיליון ש"ח במקום 46 מיליון ש"ח בהצעה הראשונית. משרד המשטרה יקצץ רק 3.5 מיליון ש"ח במקום 6 מיליון ש"ח. תקציבו של משרד התעשיה יופחת ב־30 מיליון ש"ח במקום 34 מיליון ש"ח. משרד העבודה, באמצעות המוסד לביטוח לאומי יקצץ 35 מיליון ש"ח, זאת לאחר שבהצעת הקיצוץ הקודמת לא הוצע לקצץ במשרד העבודה.

עיקרי הוויכוח בקבינט הכלכלי היו לגבי קיצוץ תקציבי הביטחון, החינוך, הבריאות, הסובסידיות והדיגר השיכון והמשטרה.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר אמש, כי יש לקבל מקודם החלטות במשק. לדבריו, המשך העיפול במשק הוא לא בריא. הוא הביע תקווה, כי ההחלטות על שאר מרכיבי התוכנית הכלכלית, יתקבלו עוד השבוע.

מחר או מחרתיים ייפגשו נציגי הממשלה, המעסיקים וההסתדרות לדיון בגיבוש עסקת חבילה בין כל הצדדים.

ישיבת הממשלה היום, תוקדש לתקציב בלבד. עד סוף החודש אמור האוצר להשלים הגשת הצעת תקציב המדינה לשנה הבאה בפני מליאת הכנסת.

נסים: הממשלה לא תערער היציבות

צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר כי לנוכח ריבוי הידיעות על האפשרות לביצוע פיחות, אמר אתמול שר האוצר משה נסים כי הממשלה לא תעשה צעד שיש בו כדי לערער את היציבות וכי שינויים בשער החליפין, יש בהם כדי לערער את היציבות. נסים סירב להתייחס לשאלה האם פיחות שיעקר מתוספת היוקר, כפי שנוקן לאחרונה בצמרת הכלכלית, יגרום להערכתו לערעור היציבות. בעניין זה אמר נסים כי אינו צריך להשיב על כל שאלה.

ההסתדרות לא תתנגד לפיחות

אם לא יפגע בעובדים

יהודית ויקלה, מוסרת "הארץ" כי ההסתדרות אינה מתנגדת לפיחות, בתנאי שבנוסף לכך הממשלה תנקוט צעדים להגברת הצמיחה במשק ותמלא תישמר רמת התעסוקה. מסתמנת בצמרת ההסתדרות נכונות לדחות את עדכון הקיצבאות למועדי תשלום תוספת היוקר, במקום אחת לשלושה חודשים כמקובל עתה, בתנאי שהעדכון יהיה במלוא עליית המדד, היא עשויה להסכים לייקור חד־פעמי של מוצרים ושירותים, אם תשמר רמת סיבסוד ויבוצע פיקוח על מחירים. אלה הם ראשי פרקים להמשך המשא ומתן בין ההסתדרות לממשלה, כפי שגובשו בצמרת ההסתדרותית המצומצמת.

עוד נודע, כי בדיונים בין ההסתדרות לאוצר מדובר על מיני רפורמה במיסוי, שתגרום לריווח דרגות השכר ולהורדת המס השולי לכדי 50%.

בוועדה המרכזת תבע אתמול קיסר לדווח על המו"מ כל הצעה שיש בה עיקור וכירסום מתוספת היוקר, אך בסיכום הישיבה לא נכלל סעיף זה ויש המפרשים את ההתעלמות המכוונת מהנושא כאופציה לשינוי כלשהו בהסדרי תוספת היוקר או מועדי התשלום.

יצחק ולבר, מזכיר הסתדרות המורים, תבע בישיבת הוועדה המרכזת להסכים עקרונית לעיקור תוספת היוקר, אם יתמלאו תנאים אחרים שיבטיחו את יציבות המשק, השכר והמטבע, בהדגישו כי בסופו של דבר השכירים נהנים מהיציבות ומצמיחה, גם אם בטווח הקצר יידרשו לוויתורים.

קיסר הודיע בישיבה, כי ההסתדרות אינה מתערבת במדיניות המוניטארית של הממשלה וכל נושא הקשור בפיחות המטבע הוא מענייניה הבלעדי של הממשלה, הן לגבי המועד והן לגבי שיעור הפחות, אם יהיה פיחות. הוא איזכר, כי במיזכר ההבנה עם הממשלה ההסתדרות הבהירה כבר, כי כל שינוי מוניטארי הוא בסמכותה של הממשלה. ההסתדרות, הבהיר קיסר, מוסיפה להתנגד לכל ביטול של פטורים והנחות ולא רק לגבי ציבור השכירים. ההסתדרות ברעה, שיד ייכת להיות תקרת מס גבוהה יותר לבעלי ההכנסות הגבוהות. ולסיכום אמר: "אנו מוכנים לבוא לקראת הממשלה, בתנאי שכולם יישאו בנטל".

סוכני הנסיעות חוששים מפיחות

זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות מוסר כי עצבנות רבה השתררה אתמול במגזר סוכני הנסיעות והתיירות, בשל הפרסומים על פיחות צפוי. התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות הודיעה באחרונה לשאגל חברות התעופה הפועלות בישראל, כי סוכני הנסיעות והתיירות לא יהיו מוכנים לספוג את הפרשי תוכותיהם בגין רכישת כרטיסי טיסה, במקרה של פיחות, בשל דחיית הדרישה אירגון הגג של סוכני הנסיעות והתיירות ע"י פאבל חברות התעופה, להנהיג מחירים בשקלים במכירת כרטיסי הטיסה. במערכת הקיימת, נקובים מחירי כרטיסי הטיסה לחו"ל בדולרים.

סוכני הנסיעות והתיירות גובים מציבור הלקוחות את התמורה בעבור רכישת כרטיסי טיסה בשקלים, עפ"י שער הדולר הנקבע ביום הרכישה. במקרה של פיחות יגדל הפער בין סכומים אלה לסכומים אשר יצטרכו סוכני הנסיעות להעביר לחברות התעופה בשל השער החדש של השקל לעומת הדולר. סוכני הנסיעות והתיירות חוששים כי במקרה של פיחות יצטרכו לשאת את תשלומי ההפרש מכיסם.

דאגה בענף המלונאות

אתמול פירסמה התאחדות המלונות בישראל הודעה לעיתונות, בה הביע דאגה מהעובדה "שבכל הדיונים המתמשכים להנהגת מדיניות כלכלית חדשה במשק הישראלי, לא מושם רגש על פתרון הבעיה הקשה והמסוכנת ביותר לעתיד המשק: הפגיעה הקשה ביצוא ובתיירות".

התאחדות המלונות הביע תמיכה במגמה לבצע רפורמות חיוניות בשוק ההון ובמיסוי אולם אלה אינן יכולות לבוא לידעה ללא פתרון בעית מאזן התשלומים של מדינת ישראל. אירגון המלונאים קרא לממשלה לתת בדיוניה דעתה גם למצב הקשה של התיירות לישראל. "ללא פתרון מהיר של הבעיות, עלולים המלונות, כמפעלי תעשיה, לצמצם את פעולותיהם, להיסגר ולפטר אלפי עובדים", הזהירה התאחדות המלונות.

מסוי קיצבאות הביטוח הלאומי

עינב אירחה, מוסרת "הארץ" מוסיפה, כי לא יוטל מס על קיצבאות זקנה, שאירים ונכים. שר האוצר משה נסים הודיע אתמול לשר העבודה והרווחה משה קצב, כי הוא חוזר בו משלב זה מכוונתו להטיל מיסים על כל קיצבאות המוסד לביטוח לאומי, למעט קצבאות ילדים. שר האוצר הודיע, כי יש בכוונתו להציע לממשלה לחדש את מסוי הקיצבאות שעל ביטולו הוחלט בדצמבר, ולהטיל מס רק על קיצבאות ילדים למשפחות להן עד שלושה ילדים. חידוש המסוי ייעשה במסגרת הוראת שעה.

הודעת שר האוצר מחזירה את נושא קיצוץ של 38 מיליון ש"ח מתקציב המוסד לביטוח לאומי, לכתובה. כזכור, הסכים שר האוצר להמיר את הקיצוץ במסוי הקיצבאות של המוסד. לאור הביקורת הציבורית, תועלה מחדש דרישת האוצר לקיצוץ בתקציב המוסד. גורמים בכירים במשרד העבודה אמרו אתמול ל"הארץ", כי נסיגת האוצר ממסוי הקיצבאות עדיין לא מבטלת את הכוונה לקצץ בתוספת הוותק של 1%. קיצוץ הוותק עשוי לפגוע בשכבה רחבה יותר של קשישים, ביותר מ־40% לעומת מסוי שנועד להקיף רק 25% מהאוכלוסיה זו.

"פגיעה מרושעת בשכבות החלשות"

ארגון העובדים הסוציאליים קיים אתמול את ישיבת המרכז שלו מול משרד ראש הממשלה, כמחאה על הפגיעה של התוכנית הכלכלית בשכבות החלשות ונגד המגמה להרחבת הפער בין חמשת העשירונים התחתונים לעשירונים העליונים.

מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים, שרה ולדרשטיין אמרה, כי בתוכנית המתגבשת על ידי האוצר יש פגיעה מרושעת בשכבות החלשות, שבאה לידי ביטוי בחובה לתשלומי אגרות, ביטול סובסידיות למצרכי יסוד ותחבורה ציבורית וקיצוץ בשירותי הרווחה לעומת שורה של הקלות במס לעשירונים העליונים.

עדיין חסרים כ־2.5 מטרים למפלס הכנרת המירבי

המפלס עלה בשבוע שחלף ב־23 ס"מ

מאת אלי אלעד

מפלס הכינרת עלה בשבוע שחלף ב־23 ס"מ, שהם תוספת של כ־40 מיליון מ"ק מים לאגם.

מראשית החורף עלה מפלס הכינרת במטר ו־67 ס"מ, שהם תוספת של כ־180 מיליון מ"ק.

למפלס המירבי של הכינרת, שלאחר שעוברים אותו פותחים את סכר דגניה והמים גולשים אל הירדן הדרומי וים המלח, עדיין חסרו אתמול בסקר 2.49 מטרים.

צה"ל: הרגנו האירי

(סוף מעמוד 1)

לאחר שיחידה ישראלית בקרבת ברעשית פתחה באש טנקים, מרגמות ומקלעים, ליד מוצב של חיילים אירים.

"מפקד המוצב האירי עלה על גג הבניין, וירה שני זיקוקים, כדי להראות שהמוצב מאוייש בחיילי יוניפי"ל", אמר בוקסל, "האולם, כשירד מהגג, התפוצץ עוד פגז של טנק בחדר שבו נח החייל. המוצב ניזוק קשה והירי נמשך כעשר דקות", הוסיף.

הגופה הוטסה

גופתו של מקלאפלין הוטסה לאחר מכן למטה יוניפי"ל בנאקורה. הוא היה החייל האירי ה־21 שמת בלבנון, והחייל ה־139 של יוניפי"ל שנהרג מאז התפרס החיל ב־1978.

מסוקי צה"ל פעלו

כתבי סוכנויות הידיעות בדרום לבנון מוסרים כי שלושה מסוקי תקיפה ישראליים ריססו אתמול באש מקלעים דרכי עפר בסביבות ארבעה כפרים בדרום לבנון, כנראה בתגמול על התקפות של מחבלי חיזבאללה.

מקורות במשטרות לבנון מסרו כי המסוקים תקפו את דרכי העפר בסביבות הכפרים הטייבה, חאריס, חדאתא, כפרא ויעטר, שבגזרה המרכזית. לא היו נפגעים.

זו היתה הפעולה האווירית השלישית של ישראל בשמונת הימים שחלפו.

ברי מאיים

בתוך כך נמסר מדמשק כי מנהיג מיליציית "אל אמל" השיעית, נביה ברי, איים אתמול להגביר את הפעילות הצבאית נגד המחבלים הפלשתינאים והנאמנים ליאסר ערפאת. הוא אף הבהיר כי התיווך של הליגה הערבית לא יביא לידי חיסול "מלחמת המחנות", המלחמה הנטושה בין אנשיו לבין המחבלים המתבצרים במחנות הפליטים בסביבות ביירות ובדרום לבנון.

"אנו קוראים בפעם האחרונה לאחינו הפלשתינאים לסגת מהכפר מגדושה, ולא — נגרש אותם משם בכוח", אמר ברי במסיבת עתונאים בדמשק.

סגן שר החוץ האיראני, חוסיין שייח־אלסלאם, המבקר עתה בביירות, הצהיר בתוך כך כי ארצו החליטה להמשיך במאמצי התיווך שלה לחיסול "מלחמת המחנות", על אף אזהרתה הקודמת כי תפסיק את התיווך אם לא יתקבלו תוכניותיה.

עד כה נהרגו ב"מלחמת המחנות" 700 בני אדם, ואולי יותר. מקורות פלשתיניים מסרו כי בחילופי אש מורים נהרג אתמול אדם אחד וארבעה נפצעו.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

ראיתי שמעתי

ויצמן נטש את ישיבת הממשלה

שוב הצליחה הממשלה להוציא מכליו את השר עזר ויצמן. אתמול הוא נטש בזעם את הישיבה השבועית, לאחר שלא ניתנה לו רשות־הדיבור בדיון בעניין הגבלת הפרסום לשמות החשודים. ויצמן ביקש לצרף את שמו לרשימת הדוברים, אולם ראש הממשלה, יצחק שמיר, הודיע כי הרשימה סגורה שכן על־פי התקנון, שמורה זכות זו לבעל הערה, השר יעקב צור, לשני שרים התומכים בהצעת החוק ולשניים המתנגדים לה. ארבעה שרים הקדימו ונרשמו לפני ויצמן. ההודעה לא הניחה את דעתו של השר שעשה את דרכו אל הדלת.

א. לם

סחרוב: האנושות לא תסתדר בלי אנרגיה גרעינית

בראיון שהתפרסם בשבוע שעבר בעיתון "דר שפיגל", וחלקים ממנו פורסמו ב"הארץ", התייחס הפרופ' אנדריי סחרוב גם לשאלת האנרגיה הגרעינית.

בתשובה לשאלה אם הוא מצדד בהפסקת השימוש באנרגיה גרעינית, אמר סחרוב בתוקף כי הוא סבור וימשיך לסבור ש"האנושות לא תסתדר ללא אנרגיה גרעינית, מסיבות כלכליות והנדסיות וכן מסיבות של שמירה על איכות הסביבה". סחרוב הדגיש כי גם תחנות־כוח המופעלות בפחם הן מפגע אקולוגי, וכי אם יבדקו את כל תוצאות תחנות־הכוח בעולם המופעלות בפחם, אין ספק שיתברר כי הן גורמות יותר נזק מתקלה בכור בצ'רנוביל. הן עוד עתידות לגרום לאנושות נזק רב.

הפרופ' אנדריי סחרוב

סחרוב אמר, כי לדעתו, פתרון הבעיה טמון בבניית תחנות־כוח גרעיניות, שהן בטוחות במאה אחוזים. הוא הבהיר על כוונתו "להשתתף בדיון על זה". לשאלה, מה הוא מציע לפתרון הבעיה, אמר סחרוב: "יש לי כמה רעיונות, אך עדיין מוקדם לדבר עליהם".

א.ב.

שרה דורון שוחררה מביה"ח

יושבת ראש סיעת הליכוד בכנסת, חברת־הכנסת שרה דורון, שוחררה אתמול מבית־החולים איכילוב בתל־אביב, לאחר שאושפזה שם במחלקה האורתופדית. חברת־הכנסת החליקה ומעדה ביום גשום, בחנות בתל־אביב.

בעקבות אשפוזה בן השבועיים בבית־החולים, מלאה חברת־הכנסת שבחים לצוות הרפואי. אולם בפיה טענות קשות על התנאים הקשורים ברווחת החולה בבתי־החולים בכלל. בעניין זה הבטיחה לפעול כשתשוב לעבודתה בכנסת.

"הייתי כמו כולם", הדגישה שרה דורון, שאושפזה בחדר עם ארבע חולות אחרות. עתה, לאחר שחזרה מבית־החולים, היא נחה בביתה ומתאוששת בבעלה ובבתה. בעוד שבועות מספר תוכל לשוב לעבודה מעשית בכנסת.

נורית אמיתי

ציורים של ישראלי לנשיא ארה"ב וסגנו

שני ציורים הוזמנו לאחרונה אצל הצייר הישראלי משה משען, על־ידי אגודת הבנקאים יוצאי ניקרגואה, שמקום מושבה במיאמי. הציורים אמורים להינתן כמתנה לנשיא ארה"ב, רונלד רייגן ולסגנו, ג'ורג' בוש.

"רצוננו להגיש את הציורים לנשיא ולסגנו כמחוות תודה על כל מה שהם עושים לשחרור ארצנו", אמר אוברטו ארגואלו, נשיא האגודה.

משען הוא צייר ישראלי שעשה בשנים האחרונות בארה"ב. בתערוכה שהיתה לו בפלורידה, פגש בארגואלו והתברר שאביו של נשיא האגודה רכש תמונות אחרות של משען. אגודה זו, שחבריה קאתולים, רוחשת כבוד ואהדה רבה לישראל.

משען שהציג מעבודותיו גם בארץ וגם בחו"ל, מצייר בסגנון פיגורטיבי־סמלי ובאחרונה התברר לו ששייח ערבי מבחריין רכש תמונה שלו, בלא לדעת את מוצאו של הצייר.

ע. שושן

מוזיאון ד'אורסיי — סיפור הצלחה

מוזיאון ד'אורסיי, המוזיאון החדש שנפתח לפני חודש בפאריס, נוחל הצלחה ללא תקדים. המוזיאון הוקם בתוך תחנת־רכבת ישנה שנשארה ללא שימוש. מוצגות בו תמונות מהמאה ה־19 ועד לאמצע המאה ה־20. עד כה ביקרו בו רבע מיליון — 13 אלף מבקרים ליום.

רשמיהם של המבקרים הצרפתים חלוקים: יש טוענים כי זה מוזיאון מעייף, גדוש מדי בציורים ואין סדר בתצוגתו. אחרים טוענים בדיוק את ההיפך, שבזכות מוזיאון זה הם גאים בהיותם צרפתים, וכי המוזיאון גדוש יצירות מופת.

העיתונות האמריקאית — ניו־יורק טיימס, טיימס מגזין וניוזוויק — משבחים את המוזיאון כאחד היפים בעולם. בינתיים מדי בוקר, מתשע בבוקר, משתרך תור ארוך מול מוזיאון ד'אורסיי. כבר עתה אפשר לקבוע כי מוזיאון זה נכלל בין שלושת המקומות בפאריס המושכים את הקהל הרב ביותר. שני האחרים: מגדל אייפל ומרכז פומפידו.

שלמית קימרי

בא לתקן ונמצא טועה

הכתבה ב"הארץ" מאתמול, "על מספרים וכתבים", שבאה לתקן טעויות בשימוש בספרות באמצעי־התקשורת האלקטרוניים, נפלה בעצמה קרבן לטעות. בניגוד למה שנכתב בה, יש כמובן לומר "שבעה־עשר אלף" מכות ו"חמישה־עשר אלף" מנות חיסון.

עקיבא אלדר

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / גדעון אלון

עם: שופט בית המשפט העליון ד"ר משה בייסקי

על: "רעידת האדמה" הבנקאית

אינני יודע אם דו"ח בייסקי השיג מטרתו

מה דעתך על המתחולל בבנק לאומי, החל מהתפטרויים המופלגים ליפעת וכלה בהתפטרותם של כמה חברי דירקטוריון?

כל מה שהיה לנו להגיד, נאמר ב־560 עמודי הדו"ח. הדברים שם כתובים בפרוטרוט. מי שלא היה לו זמן לעיין בדו"ח מיד אחרי פרסומו, יכול היה לעשות זאת במשך תשעה החודשים שחלפו מאז שהוגש. לגבי מה שמתרחש היום, בוודאי שלא יכולנו להגיד דבר, כי לא עסקנו בכך. זה היה מעבר לסמכות שלנו. בכתב הסמכה נתבקשנו לעסוק בבעיה של ויסות מניות הבנקים.

אבל אי אפשר להתעלם מכך שיש קשר בין הדו"ח שלכם ופיטוריו של אישים שונים?

ייתכן שזהו ספיח מסויים מבחינת פעולתם של דירקטוריונים.

מה דעתך על כך שחברים בדירקטוריון של בל"ל ממשיכים בתפקידם, למרות הביקורת החריפה שמתחתם עליהם בדו"ח?

אינני רוצה להביע דיעה. אני יכול רק לומר שאנו התייחסנו לפעולתם של דירקטורים בבנקים בפרק מיוחד ובצורה מאוד ספציפית. גם בפרק ההמלצות התייחסנו לכך. אני יכול להפנות אותך לעמוד 364 בדו"ח שבתחילתו נאמר: "כפי שראינו, נכשלו הדירקטוריונים של הבנקים המוזכרים כשלון חרוץ במילוי תפקידם בנושא זה". לאחר מכן באה שורה של המלצות.

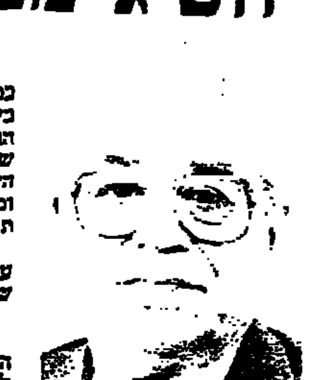

יש הרגשה ש"רעידת אדמה" עוברת בימים אלה על הבנקים?

אתה אמרת.

האם זהו רק צירוף מקרים שהיום גם הוגש כתב אישום נגד מנכ"ל בנק המזרחי לשעבר אהרון מאיר, גם נגזרו 5 שנות מאסר נגד הרשה מרגסה מבנק צפון אמריקה והם נמשכים הזעזועים בבל"ל?

אנחנו עסקנו בנושא הוויסות במניות הבנקים. מה שנעשה בשטחים אחרים של מערכת הבנקאות לא נבדק על ידינו. מי שרוצה יכול לומר שכל שאר השטחים היו מאה אחוז בסדר ומישהו אחר יכול לומר שגם תחומים אחרים אינם בסדר.

כאשר הגשת את הדו"ח הוועדה שבראשה עמדת, האמנת שהוא יעורר גלים באלה בציבור?

תרשה לא להתייחס לכך. עלינו הוטלה משימה ועסקנו בה. מעבר לזה, הדבר לא שייך לוועדה. אבל ברור שפרסום ממצאי הדו"ח נועד בין השאר להפוך את הנושא לעניין ציבורי.

מבחינה זו לפחות, אפשר לומר שהדו"ח השיג את מטרתו?

אינני יודע. יכול להיות שמטרה מושגת רק כאשר מגשימים דברים.

כמי שעמד בראש וועדת חקירה ממלכתית שעסקה במשבר בבנקים, אתה ודאי עוקב בעניין אחרי הזעזועים העוברים על מערכת הבנקאות.

אני אורח במדינה הזאת.

שריר יוצא לרומא לדון בקשרי האוויר והתיירות עם איטליה

ייפגש גם לשיחות עם שרי החוץ והמשפטים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, בלוויית אשתו רבקה ופמליה של שלושה נציגים נוספים, יוצא היום לאיטליה, לביקור ממלכתי בן חמישה ימים, כאורח הממשלה המקומית. שר התיירות והמשפטים עמד לבקר באיטליה עוד לפני מספר חודשים, אולם בעקבות פעולת מטוסי חיל האוויר בתוניס, ביטלה ממשלת איטליה את הביקור המתוכנן אז.

אתמול נמסר, כי במהלך הביקור באיטליה, ייפגש שריר לשיחות מדיניות עם שר החוץ גוליו אנדריאוטי ועם עמיתו שר המשפטים ושר התיירות של איטליה, ניקולא קאפריה.

הידוק הקשר האווירי

השניים ידונו בהידוק הקשר האווירי בין שתי המדינות, שיתוף פעולה לפרסום חבילות סיור משולבות מארצות אחרות דוגמת ארה"ב, דרום אמריקה ויפאן. שיתוף פעולה בעריכת חודשי תיירות הדדיים בשתי המדינות, הזמנה הדדית של גורמי תיירות ונציגי תקשורת, סיפוח תיירות חקלאית, תיירות של הגיל השלישי ותיירות נוער. כן ייפגש שריר עם שר התיירות של הוואתיקן ברומא, אמבלוא קראוזי, וידון עימו בבעיות משותפות בנושא תנועת התיירות הצליינית.

בתום חמשת ימי הביקור הרשמי, ישהו השר ופמלייתו יומיים נוספים במילנו בענייני המשרד. לישראל לישכת תיירות ממשלתית בעיר זו.

בפמליית שר התיירות והמשפטים, יועצו אהרון טייטלמן, היועצת לענייני תקשורת, דבורה גנני, ומי שעמד עד לפני כחודשים במשך שש שנים בראש לישכת התיירות של ישראל באיטליה רובי הראלי.

נשיא־גרמניה מזהיר משיכחת העבר הנאצי

בון (ע"ד). נשיא מערב גרמניה, ריכארד פון וייצזקר, יצא בגלוים מפורשות נגד ההשקפה כי הגיע הזמן שתושבי מערב גרמניה ישכחו את העבר הנאצי. על כך מסר אתמול העיתון "די וולט".

הנשיא אמר את דבריו בראיון עם העיתון, העומד להופיע היום.

העיתון מצטט אותו כאומר, כי יהיה זה שירות רב מן הסוג הגרוע ביותר, ביחוד לנוער, אם תרשה גרמניה לעצמה למתוח קו מתחת לעבר.

פון וייצזקר, חבר המפלגה הנוצרית דמוקרטית, לא הפנה את דבריו לשום מפלגה במיוחד. אולם אמירתו עומדת בניגוד לדברים שהשמיע לא מכבר ראש ממשלת באוואריה, פרנץ יוזף שטראוס.

שטראוס אמר באסיפת עם לקראת הבחירות ב־25 בינואר, כי מן הראוי שהמדינה "תצא סוף סוף מן הצללים של הרייך השלישי".

אם לא ישולם החוב לעירייה:

תוך שבוע יופסקו המים לכת הכושים העבריים בדימונה

(ע). עיריית דימונה תנתק בתוך שבוע ימים את אספקת המים לאנשי כת הכושים העבריים בעיר, אם עד אז הם לא ישלמו את חובם לעירייה עבור שימוש במים, שהצטבר לכ־65 אלף ש"ח — מסר אתמול ראש העירייה, אלי הללי.

כת הכושים העבריים בדימונה מונה כיום כ־2,500 נפש. לדברי הללי, לאחר 3 התראות שלא נענו לתשלום החוב, תיאלץ העירייה להפסיק את אספקת המים לאנשי הכת, אם לא ישלמו את חובם מייד. "אילו מדובר היה בתושבים רגילים, היינו מנתקים להם את המים מזמן", הבהיר הללי, "אך אנו מודעים למצבם המיוחד של הכושים העבריים, ועד כה נמנענו מצעד כזה, רק מטעמים הומניטריים, ואיננו מפעילים נגדם את חוקי העזר העירוניים".

"מאידך, העירייה אינה מסוגלת לספוג חובות בשיעור כה גבוה, כשכל פיגור שלנו בתשלום ל'מקורות' גורר אחריו צימצום אוטומטי של הספקת המים לעיר".

הללי ציין, שלמרות שהוא מעלה את בעיית הכושים העבריים בדימונה בכל פורום אפשרי, כאנשים חסרי כל מעמד חוקי בישראל — מתעלם הממסד הממלכתי מאחריותו לפתור את הבעיה. רק משרד העבודה והרווחה משתתף, לדבריו, במימון הגשת ארוחות חמות לכ־400 ילדים של חברי הכת. "איש אינו מתעניין במצב אנשי הכת, ואת הבעיה משאירים לנו בדימונה" — התריע ראש העירייה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	−9	−8	שלג	–	–
אתונה	7	12	גשום	−12	−7
בוקארשט	−6	−1	שלג	10	13
ברלין	−10	−10	מ"ח	−10	−3
וינה	−14	−10	שלג	−13	−12
ז'נבה	−2	−8	שלג	−2	−1
לונדון	−5	0	כ"ח	−6	−3
ליסבון	8	10	גשום	9	13
מדריד	3	7	בהיר	3	10
ניו־יורק	3	4	גשום	2	6
פאריס	−7	−2	שלג	7	1
פרנקפורט	−13	−11	מ"ח	−13	−3
ציריך	−11	−6	שלג	–	–
קהיר	8	18	בהיר	10	16
קופנהגן	−15	−10	שלג	−17	−15
רומא	7	12	גשום	7	10
שטוקהולם	−18	−13	מ"ח	−25	−22

הנוסע המאושר
אל על

ליוסף ריגר ומשפחתו

אתך באבלך במות אחותך

תרזה ז"ל

אירמה ואברהם רובינשטיין
מאירה ואברהם פילץ
נילי בן־שמש
אורה ורמי רובינשטיין
יהודית ויואב רובינשטיין
נורית ודוד פרח

יקירתנו

תרזה ריגר

איננה

ההלוויה תצא היום, יום ב' י"א בטבת תשמ"ז 12.1.87, בשעה 1.00 אחה"צ
מבית ההלוויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א,
לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים (השער החדש)

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אמה: אלישבע ריגר
בנה: עופר מחט וב"ב
אחיה: יוסף ריגר וב"ב
ומשפחות אבולעפיה וריגר

ליוסף ריגר ומשפחתו

אתך באבלך במות אחותך

תרזה ז"ל

טובה ואליעזר פישמן

הממשלה תביא לכנסת הצעת החוק בדבר הגבלת פרסום שמות חשודים

נדחה ערר השר צור שהזהיר: החוק יוליד תעשיית שמועות נגד שרים ופקידים בכירים

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

הממשלה החליטה אתמול להביא על שולחן הכנסת את הצעת החוק שיזם שר המשפטים אברהם שריר בעניין הגבלת פרסום שמות חשודים. ברוב גדול נדחה עררו של שר הקליטה יעקב צור המתנגד לחוק.

בנמקו את הערר אמר צור כי החוק מתקבל בציבור כיוזמה שנועדה להגן על הגבוהים מפני ביקורת. לדבריו, יש משום קוצר חושים בבחירת העיתוי לחקיקה זו, בשעה שכמעט מדי יום מתפוצצת פרשה שבה העיתונות ממלאת תפקיד מפתח ומתקבל הרושם שהממשלה מבקשת להגן על עצמה.

צור הזהיר כי החוק יוליד תעשיית שמועות, שכן העיתונות תיאלץ לפרסם ידיעות על חקירה נגד שר או פקיד בכיר ותטיל את הרפש על כל השרים ועל עשרות פקידים. "איש ציבור צריך לדעת שהוא לוקח על עצמו סיכון מקצועי. לא נעשה כל הדרוש כדי שנגיע למצב שנזדקק לחוק כזה," אמר צור.

שר המשפטים אברהם שריר אמר כי החוק מטפל בנושא רגיש וחשוף ללחצים. לדבריו, טענות המתנגדים לחוק אינן רלוונטיות כיוון שהחקירות מתמשכות זמן רב וקשה להסתירן מעיני הציבור. השר משה שחל הציע להעניק סמכויות מחייבות למועצת העיתונות לאכיפת כללי האתיקה, או להנהיג שיטה המקובלת באנגליה: הענקת זכות תגובה מקבילה לחשוד שזוכה.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין הציע כי במקום שהיועץ המשפטי — כמוצע בחוק — לפנות לשופט בבקשה להתיר פרסום שמו של חשוד, יוכל כל אזרח לעשות כן. שר המדע גדעון פת הזכיר כי החוק נועד להגן גם על אנשים מהשורה שהפרסום על מעצרם והחשדות נגדם מטיל עליהם כתם.

משלחת חקלאית בולגרית תבוא לביקור בארץ

מאת עקיבא אלדר
סופר "הארץ"

משלחת של נציגי משרד החקלאות הבולגרי תגיע בימים הקרובים לסיור לימודים בישראל. חברי המשלחת, יעקבו מקרוב אחר נושא ההשקיה בטפטוף במגמה להעתיקה לבולגריה. ישראל ובולגריה אינן מקיימות יחסים דיפלומטיים ישירים, אולם באחרונה מגלים השלטונות הבולגריים פתיחות רבה יותר כלפי ישראל, דבר שהתבטא בין השאר בהזמנתה של רעיית ראש הממשלה שולמית שמיר לביקור בבולגריה.

שבע שעות־דיון בטיעוני העותרים טרם הביאו להכרעה:

"הגיעו איומים על חיי העותרים ואם נקש ישתחרר צפויה להם סכנה"

(ע). כ־7 שעות נמשך אתמול הדיון המשפטי בבג"צ בעתירות נגד החלטת שר המשפטים שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת, אך גם ישיבה זו לא הספיקה לצדדים לסיים את טיעוניהם, ובג"צ יקיים ישיבה רביעית בנדון במועד מאוחר יותר, שטרם נקבע.

הדיון המשפטי החל בטיעוני בא כוחם של ח"כי ר"צ ומפ"ם, עו"ד אברהם גל, שקרא מספרו של הרצל "מדינת היהודים": "אנו נסגיר פושעים יהודים מהר יותר מכל מדינה אחרת".

טענתו המרכזית של גל היתה, כי השר חרג מסמכותו כאשר החליט שלא להסגיר את נקש לצרפת. החלטתו היתה בניגוד לחוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה. נטען, כי שיקול דעתו של שר המשפטים צריך להיפסל, מאחר שהוא מרוקן מתוכן את חוק ההסגרה.

בתשובה לשאלות מצד 5 שופטי בג"צ, אמר עו"ד גל, כי יש צורך להתייחס למצב אסירים בחו"ל בהשוואה למצבם בארץ, להשוות את אחוז הנפגעים בצרפת לעומת אחוז הפגיעה באסירים בארץ. אין להימנע מהשיקול של חשש לחיי אדם, אך אין זה שיקול יחיד.

עו"ד גל טען, כי נקמת דם היא דבר מקובל בין פושעים. "אדם שבוחר בדרך הפשע, יודע את החוק המקובל בין פושעים". כן טען, כי "שיקולי השר חייבים להיות פרי נסיבות אובייקטיביות ולא נסיבות מלאכותיות שנוצרו ע"י נקש".

הפרקליט הננזף והתנצל

עו"ד גל אמר עוד, כי בשלב ראשון החליט שר המשפטים שלא להסגיר, ולכן ניסה למצוא פתרון ע"י שינוי החוק. רק לאחר שמצא כי דרך זו אינה אפשרית, חיפש שיקו־לים אחרים שלא להסגיר.

בתגובה אמר השופט לוין: "למה לייחס לשר המשפטים דברים כא־לה" עו"ד גל התנצל.

בהתייחסו לצו איסור היציאה מהארץ, שהוצא לבקשת אשתו של נקש ע"י בית הדין הרבני, אמר עו"ד גל, כי הדבר יוצר תקדים של שי־מוש לרעה בהליכי בית־דין רבני, כדי למנוע הסגרה.

פרקליט העותרים טען עוד, כי שר המשפטים העלים מברק ששוגר אליו משגריר ישראל בצרפת. העלים את תוכן שיחותיו עם שר המשפטים הצרפתי, לא צירף מיסמ־כים של חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה, חוות דעת של אסירים ישראליים הכלואים בצרפת. השופט לוין העיר לו: "אתה הולך על מסלול לא טוב, שמנסה לייחס לשר חוסר נקיון־כפיים. זה לא עולה מהחומר". עו"ד גל חזר בו מדברים אלה.

עוד נטען, כי נקש משמש סכנה לציבור, ושר המשפטים לא יכול לשחררו, מאחר שהגיעו איומים על חייהם של העותרים. ואם נקש ישתחרר, צפויה סכנה לעותרים.

כאן התפרצה אשתו של נקש, רינה, והנשיא התריע בה לשמור על כבוד בית המשפט.

> **פרקליטו של נקש: 3 ישראלים מתו בבתי־כלא בצרפת**
>
> (ע). שני אסירים ישראלים מתו בארבע השנים האחרונות מסיבות לא טבעיות, בבתי כלא צרפתיים ואסיר נוסף בשם נקש מפתח תקוה, התאבד שם באותה תקופה. כך נטען בתצהירים שהגיש בא כוחו של ויליאם נקש עו"ד רולנר רוט, במהלך הדיון המשפטי אתמול בבג"צ שדן בעתירות נגד החלטת שר המשפטים, שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת.
>
> פרקליטו של נקש שיגר גם מכתב, שצורף אל התצהירים, המופנה לראש הממשלה יצחק שמיר ובו הוא מבקש להקים ועדת חקירה שתבדוק את נסיבות מותם של הישראלים בכלא הצרפתי. "דומני שיש יסוד סביר לחשש שסיבת המוות של הישראלים בכלא הצרפתי אינה טבעית אלא על רקע אנטישמי", טוען עו"ד רולנר רוט.

בסיום דבריו התייחס עו"ד גל לסעד שהוא מבקש מבג"צ, בציינו כי אם יוחזר העניין לשיקול נוסף של שר המשפטים, לאור נימוקים חדשים שהועלו — אין טעם בכך, מאחר שנימוקים אלו לא יביאו לשינוי החלטתו הראשונה.

השופט איילון שאל: "אם אדוני מעוניין בבירור העובדות, מדוע שהשר לא יבדוק שוב?"

עו"ד גל: "אין טעם להמשיך במחול השדים הזה. צריך להוציא צו שיש להסגיר את נקש לצרפת".

השופט איילון: "מדוע מדובר על מחול שדים? מדובר בחיי־אדם. אולי זה מחול, אך היכן השדים?"

הטוען הבא היה פרופ' שמעון שטרית, בא־כוחם של 11 מרצים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שאף הם עתרו נגד החלטת שר המשפטים. פרופ' שטרית אמר, כי החלטת השר פוגעת ביחסי החוץ של ישראל, בשמה הטוב של מדינה ובכוונת חוק ההסגרה. לטענתו, כוונת המחוקק אינה שעבריינים יוכלו לשבת בארץ. כן טען, ששיקולי שר המשפטים הם חסרי־ביסוס, והשיקול של תנאי הכלא בצרפת אינו רלוונטי, מאחר שאין לאפשר לשר המשפטים לעשות קטגוריות של מדינות להן מסגירים ולאחרות שלא מסגירים.

פרופ' שטרית הוסיף, שאי־ההסגרה לצרפת נעשתה שלא כדין, ועל השר היה לפעול על־פי חוות הדעת של היועץ המשפטי למשלה, שקבע כי יש להסגיר את נקש.

השופט דב לוין הגיב: "האם השר חייב לפעול לפי חוות־דעתו של היועץ המשפטי לממשלה? אם שר הוא יועץ משפטי לממשלה לשעבר ומשפטן מובהק, האם עליו לפעול על־פי חוות הדעת של היועץ המש־פטי?" הנשיא שמגר העיר: "השר צריך לשקול שיקול נכון, אבל שיקול זה צריך להיות עצמאי".

פרופ' שטרית השיב, כי החלטת השר פותחת בפני כל שר לנסות מזלו לפעול שלא על־פי חוות־דעת של היועץ המשפטי, ואחר־כך, אם בית המשפט יחייבו — יפעל על־פיה.

בישיבה הבאה של בית המשפט יסיים עו"ד שטרית את טיעוניו, ותינתן אפשרות למדינה ולמ־שיבים להעלות טיעונים נוספים, בתגובה לטיעונים שנשמעו מצד העותרים.

ערך את העמוד: חיים טל

איש אוניברסיטת ביר־זית הורשע בהפרעה לחייל צה"ל ויצא ממעצר

עדי ראיה מסרו שהוא דווקא קרא להימנע מאלימות

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

לאחר 39 ימי מעצר בארבעה בתי־מעצר שונים בגדה, נשפט אתמול ד"ר סאלח עבד אל־ג'ואד מאוניברסיטת ביר־זית, נמצא אשם בהפרעה לחייל צה"ל במילוי תפקידו, ושוחרר מהכלא, לאחר שהפרקליטות הצבאית החליטה לבטל את הסעיף בכתב האישום, לפיו ד"ר עבד אל־ג'ואד הסית את הסטודנטים במחסום צה"ל בדרך לאוניברסיטה, לנקוט התנגדות פאסיווית כנגד חיילי צה"ל שביקשו לפנותם.

התקרית, שאירעה ליד מחסום הצבא בדרך לקמפוס של ביר־זית לפני 40 יום, גרמה להפגנה באוניברסיטה, שבמהלכה חיילי צה"ל גרמו למותם־בירייות של שני תלמידים. הפגנה זו נתנה את האות לגל המהומות האחרון בשטחים.

ד"ר עבד אל־ג'ואד הואשם בת־חילת משפטו בהסתת הסטודנטים ליד המחסום, אך עדי ראיה העידו שהוא דווקא קרא לתלמידים להי־מנע מאלימות.

הוחלט לבטל את הסעיף הזה בכתב האישום, ואתמול הוא הודה רק בכך שסירב להציג את תעודת הזהות שלו לחיילים במחסום, ושלא סייע לפנות את הסטודנטים שהת־גודדו במקום. על כך הוא נידון ל־39 ימי מאסר בפועל, כמספר הימים שבילה במעצר, וכן לשישה חודשי מאסר על־תנאי, ולקנס של 2,500 ש"ח.

רס"ר קוטנר לאחר 25 שנה כאיש יחידת הקבורה:

"לפעמים נשברנו מכאב וחשבנו: יותר מדי קורבנות יחסית להישגים"

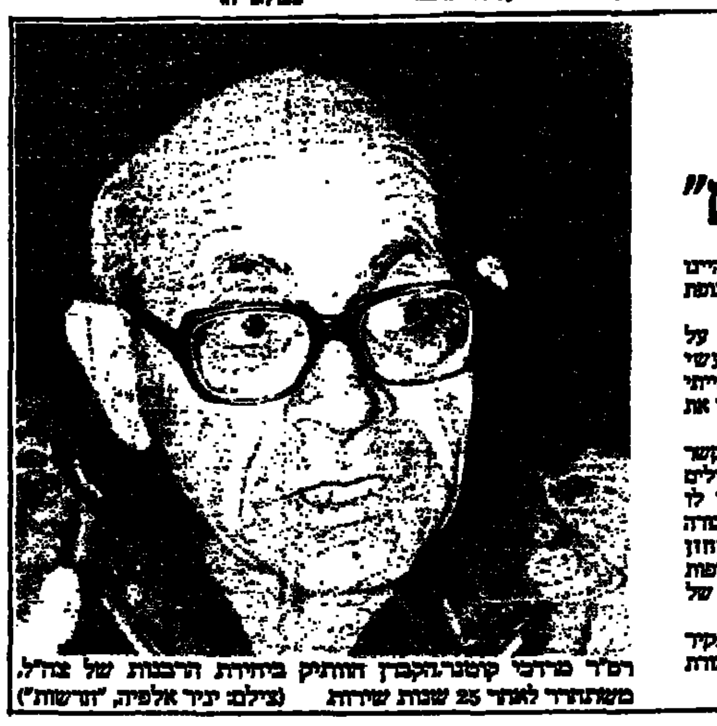

רס"ר מרדכי קוטנר־הקברן הוותיק ביחידת הרבנות של צה"ל, משתחרר לאחר 25 שנות שירות (צילום: יניר אלפיה, "חדשות")

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

"מלחמות — הרי זה לא תלוי בנו. לפעמים נשברנו ביחידה מרוב כאב, וחשבנו שהיו יותר מדי קורבנות, יחסית להישגים הצבאיים", אמר רס"ר בכיר מרדכי קוטנר, המשתחרר מצה"ל בימים אלה, לאחר ששירת 25 שנה כאיש יחידת הקבורה של הרבנות הצבאית וחברה קדישא בפיקוד צפון.

קוטנר מעיד על עצמו שלקה במצבי רוח קשים הנובעים מן המקצוע. איש שנתוודע למחיר מלחמות ישראל, וקציר הדמים הצבאי בכבישים, כבתאונות יומיו־מית. "בשלושת החודשים הראשונים לעבודתי בתפקיד זה, בפיקוד צפון", הוא נזכר, "אלו היו ימים — ולא היתה אף גופה". בתחילה נקבעה לו תקופת נ־סיון, למרות שקשה היה להשיג אנשים לתפקיד קברן בצה"ל.

הוא מעיד כי הפעם הראשונה היתה הקשה ביותר, והסבה לו סיוטים. הוא נכנס הביתה ומצא פתק "מוטקה, בוא מיד". "למרות שעברתי את השואה — היה לי קשה. כל מקרה קשה בפני עצמו. בדרך כלל חוט החיים נקרע במקום הדק ביותר — בן, שנולד לאחר השואה, לאם בגיל מבוגר או בן יחיד לאב גרוש". קוטנר מזכיר את המקרה של מי שהיה אלוף פיקוד הצפון, מאיר זורע, שאת שני בניו, קורבנות מלחמת ששת הימים ויום כיפור, קבר. "הוא משתייך לסוג אנשי הצבא הוותיקים. אני זוכר שהיינו צריכים להראות לו את גופת בנו".

"יש אנשים שמרוב כעס על המוות, מתעלמים ממעשי הקבורה. לעיתים תכופות הייתי עד להשמעת האשמה: 'לקחתם לי את הבן והרגתם אותו'".

היו מקרים בהם נוצר קשר בינו לבין משפחות החיילים לאחר קבורתם. היו ששלחו לו ספרים "לזכור". לאחר הקבורה ליווה את המשפחות כחזן באזכרות. בין אלפי הגופות שקבר היו גם בנים או בנות של מכרים.

"בלי הדת — קשה בתפקיד הזה", אמר קוטנר. "המשכורת לא משחקת".

העבודה תפנה לשר וייצמן להיות מועמדה לראשות עיריית תל אביב

שפייזר: גיוון בניהול ת"א הוא צורך חשוב מאין כמוהו

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

מחוז תל אביב של מפלגת העבודה עומד לפנות בקרוב לשר עזר וייצמן ולהציע לו להיות מועמד המפלגה לראשות עיריית תל אביב — כך נודע לסופר "הארץ".

במחוז תל אביב גורסים כי מועמד דוגמת וייצמן עשוי להביס את ראש עיריית תל אביב שלמה להט בבחירות.

מזכיר מחוז תל אביב של מפלגת העבודה ח"כ אליהו שפייזר, אישר בתשובה לשאלת "הארץ", כי אכן עומדת המפלגה לקיים מגעים עם וייצמן בנושא זה. הוא אמר, כי למרות שלהט פופולרי, הרי עברה תקופת כהונה ממושכת של האיש בתפקידו כראש עיר. גיוון בניהול העיר הוא צורך חשוב מאין כמוהו. יתר על כן, כשלונו של להט בראש המרכז הליברלי, לא חייב להשאר ללא הסקת מסקנות ברמת הקהל.

בתוך כך שיגר אתמול ראש סיעת העבודה בעיריית תל אביב ח"כ רב בן מאיר, מכתב לשפייזר, ובו האשים אותו בחתירה תחתיו ובבקשת פעולות דוגמת בחירת סגן ראש עיר מטעם המפלגה שמשמעותן הרחקתו של בן מאיר מהעירייה.

הוא האשים את שפייזר כי קיים נגדו בשבוע שעבר "אסיפת ליכוד". הוא מגולל במכתב, את מערכת היח־סים ביניהם ובתוך המפלגה, ממנה הוא מסיק כי שפייזר נהג כלפיו שלא כשורה.

בן מאיר תובע דיון תנועתי מעמיק בעשייה במחוז תל אביב של המפלגה ועל "שפל מעמדו" של המחוז הגדול ביותר בארץ.

פעילי תנועות נוער יהודיות וערביות בירושלים יפיצו כרוזים הקוראים לסובלנות

מאת לילי גליל
סופרת "הארץ"

פעילי תנועות נוער יהודיות וער־ביות בירושלים יפיצו מחר 50,000 כרוזים הקוראים לסובלנות ביחסים בין יהודים וערבים. זוהי פעולה ראשונה מסוגה בירושלים ועיתויה הוא תגובת מחאה על כרוזים שה־פיצה לא מכבר תנועת כך ובהם הסתה נגד הערבים.

בפעולה המחאה ישתתפו חניכי תנועות הנוער של המחנות, הנוער העובד, השומר הצעיר, מחנות עו־לים, עזרא, נועם מסורתי, חניכי בתי־נוער, מתנ"סים, נוער לנוער בשיתוף תנועת האוהלים, תנועת המורה אל השלום, תנועת שחק, נתיבות שלום וצעירי הנוער העובד ממזרח ירושלים.

בוטל צו להריסת בית משפחת אל הזייל שנבנה ב־1910

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע, בשבתו כבית משפט לערעורים, ביטל את גזר הדין שנתן בית משפט השלום בעיר, שהורה להרוס את בית משפחת אל הזייל שנבנה ב־1910. זהו בית בעל עיצוב מיוחד שהפך מוקד לביקורים בנגב. שבט אל הוזייל הוא אחד השבטים הוותיקים והחלטת השופטים גרמה לשמחה בקרב בני המשפחה.

בכתב האישום המקורי שהוגש נגד משפחת אל־הוזייל לבית משפט השלום, נאמר כי המשפחה בנתה מבנה ללא היתר. המשפחה טענה כי הבית נבנה ב־1910 על ידי אבי המשפחה, השייח הידוע אל־הוזייל שנפטר. למרות זאת הרשיע בית משפט השלום את המשפחה וציווה להרוס את הבית הנדון. בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי קיבלו השופטים טענות המשפחה ואף מתחו ביקורת על מהלך הדיונים שנערכו בבית משפט השלום.

"אין מחלוקת בין התביעה להגנה שהבניין נבנה ב־1910, טענה שלא הופרכה ולא הובאה ראייה אחרת. לפיכך בשעת ביצוע הבנייה, טרם חוקק חוק התכנון והבנייה ומכאן המסקנה שלא נעברה כל עבירה בעת בניין הבית."

חוסיין ידון בצרפת במימון תוכנית הפיתוח בשטחים

פאריס (עד"ע, רויטר). חוסיין מלך ירדן עומד להתחיל היום ביקור של שלושה ימים בצרפת, אשר במהלכו הוא עומד לדון בהשגת מימון אירופי לתוכניתו להזרים כספי פיתוח לשטחים המוחזקים בידי ישראל. מדובר בתוכנית חומש לפיתוח השט־חים המוחזקים, בהשקעה של מי־ליארד דולר.

פקידים צרפתיים אמרו, כי קרוב לוודאי שתוכנית זו תהיה הנושא המרכזי של שיחותיו עם הנשיא פראנסואה מיטראן ועם שאר ראשי השלטון בצרפת.

מאז החליט המלך חוסיין בפב־רואר שעבר לנתק את מגעיו עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, הציבה לה ירדן למטרה מרכזית לשפר את תנאי החיים של 1.4 מיליון הפלש־תינים החיים כיום תחת שלטון ישראלי.

אש"ף גינה את תוכניתו של חוסיין בכוון זה, בטענה שהתוכנית נועדה להחליש את השפעתו של אש"ף ולהוות צעד ראשון לקראת כינון "קונדומיניום" ישראלי־ירדני בשטחים.

צה"ל פיטר את דהאן, ראש סיעת "התחיה" בארגון עובדי צה"ל

נדחתה התביעה למנוע כינוס ועידת הארגון

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

צה"ל פיטר את נסים דהאן, ראש סיעת "התחיה" בארגון עובדי צה"ל. הרשות השיפוטית של ההסתדרות דחתה אתמול את תביעתו למנוע את כינוס ועידת ארגון עובדי צה"ל, העומדת להיפתח הערב בתל אביב.

דהאן הצליח להביא לתחיה 4.2% בבחירות למזכירות ארגון עובדי צה"ל שנערכו בקיץ. נודע, כי ח"כ רפאל איתן ניסה למנוע את פיטוריו ובסוף השבוע התכנסה ועדה פאריט־טית לדון בעניינו, לאחר שפנה לבית הדין הארצי לעבודה.

יבין דוחה הטענות

דהאן טוען, כי פיטוריו הם על רקע פוליטי. בצה"ל טוענים, כי התרשל בעבודתו. אריה יבין, מזכיר ארגון עובדי צה"ל, דוחה בתוקף את טענות דהאן לפיהן לא הגן עליו בשל שיקולים פוליטיים. יבין מסביר, כי דהאן אינו יכול להשתתף בועידת הארגון אך אין בכך כדי לפגוע בייצוגה של "התחיה" בוע־ידה.

יצויין, כי "התחיה" השתתפה בקיץ בראשונה בבחירות, והצלחתה היחסית עוררה דאגה בהסתדרות.

האחראים על ואנונו בכלא פסלו שני מכתבים ששלח

הבוקר יישמעו בבית המשפט בירושלים שתי עתירות: אחת על שלילת הזכויות והשניה על לקיחת המכתבים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שלטונות הכלא שבו כלוא מרדכי ואנונו, סירבו לאשר לו לשלוח שני מכתבים שכתב וביקש להעביר לקרוביו. לפיכך הגיש ואנונו עתירה נגד שלטונות הכלא, והוא אמור להופיע בעצמו בעתירה זו — כך נודע לסופר "הארץ" ממקור מוסמך.

ואנונו, שקיבל עט ובלוק מכ־תבים, כתב שני מכתבים ארוכים ובהם פרטים שהוגדרו על ידי של־טונות הכלא כחסויים. השלטונות מחקו מספר משפטים משמעותיים והחזירו את המכתבים לואנונו. בת־גובה כתב ואנונו עתירה לבית המשפט.

הבוקר יישמעו בבית המשפט המחוזי בירושלים שתי עתירות שה־גיש ואנונו: האחת על שלילת הזכויות ממנו לפני שלושה שבועות. בעתירה זו ייצג את ואנונו משרדו של עו"ד זכרוני. מיד לאחר מכן תשמע העתירה על לקיחת המכת־בים ועדיין לא ברור אם משרדו של זכרוני ישפל גם בעתירה זו.

מקורות משפטיים ציינו, כי על פי החוק חייב מגיש העתירה להו־פיע בעצמו לדיון, אך לא מן הנמנע כי השופט שידון בעתירה ישמע אותה בין כותלי בית הכלא.

ואנונו ממשיך לשבות רעב.

Uno
Regata

בדוק והשווה.

הקניה הטובה ביותר 1987

1987

פיאט שווה יותר ועולה פחות

1 באיכות
1 באשראי
1 בחיסכון
1 בטיחות
1 באספקה

FIAT Regata

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר כולל מע"מ
רגאטה 70	1300	22,620 ש"ח
רגאטה 70 אוטומט	1300	25,015 ש"ח
רגאטה 85 אוטומט	1500	27,220 ש"ח
רגאטה 100S.i.e.	1600	28,065 ש"ח
רגאטה 70 סטיישן	1300	23,380 ש"ח
רגאטה 100S סטיישן	1600	28,640 ש"ח

FIAT Uno

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר כולל מע"מ
אונו פייר	1000	17,260 ש"ח
אונו 60	1100	18,550 ש"ח
אונו 70 SL	1300	20,295 ש"ח
אונו טורבו	1300	28,540 ש"ח

המחירים כוללים מע"מ ואביזרי רישוי ללא הפקדה.
המחירים ע"פ מחירון החברה מס. 9/87 מיום 5.1.1987

FIAT
פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל

סוכנים ובעלי תחנות של חברת סונול
מוזמנים היום יום ב' 12.1.87 בשעה 16.00
לכנס מיוחד
בכפר המכביה ברמת־גן
ועד סונול

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

ניקוב מחשבים (ישראל) בע"מ

הודעה

בקשר עם תשקיף החברה שפורסם ביום 26 בדצמבר 1986

עקב טעות טכנית שנפלה בעמודים 4 ו־38 לתשקיף הנ"ל בזמן הצגת הנתונים המתואמים של שערי מניות החברה, להלן הנתונים המתוקנים שיחליפו את המידע המפורט בסעיפים 2, 6, 1 ו־4.5 בעמודים הנ"ל לתשקיף.

יצויין כי הטעות נפלה בבסיס החישוב באופן שכל הנתונים הופיעו בשיעור הנמוך בכ־14% מהשער המתואם הנכון.

השנה	מניות רגילות בנות 1 שקל חדש — השער הגבוה: השער	בחודש	השער הנמוך: השער	בחודש	מניות רגילות בנות 5 שקל חדש — השער הגבוה: השער	בחודש	השער הנמוך: השער	בחודש
1984	738	דצמבר	148	ינואר	434	דצמבר	62	פברואר
1985	3346	אוקטובר	665	ינואר	1225	אוקטובר	378	ינואר
1986	19213	נובמבר	2363	ינואר	9656	נובמבר	966	פברואר

هكذا من الأصل

مكذا من الاحيل

"נשר" תובעת משר הפנים לבטל ההוראה להקטין פליטת מזהמים

בין השאר, טוענת הנהלת המפעל כי מילוי הצו מחייב אותה להחליף את ארבעת המסננים שהותקנו בין 1971-6, בהשקעה של כ-10 מיליון דולר

מאת אלי אלעד

הנהלת מפעלי המלט "נשר" תובעת משר הפנים לבטל חלק מהוראות הצו האישי החדש, שפורסם בחודש שעבר נגד מפעל "נשר" בחיפה, כדי לגרום להקטנת פליטת המזהמים מכבשניו.

במכתב לשר הפנים, ששוגר בשם "נשר" על ידי משרד עורכי הדין מתל-אביב [illegible] כרזל, נאמר, בין השאר, כי ההוראות שאותן מבקש "נשר" לבטל הן "בלתי סבירות ומשום כך לא יכול להיות להן תוקף" והשר מתבקש לבטלן "ללא דיחוי".

בין השאר, טוענת "נשר" כי לצורך הפחתת פליטת האבק ביותר מ-50%, כפי שדורש הצו החדש, היא תיאלץ להחליף את ארבעת המסננים הקיימים שי הותקנו בין השנים 6-1971 על פי דרישות הרשויות אז, בגד מסננים חדשים, בהשקעה של כ-10 מיליון דולר.

עוד אומר "נשר", כי במפעל המלט שלו ברמלה, שבו הותקנו באחרונה מסננים דוגמת אלה שהוא נתבע עתה להתקינם במפעלו בחיפה, לא היו מסננים. במפעל בחיפה קיימים מסננים תקינים בכל הכבשנים ואין כל צורך, טוענת "נשר", לרכוש חדשים.

עוד טוענת "נשר", כי במקרים דומים בעולם, של הזמנת תקנים הנוגעים לזיהום אוויר, אין מחייבים את מי שהדריך את עצמו לפי התקן הקודם, והשקיע השקעות ניכרות כדי לעמוד בו, להשקיע מחדש השקעות אדירות ולהפוך את הקודמות לאבן שאין לה הופכין.

קיסר: קבלת עבודות על בסיס תחרותי וביצוע יעיל — המפתח להבראת סו"ב

דירקטוריון סולל בונה בחר במרדכי גור כיו"ר החברה במקום משה זנבר

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

המפתח להבראת סולל־בונה טמון באגרסיוויות בקבלת עבודות חדשות על בסיס תחרותי וביצוע יעיל שלהן. לשם כך דרושה שות־פות מלאה של הנהלה, עובדים וחברת העובדים, אמר מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר בישיבת דירקטוריון סולל בונה, שבחרה במרדכי גור כיו"ר החברה, במקום משה זנבר.

"אין להעלות על הדעת", אמר קיסר, "קיומה של מדינה מתוקנת ומתפתחת ללא חברת בנייה לאומית ומובילה". הוא קבע, כי להנהלה מלוא הסמכות לנהל את החברה בצורה הנדרשת כדי להקנות לה כושר תחרות לקבלת עבודות ויעי־לות מירבית בביצוען. עם זאת אמר, כי על ההנהלה לשאת באחריות לתוצאות הפעילות.

קיסר הבהיר, שניהול חברה הסתדרותית בסדר גודל של סולל־בונה אינו כניהול חברה עסקית אחרת, וכאשר קיימים חילוקי דעות בין ההנהלה והעובדים, יש ליישבם בדרך של הידברות או, בלית ברירה, בפסיקה מחייבת בדרך מוסכמת. ההסתדרות וחברת העובדים יעניקו לסולל־בונה ולהנהלתה את מלוא הגיבוי לביצוע תוכנית ההבראה עד להגשמתה.

קיסר קרא להגיע בהקדם לאמנת חירום מחייבת בין ציבור העובדים וההנהלה, המבוססת על אמון הדדי ושיתוף פעולה מלא בביצוע המהלכים המתחייבים להשלמת תוכנית ההבראה. על האמנה ליצור בתקופת החירום מסגרת מחייבת, תוך שינוי דפוסי חיים ואימוץ עקרונות של ניידות וגמישות, למען השגת יעילות ורווח.

"רבים בבריטניה ישמחו לראות אותי שקוע בבוץ", התבדח שר התיירות הבריטי, דייוויד מרשיה, שביקר במלון המרחצאות מוריה ים־המלח וקיבל שם טיפול בבוץ־מרפא. הוא גם קיבל טיפול בעיסוי וטבל בבריכות הגופרית המינרליות, לשיכוך מיחושי־הפרקים שלו. (תצלום: קווים)

גידול של 30% במכירות "נילית"

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

"נילית" הגדילה את מכירותיה במרוצת '86 ב-30%, ל-53 מיליון דולר, וצופה גידול נוסף של 22% במכירותיה במרוצת '87, לרמה של 65 מיליון דולר.

מיכאל לוי, מנכ"ל "נילית" מסר, כי החברה הצליחה להגיע לתפוקה של 75 אלף דולר לעובד בשנה האחרונה.

"נילית" מייצרת חוטי ניילון ופו־לימרים ומייצאת 80% מתוצרתה ל-20 ארצות.

הוקדמו מכירות סוף העונה

במשביר לצרכן נדחות המכירות בשל מבצע "שבועיים בריטניה"

מאת נורית אמיתי,
כתבת "הארץ"

בלבול בנושא מכירות סוף העונה מצטייר מסיור בחנויות, בעקבות ידיעה ב"הארץ", הקדימה התאחדות הסוחרים את המכירות המוגדרות כ"סוף עונה". בבהלות הכבו כרזות המודיעות על מכירות אלה, אלא שרבים מבעלי החנויות טרם הספיקו לתלותן. לעומת זאת, מסתבר כי מתקיימים מבצעי מכירות מיוחדים, ואחרים מהסוחרים הסבירו, כי בעצם מכירת סוף עונה מתקיימת אצלם זה זמן, במסגרת מבצעים שונים שהם עורכים.

מכירות סוף העונה אמורות היו להתחיל ב-25 בינואר, אך הודעת רשת השקם על הקדמת מכירות סוף העונה גרמה להקדמתה בחנויות האחרות.

דוד דוכס, סמנכ"ל כלבו שלום לנושאי שיווק, מסר כי ברשת זו יוחלו מכירות סוף העונה ביום שישי הקרוב. במסגרת מכירות אלו תינתנה הנ־חות של עד 50% במחלקות האו־פנה השונות וברשת הרהיטים של כלבו שלום. בית הכלבו יהיה פתוח במוצאי שבת ומבצעי ההנחות יכללו גם את מקומות הבידור הקשורים בבית כלבו זה, כולל מצפה שלום, קפיטריות, מוזיאון השעווה ועוד.

במסגרת מכירות סוף העונה יוכלו הצרכנים לשלם באשראי, כמקובל.

שי מאיר, המשמש כיו"ר התאחדות בתי הכלבו מסר, כי התאחדות בתי הכלבו אינה מתאמת בנושא מכירות סוף העונה וכל בית כלבו קובע לעצמו את מועד תחילת המכירות בנפרד.

מאיר גוית מהמשביר לצרכן מסר, כי בשל "שבועיים ברי־טניה", מבצע מכירות המתקיים כעת ברשת, נדחות מכירות סוף העונה. "עדיין מוקדם לדבר על מכירות סוף עונה ברשת, בשל מבצע שבועיים בריטניה".

שלשום, באירועי הפתיחה של "שבועיים בריטניה" ברשתות המשביר לצרכן, הושג פדיון שיא ברשת במוצאי שבת.

"פולינקס" החלה רוכשת גלאי פריצות בישראל

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

החברה היפאנית "פולינקס", אחת מהחברות הגדולות בעולם לייצור גלאי אינפרא אדום סבילים למניעת פריצות, החלה לרכוש גלאים ממפעל "ויסוניק" מבני ברק.

החברה היפאנית תרכוש גלאים סבילים מדגמים אשר אינה מייצרת. היא החליטה על רכישתם בישראל ולא לפתח קו מוצרים דומה, בגלל החוזק היחסי של היאן היפאני ביחס לדולר.

חברת "ויסוניק" מתמחה בייצור מערכות התרעה מסוגים שונים, וכיום היא מייצאת כ-90% מתוצרתה. ייחודה במערכות התרעה אינפרא אדום, אשר ניתן להתקין עליהן התקנים שונים ליצירת קרניים על פי דרישות כל [illegible].

בנק הספנות מקיים מגעים למכירת השליטה ב"יעסור"

מנכ"ל הבנק: העסקה עדיין לא נחתמה

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בנק הספנות, הנשלט על ידי קבוצת אייזנברג, מנהל מגעים מתקדמים למכירת השליטה בחברה הבת, בנק המשכנתאות "יעסור". ניירות ערך של שני הבנקים רשו־מים למסחר בבורסה, והידיעות על אפשרות מכירת השליטה הביאו להתעוררות בשערי הניירות הללו.

בנק הספנות מחזיק ב-72.4% מהון המניות של בנק יעסור וב-78.1% מהון מניות ההצבעה. המגעים מנוהלים עם שני משקיעים, האמורים להשקיע ברכישה חצי מי־ליון דולר. נודע, כי מחיר המכירה הנמוך נקבע בזכות העובדה, כי הבנק יימכר ללא תיק ההלוואות המנוהל על ידו. נראה, כי המשקיעים החדשים גם לא יקבלו את רשיון הבנקאות של הבנק.

רוכשי הבנק מבקשים לנצל את העובדה, כי הבנק צבר בשנים האחרונות הפסדים לצורך מס, ולקזז הפסדים אלה מהכנסות אחרות.

בנק יעסור הוקם בשנת 1958 על ידי משקיעי חוץ, ובשנת 1981 נרכש על ידי בנק הספנות תמורת 1.4 מיליון דולר. בשנים 85-1983 צבר הבנק הפסדים בהיקף של 1.9 מיליון שקל, וההון העצמי המתואם של הבנק עמד בסוף 1985 על 4 מיליון שקל.

משה מירב, מנכ"ל בנק הספנות, אישר בתגובה כי מתקיימים מגעים עם משקיעים, אך לדבריו, המדובר במגעים ראשונים בלבד. מירב מסר, כי העסקה עדיין לא נחתמה, ורק לאחר חתימתה, תימסר הודעה, כמתחייב על פי החוק.

הממשלה תדון במתן מעמד עיירות פיתוח לישובי דרוזים וצ'רקסים

הופסקה שביתת המחאה של נאסר־אדין מול משרד ראש הממשלה

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

הממשלה תדון בשבוע הבא בהכרזה בישובים הדרוזים והצ'רקסים כעיירות פיתוח, ומתן הטבות לתוש־ביהם, כפי שהמליצה לממשלה ועדה משותפת לוועדת חוץ וביטחון וועדת הכספים של הכנסת.

על כך מסרו אתמול סגני ראש הממשלה, שר השיכון והבינוי דוד לוי, ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, לח"כ אמל נאסר־אדין (ליכוד), שקיים אתמול שביתת מחאה מול משרד ראש הממשלה יחד עם עשרה מראשי המועצות הדרוזיות, כנגד קיפוח המועצות הדרוזיות.

בעקבות הבטחת סגני ראש הממשלה ששוחחו עמו, החליט נאסר־אדין להפסיק את שביתת המחאה, שנועדה לשלושה ימים. לדבריו, לא יתכן להמשיך בקיפוח של המועצות הדרוזיות. כדוגמה לקיפוח, מציין הח"כ כי ההקצבה לכפר הדרוזי ג'וליס כיום היא 150 ש"ח לנפש, בעוד ההקצבות לנפש בכפרים קדימה, כפר יונה ותל־מונד, נעה בין 619 ל-775 ש"ח לנפש. כאשר לתקציבי פיתוח — מקבלים הכפרים הדרוזים כ-7 ש"ח לנפש, בעוד האחרים זוכים ל-31—38 ש"ח לנפש.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הגיש בסוף השבוע על שולחן הממשלה הצעת החלטה להכיר בישובים הדרוזים והצ'רקסים כאי־זורי פיתוח, ולתת לתושביהם, משוחררי כוחות הביטחון, הטבות, כפי שנהוג בישובי פיתוח בסביבתם. מדובר בכ-20 כפרים, ביניהם ג'וליס, עוספיה, דלית אל־כרמל, בית ג'אן, פקיעין, חורפיש ואחרים.

ח"כ עוזי לנדאו פנה אתמול לשר החוץ, שמעון פרס, בהצעה למנות שגריר דרוזי. "מכבי הדבר", מציין לנדאו במכתבו, "כי הקונסול הבא של ישראל בארצות־הברית ימונה מקרב העדה הדרוזית, שבניה משר־תים בצה"ל".

האוצר אישר הנפקת אג"ח של 15 מיליון ד' להלוואות למלונות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

הנפקה של אגרות חוב בהיקף של 15 מיליון דולר, שתשמש למתן הלוואות ארוכות טווח לבתי המלון, אושרה על ידי משרד האוצר. היום אמור להתפרסם תשקיף ההנפקה הנרשמת על ידי בנק הפועלים.

הדברים אמורים, בהנפקה חדשה אשר באה בהמשך להנפקה ראשונה לנושא זה, בהיקף של 10 מיליון דולר, שיצאה לשוק ב-17 ביוני '86.

ההלוואות הן למשך עשר שנים, כאשר בארבעת השנים הראשונות יחויבו בתי המלון אשר ייהנו מהן, רק את הריבית, ורק אחר כך יתחילו בסילוק הקרן. התאגדות המלונות תבא במגע על שיעורי הריבית, כאשר היא הגבילה את תקרת הנג ל-8%. ההלוואות תהיינה צמודות למדד.

ההנפקה החדשה מבוצעת באמצעות בנק הפועלים, לאחר שניסיון להביא להנפקה דומה באמצעות בנק לפיתוח תעשיה לא עלה יפה. הוצאות ההנפקה הן 6% ורווח הבנק הוא בשיעור של כשני אחוזים.

היום — מבצע פיקוח מחירים בשווקים

כדי להבטיח קיום ההוזלות עקב הפחתת המכסים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

מבקרי משרד התעשיה והמסחר יפתחו היום במבצע ביקורות בשווקים, כדי להבטיח שמחירי המוצרים הוזלו עקב הפחתת המכסים. במשרד התעשיה ציינו אתמול, כי אם יתברר שהפחתות המכסים לא הביאו להוזלת מחירי המוצרים לצרכן, יפעל משרד התעשיה להבטיח ביצוע ההוזלות.

אתמול הוחלט לתגבר את מערך כוח האדם שיבצע את הביקורות, על ידי צירופם של אנשי הלשכה הראשית למבקרים. תיגבור כוח האדם נועד לאפשר ביצוע הביקורות בכל רחבי הארץ.

העלאות חריגות של עד 15% במחירי איכסון אושרו בחמישה מלונות באילת

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

העלאות חריגות בשיעור של עד 15% במחירי האיכסון בשנה הקרובה, לעומת אשתקד, אושרו לחמישה בתי מלון באילת, על ידי נגיד בנק ישראל לשעבר, הר"ד משה מנדלבאום, אשר מונה לבדוק ולאשר את מחירי בתי המלון בישראל.

לאחר דיונים ופגישות עם נציגי מגזר המלונאות, אישר הר"ד מנדלבאום לבתי המלון באילת לעלות את מחירי האיכסון בהם בשנה הקרובה בשיעור של עד 5%, לעומת מחירי האיכסון בהם עד כה — לעומת אישור של העלאה ממוצעת בשיעור של 8% במחירי האיכסון בבתי המלון בכל שאר אזורי הארץ, לעומת מחירי האיכסון בהם בשנה האחרונה.

בין הנימוקים לאישור העלאות המחירים החריגות לבתי המלון באילת: מדובר במ־לונות אשר סיימו את תקופת ההרצה במחירים נמוכים מהרגיל; מלונות שביצעו שי־פוצים והעלו את רמתם; מלונות שהקפיאו במשך תקופה ארוכה את מחיריהם; ומלונות ברמה גבוהה אשר גבו עד היום מחירים מיוחדים נמוכים ביחס למותר.

חלק מבתי המלון באילת שאושרו להם העלאות מחירים מעל 5%, ביקשו לעלות את מחיריהם בשיעורים של עשרות אחוזים.

בכך נסתיימה קביעת מחירי האיכסון בבתי המלון בישראל לשנה הקרובה וניתן יהיה לגשת להדפסת חוברת מחירים חדשה של התאחדות המלונות בישראל.

תכנית ביטוח חדשה מבטחת סיכוני המחשב הביתי

מאת נורית אמיתי,
סופרת "הארץ"

סוכנות הביטוח "אלמגורים" בפתח תקווה, בשיתוף עם חברת הביטוח "הדר", יצאו לא מכבר בתוכנית ביטוח חדשה המכסה סיכונים הקשורים במחשב הביתי.

ביטוח "כל סיכון למחשב הביתי" מכסה את כל סוגי הפגיעה למחשב, כולל שבר ונזק כתוצאה מקצר חשמלי ושריפת המעגלים המשולבים של המחשב.

ביטוח זה, לטענת מפיציו, ניתן לרכישה בנפרד מביטוח הדירה כולה.

ערכה את המדור: עדה אושפיז

יו"ר ועדת המודיעין

(סוף מעמוד 1)

וקלהמנס כי מה שקרוי "טיוטת הדו"ח ועדת המודיעין של הסנאט" שנמסר בהדלפה ברשת האן בי סי באמצע השבוע ובקול ישראל, הוא הדו"ח זמני שהוכן בידי עוזרי חברי הוועדה, שאיננו כולל מסמכים רבים הדרושים לקביעת האמת.

בורן הדגיש כי על סמך העדויות המצויות בידי הוועדה, אין אפשרות לקבוע באופן מוחלט מה בדיוק אירע. אשר לחלקה של ישראל היה בורן נחרץ: "אין ספק שישראל תמכה בתוכנית מכירות הנשק לאי־ראן ופקידים ישראל דחקו בנו להמשיך בתוכנית. אשר להעברת הכספים לניקראגואה, זו שאלה אחרת, אני חושב שאין אפשרות להגיע למסקנה בנושא זה".

הניו יורק טיימס, ציטט אף הוא חלקים מטיוטת הדו"ח המתאר את השתלשלות הפרשה, אך הוסיף כי הדו"ח כולל ביקורת על הממשל באשר לא טרח לבדוק ולשקול באורח פורמאלי ועניני אם המטרות והמניעים הישראליים זהים לאלה האמריקאיים. הטיימס מצטט מברק של שר החוץ שולץ למאקפארלן מ־1985 בו מוזהר שולץ מפני שותפות אמריקאית ישראלית בעסקה זו, משום שלישראל יש סדר יום משלה במזרח התיכון וכי יהיה מכך משום סיכון לארצות אם תוליכו להשתתף.

"וואשינגטון פוסט" מצטט לעומת זאת מקור אחר, שהאשים את ישראל בדרבון ארצות הברית למ־כור שוב ושוב נשק לאיראן, כאשר לאחר כל כשלון בשחרור החטופים האמריקאים, היו הנציגים הישר־אליים ואיש הקשר האיראני, מציעים כי מכירות נוספת של נשק עשויות להביא להצלחה.

הטנקים זוהו בישראל

שמונים טנקים שנמכרו לאיראן באמצעות שני קולונלים אמריקאים, זוהו וצוידו בישראל. כך מסר אתמול "ניו יורק טיימס" בכתבת תחקיר.

חקירת העיתון שנמשכה חמישה שבועות העלתה כי שני קולונלים אמריקאים, רלף מרק ברומן, שהיה ראש משרד שתוף הפעולה הצבאי בפאריס, ויליאם מוס שהיה עוזר הנספח הצבאי האמריקאי בלונדון, הקימו תוך כדי מילוי תפקידם, חברות למכירת נשק לאיראן. בין השאר, הוצעו אצלם מטוסי אף־4, מסוקי תקיפה, טנקים, וציוד צבאי אחר. במקרה אחד, בשנת 1984, נמכרו לאיראן 80 טנקים שציודם חודש והותקן בישראל.

ה"טיימס" מציין כי איש הקשר לעסקת הטנקים היה לא אחר מאשר מנוצ'ר גורבאניפר שהוא איש המפתח בעסקה האיראנית — ישר־אלית — אמריקאית.

האיראני גרף הון

על פי דווח אחר, ב"וואשינגטון פוסט" גרף גורבאניפר סכומי עתק מן העסקה האיראנית. ה"פוסט" המצטט שיחות טלפון שיורטו על ידי סוכנות הביון האמריקאית, שהתבקשה על ידי אוליבר נורת' לעקוב אחר שיחות המתווכים האיר־אניים, מוסר כי במקרה אחד גבה גורבאניפאר 3 מיליון דולר ריבית הודעה על משלוח נשק שבוצע באביב שעבר, ככל הנראה עבור מ־[illegible] מן הסך 15 מיליון דולר שקיבל לדרישת קבוצת משקיעים קבריים שביקשה להשתתף בעסקה.

ה"פוסט" מוסיף עוד כי לאחר שבוצע משלוח של 508 טילי טאו לאיראן בספטמבר 1985 הפקיד איש העסקים הסעודי עדנאן חאשוגי חמישה מיליון דולר בחשבון בנק ישראלי בשוויץ כ"הלוואה מגשרת" עד שישלמו האיראנים את חובם.

האיראנים שילמו 6 מיליון דולר בעבור הטילים אך ישראל קיבלה רק 2.5 מיליון דולר והיתר חולק כרווח בין המתווך האיראני והס־וחרים הישראלים. בנובמבר 1985, שלמו האיראנים 42 מליון דולר עבור משלוח של 120 טילי הוק, אך ישראל קיבלה לידה רק 18 מליון דולר.

שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו יורק מוסר: הצעה שישראל תשפץ מנועים של מטוסי קרב איראניים נמסרה בתזכיר סודי למשרד הביט־חון על ידי סוחר נשק ישראלי. מוסר השבועון "טיים". העיתון אומר כי בסתיו 1984, כאשר ארצות הברית השתדלה למנוע זרימת נשק לאיראן, נפגש סוחר הנשק הישראלי עם נציגים איראניים בדוחה והעביר למשרד הביטחון רשימה של כלי נשק שאיראן מעוניינת בהם, כולל טילי אוויר אוויר וחלקי חילוף לטנקים. אך האיראנים עמדו על כך שישראל תשפץ מנועים של מטוסי קרב בישראל. מפעל בבריטניה ששיפץ מנועי מטוסים עבור האיר־אנים, נאלץ להפסיק שירותיו בעיקר בשל לחץ אמריקאי. סוחר הנשק הישראלי ציין בתזכיר כי מפעל הבדק מעוניין היה בעיסקה עם איראן לשיפוץ מנועים אך בתנאי שבין מפעל הבדק לבין איראן יהיה מפעל אחר שישמש כגורם ביניים. סוחר הנשק הישראלי הציע שמפעל בריטי יהיה זה שדרכו יגיעו ההמנעות, אך העבודה עצמה תבוצע על ידי הבדק. משרד הביטחון דחה את ההצעה.

עקיבא אלדר סופר המדיני של "הארץ" מוסר: הקבינט יקיים בי־מים הקרובים דיון בדו"ח האמריקאי המצביע על מעורבות ישראלית רבה מכפי שטוענת הממשלה בפרשת איראן־ניקראגואה. בתגובה לדרישה שהעלה אתמול השר אמנון רובינש־טיין, לקיים דיון בנושא בממשלה, הבטיח ראש הממשלה יצחק שמיר לקיים דיון כזה בקבינט לאחר שה־חומר המלא יהיה בידי ישראל.

האמריקאים יגלגלו האשמה על ישראל

בירושלים טענו אתמול, כי פקי־דים אמריקאים שהסתבכו בפרשה האיראנית מנסים לגלגל את האח־ריות על ישראל.

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, דוד קמחי, אמר במספר הזדמנויות בשבועות האחרונים, כי מייק לדין, עוזרו לשעבר של היועץ לביטחון לאומי רוברט מקפרליין, הוא זה שפנה בבקשה לסיוע ישראלי בחי־לוץ בני הערובה האמריקאים. לעומת זאת, טוענים פקידים בכירים אחרים בירושלים, כי היוזמה באה מצד ישראל, במגמה לפצות את הממשל בארה"ב על פרשת פולארד. סופר "הארץ" מציין, כי פגישותיו של לדין עם ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס נערכו בארבע עיניים ואין תרשומת שלהם. על כן יקשה על ישראל להפריך את הטענה, כי הרעיון למכור נשק לאיראן נולד בירושלים.

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו והמפקחת על הבנקים גליה מאור, אמש במסיבת העיתונאים. (צילום: אלינו הראתי)

הורוביץ השעה התפטרותו עד מחר

(סוף מעמוד 1)

נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו. הורוביץ סרב למסור כל פרטים על תוכן השיחות. נודע כי פניית ראש הממשלה להורוביץ נעשתה לפני תחילת ישיבת הדירקטוריון ואילו שמעון פרס טילפן במהלך הישיבה ואמר להורוביץ: "לא מתפטרים ברגע של משבר".

הוועד ישקול צעדיו

הוועד הארצי של עובדי בנק לאומי יתכנס הבוקר לישיבה בה יוחלט אם להמשיך בפעולות המחאה נגד הנהלת הבנק, שבמהלכה אמורים להגיע כ-100 עובדים לקומת ההנהלה של הבנק. היום אמורים לבצע פעולות מחאה עובדי הבנק מירושלים אולם הם יגיעו לתל אביב ויפתחו בשביתה רק על פי הסיכום שיקבל הוועד הארצי של עובדי הבנק.

יושב ראש ועד עובדי הבנק לאור רוט אמר לאחר ישיבת הדירקטור־יון, כי אינו יודע כיצד להגיב על ההחלטה שקיבלה מועצת המנהלים של הבנק. רוט חזר על עמדתו כי כל האחראים לכישלון, בשמם לא נקב, צריכים לפרוש מהבנק.

הנגיד דורש פירוט מלא

צבי זרחיה סופר "הארץ" מוסר: נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו אמר כי בנק ישראל יבדוק גם את תנאי השכר של יתר הבכירים בבנק לאומי ובבנקים אחרים. בפ־גישה עם כתבים כלכליים ביום־[illegible] לים, הסביר נגיד בנק ישראל כי הוא מבקש לקבל מבנק לאומי פירוט מלא על הסדרי הפרישה של יפת וכלל תנאי העסקה של המנהלים עם הצמרת הניהולית הבכירה של בנק לאומי. בתשובה לשאלה אמר הנגיד כי הטיפול כרגע מתמקד בבנק לאומי, אך הוא לא הוציא מכלל אפשרות יוזמה של בנק ישראל לב־דיקת תנאי השכר בבנקים אחרים בעתיד".

ברונו ציין עוד מה שמבחה אותו בפרשת תנאי הפרישה של ארנסט יפת הן ההשלכות שיש לשכר המנהלים הבכירים על מערכת השכר ויחסי העבודה בבנק, דווקא בתקופה שבה המערכת הבנקאית מתבקשת להצטמצם ולהתייעל. לדבריו לא יעלה על הדעת שמנהל בכיר יבקש מעובדיו להתרגן בשעה שבהנהלה "קורים דברים כאלה".

מאור: מועצות המנהלים צרי־כות לפקח

המפקחת על בנקים גליה מאור אמרה כי בידי מערכת הפיקוח על הבנקים אין כלים כדי למנוע החלטות כמו אלו שהתקבלו לאחרונה בבנק לאומי ומי שמנהל את הבנקים הם מועצות המנהלים וע־ליהן לבצע פיקוח מלכה. לדבריה, אגף הפיקוח על הבנקים, יכול לב־דוק דברים רק בדיעבד. חלק גדול מהמידע על הפיצויים ותנאי הפנסיה של ארנסט יפת הגיעו אל בנק ישראל רק לאחרונה.

נסים: אין טעם כבר בוועדת הבדיקה

עניין תנאי הפרישה של יפת, העלה אתמול בממשלה. שר האוצר משה נסים אמר אמש כי לאחר שה־תברר כי כל חברי הדירקטוריון של בל"ל ידעו על הסכם הפרישה עם יפת הרי שהוועדה שהוקמה לצורך הבדיקה התרוקנה למעשה מתוכן. עם זאת הבהיר כי אין חילוקי דעות עם בנק ישראל באשר לטיפול בפרשה.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר הקמת ועדה מקרב מועצת המנהלים של בנק לאומי אינה מתיישבת עם האתיקה הציבורית ונורמות מתקבלות על הדעת מאחר המועצה כולה נושאת באחריות להחלטות שנתקבלו בעניין תנאי הפרישה של יפת ואסור לה לבדוק את עצמה. שר התקשורת אמנון רובינשטיין העלה בממשלה הצעה לפיה הממשלה תקבל את מניות אוצר התיישבות היהודית בסוכנות שנמצאת בראשות אריה דולצין. הוא ביקש מראש הממשלה למנות מועצת מנהלים חדשה לבנק לאומי, כך שהממשלה תהפוך לבעלת המניות שלה.

יהודית ויינקלר, סופרת "הארץ" מוסרת: הסתדרות הפקידים תתבע את הנהלת בנק לאומי על הפרת הסכמי עבודה, על תשלומים חורגים לעשרות פקידים בכירים ועל חתי־מת חוזים אישיים עם בכירי הבנק.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר בוועדה המרכזת, כי אפילו אם תופעת ארנסט יפת חריגה, הרי למרבה הצער יש חריגים שאין מידע לגבי רמת השכר, במיוחד בתפקידים בכלכלים מרכזיים במשק, של אישים המטיפים לצמצום חברתי בנוסח שלהם, דהיינו הורדת ההכנ־סות של העובדים, ביטול פטורים והורדת תקרות המיסוי.

קיסר הבהיר, שוועד עובדי בנק לאומי פעל על דעת הסתדרות הפקידים ובהסכמתו המלאה, בצעדי המחאה בהם נקט. לדבריו, צעדם של עובדי הבנק היה צעד מחאה נגד מעשים שחומרתם נתגלתה רק כעת, אך למעשה הם היו נהוגים כבר שנים רבות בבנק לאומי.

מהסתדרות הפקידים נמסר, כי מזה שלוש־ארבע שנים חטיבת עובדי הבנקים פועלת למנוע פגיעה בעובדים, תוך ויתור על הישגים בתנאי השכר והעבודה, כדי להתגבר על השפל בענף והצורך בצמצומים הנובעים מכך. מה שקורה עתה בבנק לאומי מערער את האמון ההדדי בין העובדים להנהלה.

מההסתדרות נמסר, כי העובדים לא יסכימו עוד לדרישות חד־צד־דיות לשאת בעול, כאשר הבכירים ממשיכים בשיגרה שאין לה הצדקה במשק, בענף הבנקאות ובמציאות הכלכלית בישראל.

"להקים ועדת חקירה ממלכתית"

גדעון אלון סופר "הארץ" מוסר: חבר מועצת "אוצר התיישבות היהו־דים", שהיא חברת האם של בנק לאומי, פרופסור הנס קליינהופר, תובע הקמת ועדת חקירה ממלכתית על פי חוק ועדות חקירה שתבדוק את כל פרשת תנאי הפרישה של הבכירים בבנק לאומי ותבדוק אם לא נעשו עבירות פליליות.

עדנה ארידור סופרת "הארץ" לענייני כלכלה מוסרת: חברים בוועדת הכספים הודיעו את התער־בות המדינית של נגיד בנק ישראל בניהול בנק לאומי. סיעת המערך בוועדה דרשה אתמול למנות מנהל עסקים ראשי לבנק וזאת לנוכח התפטרות דירקטוריון הבנק.

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על
פטירתה של היקרה
חיה צבי
לבית אלפרוביץ

ההלוויה תתקיים מחר יום שלישי, י"ב טבת תשמ"ז 13.1.87 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין הדרום, גבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי.

בתה: עזה
והמשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה הפתאומית של חברתנו
צביה אביגדור
(קופלבסקי)

ההלוויה תתקיים היום יום שני י"א בטבת תשמ"ז 12.1.87 בשעה 15.00
יוצאים מהמרכז החברתי

המשפחה
קיבוץ אפיקים

לאליה גילדין
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל
הוצאת שוקן

האוניברסיטה העברית בירושלים
הגן הבוטני הירושלמי והאוניברסיטאי
אבלים על מותו של
ג'ואן שביצקי ז"ל
ומשתתפים בצערו של
אבנר שביצקי
מנהל חבר הנאמנים ומזכיר הועד הפועל, והמשפחה
ההלוויה תצא היום יום שני י"א בטבת תשמ"ז (12.1.87) בשעה 12.00 מבית ההלוויות סנהדריה להר המנוחות

אזכרה
במלאות שלושים לפטירתו של
אלתר איזנברג ז"ל
נעלה לקברו ביום שלישי י"ב טבת תשמ"ז 13.1.87 בשעה 15.00 אחה"צ בבית הקברות קרית־שאול נפגשים ליד השער.

המשפחה

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

למכבי ת"א אין על מי להתאמן לפני הרוסים

כדורסל

מכבי תל אביב – מכבי רמת גן 127–65 (55–30)

★ המצטיין: קורין מגי

צודק מאמן מכבי תל אביב: עם יריבים כמו מכבי רמת גן איך אפשר להתכונן למיפגשים מול הרוסים? המכבים מרמת גן לא שימשו אפילו יריב אימונים ראוי לשמו והובסו בהפרש 62 נקודות 127–65 (55–30).

בולטו רקות ספורות התברר לרמת גנים, כי המשחק לא שווה את המאמץ, הם הרימו ידיהם, הר־ תיד גם למחליפיהם להשתתף מול הקבוצה המפורסמת של מכבי ת"א. בנסיבות אלה לא היה קושי גדול לתל אביב ללחוץ ולקלוע בנוחות, כאשר דורון ג'מצ'י, קורין מגי ולי ג'ונסון ניצחו על המלאכה בקליעה בעוד חן ליפין עשה מלאכת ריכוז טובה.

את עיקר תשומת הלב, לא מבחינה חיובית, משך מיקי ברקוביץ אשר קלע רק סל שדה אחד מארבע נקודותיו. תוך ניצול קליעת עונשין אחת מתוך 7 או 8 נסיונות. היה עצוב לראות את מיקי אשר שיחק ברוב השלבים ולא הצליח להתאושש מהמיפגן הכושל נגד הצרפתים.

ברמת גן בלט רק לארי גיבסון, שחקן הציר שזוהר הערב, שקלע את מירב הנקודות לקבוצתו. זה בעצם כל שאפשר לומר על קבוצה שקלעה 127 נקודות ועל הקבוצה ממול שעל כל שתי נקודות שספגה החזירה רק אחת.

● לתל־אביב קלעו: ג'מצ'י 33, מגי 29, ג'ונסון 27, ליפין 12, לאמפ 8, קורנליוס 5, אריטי 5, ברקוביץ 4, אראאסטי 4.

● לרמת גן קלעו: גיבסון 20, גורן 12, בינו 11, תומאס 10, בריצמן 4, נעמן 2, שידלצקי 2, שוורצ 2, באורי 2.

שפטו שגב והורנשטיין, 500 צו־ פים, יד אליהו.

שמואל קליגר

קורין מגי, במרכז (בחזה) מנסה לחמוק ממוטיוות ידיים של שלושה רמת גנים אמש ביד אליהו. מכבי ת"א ניצחה בהפרש 62 נקודות. (צילום: עוזי קרן)

המאמן שרף: אם נשחק נגד הרוסים כמו באורתז – ננצח

מה הם אומרים

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

"אם נשחק במישחק הראשון נגד האלג'ירים קובנה את היכולת הטובה שלנו נגד אורתז – ננצח", אמר אמש צבי שרף, במסיבת עיתונאים דקות ספורות לאחר מישחק הליגה עם מכבי רמת גן.

שרף ושני השחקנים המצטיינים, דורון ג'מצ'י וחן ליפין, השיבו לעיתונאים וניכר היה בשרף, כי הוא נתון בלחץ. הוא השיב בעצבנות גלויה על השאלה אם לא שנה הרכב לופים במישחק נגד אורתז בהביט, כי טרם מצא נוסחה טובה יותר מחילופים ומתפקידו של מאמן להחליט על המוליך. הוא הודה שהחילוף בסיום באורתז לא היה מוצלח: "היפתיתי על מיקי, אבל צריך לראות את הכוס המלאה. הקבוצה בכושר טוב. גם נגד אורתז שיחקנו טוב אנו וזקוקים לגיבוי של אוהדים".

מה יהיה אם מיקי ברקוביץ ימשיך בכושרו העכשוי? המאמן: "יש לנו עוד ימים וקשה לצפות שיהיו שינויים גדולים. אני מקווה שבר־ קוביץ ישתפר תוכל לנצח את הרוסים.

צבי שרף נשמע במיגננה, כש־ הודה כי באתונה לא הלך למכבי בקלות, בניגוד למיתוס שהכל הולך בעבר למכבי בקלות.

חן ליפין, היכן שתפס אחראס את מקומו של מוטי ארואסטי, ברעה כי הקבוצה שהיה כיום בכושר טוב. חן מקווה, כי אם יפגינו המכבים אותו כושר שהפגינו משך 30 דקות נגד אורתז יביא מכבי לידי ביטוי את יתרונה. לדעת חן ההבדל בין ביקורת שלילית וחיובית הוא כוחה השערה.

ליגה ארצית

אליצור רמלה בדרך ללאומית

ניצחה 100–82 את אליצור קרית אונו

מאת סופר "ספורט הארץ"

אם לא יצוצו הפתעות מרעישות בסיום מישחקי הליגה הארצית בכ־ דורסל, נזכה לראות בעונה הבאה פנים חדשות בליגה הלאומית: כדורסלני אליצור רמלה ובראשם כדורסלן מכבי תל אביב לשעבר אול ווילאמס. אשר גברו אמש במישחק צמרת על אליצור קרית אונו 100–82.

עלייתם הצפויה של כדורסלני אליצור רמלה לליגה הלאומית הפכה למעשית בעקבות הפתעה גדולה, כאשר היריבה העיקרית של אליצור רמלה, קבוצת מכבי ראשון לציון הפסידה להפועל נען בהפרש שתי נקודות 79–81.

ישראל ראשונה בלוכסמבורג

אחרי שניצחה אתמול 24–15 את פורטוגל

כדוריד

שירות "ספורט הארץ"

נבחרת הכדוריד של ישראל זכתה אתמול במקום הראשון בטורניר ארבע האומות שהיה בלוכסמבורג. אחרי שגברה במשחקה האחרון על פורטוגל 24–15 לאחר שהוליכה במחצית 13–7.

שחקני ישראל הציגו משחק הגנה טוב והשוער ישראל פלטה בלט לטובה, כאשר עצר שישה כדורי 7 מטר מתוך שמונה שבוצעו לעברו.

★ השערים לישראל: סמך 6, ברא 5, דיין 4, דרוקר 3, קושניר 2, חרר 2, ולינגר 1, פרוכטר 1.

שלשום נפלה טעות אצל ראשי האיגוד בארץ, כאשר דיווחו שישראל סיימה את משחקה עם פורטוגל בתיקו 22–22. צריך היה להיות תיקו 22–22 עם לוכסמבורג.

במשחק אחר גברה הולנד על פורטוגל 19–13.

קריסטל פאלאס הדיחה את נוטינגהאם

ליוורפול כמעט השאירה את הגביע בלוטון (0–0)

גביע אנגלי

מאת מיכאל קירנן
שליח "הארץ"

מנצ'סטר (מיוחד ל"ספורט הא־ רץ"). נוטינגהאם היתה אתמול בכירה נוספת של הליגה הראשונה, שהודחה ממישחקי הגביע האנגלי. היה זה לאחר הפסד 1–0 לקבוצת הליגה השניה קריסטל פאלאס, משער של אלן אירווין בדקה ה־25.

טלפורד יונייטד החצי־מקצוענית, שאינה נמנית עם ארבע הליגות האנגליות, הודחה 2–1 על־ידי לידס יונייטד מהליגה השניה. שער הניצ־ חון הובקע בדקה ה־85 על ידי איאן ביירד במישחק שנערך בווסט־ברום־ ויץ', מאחר שמשטרת טלפורד סירבה לאשר קיום המישחק במגרש המקומי הקטן מחשש להתפרעות אוהדי לידס הידועים לשימצה. מזג האויר המקפיא השאיר את האוהדים בבתיהם. ורק 6,500 מהם באו לאיצטדיון, אשר נשמר מכל עבר על ידי 350 שוטרים במדים ובכלי־ רכב — מיבצע שעלה 20 אלף לי"ש. לא נמסר על תקריות.

לליוורפול היה מזל

מחזיקת הגביע, ליוורפול, ממשי־ כה בהגנה על הפרס היוקרתי. אבל גם מנהלה קני דלגליש יודה, שהמזל מילא תפקיד מרכזי בתיקו אפס נגד לוטון, במישחק שראו יותר עם מיליוני אנגלים בשידור ישיר בטלוויזיה.

על הדשא המלאכותי בלוטון, בטמפרטורה של מינוס שלוש מעלות, כשהשלג אינו פוסק כל המישחק, נראתה ליוורפול קבוצה מדרג השני. לוטון היתה טובה הרבה יותר וראויה לניצחון. יחלוף זמן רב עד שאנשי לוטון יעכלו מה קרה בדקה ה־67. בעיצומו של לחץ כבד של המקומיים בעט ריקי היל מימין. שוער ליוורפול, ברוס גרוב־ לאר, שטס את הכדור החליק ול־ מיק הארפורד לא נותר אלא לדחוק אותו פנימה. הוא הסתבך משום מה על הקו, וקרייג ג'ונסטון שהגיע מאחור הצליח איך שהוא להרחיק. הארפורד בעט במחצית הראשונה כדור־עף למשקוף שערה של ליוורפול. הוסיפו לכך שתי עצירות נפלאות של גרובלאר ושתי החמצות של ניקולאס הריס, תבינו כיצד חזרה ליוורפול הביתה בשלום ממישחק כזה.

איאן ראש כמעט לא ראינו אותו במישחק הזה. חבריו לא שיתפו אותו מספיק והוא היה מנותק מאד, ולא הגיע אפילו למצב בעיטה אחד. אבל בלוטון יודעים היטב שדבר כזה לא קורה פעמיים ברציפות. ביום רביעי בערב, במישחק הגומלין באנ־ פילד, זה יהיה בוודאי סיפור שונה לגמרי.

מי שלא העתיק – הפסיד 42 אלף ש"ח

תחושה לא נעימה היתה אתמול במערכת השבועון "ספורט ורכב". המפרסם מדי שבוע הצעות לניחושים בטוטו. בשבוע האחרון הדפיס בעיתון הצעה לניחוש שיטתי של 9 משולשים במחיר של 130 ש"ח. איש מאנשי העיתון לא היגר על ההצעה שהודפסה בעיתון — אתמול נתברר, כי הצעה זו היתה מקנה את הפרס הראשון של 14 ניחושים, שתמורתם קיבלו 11 משתתפים יותר מ־42 אלף ש"ח כל אחד.

בטוטו רק 42 אלף ש"ח למנחש 14

11 משתתפים ניחשו תוצאות 14 מישחקים בניחושי השבוע של הטוטו וכל אחד מהם יקבל 42,370 שקלים; 308 משתתפים ניחשו 13 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־565 שקלים; 3,615 משתתפים ניחשו 12 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־47.50 שקלים; 25,715 משתתפים ניחשו 11 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־6.50 שקלים. בגלל ריבוי הזוכים בפרס החמישי הוא לא יחולק.

ההכנסה השבוע היתה 1,967,907.90 שקלים.

● הוועדים האולימפיים של ליבריה וקוסטה ריקה אישרו את השתתפותם בכינוס הפועל ה־15. במיברקים שהתקבלו במטה המשח־ קים נאמר שליבריה תשלח 5 ספור־ טאים ואילו בקוסטה ריקה עדיין לא נקבע מספר המשתתפים — על כך מודיע דובר הפועל.

עימות פיקנטי: רני כהנא עם ירושלים מול הפועל חיפה

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

בהיעדר עניין ממשי בצמרת הליגה הלאומית בכדורסל, יתמקד העניין במחזור ה־17 במיפגש הנתחית הערב (20.30) ברוממה, בין הפועל חיפה להפועל ירושלים.

יהיה לעימות זה גם נופך פיקאנטי בכל הנוגע למאמן: רני כהנא שמונה בשבוע שעבר באורח מפתיע למאמן הפועל ירושלים. במ־ קום שמחה ריגר שפוטר. כהנא, הגר בחיפה, היה בתחילת העונה מאמן הפועל חיפה עד שהודח. הגורל זימן לו הערב מיפגש בעל חשיבות רבה דווקא נגד החיפאים. צפוי מאבק שקול, כי לנוכח הביתיות יהיה משקל רב, ובשל כך יש לראות בחי־ פאים פייבוריטים.

מיפגש דרמטי אחר יהיה ביפו, כאשר הפועל רמת־גן יארח את הפועל תל־אביב. בעוד לתל אביבים יהיה זה עוד מיפגש ליגה, תהיה חשיבות מיוחדת לרמת גן שעוד הפסד הערב יסתום, כנראה, את הגולל על סיכוייו להישאר בליגה.

באולם באוסישקין יארח בית"ר תל־אביב את הפועל חולון. אין ספק שבאופן תאורטי החולונים טובים ממארחיהם אולם חולשה שגילתה באתונה באחרונה ממישחקי חולון כמו הביתיות של בית"ר עשויה להטות את הכף לזכותה. בכפר גלעדי משחק צמרת, כאשר הפועל גליל עליון יארח את אליצור נתניה.

הפועל גבת שהתרחק מעט מהתחתית בזכות ניצחון מפתיע על אליצור נתניה יארח את מכבי חיפה. בשורותיו כמה שחקני כדורסל שבה הצטיינו במדי הנבחרת הצע־ ירה בשטוקהולם. ניצחון גבתי אפשרי יחלץ בכל הנראה את הפועל גבת מאימת הירידה.

כל המישחקים בשעה 20.00 מלבד הפועל חיפה – ירושלים שי־ היה ב־20.30.

הנבחרת הצעירה באוויר בדרכה הארוכה לאוקלנד

במוראל גבוה המריאו אתמול בבוקר הכדורגלנים מלוד לניו זילנד, אליה יגיעו אחרי 40 שעות

נוער

מאת אילן מיש
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של ישראל עושה בשעות אלה את דרכה לאוקלנד, בירת ניו זילנד. שם תפתח בשבת את משחקיה במוקדמות הגביע העולמי מול הנבחרת הצעירה של ניו זילנד.

המשלחת הישראלית הגיעה אתמול בשעת בוקר מוקדמת לנמל התעופה בן גוריון לאחר שהייה של לילה אחד במלון רמת אביב. בטרם עלו השחקנים למטוס הטוליכות אותם לביקורת הדרכונים הביעו אמונה שתצלח דרכם בטורניר והם ייצגו את ישראל במשחקי גמר אלי־ פות העולם שיהיו בקיץ בצ'ילה.

ניכר בשחקנים שהם מצויים במוראל גבוה. אתמול לפני הצהריים הגיעה הנבחרת לאמסטרדם ולאחר שהייה קצרה המשיכה לטורונטו. היעד השני במסע הארוך לניו זילנד שימשך יותר מ־40 שעות ויעבור גם דרך הונולולו.

הפועל תל אביב נופש בעין גדי

מאת סופר "ספורט הארץ"

כדורגלני הפועל תל אביב מנצ־ לים את שהייתם בעין גדי לטיפולים רפואיים.

בקבוצה כמה שחקנים הסובלים משטפי דם ומתיחות בשרירי רג־ ליהם. אתמול ביום הראשון לש־ הייתם בעין גדי, ניצלו את מרחצי ים המלח, וזכו לשני טיפולים ואמבטיות חמות.

לדעת מאמן הקבוצה דוד שווייצר יעזרו הטיפולים לזירוז החלמת השחקנים הזקוקים להרפיה. אתמול, במקום אימון כדורגל ניסו שחקני האלוף את כוחם בכדורסל. הטיפו־ לים והמנוחה יימשכו עד יום רביעי.

בעונה שעברה יצאו כדורגלני הפועל תל אביב לטיפולים בעין גדי ובסופה זכו באליפות. בשבוע שעבר ביקשו לחקותם כדורגלני בית"ר ירושלים ששהו בעין גדי שלושה ימים.

אנ.בי.איי

הפיסטונס הביסו את הסלטיקס 118–101

פונטיאק, מישיגן (אי־פי). אדריאן דאנטלי קלע 25 נקודות ואייזיה תומאס הוסיף 21 לזכות דטרויט פיסטונס, שהביסו את בוסטון סלטיקס 118–101 והפסיקו בזה סידרה בת שבעה ניצחונות רצופים של אלופי הליגה האמריקאית המקצוענית בכדורסל. קווין מקהייל קלע 37 נקודות לבוסטון, ששיחקה בלעדי לארי בירד ודני איינג' הסוב־ לים מיחושי גב.

★ תוצאות אחרות: יוסטון – דאלאס 106–96, דנבר – פיניקס 127–120, יוטה – אינדיאנה 105–96, גולדן סטייט – לוס אנג'לס לייקרס 124–109, שיקאגו – ניו ג'רזי 119–109, ניו יורק ניקס – סקרמנטו 119–115 (34 נקודות של פאט יואינג לניקס), אטלנטה – קליוולנד 129–104, וואשינגטון בולטס – פילדלפיה 117–111.

בריה"מ נכנעה בהודו

ניו דלהי (אי־פי). הולנד הכניעה את ברית המועצות 4–1, הודו סיימה בתיקו 0–0 עם ספרד ודרום קוריאה ניצחה 2–0 את קניה — בטורניר שבע האומות בהוקי ע"ש אינדירה גאנדי, הנערך כאן.

נאפולי שוב בראש עם ניצחון 3–0

ליגות אירופה

● איטליה. נאפולי חזרה לראש הטבלה, אחרי ניצחון 3–0 על אסקולי במחזור ה־15, והיא מקדימה את אינטר (20) שהפסידה 2–1 לורונה. אלטובלי כבש את שערו התשיעי העונה לאינטר, אבל הדני אלקיאר הבקיע את שני השערים למנצחים. מילאן סיימה 0–0 עם אודינזה והמדורגת שלישית עם 19, כמו יובנטוס, שסיימה ללא שערים עם ברשיה. רומא חמישית עם 18 נקודות, אחרי 3–0 נגד אוולינו. [illegible] אטלנטה לפיורנטינה.

● ספרד. אחרי 0–0 במשחק חוץ בסביליה, צומצם יתרונה של בר־ צלונה בפיסגה לשתי נקודות בלבד. בתום המחזור ה־22 צברה 33 נקו־ דות, והיא מקדימה את ריאל מאדריד (31) שניצחה 3–0 את בטיס. אספניול שלישית (30) בע־ קבות ניצחון 2–0 על סאראגוסה. אתלטיקו בילבאו הביסה את אוס־ אסונה 4–1.

● פורטוגל. בצמרת הליגה הפור־ טוגלית בכדורגל נפרדה המוליכה בנפיקה ליסבון בתיקו 0–0 מאורים, ופורטו סיימה בתיקו 2–2 עם גימאראייש. לבנפיקה 28 נקודות בראש הטבלה והיא מקדימה בנקודה את גימאראייש ובשתי נקודות את פורטו. ספורטינג ליסבון במקום הרביעי עם 21 נקודות סיימה בתיקו 0–0 עם ריו אווה.

מנסדורף נגד המנצח בין האמריקאים אנגר ופרימן

באליפות אוסטרליה הנפתחת היום במלבורן

טניס

מלבורן (ע"ד ורויטר). אלוף ישראל עמוס מנסדורף, שעלה השנה לסיבוב השני של אליפות אוסטרליה הנפתחת כאן היום, ישחק נגד המנצח בין האמריקאים מאט אנגר ומרסל פרימן. הישראלי גלעד בלום יתמודד עם האמריקאי ג'ון לאסט, שעלה מהמוקדמות.

אם ינצח מנסדורף את יריבו הראשון, יצפה לו מאוחר יותר המדורג מספר 1, איוואן לנדל. גם הטניסאי הצ'כי חופשי בסיבוב הראשון, ואחרי כן יתמודד בכל הנראה עם המערב גרמני מאט שטאצ'.

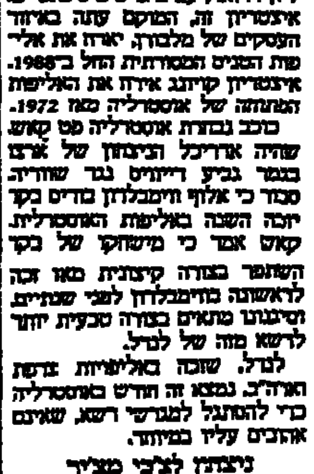

עמוס מנסדורף

האליפות האוסטרלית תהיה הא־ חרונה במיגרשי הדשא של קויונג במלבורן. כבר הוחל בהקמת מרכז טניס לאומי, בהשקעה של 44 מי־ ליון דולאר, עם מיגרשים סינתטיים. איצטדיון זה, המוקם עתה באיזור העסקים של מלבורן, יארח את אלי־ פות הטניס המסורתית החל ב־1988. איצטדיון קויונג אירח את האליפות הפתוחה של אוסטרליה מאז 1972.

כוכב נבחרת אוסטרליה פט קאש, שהיה אדריכל הניצחון של ארצו בגמר גביע דייויס נגד שוודיה, סבור כי אלוף וימבלדון בוריס בקר יזכה השנה באליפות האוסטרלית. קאש אמר כי מישחקו של בקר השתפר בצורה קיצונית מאז זכה לראשונה בווימבלדון לפני שנתיים וסיגנונו מתאים בצורה טבעית יותר לדשא מזה של לנדל.

לנדל, שזכה באליפויות צרפת וארה"ב, נמצא זה חודש באוסטרליה כדי להסתגל למגרשי דשא, שאינם אהובים עליו במיוחד.

ניצחון לצ'כי מציר

באוקלנד זכה אתמול הטניסאי הצ'כי מילוסלאב מציר באליפות הפתוחה של ניו זילנד, כאשר גבר בגמר על ההולנדי מיכאל סחיפרס 6–2, 6–3, 6–4, 6–4. מציר, שדורג כאן ראשון, נאלץ להתגבר במהלך המישחק על פציעה בירך, שהכבידה על תנועתו.

מציר אמור להיות אחד מיריבי ישראל בתחרות בבית העליון של גביע דייויס, שתהיה במארס בצ'כיה.

בסידני זכתה האמריקאית בת ה־23 דינה גאריסון באליפות ניו סאות' ווילס, והפרס הראשון בסך 36 אלף דולאר, כאשר הכניעה בגמר את בת ארצה פאם שרייבר 6–2, 6–4.

זה הסמל של משחקי זאגרב

זהו סמל משחקי האוניברסיאדה ה־14 שתהיה ביולי 1987 בזאגרב, יוגוסלביה, האירוע הספורטיבי הגדול ביותר של 1987. אירוע זה מקבל משמעות מיוחדת בגלל היותו האירוע המרכזי שיהיה לפני המשחקים האולימפיים של סאול 1988.

הסמל של משחקי זאגרב מהווה שילוב של כמה אלמנטים: הוא מראה בצורה פשטנית גוף של אדם המניף שתי זרועות אל על, בתנועת ו' של ניצחון. הזרועות יוצרות את האות U עבור אוניברסיאדה והסמל כולו יוצר את האות Y עבור יוגוס־ לביה. הראש בצורת גלובוס מסמל השתתפות חובקת עולם. אחת הזרועות של הסמל מופיעה במקור בחמשת הצבעים של חמש הטבעות האולימפיות.

חדשות חוץ

נציג אש"ף בדנמרק: אש"ף מחזיר פלשתינאיים ללבנון כדי להילחם

"קרוב לוודאי תתבצע השיבה בדרך אווירית ולאש"ף מטוסים לצורך זה"

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). נציג אש"ף בדנמרק, עבדול עלאווי, מסר אתמול לעיתונאים, כי אש"ף פתח במבצע להחזרתם של פלשתינאים המבקשים לשוב ללבנון "כדי להגן על בני משפחותיהם" כדברי עלאווי.

נציג אש"ף בדנמרק לא גילה באיזו דרך יבטיח אש"ף את שובם של הנרשמים לשיבה ללבנון.

כתב רדיו דנמרק שראיין צעירים שפנו אל משרד אש"ף בקופנהאגן מסר כי הובטח להם החזרה ללבנון תוך זמן קצר ביותר – שבוע עד שבועיים. צעירים החוששים לשוב מאחר ושמם מוכר, יקבלו דרכון חדש וזהות חדשה.

משרד אש"ף שומר בסוד את דרכי השיבה ללבנון, אך קרוב לוודאי תתבצע השיבה בדרך אוו־ ירית ולאש"ף מטוסים לצורך זה. בין היתר ידועים הקשרים בין אש"ף לחברת התעופה של האיים מאל־ דיוויס.

גל הקור הולם בצפון אירופה ומערכת האנרגיה מתקשה לעמוד בדרישה הגוברת

48 אנשים ניספו בבריה"מ מדליקות שמקורן במכשירי הסקה לקויים ★ נרשמו עד ל־60 מעלות מתחת לאפס ★ באיטליה נסגרו נמלי תעופה ושובשו דרכי תחבורה

מוסקווה (ע"ד ואי־פי). גל קור עז הפוקד עתה את ברית המועצות גרם עד כה למותם של 48 אנשים, שניספו כתוצאה מדליקות שמקורן במכשירי הסקה לקויים. גם הפעי־ לות הכלכלית נפגעה קשות כתו־ צאה משיבוש תנועת הרכבות וב־ חוסר היכולת לספק פחם למקומות שזקוקים לו.

רדיו מוסקווה מסר, כי חודש ינואר הנוכחי הוא הקר ביותר מאז 1950. הטמפרטורות באזורים מסוי־ מים בברית המועצות ירדו עד ל־60 מעלות מתחת לאפס, ובמוסקווה נר־ שמו מינוס 39 מעלות מתחת לאפס.

בלנינגראד לא הצליחו 19 אוניות לעגון בנמל, בשל הקרח. מאז תחילת השנה החדשה הצטברו בעשרה מיליון טונות של מטענים, שאי אפשר היה להעבירם ליעדיהם. מומחי החקלאות מהמערב סבורים, כי גל הקור הנוכחי ישפיע על טיב יבולי החיטה החורפיים.

אליהו זהבי סופר "הארץ" מוסר: בשוודיה נתבקשו התושבים לצמצם את השימוש בחשמל כדי להציל את רשת החשמל הארצית שם. אתמול נמסר, כי צריכת החשמל הגיעה ל־25,000 מגוואט – כמות הקרובה לנקודת שיא הכושר של ייצור 12 הכורים הגרעיניים, המספקים את מחצית תצרוכת החשמל בשוודיה.

מזג האוויר הסוער לכד בים הבאלטי שלושה דייגים דניים, ששהו שלושים שעות בסירת הצלה בקור של מינוס 25 מעלות, בטרם נימשו מהים.

רק הגולשים עולזים

סוכנות הידיעות אסושייטד פראס מוסרת כי רוחות עזות, גשם ושלג פגעו קשה באיטליה בסוף השבוע, גרמו לסגירת נמלי־תעופה ושיבשו את התחבורה היבשתית. תחרות כדורגל חשובה בוטלה בגלל שלג בגובה 10 ס"מ שכיסה את המיגרש. לעומת זאת, עלזו הגו־ לשים בשלג, אשר קוננו עד לאחרונה על מיעוט שלג בהרי האפנינים ובהרי האלפים.

ברומא עלתה הטמפרטורה במ־ קצת לאחר שעמדה על אפס מעלות צלסיוס בסוף השבוע.

יותר מ־1.5 מיליון ניספו באסונות גדולים ב־15 שנה

50 מיליון נותרו ללא בית ★ 95% מהניספים – באסונות־טבע

ציריך (אי־פי). שלושה אסונות גדולים בשבוע, בממוצע, פקדו את העולם בין השנים 1970–1985. באסונות אלה ניספו יותר מ־1.5 נפש ו־50 מיליון נותרו ללא קורת־גג. ממצאים אלה עו־ לים מסקר שערכה חברת־ביטוח בשווייץ, העוסקת בביטוח חברות־ ביטוח אחרות.

הסקר, שפורסם בביטאון פנימי של החברה, כולל אסונות שבהם ניספו יותר מ־20 נפש או נגרם נזק בשיעור יותר מ־10 מיליון פראנקים שווייצים (6.2 מיליון דולר).

אירעו 2305 אירועים כאלה בתקופה שנסקרה. הנזק שנגרם בהם הסתכם ב־700 מיליארד דולר.

95% מן הניספים, מתו באסו־ נות־טבע, רובם במדינות מתפתחות ובצפון־אמריקה. אסון הטבע הנורא ביותר אירע ב־1970 בבנגלהדש. ב־1976 אירע אסון גדול בסין. בשני אלה ניספו 1.1 מיליון נפש.

אסונות דליקה אופייניים יותר לריכוזי תעשיה במערב. נזק הביטוח הגדול ביותר, 980 מיליון דולר, נגרם ביולי 1984 בגרמניה המערבית. ב־1979 נגרם נזק בשיעור 440 מיליון דולר בהתפוצצות בכור גרעיני בפנסילווניה, ארה"ב.

יותר מ־21000 איש ניספו באסונות אוויר. 16000 נהרגו באסונות רכבת וכבישים. 15000 מצאו את מותם בטביעת ספינות. מזה 42% באסונות מעבורות בעו־ לם השלישי.

האסונות נעשים יקרים יותר ועורכי הסקר צופים מספר גדל של אסונות גדולים, בעתיד.

ראש ממשלת ספרד נועד פליפה גונסאלס בטוניס עם יאסר ערפאת

טוניס (ע"צ). ראש ממשלת ספרד, פליפה גונסאלס, נועד אתמול בבוקר בטוניס עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. ראש הממשלה, העורך ביקור רשמי בטוניסיה, מסר לעיתונאים כי שוחח עם ערפאת על הסכסוך הערבי־הישראלי, הבעיה הפלשתינית, המצב ה"קשה" במחנות הפליטים בלבנון וכן על בעיית הטרור.

כ־760 מורדים קומוניסטיים וחיילי בורמה נהרגו בקרבות

ראנגון (ע"ד). יותר מ־760 מורדים קומוניסטים וחיילי צבא בורמה, נהרגו בחודשים האחרונים בקרבות עזים בקירבת גבול סין. בידיעות רשמיות שנמסרו אתמול נאמר כי הקרבות פרצו ב־16 לנובמבר, כאשר כוח של 1500 לוחמי המפלגה הקו־ מוניסטית הבורמית הפר שביתת נשק בלתי רשמית בת 16 שנה ותקף במפתיע מוצבים ממשלתיים בצפון־מזרח בורמה.

אלפים באזכרה לרוזה לוקסנבורג וקרל ליבקנכט במזרח ברלין

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). למרות קור עז של 20 מעלות מינוס, התכנסו אתמול במזרח ברלין אלפי אנשים לציון מותה של רוזה לוקסנבורג וקרל ליבקנכט שנרצחו לפני 68 שנים. הנואם המרכזי בעצרת היה חבר הפוליטביורו ומזכיר הוועד המרכזי הרמן אקסן, היהודי היחיד שנשאר בצמרת מזרח אירופה כחבר מרכזי בצמרת הפוליטביורו.

המשטרה הסובייטית מודיעה כי ייערך טיהור בשורותיה

מכה על חטא בעקבות הק.ג.ב: יש בינינו אנשים שאינם ראויים ועבריינים מועדים

מוסקווה (ע"צ). בעקבות משטרת הביטחון הק.ג.ב., מכה עתה גם המשטרה הסובייטית על חטא ומו־ דיעה על "טיהור" גדול בשורותיה.

שר הפנים הסובייטי, אלכסנדר ולאסוב, אמר בראיון בביטאון הנוער הקומוניסטי "קומסומולסקאיה פראבדה": "אנו מנהלים עתה פעולת טיהור נמרצת במשטרה". הוא הודה, כי קיימת בעיה חריפה במיליציה (המשטרה) ובשורותיה נמצאים "אנשים שאינם ראויים, ואפילו עבריינים מועדים".

בשבוע שעבר הודתה משטרת הביטחון, הק.ג.ב., באשמה, ואישרה – דבר ללא תקדים בבריה"מ – כי נחשפה פרשה של ניצול לרעה של הסמכויות, מצד אנשים מקציניה באוקראינה.

6 חודשי בחינות

ראש הק.ג.ב., ויקטור צ'בריקוב, הרחיק לכת עד כדי פירסום הודעה בעמוד הראשון של "פראבדה", בה הודיע על נקיטת אמצעים נגד קצינים אלה, שעצרו למשך שבוע־ יים עיתונאי באוקראינה, אחרי שפרסם מאמר ביקורת על מערכת המשפט.

שר הפנים ולאסוב הודיע, כי מעתה יקפידו יותר בגיוס אנשים למשטרה. "מעכשיו אנו בוחנים את המועמדים במשך שישה חודשים... אנו בודקים כל מקרה של הפרת החוק (מצד המיליציה) עפ"י נהלי חירום, ואנו נפטרים מאלה שאינם ראויים לאמון שלנו".

שר הפנים ציין, כי רבים מאנשי המשטרה אינם ממלאים את חוב־ תיהם כראוי. "רבים מהאנשים שלנו עדיין רשלנים, חסרים התמדה וטקט. אחרים מהם לא אומנו כראוי, לא הוכשרו מבחינה גופנית ואינם מסוגלים להוציא מכלל פעולה עבריין".

שר הפנים הזקיע את חוסר היעי־ לות של המשטרה בהדברת הפשיעה, עבריינות הנוער, המלחמה בסמים, המסחר במטבע חוץ, בקל־ טות־וידיאו בעלות אופי פור־ נוגראפי, והמלחמה בזנות.

הוא גילה, כי נשיאות הסובייט העליון נתבקשה לטפל בבעיות הזנות המתפשטת במוסקווה, "ושוקלת עתה צעדים להגברת המלחמה בתופעות אלה".

השר הזכיר כנופיה שנעצרה בזנות גדולה במוסקווה, ושמבצעיה היו אנשי משטרה לשעבר שפוטרו ב־ 1984. "היתה זו כנופיה מסוכנת ביותר, והצלחנו לנטרל אותה. אולם קצינאים ושוטר נהרגו בפעולה זו", ציין.

ולאסוב הביע את דעתו, כי אין לכלול עוד נשים בפטרולים של משטרת־העיר, המסיירת ברחובות הערים. זו עבודה של גברים, אמר. "הנשים היו מועילות לנו יותר לו היו מטפלות בילדים קשי־חינוך ולו השתתפו במאבק נגד הסמים והשכרות".

"משפט שלמה" בגלגול מודרני – בפני בית־משפט בארה"ב

אשה הרתה וילדה תינוקת לזוג חשוך־ילדים תמורת 10.000 דולר — אך עתה היא מסרבת לוותר על הפעוטה

ניו יורק (ע"ת). "משפט שלמה" במהדורה מודרנית עומד בימים אלה להכרעה בפני בית משפט בארה"ב, לשם קביעת גורלה של תינוקת בת 9 חודשים, אשר נולדה לפי הסכם בין בני זוג חשוכי־ילדים לבין אשה שהסכימה להרות וללדת למענם.

התינוקת, הנושאת את הכינוי "בייבי מ'", נולדה על פי הסכם בין מרי באת ויטהד, עקרת בית בת 30, לבין בני הזוג ויליאם ואליזבת שטרן, שהם חשוכי־ילדים. גב' ויטהד הורעה באורח מלאכותי בזרעו של ויליאם שטרן והוסכם בין הצדדים, כי לאחר הלידה יימסר הי־ לוד לידי הזוג שטרן. תמורת זאת התחייבו בני הזוג לשלם לגב' ויטהד 10,000 דולר, לכסות את כל הוצאותיה הרפואיות ולשלם 7,500 דולר לסוכנות התיווך שקישרה ביניהם.

אולם לאחר הלידה סירבה ויטהד לעמוד בתנאי ההסכם והצהירה שאינה מוכנה לוותר על התינוקת שנולדה לה. עכשיו יהיה על בית המשפט להחליט אם החוזה שנחתם בין הצדדים תקף, ומי יקבל את האפוטרופסות על התינוקת.

הכרעה עקרונית

הנושא העומד להכרעה הוא עקרוני. החלטת בית המשפט תהווה תקדים לגבי הבעיה של לידת ילדים לפי הסדרים של "רחם להשכיר".

התינוקת נולדה ב־27 במארס 1986 ובעקבות סירובה של היולדת לעמוד בתנאי ההסכם הובאה הפרשה להכרעה בפני בית משפט בהאקנסאק, ניו ג'רסי.

ביום ד' שעבר העידה האם בפני בית המשפט בעיניים דומעות ואמרה בין השאר: "ברגע שבו ילדתי ידעתי כי לא אהיה מסוגלת לוותר על התינוקת".

בשלב הראשון אמנם נמסרה התינוקת לשטרנים והם נטלו אותה הביתה אבל כבר למחרת הופיעה בפתח ביתם מרי ויטהד ודרשה לתת לה את התינוקת לביקור של שבוע ימים. היא אף איימה להתאבד אם בקשתה לא תתמלא.

מרי באת ויטהד

גב' ויטהד איננה האם הראשונה שהסכימה ללדת למען אחרים ואחרי כן שינתה את דעתה. אולם היא הראשונה שהחליטה לפנות לבית המשפט בעניין זה, ופירוש הדבר שהמקרה שלה יהווה תקדים משפטי.

השופט הארווי סורקו מנהל את המשפט ללא מושבעים והוא יכריע במחלוקת בשני שלבים. בשלב הראשון יהיה עליו להחליט אם ההסכם המקורי בין הצדדים תקף. בשלב השני יהיה עליו לקבל החלטה של המלך שלמה: איזו מבני המשפחות תזכה בתינוקת.

שרף את העבודה: חייב של

עיראק: רבים נפגעו מטיל איראני שנחת בלב בגדאד

בתגובה: עוד התקפת אוויר על עיר־מושבו של האיאתוללה חומייני

קום, בגדאד (ע"ד וע"צ). עיראק מסרה אתמול על נפגעים רבים בהתקפת טילים איראנים על בגדאד, בעוד נמשכים הקרבות העזים בקירבת נמל בצרה בחזית הדרומית.

דובר צבאי עיראקי אמר, כי מספר אזרחים נהרגו ורבים נפצעו, כאשר טיל נחת בשכונת מגורים בתוך העיר בגדאד, לפנות־בוקר.

הדובר אמר, כי עיראק תגמול לאיראן על ידי זה, לאחר מכן דיווח על התקפות אוויריות הרסניות על עיר מושבו של האיאתוללה חו־ מייני, העיר הקדושה לשיעים קום, בשנית בתוך יומיים.

טהראן מסרה, כי ירתה אתמול שלושה טילים לטווח בינוני על בצרה.

בגדאד מסרה, כי התרעשות האוו־ יריות על בצרה גרמו למותם של 36 איש ולפציעתם של 165.

איראן טענה, כי כוחותיה התקדמו ביום השלישי למתקפה היבשתית בקרבת בצרה.

רדיו טהראן מסר גם, כי הכישה טילי קרקע־קרקע עיראקים פגעו בשכונות מגורים בערים דזפול, מהאבאד ואנדימשק, שש שעות לאחר שהטיל האיראני פגע בבגדאד. רדיו טהראן מסר על הרו־ גים ופצועים בהתקפת הטילים העיראקיות.

מיפרט בית שגרירות ארה"ב החדש בביירות מופץ ברבים

ביירות (ע"מ). משרד החוץ האמ־ ריקאי הוליט, לאחר היסוסים ממושכים, להעניק לקבלן לבנוני את הזכיון להקמת מבנה השגרירות האמריקאית החדשה, במקום הבנ־ יין שפוצצה בפעולת התאבדות באפריל 1983.

המשרד התיר לקבלן לבחור פוע־ לים מקומיים, למרות שהדבר מנוגד את כללי הביטחון שנקבעו ע"י המחלקה להקמת השגרירויות האמ־ ריקאיות.

העיתון הכוויתי "אלקבס" מדווח, כי העניין עורר ויכוח בין כמה מבכי־ רי הקונגרס בוועדה לקשרי חוץ של הסנאט.

הסנאטור הדמוקרטי קלייבורן פל מרוד־איילנד אמר, כי הוא מעדיף שלארה"ב לא תהיה שגרי־ רות בלבנון בזמן הקרוב, מאחר ששגרירותיה ייחשפו לטרוריסטים.

הסנאטור כיל האומרים מקרב מחדשי הביקורת על התכנית, הסתיי־ יע בדו"ח מטעם המשרד הכללי לביקורת של הקונגרס. בדו"ח נאמר, כי התרשימים של מבנה השגרירות המוצעת נפוצים בחוצות ביירות, וכי כל אדם יכול לטעון שהוא מעוניין להשתתף במיכרז ולשלם 200 דולר כדי להשיג את צרור המפות, המפרטות את מבנה השגרירות.

העיתון מוסר, כי על אף מחאו־ תיהם של חברי הקונגרס הוליט משרד החוץ האמריקאי לבצע את התכנית, תוך התבססות על קבלנים מקומיים.

יוון תרכוש 40 מטוסי אף־16

אתונה (ע"ד). ממשלת יוון תחתום מחר על הסכם עם החברה האמריקאית ג'נראל דיינאמיקס לרכישת 40 מטוסי קרב מדגם אף־16.

מעריכים כי מדובר בעסקה במי־ ליארד דולאר, והיא תמומן ע"י אשראי צבאי אמריקאי ליוון.

مكذا من الأصل

مكتوب من الأهل

הבוקר מתחיל משפטו של הממונה על מחוז ירושלים

אישום נוסף: רפי לוי קיבל שוחד על זירוז הקמת בריכה

לפי החשד, יזם התכנית של הבריכה באבו־טור ניסה למנוע העברתה במסגרת הנוהל של 'הפקדה ופרסום' ובתמורה רכש תמונות מבנו של לוי, העוסק בציור

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

משפטו של רפי לוי, הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים, מתחיל הבוקר בירושלים, בדין תשב השופטת דליה דורנר. קודם לכן יפרסם שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, שמואל פינקלמן, את החלטתו, האם להענות לבקשת המדינה להאריך את מעצרו של לוי עד תום ההליכים.

אתמול הגישה פרקליטות המדינה לבית־המשפט השלמות לכתב האישום המקורי, ובהן שלושה סעיפי אישום נוספים. בסעיף הראשון מואשם לוי בעבירה נוספת של קבלת שוחד. מדובר בפרשה של בנייה והפעלת בריכה בשטח מלון "הר ציון", הממוקם בשכונת אבו־טור בירושלים, ובאתר הנשקף מהר ציון.

ממן סימון פרץ, יזם התוכנית, חשש, לדברי התביעה, שאם תינתן לציבור אפשרות להתנגד להקמת הבריכה, במסגרת הנוהל של 'הפקדה ופרסום', עלול הדבר לגרום לסיכול בקשתו.

"ממן ידע שלחברו, יוסף בכר, קשרים טובים עם רפי לוי, ולשם קידומם של הליכי הרישוי וזירוז קבלתה של החלטה חיובית בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה של אזור ירושלים, שלוי עמד בראשה, ביקש ממן מבכר לפנות אל הנאשם, כדי לשכנעו לפעול לטובת עניינו. בנו של הנאשם, רענן לוי, הוא צייר המתפרנס, בין השאר, ממכירת תמונות... בעקבות בקשתו של ממן, פנה בכר ללוי, וביקש שיסייע לממן. במהלך השיחה של בכר ולוי בדבר אפשרות היזומה והסיוע המבוקשים מלוי, התגבשה בין השניים הסכמה, לפיה ידאג בכר, כי כתגמול לפעולותיו ולמאמציו של לוי, ייאות ממן לרכוש מבנו של לוי תמונות עבור המלון, ובכך — ישיג ממן את הנבנות לכך".

"בהתאם להסכמה האמורה דאג לוי ביוני 1986 לזרז הליכי אישור הבריכה בוועדה המחוזית... במקביל לפעולותיו אלה, טיפל לוי גם בקידומה של עיסקת הרכישה המובטחת של התמונות וניסה להביא להשלמתה עוד לפני מועד כינוס הוועדה, אולם בשל אילוצים שלא היו בשליטת הנאשם, התעכבה רכישת התמונות, ולוי, שסמך על נכונותו של ממן לקיים את הבטחתו [לרכוש את הציורים], הביא לאישור הקמת הבריכה בישיבה של הוועדה המחוזית ביוני '86. בעקבות התערבותו של בכר אצל ממן, רכש ממן ביולי '86 מבנו של לוי תמונות עבור המלון, בסכום כולל השווה ל־2,400 דולר".

מעבר לירדן תמורת שירותי מינימרקט

בסעיף אחר מואשם לוי, כי העניק תעודת אר"ם (תעודות של "אישיות רמת מעלה") למעבר בין ירדן לישראל) תמורת שירותי מינימרקט. את התעודות קיבלו, על־פי כתב האישום, בני משפחת נאסר אדיין, שחלקם מתגוררים בירדן וחלקם בישראל. התמורה, על־פי כתב האישום: ...הענקת מתנות הנבות וטובות הנאה ללוי".

בסעיף האחרון מואשם לוי כי ניצל את תפקידו ומעמדו הציבורי לצורך פנייה אל שופט, שתכליתה משוא פנים. "בכך עשה מעשה של הפרת אמונים הפוגע בציבור".

עדות ראייה / אוד גונדר

על עגלות גלגלים, הליכונים וקביים הפגינו ארגוני נכים

הפגנת הנכים אתמול בדיזנגוף. צילום: ישראל-סאן

המדרכות באזור הצטלבות הרחובות דיזנגוף ושדרות בן־גוריון עמוסות כלי רכב, שאל שמשתם הקדמית מוצמד תו נכה. בכסאות גלגלים, נשענים על קביים, ונעזרים בהליכונים, נאספים חברי 26 ארגוני נכים שונים להפגנה נגד כוונת הממשלה לבטל, במסגרת הרפורמה במיסים, את הפטורים, מהם הם נהנים. בשעות הערב הודיע שר האוצר כי הפטורים לנכים לא יבוטלו.

"עזוב את המכונית. אל תסתכל עליה. אני נותן לך אותה חינם אם תחזיר לי את שתי הרגליים שלי", אומר נכה, המשתדל להיכנס אל כיסא הגלגלים שלו, שעה שהוא מבחין במבטו של אחד מהולכי רחוב דיזנגוף.

ההפגנה מתארגנת בסדר מופתי. אין נאומים, אין רמקולים. כרזות כמעט אחידות: "תראו ממי רוצים לקחת". מישהו מסביר שהמראה הזה שווה יותר מ־1000 נאומים.

שורות שורות לרוחב הרחוב, עגלות גלגלים, עגלות גלגלים ממונעות, הליכונים וקביים. הם מתקדמים לכיוון כיכר צינה. חברי הכנסת שילנסקי וגולדשטיין דוחפים עגלות. צדלי ביטון, שהגיע באיחור, מנסה למצוא ידיד ביניהם. רן כהן אומר שצריך לקחת מיפת ולא מהנכים.

שני צעירים שחנקו למוות קשיש בהולצתו נדונו ל־11 שנות מאסר

במהלך שוד של 10 אלפים דולר בביתו

11 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על בוריס יורעלוב מבאר־שבע וגרשום גדילוב מאור עקיבא, לאחר שהודו בהריגתו של אהרון קרפ, קשיש מראשון לציון, ובשוד 10 אלפים דולר ממנו.

הם זוכו מאשמת רצח בעקבות עיסקת טיעון בין ההגנה לתביעה. לאחר שהוקרא גזר הדין, מתאו הנאשמים כפיים לעבר התנבעות, בעוד בני משפחותיהם פרצו בבכי.

השופטים ציינו בגזר הדין, כי שני השודדים קיבלו את המידע על קורבנם מאדם אחר, שסיפר להם כי קרפ מחזיק בביתו "סכום גדול של דולרים" והציע להם לשדוד אותו. השניים נענו להצעה וסוכם גם שהודיע לא ייכנס לדירה, מחשש שקרפ יזהה אותו.

יורעלוב (26) וגדילוב (29) באו לדירתו של קרפ בשכונת רמת אליהו בראשון לציון ב־14 בספטמבר 1985 בשעות הערב. הם נגשו לדלת הדירה, הודיעו כי "הביאו מברק", וכשקורבנם פתח את הדלת פרצו פנימה. כשניסה להימלט מהם, סתמו את פיו, כפתו אותו ולבסוף הורידו ממנו את חולצתו, קשרו אותה סביב צוארו וחנקו אותו.

יורעלוב ניגש אחר־כך לארון והוציא שקית ניילון ובה 10,000 דולר. שני השודדים עזבו את הדירה לאחר שנעלו את הדלת מבחוץ.

בית־המשפט דחה את טענות הנאשמים כי ניסו להציל את קורבנם, בכך שהסירו כבלים ממנו לאחר השוד. השופטים ציינו שהדבר נעשה מאוחר מדי וקרפ כבר לא היה בחיים.

שופטי בית־המשפט המחוזי, בראשות השופטת שולמית ולבשטיין, והשופטים יעקב קדמי ועדנה שצקי, אמרו בגזר הדין, כי "הנאשמים חנקו את קורבנם, שהיה חולה לב ופעלו מתוך התעלמות מוחלטת ממצבו. הם, שני אנשים צעירים, תקפו בזוממת זקן קשיש שניסה להתנגד לפריצתם לביתו ולא הירפו ממנו עד שלא הכריעו אותו", ציינו השופטים.

"היטלר", קרא נאשם לעבר שופט ונשלח ל־12 חודשי מאסר

מאת איתן רבין

ביתֿמשפט השלום בבאר־שבע גזר 12 חודשי מאסר, מהם חודשיים בפועל, על רפי בן־לולו, תושב קריית גת, שקרא לעבר השופט "אתה לא דתי אתה גרמני, נאצי, היטלר".

הנאשם (23) הובא ביום 8.9.85 לבית־משפט השלום בקריית גת, להארכת מעצרו, כחשוד במעשה פלילי, בפני השופט, שלמה שוהם. לאחר שהשופט החליט על הארכת המעצר, גידף אותו בן לולו, ועתה הוא נאשם בבזיון בית המשפט.

הנאשם הביע צער על המעשה, אך נידון לחודשיים מאסר בפועל.

בעקבות עסקת טיעון

הדסה מונסה מבנק צפון אמריקה ל־5 שנות מאסר

(עו). חמש שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בירושלים על הדסה מונסה, שהיתה המנכ"ל־בפועל של בנק צפון אמריקה.

עונש המאסר הוטל על מונסה, לאחר שהודתה בכתב אישום מתוקן, שהוגש אתמול לבית המשפט. עם הגשת כתב האישום החדש, נערכה גם עיסקת טיעון, שעיקריה: מונסה תודה בכתב האישום, והתמורה ייגזר עליה עונש שבין 4—5 שנות מאסר וקנס של 50,000 ש"ח.

עוד נאמר בעיסקת הטיעון שמונסה תשתף פעולה עם המשטרה ועם בנק ישראל, ותענה על כל שאלה שתישאל, על כל העניינים הקשורים לבנק צפון אמריקה, ולגרפים והאנשים שהיה להם קשר עם הבנק.

בית המשפט אימץ את עיסקת הטיעון. השופטים פנו לנאשמת, ושאלו אותה אם היא מודה. מונסה השיבה: "הבנתי את כתב האישום, ואני מודה בו". כתב האישום המתוקן מכיל 22 אישומים על עבירות, בסכום כולל של 16 מיליון דולר, שביצעה הנאשמת. מדובר בעבירות של זיוף מסמכים, קבלת דבר במירמה, דיווח כוזב למפקח על הבנקים, נסיון לקבל דבר במירמה.

יצויין כי בניגוד לכתב האישום הקודם, נמחקו מכתב האישום המתוקן כל סעיפי האשמה המדברים על גניבת כספים מהבנק על־ידי הנאשמת.

כשניתנה למונסה האפשרות לומר דברים לפני מתן גזר הדין, הביעה את צערה על מעשיה, וביקשה את רחמי בית המשפט. בכל מהלך המשפט היא שמרה. מונסה על ארשת פנים קפואה.

בגזר דינם קובעים השופטים, אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר: "מבחינת חומרת המעשים, אין ספק שהיו מוייבים עונש כבד יותר מזה שהצדדים הסכימו עליו בעיסקת הטיעון", עוד קבעו השופטים: "התרשמנו מטיעוני הסנגור, בדבר היות הנאשמת נתונה להשפעת בעלי העניין בבנק. בהביאם בחשבון את חומרת המעשים, החליט להטיל עליה 5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

מונסה קיבלה את גזר הדין בשלווה, ולא הביעה כלפי חוץ שום רגשות.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

שופטת נתנה תוקף של פסק דין להסכם פשרה

"פרוטארום" תפצה ב־23 אלף ש' פועל שנחשף לאדי כספית

המפעל לא הודה באחריות ★ לדברי הפועל, נמצא בדמו אחוז גבוה של כספית, חלה הידרדרות חמורה בבריאותו, עצביו התערערו והוא לקה בנכות פסיכיאטרית של 25% לצמיתות

(עו). תעשיות אלקטרוכימיות (פרוטארום) בע"מ תשלם פיצויים, לפנים משורת הדין, לפועל, שעצביו התערערו לאחר שהיה חשוף, לטענתו, לאדי כספית.

שופטת בית־משפט המחוזי בחיפה, גילה גילאור, נתנה אתמול תוקף של פסק־דין להסכם פשרה, שהושג בתביעתו של הפועל בן ה־29, בלי שהמפעל הודה באמיתות לתביעתו. המפעל גילה נכונות לפצות את הפועל, כמחווה של רצון טוב ולפנים משורת הדין, וחוייב לשלם לו 23 אלף ש"ח, תוך הכחשת עילת התביעה מכל וכל.

הפועל, שעבד ב־1981 במחד לקת האלקטרוליזה במפעל, טען בתביעתו, כי בדמו נמצא ריכוז גבוה של כספית. לטענתו, נחשף בעת עבודתו למגע ישיר לחומר זה וכתוצאה מכך חלה הידרדרות חמורה בבריאותו, עצביו התערערו, והוא לקה בנכות פסיכיאטרית בשעור של 25 אחוזים לצמיתות.

הנוסר לביטוח לאומי דחה את תביעתו להכיר באירוע כבתאונת עבודה והתובע הגיש ערעור על החלטה זו לבית הדין האיזורי לעבודה בחיפה, שטרם נתן החלטה בסוגייה זו.

בכתב הגנה הכחיש בא כוח המפעל את מירב טיעוניו של הפועל וגרס, כי תהליך האלקטרוליזה, המתבצע תוך שימוש בכספית, נעשה בתאים סגורים, המונעים חשיפת העובד למגע עם כספית. עם זאת, אישר בא־כוח המפעל, כי תוך כדי ביצוע עבודת אחזקה, נחשפים עובדי התחזוקה במידה מסויימת ומבוקרת לכספית, אך ללא מגע ישיר. בא־כוח המפעל ציין, לפיכך, כי אם היתה השפעה של כספית, היתה זו מזערית והוא ייחס לעובד רשלנות על שלא השתמש בציוד הבטיחות וזלזל בהוראות הבטיחות.

רס"ן מואשם במעשה מגונה, שוחד ונהיגה בזמן שכרות

הקצין השתחרר בינתיים מצה"ל ★ הואשם גם בזיוף ובהוצאת רכוש מרשות הצבא

(עו). קצין צה"ל לשעבר בדרגת רס"ן, מואשם בבית הדין הצבאי בצפון במעשה מגונה בכפייה בקצינה שסרה למרותו.

הקצין הובא אתמול לפני נשיאת בית הדין הצבאי המחוזי־צפון, אלוף משנה נילי פלד, וכפר באשמות המיוחסות לו בכתב האישום. המשך משפטו נדחה לסוף ינואר זה.

בכתב האישום טוען סגן דורון דיסו, כי הקצין ביצע מאז דצמבר '85, בכמה הזדמנויות, מעשים מגונים בקצינה בדרגת סגן, ששירתה תחת פיקודו. התובע טען שבארבע הזדמנויות נשק לה, למרות רצונה, ותוך שימוש בכוח. במקרה אחד, גיפף אותה וניסה לשדלה לקיים עמו יחסים.

התביעה טוענת כי משהחלה חקירת מצ"ח בפרשת המעשים המגונים, ניסה הקצין, שהשתחרר בינתיים מהצבא, להשפיע על הקצינה לחזור בה מתלונתה ומהודעות שמסרה למצ"ח.

שוחד, זיוף, שיכרות

נוסף על כך, מואשם הרב־סרן בלקיחת שוחד, זיוף בידי עובד ציבור, נהיגה במצב של שיכרות, בהוצאת רכוש מרשות הצבא ובהתנהגות שאינה הולמת את דרגתו.

בכתב האישום טוענת התביעה הצבאית, כי הקצין זייף חתימתו של סגן אלוף על שלוש תעודות משלוח, המתייחסות לשכירת כלי רכב אזרחיים על־ידי צה"ל ואישר ביצוע נסיעות בדויות עבור צה"ל לחברת היסעים, מתוך כוונה לקבל במירמה מהצבא תשלום עבור ביצוע הנסיעות.

התביעה טוענת, כי הקצין קיבל במהצית 1985 שוחד מבעל חברת היסעים הפרטית, בעת שזו העמידה לרשותו מכונית "וולבו" פרטית לצורך נסיעות פרטיות.

כמו כן הוא מואשם כי נהג ברכב צבאי בהיותו בגילופין.

התביעה טוענת עוד, כי הקצין, שהיה ממונה על טיפול במיכרזים, זייף מסמכים וחתם, לטענת התביעה, בשמות חברי ועדת המיכרזים, שאישרו, כביכול, את עריכת מיכרזים אלה לצורך מסירת עבודות קבלניות עבור יחידתו, ובהם נטלו חלק תורשכים לבנוניים. עוד טוענת התביעה, כי הקצין הכביד הוציא מיחידתו 33 אלף ליטרים של דלק, אותם העביר לידי קצין אחר בצה"ל, ללא אישור מתאים.

עוד טוענת התביעה, כי הקצין נעדר לעתים בשעות היום, ללא רשות, מיחידתו, ושהה בבית עסק, שאותו ניהלה אשתו באזור הגליל המערבי.

הליברליזם החדש

הליברלים העצמאיים
המרכז הליברלי
שנוי - מפלגת המרכז

מזמינים את הציבור ל-
סימפוזיון מס' 1
שייערך במדרשה הליברלית ע"ש ד"ר פרדר בתל-יצחק
בשבת ה-17.1.87

סדר היום:
10:00-10:30 התכנסות על כוס קפה
10:30-12:30 יוזמה חופשית במשק ליברלי. הצוות: יצחק ברמן (יו"ר)
גדעון ארהרד, יהודה שער,
ירחמיאל שרם.
12:30-13:30 ארוחת צהרים
13:30-15:30 דת ומדינה. הצוות: יצחק ברקאי (יו"ר),
ש.ז. אברמוב, ח"כ יצחק ארצי, יהושע פורת.
הקהל ישותף בדיונים. המעונינים להשתתף בסימפוזיון
יירשמו במזכירות של אחת המפלגות:

המפלגה הליברלית העצמאית:
רח' המלך ג'ורג' 48, ת"א טל. 287171

מפלגת המרכז הליברלי:
בית אל-על, בן-יהודה 32, ת"א, טל. 280843

שינוי - מפלגת המרכז:
לבונטין 19, ת"א טל. 614737

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז

פגישת חברים לציון עשור שנים לפטירת חבר אברהם עופר ז"ל

תערך ביום חמישי, 15 בינואר 1987 בשעה 15.00, באולם הישיבות (קומה 7) של בית הועד־הפועל, רח' ארלוזורוב 93 תל אביב.

★ דברים לזכרו של אברהם עופר
ח"כ **שלמה הלל** – יו"ר הכנסת
ח"כ **רפי אדרי** – יו"ר חברת שכון עובדים
יוסף גבע – אלוף (מיל)
★ קטעי קריאה מדבריו
★ קטעי נגינה

יו"ר – אריה (ליובה) אליאב

אוניברסיטת תל-אביב

בית הספר לחנוך באוניברסיטת ת"א מודיע על

ביטול הדיון הפומבי

בנושא:

השינויים במתכונת בחינות הבגרות

שהיה צריך להתקיים היום 12.1.87 בשעה 10.30 בבוקר.
בבנין שרת

מפעל הפיס מודיע, בהתאם לסעיף 10 לתכנית ההימורים, "לוטו" 1981/א' שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2684 מיום 11.11.81 על השינויים כדלקמן:

שינוי דמי השתתפות

החל מיום 13.1.87 יהיו דמי ההשתתפות עבור הטפסים המפורטים להלן, כמפורט לצידו של כל אחד מהם:

שם הטופס	סימול הטופס	דמי השתתפות (בשקלים חדשים)
טופס רגיל בין כל טור	"רב"	0.70
טופס רגיל בגין 5 טורים	"רב"	3.50
טופס רב־שבועי	"רשב"	17.50
טופס שיטותי חלקי 4-4	"שט/4"	5.60
טופס שיטותי חלקי 5-6	"שט/5"	12.95
טופס שיטותי 8 סימונים	"שט/8"	9.80
טופס שיטותי 9 סימונים	"שט/9"	29.40
טופס שיטותי 10 סימונים	"שט/10"	73.50
טופס שיטותי 11 סימונים	"שט/11"	161.70

מחיר טופס ריק (לא מסומן) – 0.01 ש' חדש
תוקף המחירון הכל מיום 13.1.87

ר"ב 8.1.87

מכרזים

משטרת ישראל

המטה הארצי/אגף האפסנאות

1. מתפרסמת בזה **הצעות מחיר להספקת המוצרים** ו/או השירותים המפורטים במכרזים כדלהלן:
א. מכרז 103/86 — תותים בקופסאות.
ב. מכרז 104/86 — מפיות נייר לבנות.
ג. מכרז 105/86 — חליפות קאראטה.
ד. מכרז 106/86 — הקף מכסה תיבת הילוכים, בית תיבת הילוכים, מזלגות ת. הילוכים, שפריץ בית מצמד ג'יפ.
ה. מכרז 107/86 — שפריץ למשאבות בלמים, שמתזנים, משאבות עזר וקליפרים.
ו. מכרז 109/86 — חידוש צמיגים.
ז. מכרז 110/86 — שפריץ דיסק מצמד.
ח. מכרז 111/86 — שפריץ בוסטר בלמים.
ט. מכרז 112/86 — שפריץ מערכי הנעה.
י. מכרז 113/86 — שפריץ הגהים.
יא. מכרז 115/86 — שפריץ מצמדים לכלי רכב משטרתיים.
יב. מכרז 116/86 — תריסות גלילים + לחודש גל ארכובה לרכב משטרתי.

המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 29.1.87 שעה 12.00

2. א. מכרז 101/86 — הובלת גרמות.
ב. מכרז 114/86 — שפריץ בולמי זעזועים.
ג. מכרז 117/86 — שפריץ ממותות הגה.
ד. מכרז 118/86 — שפריץ ראשי מנוע.

המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 5.2.87.

3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות, בת"א–יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03–899753, בשעות המשרד המקובלות.

משרד האנרגיה והתשתית

מכרז 10/86

משרד האנרגיה והתשתית מזמין

הצעות לאספקת 1–20 מערכות למדידה, איסוף ורישום נתונים מטאורולוגים ואנרגטיים.

בדבר פרטים יש לפנות למר שמעון ברוך, יחידת בנא"מ, רחוב יפו 234 ירושלים טל': 02–551222.

המועד האחרון להגשת ההצעות יום ב' 2.2.87 שעה 12.00.

אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

בית מכון ון ליר בירושלים
משתתף באבלו הכבד של חברנו
אורי גבע
במות עליו אביו
אהרון (דולפי) גבע ז"ל

משתתפים באבלו של
שמעון גרוינין
על מות
אביו ז"ל
גרות מסופים לכימיקלים (1985) בע"מ

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו אחינו וסבנו היקר

שלום מזרחי בן רבי צמח ז"ל

ההלויה תצא ביום שני י"א טבת תשמ"ז 12.1.87 בשעה 14.00
מבית המנוח רח' התומר 7 חולון ותעבור דרך בית הכנסת "שבות עם"
רחוב הרב הרצוג 17 חולון לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
אוטובוס יועמד לרשות המלווים

המתאבלים מרה: אשתו – שרה מזרחי
בנו וכלתו – גיל ומיקי מזרחי
בנו וכלתו – פינון ודרורית מזרחי
אחיו – אהרון מזרחי
אחותו – שרה בדיחי
נכדיו ונכדותיו

עירית פתח־תקוה
מינהל התרבות
אולם "שרת"
בשעה 20.00

התאחדות עולי ברית־המועצות
פתח־תקוה

"כחול ולבן זה הצבע שלי"

הם באו "משם", עולים מברית המועצות –
הם שותפים לעמל וליצירה –
הם שואפים להשתתף בפועל ביצירת התרבות בישראל ובהתהוותה –
הערב, י"א טבת, תשמ"ז – 12 בינואר 1987.

ביצוע שיר ישראלי
תחרות ארצית של זמרים, עולים מברית המועצות

דברים: מר דב תבורי, ראש העיר
מר ציון צאלה, מזכיר מועצת פועלי פתח־תקוה
מר פנחס חגין, ראש מינהל התרבות
מר דני בלודז, יו"ר התאחדות עולי ברית המועצות, פתח־תקוה
יחולקו ארבעה פרסים: **פרס ראשון – פרס ראש העיר**
פרס מינהל התרבות, פרס התאחדות עולי ברית־המועצות, פ"ת,
פרס הקהל.
השופטים: משה ארגוב (יו"ר); משה וילנסקי; גיל אלדמע; אהוד מנור ואריה ראובן.
אמן אורח: הזמרת חוה אלברשטיין

מינהל התרבות

הארץ
יום ב', י"א בטבת, תשמ"ז
12 בינואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 610012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 51052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהבר"ד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

אין פיחות דה לוקס

פיחות היה, עד לאחרונה, בבחינת מלה גסה, שאסור להעלותה בחברת אנשים מכובדים. והנה חל שינוי: אפילו נגיד בנק ישראל, ראש וראשון למגני הפיחות מן המילון של נותני המשק, החל לבטא את המלה המפורשת. התמורה אינה פרי המקרה או השרירות, אלא תוצאה של הרעה מובהקת במאזן המסחרי של ישראל בשלושת החודשים האחרונים של 1986. במבט ראשון, הפיחות נראה כאמצעי "יחודי־יעיל" לתיקון ההרעה — אך בתנאי מפורש שהוא לא יגולגל הלאה.

בחלקה, הרעה זו מקורה בהגדלת מלאים מסחריים שהתגלגלו ב־1985, בלחצם של שערי הריבית הגבוהים מאד שהיו נהוגים אז; ובחלקה היא תוצאה של אווירת הנכאים הכלכלית ששררה אז. ואולם בחלקה, הסיבה לה היא התאוששות העסקית (וכן הורדת שערי הריבית) שבאה בעקבות התאוששות בצריכה הפרטית — אשר גדלה בכל שנת 1986 ב־12 אחוזים ריאליים ומרהימים, לעומת 1985. התפתחות זו אינה יכולה אלא לחולל תוצאות קשות מאד: חידוש האינפלציה, ריקון רזרבות המטבע או צירוף שני אלה גם יחד.

עולה מכאן, שאם הפיחות, יחד עם מהלכים אחרים, נועד לרסן את הצריכה, הרי הוא חייב להכביד על הציבור. כלומר, פיחות דה לוקס, כזה שמתורגם באמצעות המנגנונים המשקיים הידועים להכבנה נומינלית מוגדלת, הוא מעשה־סרק שמוטב לא לעשותו. אמיתות אלה, המובנות מאליהן למי שבקיא בהליכות המשק, מן הראוי שיובהרו לכל המעורבים במשא ומתן על גיבוש המדיניות הכלכלית לשנת 1987. בעברית פשוטה: מר קיסר, מכאן, ונציגי המגזר העסקי, מכאן, חייבים לדעת כי תרגום הפיחות לתוספת יוקר או במחירים עולים של מצרכים ושירותים אינו בא בחשבון, פשוטו כמשמעו.

לא זה המקום לדון בהרחבה בחלקים אחרים של מדיניות הריסון, ההכרחית לנוכח הנתונים הכלכליים של שנת 1986, שפירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בימים אלה. גם בלי שנגיע לאשורם את גודל החור בתקציב ואת היקף הזרמים המוניטאריים שמנגנוני האשראי מזרימים לידי הציבור, אפשר לקבוע את הכלל, שקיצוץ תקציב־המדינה הוא הכרח, וכך גם הצרה כלשהי של האשראי. צעדים הנוגעים לאלה, יחד עם פיחות שאין עליו פיצוי, עשויים להבשיל תוצאות רצויות. ואם יש בהם כדי להזכיר נשכחות משנת 1985, מן הראוי שנזכור, מאיזה מצב חילצו אותנו הצעדים המתמידים שנעשו אז, ואיזו הקלה הורגשה בציבור כאשר הם החלו להניב תוצאות.

אם פיחות מן הסוג האמור, יחד עם שאר הצעדים הנלווים, יסייע ליצואנים, ואם כן, באיזו מידה — אלו שאלות שלפי־שעה אין עליהן תשובה פסוקה. מצד אחד, היו יצואנים שחלקם שפר גם בשנה שחלפה; ומצד שני, התפתחות היצוא ב־1987 תלויה לא רק במחירי הסחורות והשירותים בישראל, אלא במה שיתרחש בשוקי העולם. ואולם, ככל שהדבר לא יטעם ליצואנים, הפיחות הבלתי־מפוצה, שביצועו נראה לנו גם הגיוני וגם ממלא צרכים חיוניים, לא נועד בראש וראשונה להיטיב עמם. מטרתו העיקרית היא ריסון בשוק המקומי: הערכה זו בדין שתשפיע השפעה מרכזית על שיעור הפיחות ועל סוג הצעדים הנלווים אליו.

שני קולונלים מעורבים במכירת נשק לאיראן

ניו־יורק (ע"צ־רויטר). שני קולונלים של חיל האוויר האמריקאי, שפרשו בינתיים מהשירות, היו מעורבים בעסקות נשק פרטיות בלתי חוקיות עם איראן, לטובתם האישית — מסר אתמול "ניו־יורק טיימס".

עסקות אלה החלו כאשר הקולונלים היו בתפקיד פעיל בשתי שגרירויות באירופה.

הקולונלים מכחישים כי עשו מעשים חריגים כלשהם. אחד מהם, רלף ברומן, שהיה מוצב בפריס, היה קשור בחברה שסיפקה לאיראן טנקים, מטוסי קרב, צוללות, טילי קרקע־קרקע ונשק אחר. הקצין האחר, ויליאם מוס, שהיה מוצב בלונדון, ייסד חברה לסחר בנשק. הוא הודה בהקמת החברה, אך מכחיש כל קשר עם איראן.

העיתון מסר כי לפני פרישתו קשר הקולונל ברומן קשרים עם "יורופאן דיפנס אסושייטס", שמכרה לאיראן נשק בכמה מאות מיליוני דולאר. חברה זו קיימה קשרים עם "ספירהד אטלנטיק", חברה שאותה ייסד הקולונל מוס.

בידיעה אחרת מסר העיתון, כי איש מודיעין אמריקאי בדימוס אישר, שהיועץ לשעבר לביטחון לאומי, רוברט מקפארלן, לקח עימו לשליחות סודית בטהראן במאי אשתקד ספר תנ"ך עליו חתם הנשיא רייגן ועוגה בצורת מפתח.

איש המודיעין, ג'ורג' קייב, שהשתתף בשליחות זו, מסר לוועדת הבירור של הסנאט, כי הקבוצה השתמשה בעשרה דרכונים מזויפים, כנראה איריים.

עם איזה זמן צעד בל"ל?

מאת א. שוייצר

כסף חינם המחולק ביד רחבה הוא שגורם השחתת המידות בישראל

השערורייה בבל"ל לא יכולה היתה לפרוץ במועד פחות נוח מבחינת תגיה של הרפורמה הכלכלית, שיזם — עד כה בלי הצלחה יתרה — שר האוצר נסים. שכן, מה שעל פניו משתקף בשערורייה זו היא משטר כלכלי של הזרמה הפרטית: הכוונה היא לתיפרצן השגיאות (גם אם היא מראית עין בעיקרה), שליטה בלתי מוגבלת של בעלי נכסים או שליחיהם בדירקטוריון של התאגידים, היווצרות מעמד שיתופי חבריו נמדד בקרבתם לסיר הבשר. ולא קשה לשוות בדמיון את פניהם המעוקים מכעס של ה"ה קיסר, הברמלר או שמאי, כאשר הם יועקים לעבר מר נסים: זה המשטר שאתה רוצה להשליט עלינו.

ואולם, מוטב להתבונן מקרוב יותר בממלכת הבנקאות, שבל"ל הוא הכתר שבראשה, ואשר לה שני סימני היכר מובהקים, האחד פונקציונלי, האחר הבין־היסטורי. הענף כולו חולש על מונופול רשמי למחצה, שכן בל"ל נותן את הטון; רוצה לומר, הענף פועל בתוך הורי שהוא הישוב של זה שמר נסים מבקש לעצב כאן. ואילו בל"ל היה מאז ומתמיד חלק מן הממסד הציוני־הסתדרותי, מין גורי־של־שבת רבשעני בעדת המאמינים במוצריאליזם העומד על המסר הכפול של איגוד מקצועי וקונצרנים של חברת העובדים. ובאותה מידה של צדק אפשר לטעון (כך טען למשל הח"כ יאיר צבן בשיחה טלוויזיונית בליל שבת), כי הרוח הקפיטליסטי הוא שהוצג במערומיו בשערוריית בל"ל; כפי שאפשר לומר שהעבר המשתרע מאבות תנועת העבודה ועד לשבוס ספיר הוא שפשט את הרגל.

מונופולים וחוקי מסולף

למותר לומר, כי הפלוגתא בין פוליטיקאים בגרון, למרות יסודותיה המוטיבים הדמגוגית, היא רבת חשיבות לגופם של דברים: הכוונה לעיצובו של דגם פונקציונלי ההולם את צורכי המשק הישראלי. ואשר לכך, מוטב להתחיל במה שאינו הולם צרכים אלה: השלמה עם רשרסים מונופוליסטיים, ואף עידודם הממלכתי, על־פי טיעונים הבנויים על צו השעה — כי המונופולים יישארו, גם כאשר צידוקם נעלם; והטיית אוזן למי שדורשים העתקתם הבלתי ביקורתית של תשלומים לגורמי ייצור על־פי הדגם האמריקאי או המערב־אירופי — שכן התשתית הישראלית שונה ובדרך כלל נופלת באיכות ובכמות מזו הנהוגה במערב. למשל, הבנקאות האמריקאית פועלת בתנאי תחרות חריפים למדי ולא פרושה לרגליה רשת ביטחון; ואילו מחמת הפעילות של מנהל בנק הזוכה לשכר ולהטבות כמו מר יפת וחבריו, היא רחבה הרבה יותר משל העמית הישראלי.

בשנותיו הראשונות היה המשק הישראלי סגור בפני השפעות מבחוץ, מה שהיטיב עם המונופולים שבהתהוות. אך גם פעל למען הבנעתן של הדרישות הציניות של יזמים ושכירים כאחד. פתיחת המשק הצרה במידה ידועה את תחומי הפעולה של המונופולים, אך בעת ובעונה אחת גרמה לעיצובם של רמות תיפוסי צריכה תפיסות שלא היה להם כיסוי בתשומות. מגמה זו, שהיא כנראה מקור הרעה שנחשפה בשערוריית בל"ל, רק גברה הודות לגיוס כספי ציבור. מיובאים מחו"ל למימונה של התבעות, שגם היא יובאה.

שכרו של מר יפת נבנה על־פי מתכונת אמריקאית, כפי שנבנה כדי מנו שכרם של מייסי אליעל, או שכרם של איראלו פעילים בענפי האלקטרוניקה. למי שהתנגד להעתקת רגמים אלה נאמר, כי הוא דוחף לירידה מן הארץ של מיטב הכשרונות. אך בין אם יש צדק בטענה זו ובין אם לא, המשק הישראלי כפי שהוא אינו יכול לשאת במעמסה, שהיא תולדת הדיספרופורציה הכוללת בין משקי המערב הגדולים ובין המשק הישראלי.

להיגמל מכסף חינם

הטפה בלבד לא תוציא את המשק הישראלי למירותיו האמיתיות; אין גם סיכוי להנהיג חלוקת הכנסות שוויונית באמת, שאינה מתחשבת בתרומת הפרט לרווחת הכלל. הבריות אינם מוותרים מרצונם על הנאה מפירות הייצור הלאומי, בהתאם ליכולתם — ומי שמנסה לגרום לוויתור בעזרת פקידי שומה וגבייה, רק ייצור ציבור של משתמטים מן המס. האמצעי היחיד שבכוחו להבטיח תוצאות הוא ניהול מדיניות כלכלית שיטתית ורצופה, שעיקריה אינם משתנים עם כל משב רוח או חילופי שלטון, משהו דוגמת מדיניות הביטחון הנקוטה זה 40 שנה. מטרתה של מדיניות זו היא הפחתת התלות בסיוע החיצוני: עם הצמצום הכפוי של משאבי חינם, יתאים המשק, ירצה או ימאן, את היקפי צריכתו להספק ייצורו. ויחולק את ההכנסה הלאומית בין גורמי הייצור באופן פרופורציוני לערך הריאלי של תשומתם. ואין לקבוע מראש על־פי העדפה דוקטרינארית כלשהי את מידתה של ההכנסה הציבורית הנדרשת, או את שיעור החירות המוענק ליזם היחיד, או את הרכב התערובת בין שני יסודות אלה של ארגון המאמץ הייצרני: השיטה חייבת להיות כפופה ליעד שיש להשיג.

היסוד המשחית — והרי החברה הישראלית המצטיירת יום־יום מעל דפי העיתונות היומית מותירה רושם של הפקרות בהתנהגות וניהולים באשר לערכי מוסר — שבסופו של דבר עיוות את צלמנו, הוא כסף חינם, שנחשליו מוסיפים להציף את המדינה. כסף חינם זה היה לברכה בשני העשורים הראשונים של המדינה, כאשר הונחה התשתית ההכרחית, מבלי שתיגזר על המוני האזרחים דלות מנוונת; מכל מקום, ברכת הסיוע היתה שקולה ויותר כנגד הקללה של היווצרות הרגלים פרטיים וציבוריים נפסדים. מאז, ובמיוחד מאז מלחמת ששת הימים, התהפך המאזן: שערוריית בל"ל היא תולדה, לא של משטר יזמי ולא של משטר קולקטיביסטי־שוויוני במיוחד, כי אם של קופה ציבורית המתמלאת מאליה בכספי תרומות ובמענקים ושעליה מופקדים מי ששכחו זה כבר כיצד קוטפים את הזיז. זה שם המחלה, לא יפת ולא דולצין; ומי שאינו מבחין בין סימפטום למחלה עצמה, לעולם לא יצליח לרפאה.

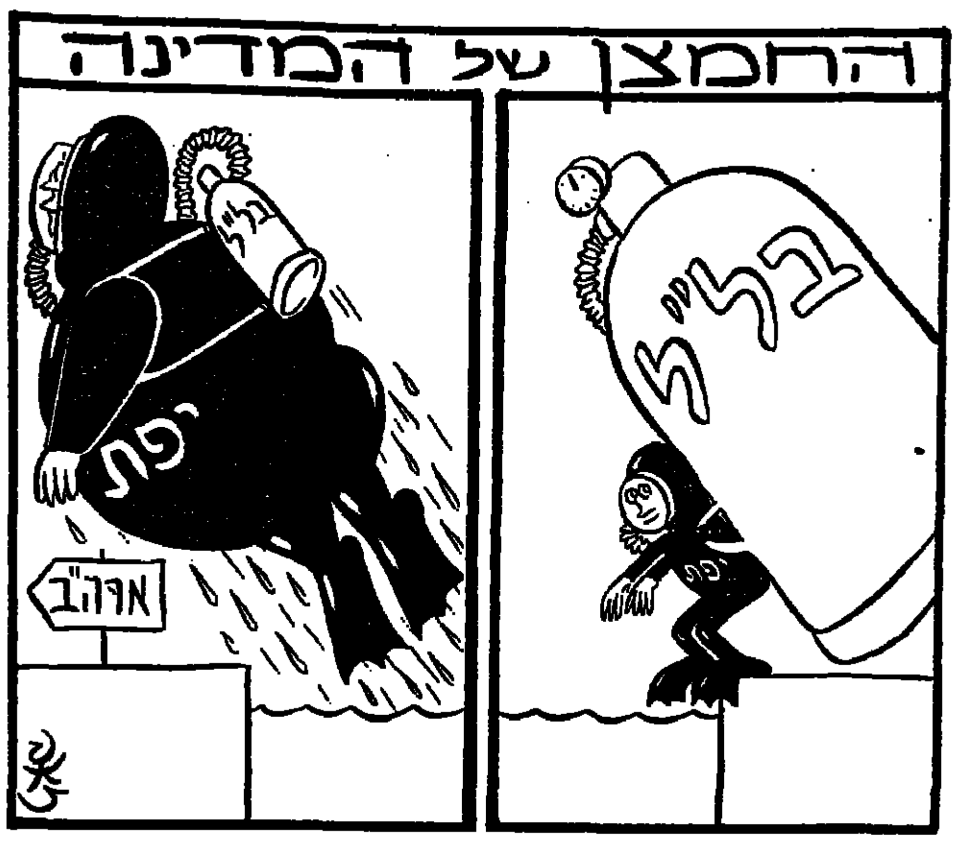

מדוע טרח פוינדקסטר

מאת צבי בראל
וואשינגטון

אחת התשובות האפשריות: הוא סבר שדווקא הכבוד שרוחש רייגן לפרס והערכתו כי מדיניותה של ישראל במזה"ת נכונה יותר מזו של ארה"ב, יקלו עליו לשכנע את הנשיא

ביום שישי מצא הבית הלבן לנכון להביא לידיעת הציבור את תוכן מזכרו של ג'ון פוינדקסטר לנשיא רייגן. זהו מזכר שכמותו מלווים באופן שגרתי כל צו נשיאותי ושתפקידו לנמק את הצורך במתן צו נשיאותי לעניין כלשהו. תוכנו של המזכר, שרווח בהרחבה אתמול, מתרכז בארבעה נושאים: א. ישראל חוששת שמעורבות סובייטית באיראן וחולשה איראנית במלחמת איראן־עיראק מסכנות את ביטחונה. ב. כדי למנוע את הסכנה סבורה ישראל שיש לאפשר להביא לשינוי המשטר באיראן באופן שיבטיח שליטה בידי אישים מתונים ופרו־מערביים. ג. שינוי משטר כזה באיראן משרת את האינטרסים האמריקאיים בטווח הארוך והקצר. ד. לבד משירות האינטרסים האסטרטגיים של ישראל וארה"ב, עשויה התוכנית הישראלית להבטיח את שחרורם של החטופים האמריקאיים.

פוינדקסטר מדגיש אמנם בתחילת המזכר כי מדובר ביוזמה ישראלית, אך לקראת סופו הוא רומז כי גם אם שחרור החטופים לא יעלה יפה, ראוי שהנשיא ישמור בידיו את [illegible] אישים איראניים מתונים, כדי להשיג את המטרה האסטרטגית הרחבה יותר. אפשר כמובן להאשים את הבית הלבן בניסיון להטיל את אשמת היוזמה על ישראל; אך אם אמנם המזכר אמיתי (ולא ניסיון נוסף של פוינדקסטר בתחום הדיסאינפורמציה), דומה כי הוא נועד לשכנע את הנשיא באמצעות ישראל לבצע תוכנית שנהגתה עוד קודם בחדרי המועצה לביטחון לאומי, ואשר נזקקה לכיסוי נשיאותי.

אך אם לא כדי להכפיש את ישראל, מדוע טרח פוינדקסטר להדגיש את חיוניות התוכנית לישראל ולא הסתפק בציון האינטרס האמריקאי? התשובה לכך יכולה להיות: משום שסבר שדווקא הכבוד שרוחש הנשיא רייגן לשמעון פרס והערכתו כי מדיניותה של ישראל במזרח התיכון נכונה מזו האמריקאית, יקלו עליו לקבל את אישורו של רייגן למבצע כולו. פוינדקסטר גם אינו מסתיר במזכר כי שר החוץ שולץ ושר ההגנה ויינברגר מתנגדים לתוכנית, ולעומתם שר המשפטים ארווין מיז וראש הסי־איי־אי ויליאם קייסי נכונים לקחת את הסיכון המדיני ולאמץ את התוכנית "משום שהיעדים האסטרטגיים לטווח הקצר והארוך מצדיקים זאת".

כוונתו כמובן ליעדים האסטרטגיים של ארה"ב. רייגן יכול היה לקיים דיון נוסף בקבינט כדי לעמוד שוב על התנגדויותיהם של שניים משריו, או לקבל החלטה. הוא קיבל החלטה ואישר את מכירות הנשק. הקביעה — הנכונה או הבלתי נכונה — ששמעון פרס הוא שיזם את התוכנית, שוב אינה רלוואנטית מרגע שהוצגו הבדיות בפני הנשיא רייגן. מרגע זה הוא בעצמו, [illegible] "להמשך הפרשה". [illegible] אין אומרים נציגים ישראלים כ"קו הגנה". את זה אומר למעשה הבית הלבן, בעצם הצגת המזכר לציבור.

האשמה אחרת באה לכאורה מכיוון ועדת המודיעין של הסנאט. מעדותו של שר המשפטים מיז עולה, כי אוליבר נורת' סיפר לו, שעמירם ניר הציע לו לסייע בהעברת סיוע ל"קונטראס" בניקראגואה. ניר, לדברי מיז ששמע מנורת', הציע בין השאר כי חלק מן הכספים שישלמו האיראנים תמורת הנשק הישראלי והאמריקאי יועבר לרשות ה"קונטראס". אך גם כאן נותרה ההחלטה הסופית בידי נורת' — אם לקבל את העצה או לדחותה.

ועדת המודיעין, על־פי דיווחי "ניו־יורק טיימס", אינה מאשימה את ישראל בכך; נהפוך הוא, הממשל הוא שבשל כשלא טרח לבדוק בצורה עניינית ואובייקטיווית אם הצעותיה של ישראל מתאימות למדיניותה של ארה"ב, ואם הן עולות בקנה אחד עם סוכנות חוקית. אם לשפוט על־פי דיווחי המהימנים עד כה של "ניו־יורק טיימס", הרי בשום מקום אין מופיעה האשמה כי ישראל "גררה" "פיתתה" "דחפה" או "משכה" את ארה"ב לברוך האיראני, על ספיחיו הניקראגואיים.

לא די בהכחשות

בעייתה של ישראל עתה אינה עם הממשל ופחות מכך עם הקונגרס. הויכוח הוא עם הציבור האמריקאי, הקורא את דיווחי העיתונים, צופה בטלוויזיה וגוזר מכך את עמדותיו. ומה שנראה בתחום זה הוא, שישראל היא זו שאמנם יזמה את

על אחריות דירקטורים

מאת פרופ' יובל לוי

יש לקבוע כללים כדי להבטיח את כשירותם האישית של הדירקטורים, דרכי מינוים ומידת אחריותם כלפי החברה

הכותב הוא מרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א ועמד בראש ועדה לרפורמה של החוק בנושא אחריות דירקטורים

שורה של פרשיות כלכליות בשלהי שנות השישים ותחילת שנות השבעים, כגון התמוטטות בנקים כמו פויכטוונגר, אלקן, וארץ־ישראל בריטניה, והמעילה־הרבתי שבוצעה בחברה לישראל על־ידי המנכ"ל, העלו שאלות נוקבות לגבי תפקידם ואחריותם של הדירקטורים שכיהנו בדירקטוריונים של חברות אלה. בשנת 1975, לאחר של הפרשיות האמורות, הוטל עלי, על־ידי שר המשפטים דאז חיים צדוק, לעמוד בראש ועדה ציבורית שהיתה מורכבת ממשפטנים, רואי־חשבון, מנכ"לים ומבקרים פנימיים, ולבחון את הנושאים השונים הקשורים בהנהגת כללי פיקוח ובקרה הולמים על חברות ציבוריות.

נקודת תורפה מרכזית החשפת חברות לליקויים בשל חוסר בקרה ופיקוח מספיקים מצד גיסא והעדר אחריות מספקת להבטחת הניהול התקין מאידך גיסא, התגלתה בתחום הנוגע להרכב הדירקטוריון, סמכויותיו, פעולותיו כגוף מפקח בחברה, הצורך בקביעת כללים בדבר ארגון עבודתו להבטחת שליטה ובקרה; ובעיקר — להטלת אחריות בתחומים אלה על חברי הדירקטוריון.

דומה כי אפשר למצוא עניין במקצת המלצות הוועדה, שהוגשו בשנת 1978 ושבעקבותיהן הוכנה בשנת 1981 "הצעת תזכיר חוק החברות (בקרה ואחריות)", שלא הגיעה לכלל חקיקה. בהקשרן של הסוגיות הבוערות והמעסיקות אותנו בימים אלה.

תלות כלכלית ופסיכולוגית

תפקידו של הדירקטוריון לנהל, לפקח, לבקר ולהנחות את החברה. בעוד שסמכות הניהול מואצלת להנהלת החברה והמנכ"ל בראשה, חייב הדירקטוריון לשייר בידיו את סמכות הפיקוח והבקרה על ההנהלה, ואף את הסמכות להתוות את מדיניותה של החברה.

כפועל־יוצא מהאמור, יש להבטיח את כשירותם האישית של הדירקטורים, כדי שיוכלו להפעיל את סמכויותיהם במיומנות ותוך נאמנות, את אי תלותם, וכן קבלת מידע שוטף ומהימן באשר לפעולות החברה והנהלתה. הכשירות האישית והמקצועית קשורה במידה רבה באישיותו של הדירקטור המוצע ומותנית בדרכי מינויו. גם עניין אי התלות טבוע באישיותו של הדירקטור ובנסיבותיו האחרות של העניין, וראוי לקבוע כללים מחייבים בתחומים אלה.

מבחינת הרכב הדירקטוריון, גורם מרכזי לתלות חבריו נובע מכך שדירקטוריון אופייני (לפי מחקרים שנערכו דווקא בארה"ב) כולל במידה רבה אנשים התלויים או קשורים תלות כלכלית או פסיכולוגית בהנהלת החברה, ובייחוד במנכ"ל. כמו כן חזון נפרץ הוא למצוא בדירקטוריון אנשים הנמנים עם הנהלת החברה הקרויים "דירקטורים פנימיים". יש לפסול שיטה זו הפוגמת בסמכות הפיקוח והבקרה של הדירקטוריון. בהצעת החקיקה הנזכרת המליצה הוועדה על הפרדה אישית מוחלטת בין ההנהלה לבין הדירקטוריון.

הנושא קשור אף בשאלה בידי מי מסורים הבחירה או המינוי של הדירקטורים. בהקשר זה העדפנו כמובן מערכת הבחירה או מינוי דירקטורים חיצוניים בלתי תלויים, שאין כל ניגוד אינטרסים בין מעמדם כדירקטורים לבין עיסוקיהם האחרים.

גם לגבי דירקטורים חיצוניים, שרצוי שיהיו בעלי מקצוע בתחום הניהול, מתעוררות בעיות של ניגוד אינטרסים או של תלות, בין בפועל ובין בכוח. למשל, רבים מהדירקטורים החיצוניים בחברות האמריקאיות הגדולות הם עורכי־דין או בנקאים. לאלה גם לאלה, במידה שהם אף מספקים שירותים לחברה, עניין בפועל או בכוח לשאת חן מלפני המנכ"ל השולט ברכישת שירותיהם. לעתים הם אף קשורים עמו, או עם אחרים מבין הנהלת החברה, בקשרי ידידות או אחווה מקצועית. זאת ועוד, רבים מהדירקטורים החיצוניים ממולצים ונבחרים בפועל בהמרצתו של המנכ"ל, אשר שיקול דעתו מושפע מקשריו עם המועמד ומיכולתו להגיע אתו לכלל הבנה ו"הרמוניה".

חובת גילוי מוסבי

ניגוד אינטרסים עשוי להתעורר גם שלא בהקשר התלות, דהיינו כאשר מי שמכהן כדירקטור נותן שירותים לחברה או קשור עמה בעסקים. עורך־דין, בנקאי או אדם אחר העוסק עם החברה, שהינו גם דירקטור, עלול להימצא במצב של ניגוד אינטרסים שבו יצטרך לגלות "נאמנות כפולה" הן לחברה הן ללקוחו, או לעסקו, הדבר נוגד את עקרון היסוד המחייב דירקטור להעדיף את האינטרסים של החברה על פני כל אינטרס אחר.

הדרכים להתמודד עם בעיות אלה המלצו על־ידי הוועדה בשורה ארוכה של סעיפים, שמטרתם לקבוע כללים נוקשים יותר בדבר כשירותם של דירקטורים להתמנות למשרתם. ההמלצות פסלו מלכהן כדירקטור בחברה ציבורית, אדם הקשור עמה במתן שירותים מקצועיים בשכר או אדם שעסקיו הוא־סוף פוגעים או עלולים לפגוע בענייניה של החברה. בין ההמלצות — כללים המטילים על הדירקטור חובת גילוי במפורט של כל אינטרס כלכלי בחברה שיש לו, לקרוביו או לחברות בשליטתו, או שעלול להיווצר, לרבות גילוי מלא ומפורט של שכרו ושל כל טובת הנאה אחרת שיש לו בחברה, וכן איסור קבלת הלוואות ממנה. כן הומלץ שהדירקטורים עצמם יצרפו, לפי החלטתם הם, מספר מסוים של דירקטורים חיצוניים, בעלי מקצוע, מתוך כוונה לחזק את מיומנותו של הדירקטוריון ובמנותק מהבחירה של דירקטורים על־ידי בעלי המניות.

אחריות לנזקים

מעבר לנושא ההרכב והתפקידים של הדירקטוריון שהזכרנו, ראוי לשים דגש על נושא האחריות. המלצותיה של הוועדה בנדון משקפות שתי תפיסות יסוד מרכזיות. האחת, כי מדירקטור נדרשת, נוסף לחובת הנאמנות לאינטרסים של החברה, רמת מיומנות גבוהה, כך שמי שבגלל העדר כישורים מתאימים או מכל סיבה אחרת ייכשל בגישתו המקצועית וינהג שלא כפי "שדירקטור סביר אחר היה נוהג בנסיבות דומות", יישא באחריות לתוצאות הנובעות מחוסר מיומנותו. הוא לא יוכל להתגונן בטיעון, כי עשה כל מה שלאל ידו ולכן אין הוא אחראי לנזקים, שהם תוצאת טעות בשיקול־דעתו או נובעים מהעדר כישורים מספיקים.

תפיסת יסוד שנייה היא, שאחריותו של הדירקטוריון לביצועם של התפקידים והסמכויות המוטלות עליו היא סולידארית. הצעת החוק שוללת איפוא מדירקטור את האפשרות לטעון טענות כגון "לא ידעתי", "לא הייתי נוכח", "הצבעתי נגד", "נמנעתי" וכיוצא באלה. דירקטור יוכל להשתחרר מאחריות על־ידי התפטרות מהדירקטוריון בתוך זמן סביר לאחר שהתקבלה בדירקטוריון החלטה שלדעתו היא בלתי חוקית או פוגעת ברמת המיומנות הנדרשת ממנו כדירקטור.

כאמור, ההמלצות נמצאות עדיין בגדר עיון, במסגרת ושרופה החקיקתית שבאה כנשם לבוא זה שנים אחרות. לא נותר אלא לשער, מה היו פני הדברים בנושאים אלה לו הוסדרו ביתר פירוט בחקיקה.

השוקולד המריר של השטחים

מאת עקיבא אלדר

כלכלת הגדה ועזה פועלת תחת מגבלות יצוא ניכרות ובצל הכלכלה הישראלית בעלת זכויות הבכורה. מן הקיפאון המדיני נהנים מפעלי תעשייה ישראליים

בעוד השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי נושא עמו בירושלים לדבתיקה עמו נוסחאות עקרות לפתרון הבעיה הפלסטינית, נגע שר התעשייה אריאל שרון בתל־אביב בלב הבעיה שתעסיק בשנים הקרובות על הקיום הישראלי־פלסטיני המשותף. אין זה מקרה ששרון בחר בחברי המועדון המסחרי והתעשייתי להשמיע באוזניהם בסוף השבוע דברי ביקורת על התוכנית לפיתוח התעשייה בשטחים. שרון ידע היטב כי במועדון זה הולכת פתוחה לרווחה לטענותיו. לא מכבר פנה קונצרן "עלית" למכון התקנים בתלונה נגד השוקולד המיוצר בגדה המערבית. מתברר כי היזמות הערביות הרחק פה ושם לישוב הערבי בתוך הקו הירוק. יצרן הממתקים הענק שאיש אינו מפריע לו להאכיל את ערביי ארץ ישראל השלמה, חושש שהיצרנים הערבים הקטנים יקפחו את פרנסתו. באחרונה התאחדו "תנובה", "שטראוס" ומחלבות "יטבתה" נגד יוזמה של כקוקבים בבאלאלה להקים מחלבה לצורך שיווק מוצרי חלב לאזור.

אינטרסים כלכליים סקטוראליים של תעשיינים פרטיים חוברים כאן עם האינטרסים של כפועלי הבית העובדים, והם הקים יותר מתוכניות מדיניות מרחיקות לכת. כגון שר החקלאות אברהם כ"ץ־עוז, איש מפלגת העבודה, יחזה את הכלכלות מומחי המים להגדיל את מכסות המים לפרדסני רצועת עזה השכנה לקיבוצו נחל עוז. הוא הוכיח באותה הזדמנות גם את רועי רוטברג, הבא"ח של הקיבוץ הנרצח לפני שלושים שנה בידי מחבלים מהרצועה.

נוח לה לישראל ביחסים הבעוד־תים שבין כלכלתה לכלכלת הגדה. התעשייה הישראלית נהנית בתוב־ריצים לשווקים (אחרי פיתוח), כהקלות באשראי, והתייתנות שבי־קנים לה הסכם השוק החופשי עם ארצות־הברית וההסכמים עם השוק האירופי המשותף, שלא להזכיר את כוח האדם המיומן יותר העומד לרשותה. מפעלי הגדה (הערבים — יש להדגיש) מתאמצים עדיין להגדריא אל המאה העשרים, ו"הזרם הבלתי פוסק של כספים המוזרמים מארצות ערב", כמאמר שרון במועדון, אינו לפי שעה אלא זרזיף הססני.

בהמלצת המתאם, באישור השר

עד לפני שנה הגלה ירדן בתוך פיתוח של השטחים ואסרה כליל על יבוא מוצרים שיוצרו בישראל. מאז המשבר העמוק ביחסים עם ערפאת, נוטה המלך חוסיין להקל מעט. הוא הסיר קמעא את ההגבלות ואף יזם את תוכנית החומש לפיתוח כלכלת הגדה והרצועה. אולם הוועידה הכלכלית שכונסה ברבת־עמון בחודש שעבר לצורך עידוד תוכנית החומש של חוסיין בגדה, היתה פיאסקו שהסתיים בקול ענות חלושה. ירדן השקועה בבעיות כלכליות קשות, לנוכח ירידת הכנסות מפיתות הנפט, מסוכסכת עדיין באמצעות הגבלות אדמיניסטרטיביות על הנהרתה כלפי תוצרת מבעוגב לגדה.

ואחרי כל זה, נאסר על התעשיינים הערבים בשטחים לשווק את תוצרתם לישראל ומשם לחו"ל. הממשלה אוסרת על מותרי השטחים לשווק את תוצרתם בביקורת לשוק האירופי. שיווק בפתול לאירופה דרך נמל עקבה או גשרי הירדן, מסכן את רווחיות היצוא שלהם ופוגם בכושר התחרות של תוצרת הגדה והרצועה. מתאם הפעולות בשטחים ממליץ ושר הביטחון יצחק רבין מאשר החלטות להקים מפעלים בשטחים, רק אם אין בהם שמץ מרכיב תחרותי לתעשייה או לחקלאות תוצרת כחול־לבן. מפעל מיץ בעזה אושר רק לאחר שיזמיו הוכיחו כי תוצרתם תשווק לאירופה המזרחית, למדינות ששוקיהן סגורים בפני ישראל.

למרות כל זאת, גילו יזמים מאוסטרליה, מגרמניה ובאחרונה גם מצרפת כי דווקא השטחים הכבושים (ודרום אפריקה) הם אזורים מפתים להשקעה. מול הסיכון הסביר, אפשר להשיג כאן כוח עבודה זול ומיומן דיו לצרכיהן של תעשיות שאינן מתוחכמות מדי. באחרונה הזמינו משקיעים כאלה למוסמים את, כדי להעריך את השמועה שהגיעה לאוזניהם כי אש"ף פוגע בפועלים ערבים הבאים לעבודה בישראל. קלוד שסון, נציג השוק האירופי המשותף ולשעבר שר החוץ הצרפתי, החל לעודד יזמות אירופיות בשטחים. המדינאי המפוכח בא לכלל מסקנה שהסיכוי להסדר מדיני באזור אינו מצוי בהישג יד, וכי תרומה לשיפור מצבם של הפלסטינאים בשטחים תהיה מעשית הרבה יותר. אלה התפתחויות שמדאיגות את אריאל שרון.

הקיפאון המדיני נוח אישאל לכלכלת ישראל מבית מדרשו של שר התעשייה והמסחר אף יותר מסרפח רשמי. השטחים מייבאים מישראל 90 אחוז מצריכת התושבים ומייצאים לישראל רק 70 אחוז מהסחורות שלהם, במספרים מוחלטים נראים הדברים בחורים אף יותר: מול יצוא ישראלי בסך 700 מיליון דולר בשנה, היבוא מהשטחים מסתכם ב־200 מיליון דולר בלבד. העודף הזה בסך חצי מיליארד דולר בשנה, מקטין ברבע את הגרעון המסחרי הכללי של ישראל (שני מיליארדים במקום 2.5 מיליארדי דולר). יש לציין כי חלק ניכר מהיבוא הישראלי מהגדה הוא בעל ערך מוסף נמוך יחסית (מוצרי טקסטיל מעובדים מעזה ומוצרי נגרות מהגדה).

בבוא שעת האמת

אילו סופחו השטחים, היו התעשיינים הערביים נהנים מכל מערכת ההטבות שמספקת את מתחריהם היהודים. שרים ופקידים מסוים מטעם מפלגותיהם על המגזר הערבי היו מתחרים זה בזה על עמדת הפיקוד בשדולה שתתבע שהירון הדמוגרפיות לחלב או שוקולד פלשתיני. פתרון מדיני שינתק את השטחים משליטה ישראלית אינו בא בחשבון לדידם של שרון וחבריו בליכוד. סיפוח, לעומת זאת, יעניק לפלסטינאים בשטחים לא רק שוויון זכויות פוליטי, שאינו רצוי למחזיקים באותן תפיסות; הוא יאפשר לתושבים הערבים לינוק מהמסמנות השמורות כיום רק לתעשייה ולחקלאות הישראלית.

שרון דורש זה זמן רב לקיים דיון מעמיק בממשלה בתוכניות לשיפור איכות החיים בשטחים. הוא יודע היטב מה הוא עושה; שכן בבוא שעת האמת, כאשר השלל סביב הנושא הזה יתורגם לשפת המעשה, יימצאו עצמם שמעון פרס ויצחק רבין בסירה אחת עם הליכוד. ספק אם יעמוד להם כוחם מול "תנובה" והשדולה החקלאית, שילינו ויפגינו נגד העבודה הערבית הזולה הגוזלת את פרנסתם ואת פועליהם. הכבל זאת יש הבדל: שרון יכול לחיות לאורך ימים עם קיפאון פוליטי הכלכלי של מיליון וחצי נתינים ערביים, ואילו פרס מחפש תיקון למבוי הסתום בתחום המדיני, בדרך של שיפוץ התחום הכלכלי.

ההתנגשות הבלתי נמנעת בין האינטרסים של שתי הכלכלות המתחרות תהיה הוכחה נוספת לכך, שקוסמטיקה אינה יכולה לבוא כאן במקום ניתוח פלסטי.

רק בלוח העיר!
מהפכה גדולה במודעה הקטנה:
לא מכרת לא שילמת
פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש -
תקבל את כספך בחזרה!
מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים).
ומודעתך תתפרסם שוב ושוב בעתונים:
העיר (העתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וצומת השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מרויחים בלבד.
לוח העיר
זה עובד!
מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

هكذا من الأصل

صكز من الاجل

מה היא עושה שם, למעלה?

מאת אסתר בלווה

ביום עיון שנערך באוניברסיטה העברית בירושלים היתה הקביעה הבולטת ביותר, שעדיין לא מקובל לראות את האשה, ובמקרה זה החיילת, כבעלת סמכות

חיילות בתפקידי הדרכה ופיקוד הן המרוצות ביותר בצה"ל. לעומתן, פקידות חשות תסכול, כי ציפיותיהן מתפקידן אינן מתממשות. חיילות במקצועות טכניים רואות בתפקידן שרות משמעותי לצה"ל ולחברה אך לא תמיד התפקיד משמעותי להן עצמן. כך עולה מדברים שנאמרו ביום עיון בנושא "שרות משמעותי לחיילת", שקיימו קצינת ח"ן ראשית, ביה"ס לחינוך והתכנית להבדלים בין המינים באוניברסיטה העברית בירושלים ומשרד החינוך והתרבות.

פיתוח, פיקוח והדרכה. "עשו לנו סדרת יופי כדי שלא נשכח שאנחנו נשים. נעלבנו מאוד. האם מפני שאנחנו מ"כיות איבדנו את הנשיות שלנו? היו זורקים לעברנו: מה, אתן עוד בנות? ואני הייתי מראה את האצבעות המטופחות שלי..."

אירים פאר, טכנאית אלק־

חיילות בשעת הדרכה באיגוד: "עשו לנו סדרת יופי כדי שלא נשכח שאנחנו נשים. נעלבנו מאוד".

מעט המשתתפים במערכת החי־נוך בארץ לא פגם באיכותם של הדברים שנשמעו. המארגנים והדוב־רות דיברו על שינוי עמדות, על שבירת סטריאוטיפים ועל אתגר השוויוניות. כולם היו בדעה, שמה שמתרחש בצה"ל הוא ראי לנעשה בחברה הישראלית. עדיין לא מקובל לראות אשה כבעלת סמכות ואם היא בעמדת מפתח מגיבים ב"רגע, רגע, מה היא עושה למעלה? אולי היא הצליחה מפני שהיא נחמדה?"

הקצינה אירים תנחום הנמרצת ביקשה עם גיוסה להיות מדריכת שריון או חי"ר. היא הגיעה לקורס מ"כיות וכעת משרתת כקצינת צוות

מרוניקה בחיל הים, היא בוגרת בית ספר מקצועי. "בספינה כולם בנים, מתלהבים, אבל תמיד מוכרח מישהו לשאול: נו, מה את יודעת? וכשאני מתקנת את המכ"ם, הם מתפעלים ומגיבים: בכל זאת את יודעת משהו... ואז ההערות הגבריות־שוביניסטיות נגמרות להם".

"ידע ונסיון זה מה שאנחנו צרי־כות ויכולות להעניק במסגרת השרות שלנו", אומרת יפה בתן, מדריכת גדנ"ע. "אני טובה מהם בנשק, טופוגרפיה, ניווט, שדאות ומכאן שלי יש הסמכות".

לא נשמעו תלונות מפי החיילות שהשתתפו ביום, אולי מפני שלא נוח לקטר בפורום כזה, ואולי מפני שהחיילות שהופיעו אינן מהוות דוגמה לכל מה שקורה בצבא. הן, מתבדר, מעורבות ותורמות למערכת ולכן הן מרוצות יותר. גם הפקידה שבחבורה לא הרגישה את התסכול הקשה שלה. היא אכן ציפתה למשהו אחר. רצתה תפקיד משמעותי, אבל המערכת היתה צריכה פקידה ולכן היא משמשת כפקידה. רוב חברותיה היו בדעה שהיה יכול להיות לה שרות משמעותי לו היתה לה מו־טיבציה גבוהה יותר. "כדאי", הן הרגישו, "להוריד ציפיות. אולם בהחלט לא להוריד מוטיבציה. קודם תקבלי מה שהצבא רוצה, ואחר כך תנסי להתגבר למה שאת רוצה". אירים פאר סבורה, שכדאי לצעירות לבוא לצבא עם ידע טכני, כי בתחום זה, שהוא כה דינמי ומתפתח, יש מחסור בכח אדם, יש אתגר בעבודה ולכן יש גם סיפוק אישי גדול.

אירים תנחום סבורה, שצה"ל הולך לקראת החיילת. הוציא חוברת למתגייסת (למה צבע ורוד לבת וצבע כחול לבן? א.ב.) ובה מעט מחשבות, חששות, כעס, סיפוק, אשר תחוש החיילת עם גיוסה לצה"ל, וכן גם רשימת תפקידים שמתאימים לחיילת לפי נתוניה האישיים. כך המתגייסת יודעת מה מתאים לה. היא יורדת ברמת ציפיו־תיה ומשתלבת טוב יותר במערכת. באשר לפקידות — אירים מודעת לעובדה שיש פקידות שמפקדן רודה בהן, ומאידך יש כאלה שרוצות להיות פקידות כדי להגיע כל יום הביתה כדי להשתתף בחוג ריקודי עם, מחול אירובי או ציור. לשאלת אחת המשתתפות מקרב הקהל, אם הצבא היה זקוק לנהגות — האם אחת מכן היתה הולכת? 13 הבנות הגיבו בשתיקה. אחת תירצה: "לא רוצה שהבוס יגיד לי: תסעי לכאן, תסעי לשם", ולחשוב שפעם להיות נהגת היה אחד התפקידים הכי 'פיצוציים' בצבא".

אותה משתתפת מן הקהל, יועצת תעסוקתית במקצועה, תבעה את עלבונן של הפקידות. "יש במערכת הצבאית פקידות קטנות שלא סיימו תיכון, שמחזיקות לשבת על הצד הטוב ביותר. אני סבורה שאפשר לגרום אושר לצעירות רבות אם יציגו להן את התפקידים במימדים הנכונים ודומה שכאן על המערכת החינוכית לפעול".

מאוסף חותם הצמר הבינ־לאומי לשנה הקרובה: מערכת בת 3 חלקים בגווני חום־ארגמן ורודי־עתיק, המורכבת מז'קט בעל טקסטורת סריגה מיוחדת, אפודה וחצאית צרה וארוכה

תסמונת "רק", או: דברים קטנים שאינם תופסים מקום

מאת דניאלה שוחם

החיים מלאים בדברים קטנים שאינם תופסים מקום. פה ושם אני עושה גם דברים גדולים, שנרשמים בהיסטוריה, כמו לי־דה, בניית בית ועוד פעם לידה. זה בעצם הכל. השאר הוא רק עניינים פעוטים, שמשאירים אותי בסיומם נטולת נשימה וללא כוחות וזמן לדברים רצי־ניים.

כל הזמן אני במצב של "רק" ו"בדרך": בדרך מפעולה טריוויאלית אחת לפעולה קצרה אחרת אני עושה עוד אלף ואחד דברים קטנים אחרים. משפט־המפתח אצלנו בבית הוא: "אם אתה כבר קם, אז בדרך רק תשפוך את הזבל, וגם תקנה עיתון, תשלח את המכתבים ואולי תביא לי כוס תה".

עוד בטרם אצא למלאכת יומי בעיר הגדולה אני מנסה להספיק לארגן כמה דברים בלתי חשו־בים:

א. רק לשים את הכביסה במכונה.

ב. רק לאסוף את הבגדים של הבנות שנשארו בסלון.

ג. רק לשטוף שלוש כוסות, שתי צלחות וחמש כפיות פלוס סכין שמונחים על השיש, כדי שנוכל לחזור הביתה למטבח נקי.

ד. רק להוציא את הבשר מהפריזר ואולי גם לקלף תפוחי אדמה.

ה. רק לסדר את המיטה.

ו. רק לסלק את הכלבה מהכורסה ולהספיק לנעול בפניה את החדר של הבת כדי שלא תתגולל אצלה במיטה.

ז. רק לשאוב את האבק והשערות של הכלבה מהכורסה, למנוע מהמתיישב התמים את הזוהם הבינ"ל של שערותיה על בגדיו.

בין לבין יש גם אתנחתות של "רק רגע" בשל צלצול בטלפון או בדלת, אבל אינני מתייאשת וממשיכה ב:

א. רק לתלות את הכביסה (שהרי חלף זמן ופעולת המכונה כבר הסתיימה) ורצוי גם להפעיל מכונה נוספת.

ב. רק לרשום שיקים לתשלום חשבונות למיניהם. פעולה שמ־ביכה אותי לדיכאון ממושך גם בגין החיפוש הכרוך בה (של חשבונות, הארנק וכו') וגם בשל עצם ההרהורים הפילוסופיים על יוקר המחיה. תוך כדי כתיבת השיקים אני מהרהרת בכך שה־גיעה העת לטמון בקרקע הגינה את הפקעות והבצלים של פרחי החורף. אני יודעת שאם אני רוצה לראות השנה רקפות ונר־קיסים, מוטב שאזדרז ואנצל את גשמי הברכה. אבל זמני כבר אזל ואני דוחה את זה ליום אחר.

במובן, אין לשכוח את עניין הלבוש וההופעה. הזמן הנדרש ממני כיום להיראות כפי שנר־איתי אשתקד, הולך ומתארך במשך השנים. אך המינוי הרשמי למבצע מורכב זה הוא "רק להתלבש".

בכל העניינים הקטנים הללו שגוזלים את מרבית זמני איני זוכה להבנה. יורשות העצר אינן מבינות מדוע אני עייפה ומה אני בכלל עושה בבית לפני ואחרי העבודה, וגם האיש — כמו כל גבר תקני — טוען בזל־זול שזה הכל "רק" עניין של ארגון.

גם בעבודה מתמלא היום ב"רק", רק זה ורק זה ורק זה. כולם דברים קטנים ואיך זה שאי־אפשר להספיק ולגמור ע־ניינים בשלווה. אין לי תשובה לעצמי כיצד זה לא הצלחתי למצוא זמן להרים טלפון כדי לברר עניין פעוט.

פעם עוד השליתי את עצמי, שאצליח להשלים את מיליון המשימות הפעוטות של היום־יום ואחר כך אוכל להתפנות כדי לקרוא בנחת, להאזין למוסיקה, לנתח בעיות שברומו של עולם. אבל מי מגיע לזה? אני רק מכבה שריפות ועל דלת חיי אני תולה את השלט "מכבי אש".

חכמים שנקרו בדרכי אמרו לי להתגבר מהתסכול. "ככה זה", הסבירו לי. ואמנם התגברתי. היום אני יודעת שברגע שייגמ־רו ענייני ה"רק" הללו — יצוצו "רקים" אחרים. יש בי חשד עמוק שללא ה"רק" עלולה לבוא הריקנות, אבל הייתי רוצה כבר להגיע למצב שבו אוכל לבדוק בעצמי את התיאוריה הזאת בשטח...

משחקים של קפה בחלב

מאת שולמית קיסרי

בתצוגה של דגמי־תחתיות לחורף הבא של חותם הצמר הבינלאומי הוצגו מגמות הצבעים הדומיננטיים לעתיד. חברת חותם הצמר היא חברה המשווקת צמר אוסטרלי לתעשיית הסריגים, אריגי־הצמר והשטיחים בעולם כולו. החברה מעסיקה מדענים ומעצבי אופנה בת־כנון ופיתוח בתחומים אלה. המגמות של אופנה צמודה לגוף נמשכות

הצעקה האחרונה

בתצוגה התחתיות, לפי תחזיות חותם הצמר, נעשות צמודות וצרות יותר ויותר. הצללית מהודקת. הכתפיים עדיין מרוחבות. המראה הקלאסי המעודן הוא המראה השולט באוסף הזה. באשר לדוגמאות סריגה, באוסף חותם הצמר שלטו יותר דגמים שקטים, חלקים ובעלי טונים מדורגים של צבעים, ופחות משחקי מחשב בסריגה. קרוב לוודאי שבע־נות החורף בעתיד ישלטו שתי המגמות: דוגמאות סריגה עשירות ומולן סריגים חלקים או בעלי טונים מדורגים של צבעים, בפסים או ב"מדרגות". הצבעים שישלטו בחו־רף הבא הם משחקים של קפה בחלב עם שמנת (ומגווני חום שונים כמו כן) טונים של כחול וירוק. המאפיינים העיקריים בצבעים של העונות הבאות הם צבעי ביניים ולא צבעי יסוד, היינו "טונים" של צבעים ובני גונים. דגמי התחתיות מעוצבים עבור חותם הצמר על ידי מעצבים לנשים גברים וילדים מצרפת, גרמניה ואיטליה.

תחתונים כהלבשה עליונה

לאחר שנסים מורהי, בעליו הנמרץ של "ראש אינדיאני", הוציא לשוק סדרות איפור תחת השם "ראש אינדיאני", הוא לא שקט, ופיתח עוד מוצר של אותה חברה. הפעם: בגדים תחתונים ממשי טהור. הבגדים הללו דומים פחות לתחתונים או חזיות או לבגדים תחתונים קלאסיים, ודומים הרבה יותר לשורטס ולחולצות קיץ. אפשר לשער, שנערות צעירות מאוד יהפכו את ההלבשה התחתונה הזו להלבשה עליונה, או ישלבו את השורטס וה־גופיות השונות במערכת הקיץ שלהן. הצבעים: סגול, לבן טבעי, ורוד עתיק ואפור שחור. עיצוב — אילנה כרמלי. מחירים: גופיה 29 שקל, תחתונים 29 שקל, אוברול 58 שקל.

דגם מיוחד

עודד פרוביזור עיצב דגם מיוחד עבור מחלקת האופנה של ויצ"ו. הדגם עשוי מבד פשוט והוא מורכב משלושה חלקים: מכנסיים ושמלה בצבע לבן ומעליהם מעיל ללא שר־וולים עם הדפס זהב. הדגם נגזר במחלקת תעשיית בית של ויצ"ו, בה מועסקות 250 נשים, המקבלות לביתן גזירות של דגמים לשם תפירה וגימור.

סיבה למסיבה

ב־1 בינואר נכנסה הד"ר (אל"מ מיל.) ביאנקה לרדמן (49) לתפקידה החדש כמנכ"ל בתי החולים העיר־וניים בתל־אביב. זאת היתה סיבה (טובה) למסיבה שערכה לכבודה חברתה הטובה אל"מ שולה ליגום, המכהנת בצה"ל כקצינת פניות הציבור. בביתם היפה ברמת אביב של שולה והפרופסור לגנטיקה סיריל ליגום, התקבצו ובאו 15 נשים, ידועות בתחומי עיסוקן, כדי להשתתף בשמחתה של הד"ר לרד־מן.

באווירה משפחתית, כמעט אינטי־מית, על עוגות, גבינות וקפה מעשה ידיה של המארחת, התנופפו בין השאר הפרקליטה פנינה דבורין, חוקרת הרוסית, הפרופ' זיוה מורת, היועצת המשפטית של נעמת, עורכת הדין חביבה אבי־גיא, האד־ריכלית צילה לשם, רעיית ראש עיריית תל אביב, זיוה להט, שגילתה למי שלא ידע שהיא ספרנית באוניברסיטת תל־אביב, הפסיכולוגית עירית מוקפלי, הצבת־רבת מאירה סיטון, רעייתו של הד"ר רן מיכאלי, מיקי מיכאלי, שהיא מורה־טופולית במקצועה וכמובן כלת השמחה שבאה בלוויית אחותה.

שולה ליגום, שבירכה את ד"ר לרדמן על מינויה, גילתה כי ברוב התחנות שעברה, היתה הד"ר לרדמן ראשונה כאשה. לאחר שסיי־מה לימודיה באוניברסיטה העברית בירושלים והתגייסה לצה"ל, שימשה רופאת חן בפיקודית ואחרי כן רופאת חן ראשית. כל זאת תוך כדי התמחות ברפואת ילדים ולידת שני ילדיה, וזה כשלעצמו כבר היה תקדים. לאחר מכן מונתה ראש ענף מיון רפואי במפקדת קצין רפואה ראשי (גם בתפקידה היתה אשה ראשונה) ובמסגרת התפקיד הזה הביצה שינויים חשובים, כמו למשל מתן אפשרות לבעלי פרופיל 21 להתנדב לצה"ל. היא קיבלה הסמכה בבריאות הציבור לאחר לי־מודים אקדמאיים של שנתיים ומונתה לראש ענף בריאות בצבא (כמובן — אשה ראשונה בתפקיד זה). בתפקיד האזרחי החדש שלה, בו זכתה במכרז, היא שוב, כמובן, אשה ראשונה. (לאה פורת)●●●

אל"מ ליגום: ראשונה כאשה

לקט

חיות הבר כמות מן העולם. שבוע שמירת הטבע השנה, שית־קיים מן ה־14 בפברואר ועד ה־21 בו, יוקדש לשמירת חיות הבר בישראל ויתקיימו בו צעדות, ימי עיון, הרצאות וסיורים מודרכים ללא תשלום. בתוצאה מחוסר מודעות וידע איבדה ארצנו במאה הנוכחית לא מעט חיות בר. חלקן כלו מעל פני האדמה והן רישומים או פוח־לצים שלהם מצויים במוזיאונים באירופה. זה היה גורלם של הברדלס, הדב הסורי, הראם הלבן ואייל הכרמל, שאינם קיימים יותר בארץ. בעזרת חוקי שמירת הטבע בלבד אי אפשר להתמודד עם התהליכים המואצים המשנים את מפת חיות הבר שלנו ולפיכך מקיי־מים אנשי רשות שמורות הטבע סקרים ומחקרים שיסייעו לעקוב ולצפות אחר תהליכים אלה ולהבין טוב יותר את צרכיהן האקולוגיים של חיות הבר.●●●

הסינים יודעים עלינו הכל. חוקר ממכון וולקני בבית דגן, ד"ר מ. ויסוקי, מהמחלקה לאנטמולוגיה (חקר חרקים), חזר באחרונה משהות של 22 יום בסין העממית, כאורח המכון לאנטמולוגיה בקנטון. הוא נכנס לסין בדרכון ישראלי והשתתף בסימפוזיון שהוקדש להדברה ביולו־גית במזיקי החקלאות. השתתפו בסימפוזיון כ־300 מדענים מכל רחבי תבל. החוקר התקבל בלבביות וכמו־חבר שעבודותיו, שהתפרסמו בבתי עת במערב, היו מוכרות היטב לסינים. הוא הופתע לגלות שרבים מבני העם הסיני ידעו פרטים שונים ומעודכנים על המתרחש בארץ.●●●

יעוץ להורים למפגרים. אגודת אקי"ם בתל אביב מבקשת להביא לידיעת משפחות המפגרים בתל־אביב על שירותים שמעניקה תחנת ייעוץ להורים במסגרת הארגון. התחנה מציעה שירותי מידע, יעוץ והכוונה בכל הבעיות הכרוכות בטי־פול במפגרים. השירות פתוח להו־רים למפגרים בכל הגילים, לרבות אוכלוסיה שאינה זקוקה עדיין לשירותים ציבוריים. התחנה פועלת בסניף אקי"ם בתל־אביב, רחוב בר־אילן 16, בימי א' בשעות 15־18. למידע נוסף אפשר לפנות לריקי, טל. 204858, 03־204415.●●●

גברים פריג'ידיים: יש גם כאלה

הטיפוס האופייני לגבר ה"קריר" הוא דווקא זה הנתפס כ"גברי", שאפתן, חרוץ ורציונאלי, החושש לגלות את רגשותיו פן ייאבד את השליטה במצב

מאת גלעד דותן

מורגמו

במושג "פריג'ידיות" משת־משים, כרגיל, לגבי נשים בלבד. הוא בא לציין טיפוס של אשה "קרה" מבחינה מינית, שאינה מסוגלת להגיע לסי־פוק, ואם היא מקיימת יחסי מין — היא עושה זאת ככפיית שד. מחקר חדש שנערך על־ידי ד"ר לאוב ופורסם בכתב־העת המ־עולה "היבטים רפואיים של מיניות האדם" קובע, שהבעיה מתגלה בשנים האחרונות בהי־קף הולך וגדל דווקא בקרב גברים.

אצל גברים, כידוע, כמעט ש־אין בעיה של הגעה לאורגזמה. בעיה שאבאורטבע דאגה לפתור עם פליטת הזרע. לעומת זאת, מציין החוקר, מסתמנת בשנות השמונים קבוצה ניכרת של גברים, שביחסי המין שלהם אינם מסוגלים לבטא רגשות ר־חושניות. יש להבחין בין קבוצה זו לבין גברים מסוג אחר, שבהם אין המחקר עוסק. הכוונה לגברים המנסים להלוטין מי־חסי מין או מעדיפים את בני מינם. לקטגוריה זו משתייכים גברים חרדי כשלון וכושה, משום שלא היו מסוגלים למלא את דרישותיהן והתובעניות של נשים להגיע לאורגזמה שלמה.

עם הקבוצה שחקר ד"ר לאוב נמנים גברים המקיימים יחסי מין עם נשים. אולם על־פי דיווחם שלהם אין הם נהנים מהם. הטיפוס האופייני לקבוצה זו הוא של אדם הנתפס כ"גברי" במיוחד: שאפתן, חרוץ מאוד, רציונאלי, ובעל הישגים מעל הממוצע. לדעת החוקר, נוטים גברים מסיפוס זה להרגיש באופן מופרז ביותר את ההיבט הטכני של היחסים. הם חוששים לגלות את רגשותיהם, מפחדים מאובדן השליטה על עצמם. וד־רצים להרגיש שהם שולטים היטב במצב בכל הזמן. "קרירי החם" הרגשית והוסר הספונ־טאניות הקיצוני שלהם, מוכ־לים בהנאתם ובהנאת בת־זוגם. במקרה של גבר פריג'ידי מעין זה, קובע החוקר, אין מנוס מייעוץ מקצועי.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן.
כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנג־דותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1338/86	בוריס מינקוב	17.3.39	אביבה ציטרון
1339/86	ראובן ועקנין	28.10.86	צביה ועקנין
1341/86	מיראל מסעוד	29.10.86	יהודה אמויאל
1342/86	סופיה ברנגולה	27.6.86	ברנרדו ברנגולה
1343/86	אליהו ברהום	28.2.58	יצחק ברהום
1346/86	נסים יונש	26.10.86	נסים טוקה
1347/86	אברהם רוטבאום	15.10.86	צבי רוטבאום
1355/86	שלום דוד	9.6.86	אורה שלום
1356/86	רחמים עצבה	26.3.84	אילה מימון
8/87	דוד פיוקוף	14.11.86	בלימה פיוקוף
11/86	נסים צונה	10.5.84	דינה צונה
13/87	חנה בלדינגר	5.9.86	ישראל בלדינגר
14/87	מסעוד אמולאי	22.11.86	עישה אמולאי
16/87	יוסף קוזיאל	14.2.86	ביאנקה קוזיאל
1349/86	צבי שטפלר	9.11.86	אליהו שטפלר
1350/86	אליהו מרדכי איינשטיין	19.10.56	צבי הירש איינשטיין
1351/86	שלמית גל	7.12.86	אברהם מירון
1353/86	מולי הירש	30.10.85	לולו משען מורש
1354/86	פרדיננד פרנק	19.5.86	אריקה להב
1/87	יהודה קלאוז	27.10.86	ניר רוזה
3/87	טל אוהב־ציון	12.9.83	אליהו אוהב ציון
4/87	יונה יונה	7.12.86	שמחה יונה
6/87	מוריס הרמן	6.11.86	ר"ר מריס הרמן
7/87	בלנקה שרף	15.5.86	ורה הרציג אלשרסהן
9/87	הינה פראור	5.9.86	יהושע פראור
10/87	פולה סמן	29.10.86	ריאן רוזיקר
12/87	רבורסקי פלורנס	2.1.87	אסתר המבורגר
15/87	משה שריג	15.11.84	יצחק שלו

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1340/86	אילזה (עליזה) פיכטמנגר	14.11.86	רב גניחובסקי
1348/86	רבקה קפלן	5.11.86	חגית שלנסקי

ד"ר אליהו צ' בן־זמרה

במודעה שפורסמה בעיתוננו ביום ראשון 11.1.87 נפלה טעות בכותרת. צריך להיות בית המשפט המחוזי בירושלים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 3494 שינוי לתוכנית מתאר מס' 194 הגלילית שינוי יעוד למגורים בכפר סחנין שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3130 מיום ח' כסלו התשמ"ה (2.12.84) עמוד 503.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית גוש 19270 חלקה 54 גוש 19290 חלקות 8, 9 גוש 19315 חלקות 86, 88.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח מחקלאי למגורים. השינוי הנמצא בנדון מצוי הנדסה התכנית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שפר־עם לתוהי הגיסאות 10 עכו.

כל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שבמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
5.1.1987

הודעה המקומית לתכנון ובניה — מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון.
א) בגוש: 6598 חלקה: 448 ברחוב: קהילת וילנה 23 המסומנת כאזור מגורים א בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים קוטג' דו משפחתי.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%
בקוי בניה צדדי של 3.15 מ' במקום 3.50 מ'.
ב) בגוש: 6416 חלקה 1 מגרש: 6 ברחוב: פרדים 7 המסומנת כאזור מגורים א בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/בבית מגורים קוטג'.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. הירש
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
א) ת.ב. 4205
ב) ת.ב. 1665

מינהל מקרקעי ישראל

"בנה ביתך" - באופקים "שכ' שפירא" יתרת המגרשים

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בחודש יוני 1985, נותרו 25 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 15.1.87 בשעה 10.00. בשעה זו תתקיים הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה שתתקיים במינהל מקרקעי ישראל, מחוז הדרום, שדי בן צבי (מעל אולמי יהלום), טל. 057-32202, בימים ובשעות העבודה המקובלים - יש להפקיד סך של 300 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במחוז המינהל, בכתובת הנ"ל. תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־30.4.87.

"בנה ביתך" - בקרית שמונה

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם שיכון ופיתוח לישראל בעיים, עירית קרית־שמונה ומשרד הבינוי והשיכון, מציעים 41 מגרשים לבניה של מבנים חד־משפחתיים.
ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרדי מחוז המינהל, קרית משרדי הממשלה, נצרת עילית, בימים א'־ד' בין השעות 08.30-13.00 וביום ג' רק בין השעות 08.30-11.30.
ההרשמה תחל ביום שלישי, 13.1.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שישי 13.2.87 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד המחוזי של המינהל בכתובת הנ"ל.

"בנה ביתך" - בכפר־יונה
אתר 03
(הודעה שניה)

בהמשך להודעה שפורסמה בעתון, בעתונות, ביום 22.12.86, הננו להודיע לכל המעוניינים להרשם לתוכנית הנ"ל כי מחירי הקרקע הוזלו ע"י השמאי הממשלתי.
ההרשמה לתוכנית ממשיכה להתקיים בבנין המועצה המקומית בכפר יונה, בשעות ההרשמה המקובלות ותסתיים ביום חמישי 22.1.87 בשעה 12.00.
פרטים נוספים, פרוספקט מפורט וטבלת מחירים עדכנית, ניתן לקבל במשרד חברת עמים, בכתובת הנ"ל.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש להקמת מפעל למלאכה ומסחר באזור התעשיה - בית־שמש
מכרז מספר ים/140/86

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם עירית בית־שמש, מבקשים הצעות לחתימת על חוזה פיתוח בנין הקרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

מס' מכרז	מס' גוש	חלקה	מס' מגרש	שטח במ"ר	שטח לבניה לפי ב־3 קומות	מחיר מינימום לקרקע (לא כולל מע"מ)	הוצאות פיתוח (לא כולל מע"מ)	סכום ערבון
312	6	5948		2,400	2,520	25,680	18,596	5,000

פרטים, דוגמאות הסכמים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121 - בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת הצעות למכרז הוא 5.2.87 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא - לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים

הצעה להחכרת 4 מגרשים לבניה עצמית בקרית גת - מכרז מס' ים/130/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימת על חוזה פיתוח בנין קרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

תב"ע מספר	מגרשים מספר	שטח במ"ר בערך	סה"כ שטח לבניה במ"ר	*מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	גובה מקדון בש"ח
6.109.03.9	57	575	250	11,609	5,000
6.109.03.9	58	540	250	11,130	5,000
6.109.03.9	59	525	250	10,979	5,000
6.109.03.9	60	510	250	10,782	5,000

* מחיר המינימום מהווה 50% מדמי החכירה הראשוניים עפ"י קביעת השמאי הממשלתי ובמצב הפיתוח הקיים להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 15 ש"ח, (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל, מחוז ירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 5.2.87 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא - לא תדון. אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים

מכרז להחכרת מגרש לבנית 74 יחידות דיור בשכונת מגדל־אשקלון (המכרז הוזול)
מכרז מס. ים/142/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימת על חוזה פיתוח בנין קרקעות שפרטיהם בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

משים מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	יח"ד	*מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה מקדון בש"ח
1227	20	5,000	74	391,696	526,750	25,000
1228	20	5,000	74	391,696	526,750	25,000
1232	20	5,000	74	391,696	526,750	25,000

* בהתאם לתב"ע 40/101/02/4 ומותר בנית 74 יח"ד בנות 4 חדרים בשטח של כ־100 מ"ר ברוטו כ"א. מספר הקומות: 4 מעל קומת עמודים.
** צמוד למדד בניה לחודש נובמבר 1986 וישולם ישירות לחב' יובל גד בע"מ, בהתאם להסכם פיתוח תשתית שיחתם עמה.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 20 ש"ח, כל חוברת, (כולל מע"מ) (שלא יוחזר), במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 12.2.87 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא - לא תדון. אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה

הצעה להחכרת 4 מגרשים לבניה עצמית בגבעת נפוליאון בעכו
מכרז מס' ח/141/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימת על חוזה פיתוח בנין וקרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	סה"כ מ"ר בניה ב־2 קומות יח"ד	*הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	**מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	גובה מקדון בש"ח
18042	1	3	412	197	15,388	7,826	5,000
18042	1	4	420	201	15,633	7,935	5,000
18042	1	6	420	201	15,633	7,935	5,000
18042	1	18	438	210	16,247	8,260	5,000

* ההוצאות הפיתוח צמודות למדד תשומות הבניה למגורים לחודש אוקטובר 1968 וישולמו במשרד לחב' שריף עפ"י הסכם פיתוח תשתית שיחתם עמה.
** מחיר המינימום מהווה 25% מדמי החכירה הראשוניים עפ"י קביעת השמאי הממשלתי.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 15 ש"ח, (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל, מחוז חיפה, רחוב העצמאות 13, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 5.2.87 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון. אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז תל אביב

הצעה להחכרת מגרש המיועד לבנית יחידות דיור, חנויות ומשרדים בגבעתיים
מכרז מס. תא/143/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימת על חוזה פיתוח בנין קרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	יח"ד אחוזי בניה	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	גובה מקדון בש"ח
6144	486	36	6,000	280	7,833,913	190,000

* בנין מס. 26 - שיכיל 59 יחידות דיור מהם 15 יחידות בבניה מדורגת בשטח בניה של 7,670 מ"ר + 950 מ"ר חנויות + 150 מ"ר חנויות או משרדים, סה"כ 8,770 מ"ר בניה ב־11 קומות.
בנין מס. 27 - שיכיל 55 יחידות דיור מהם 15 יחידות בבניה מדורגת בשטח בניה של 7,150 מ"ר + 700 מ"ר מסחרי + 150 מ"ר חנויות או משרדים, סה"כ 8,000 מ"ר בניה ב־10 קומות.
סה"כ בנית במגרש - 16,770 מ"ר המהווים 280% בניה.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 40 ש"ח, (כולל מע"מ), בהמחאה בנקאית, במינהל מקרקעי ישראל, מחוז תל אביב, דרך פתח תקוה 116, (בית קלקא), בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 12.2.87 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון. אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

לוח העיר
קבלת מודעות!
ב־2 תשלומים
ללא ריבית!
לוח־פון
שרות מודעות בטלפון
03-292 777
באמצעות כרטיסי אשראי

מנועי בית־שמש (ה')

מחיר הפיגורים

מאת שמשון ארליך

הסיבה הראשונה והעיקרית להצ־טברות כה גדולה של הפסדים וגיר־עונות במנועי בית־שמש היתה הפער שבין צורכי המימון, בין מה שהממשלה העמידה לרשות החברה ובין המחיר המופלג שגבו הבנקים בעד הכסף.

הדבר בלט בכל שלוש תכניות־ההבראה שנתקבלו במפעל ובמשר־דים הממשלתיים הממונים, מ־1982 ועד תחילת 1985. תמיד עברו חו־דשים בין ההחלטה להעביר את הכסף לחברה לבין העברת הכסף בפועל. בתנאי אינפלציה של עש־רות אחוזים — ולאחר־מכן, מאות אחוזים — לפיגור בחודש בקבלת הכסף נודעת משמעות קטלנית. במשך שנה אחת שילמו מנהלי מנועי בית־שמש 11 מיליון דולר הוצאות ריבית. סכום זה השתווה לכל מכירות המפעל בשנים מ־סוימות.

בצבירה זו של חובות וריבית לבנקים היה משום כישלון השיטה המינהלית והפיננסית כולה. הגיונה של חברה ממשלתית עצמאית הוא שעליה לכלכל את ענייניה ועסקיה כגוף הנושא את עצמו. לכן, עליה לחפש מימון בבנקים ככל גוף פרטי. ואולם הבנקים לא התייחסו אל מנועי בית־שמש ואל מאזני הפס־דיו כאל גוף פשט־רגל שלא יהיה לו במה לפרוע את חובותיו. הם היו משוכנעים כי הממשלה אחראית לחובות ועל כן, במתן האשראי למנועי בית־שמש לא היה לדעתם שום סיכון.

לא היתה איפוא מניעה לגבות מהחברה ריבית קטלנית, שאיננה עומדת בשום יחס ליכולת־התשלום שלה. כך בטלה כל המשמעות של עצמאות החברה הממשלתית ואיזונה התקציבי. למנהל לא היתה עוד מסגרת נוקשה, שאם הוא חורג ממנה, אין לו במה לשלם את הוצאות. כך הוא נעשה דומה יותר למנהל משרד או גוף ממשלתי מתוקצב, אלא שהוא עומד פחות בביקורת.

עצמאי או לא־עצמאי

יש בכך לקח גם לגבי המדיניות הפיננסית שבגתה את ריסון האינפ־לציה על ריבית כה גבוהה למפקי־דים, והם גבו ריבית גבוהה מהלווים. ואולם, כפי שמדגים המקרה של מנועי בית־שמש, הם יכלו לגבות אותה ממפעלים ומגופים שאינם חייבים לפרוע אותה בעצמם, הלא הם הגופים הממשלתיים והציבוריים, כמו חברות ועיריות.

לעומת זאת, הריבית למלווים ולמפקידים שולמה בפועל. מי שהיה לו כסף והפקידו בבנק, קיבל עליו ריבית שבתקופה מסוימת הגיעה למאות אחוזים דולריים על בסיס שנתי. הכסף נשאר אצלו. לעומת זאת, על־פי דוגמת מנועי בית־שמש, הבנקים קיבלו חלק ניכר מן הכספים כחובות אבודים או כחובות ממשלתיים.

כישלון השיטה המומחש גם בסיום הפרשה. הוא מצא ביטוי בוויכוח שהתנהל בממשלה על חובות החב־רה לבנקים. הנושא היה משולב בת־פיסתה של המערכת הבנקאית הנוכ־חית. היו שטענו כי מערכת הבנקים היא למעשה מערכת ממשלתית, ועל כן, לכאורה, אין טעם שלא לפרוע לה את חובות בית־שמש. שרי הממשלה תבעו לדאוג ולהחזיר לבנקים את הכסף בדרך אחרת. הטענה שאפשר למכור את המפעל התעלמה מהחובות לבנקים.

לעומת זאת, גישתם של רוב אנשי האוצר היתה שונה. הם רצו להביא לפירוק הסופי של מנועי בית־שמש, כדי להחזיר את המשמ־עת לתקציב בגופים הציבוריים. העברת החברה לכונס הנכסים ומ־כירת חובות הבנקים היתה מלמדת את מנהלי הבנקים שגם גוף ציבורי, האמור להיות עצמאי, אכן עשוי להיות עצמאי בלא "אבא" שיכסה את חובותיו. הממשלה עדיין נושאת בנטל העיקרי של החובות, שמקורם בריבית קטלנית שמפעל מנועי בית־שמש לא יכול בשום פנים לשאת בהם. הסדר זה מבטיח את המשך אובדן היעילות של האילוצים התקציביים בגופים ציבוריים, לנוכח ביצועם של הבנקים במתן אשראי לסמוכים אל שולחן הממשלה.

הלקח העיקרי מפרשה זו חייב להיות שאין לשווק בנדיבות. אם גופים עצמאיים לכאורה אינם חיי־בים לכסות את הוצאותיהם באופן שוטף, ואם אין הגירעון התקציבי מחייבם להתאזן מיד, הרי אין זה גוף עצמאי ואין הוא ממלא את הנדרש ממנו. אם הפסדי הבנק אינם למעשה הפסדים של הבנק אלא של הממשלה, הרי שאין המערכת הבנ־קאית מסוגלת לתפקד כאחראית לחלוקת האשראי, שהממשלה מע־מידה לרשותה.

הפורצים פרשו

הלקח השני בעל המשמעות היישומית, שמעבר לגבולות העניין, הוא פרשת הפיטורים. על סמך תכניות ההבראה — שלא היה להן תחילה גיבוי כספי, ולאחר־מכן גם לא גיבוי ענייני — נקבע כוח האדם במפעל ל־500 ו־800, ולאחר־מכן ל־1300 איש. בכל תכניות ההבראה היתה כוונה לצמצם את כוח האדם. בתכנית ההבראה האחרונה, מתחילת 1985, הוקצבו למטרה זו פיצויים בהיקף של 3.5 מיליוני דולר. הכוונה היתה לפטר כמאתיים איש, בעיקר מהמיותרים וביותר בתחומי השירותים למיניהם.

העולם המבולל הוחש היה להוט כל־כך לצמצם את כוח האדם, שהוצ־כים לתת פיצויים לכל הרוצים לפרוש מרצון. התוצאה: אמנם פרשו הרבה יותר ממאתיים — אך לא מבין אלה שהתכוונו אליהם. כ־100 מתוך 120 המהנדסים עזבו את המפעל, ויותר אתם פרשו בעיקר בעלי־המקצוע המבוקשים בארץ. שיטה זו של אפשרות פרישה על־פי רצונם והחלטתם של הפורשים — ולא על־פי צורכי המפעל — גרמה גם כאן שעזבו אלה היכולים למצוא עבודה אחרת ונשארו אלה שאין להם מקום־עבודה חלופי. כך עזבו החו־שים למפעל ונשארו המיותרים.

כל זה לא היה מתאפשר, אלמלא תנאי־הפרישה הנדיבים שהגיעו למ־אות אחוזים, לעומת הפיצויים הרגי־לים. הסכומים הגיעו לעשרות אלפי דולרים לאיש; במקרים מסוימים אף הגיעו ל־100 אלף דולר לאיש. האבסורד בולט במיוחד על רקע העובדה שרבים מהפורשים עברו לעבוד בתעשייה האווירית, שאף היא חברה ממשלתית, העוסקת בת־חומי־ייצור דומים. המעבר הזה כמוהו כהחלפת מקום באותה מס־גרת ממשלתית רחבה. היטלו של כוח האדם המקצועי במפעל עלה בקירוב ל־11 מיליון דולר.

אלה שני לקחים מתוך רבים בפרשת מנועי בית־שמש. לימודם של לקחים אלה במערכת הממשל־תית והציבורית הרחבה עשוי להפ־חית במשהו את המחיר הכולל של הכישלון.

(בתגובה אחרונה בסדרה)

הטור שלי / נתן דונביץ

יהלומים בערימת האשפה

באו תגידו את היום במשהו שעושה טוב על הלב. בשבוע שעבר, בסופו של יום גדוש דיווחים על ביות הבנק ומעצבים של השודים בשוחד ובהלמות, היו שהוכיחו לי, לא בפעם הראשונה, את ישראל היפה. בבית בתל־אביב, שבו התום קורן לא מתנורות, התכנסו כשלושה מנייני תל־אביבים להאזין לנגינתם של מוסיקאים צעירים בתחילת דרכם.

לא קונצרט, לא אירוע מאורגן. סתם עשיית־מוסיקה לא פורמאלית, באווירה הבלתי־אמצעית של בית־מגורים חסר שמץ של נוקשות. מגע 'שיר', קרוב פיסית ונפשית, בין היושבים על שפע הכסאות שנאספו מן הדיירים השכנים. אתה יודע, התצוגה הרגילה של כסאות מסבת, כלון, והדיי־עבודה, שאוספים כאשר אלה שבבית אינם מספיקים. השר־בנים קיבלו תמורה מלאה. הוזמנו, כרגיל, להאזין. יצאו בסופו של הערב כשליבם ידידים מלאים. כסאות השכנים, אם מותר לכרוך את אלה באלה. רק רציתי לומר משהו על האווירה.

אבל זאת רק התפאורה הגשמית הפיסית. אל פסנתר־הכנף ישבה נערה, שאשתקד היתה ילדה וכבר היא נראית עלמה־בוגרת. נתארכה, כמו בקדילה, לובשת חצאית ארוכה וקרה קירות מוסיקה. מסמיקה למשמע מחיאות־הכפיים וקריאות העידוד. היא כבר ניגנה מעבר לים, עם תזמורת גדולה, עם מנצח נודע, קיבלה ביקורות מצוינות. עכשיו נמשכת העבודה הקשה, המפרכת, דרכו של אמן. אם יורופי את מתוך העבודה, יכתבו עליו דברים פחות טובים. זה קורה גם למפורסמים ביותר. שהכוסים להם, באכזריות, זכויות ותוויות, ועתה נדים להם בראש אחר.

ישבה אפוא הנערה ליד הפסנתר ונגנה. מוצארט, שומאן, פרוקופייב ושופן. מעיין עצום של כישרון. העיצוב והליטוש עדיין בראשית דרכם. אבל אינך יכול שלא להתרגש. אתה גם יודע, שבחודש הבא היא תטוס עם הוריה ללונדון. שם תנגן בבית מכובד ושם יעניקו לה, ככל הנראה, את משאת־נפשה עכשיו — פסנתר כנף משלה.

אחר־כך, לאחר תשואות ממוש־כות ולחיצות ידיים — הפסקה. לא כמו אלה שמודיעים להם בתוכניות מודפסות. פשוט אתנחתא. ולאחר שהכל משביעים רעבונם וצימאונם, צפופים רחושים, הנגנים צעירים מתערבבים עם קהלם היום ומחר, כבר נשמעים מאצל הפסנתר בחדר הגדול צלילים חדשים.

שופן נפלא, ואני כותב "נפלא" ללא הסתייגות, וגם בלי להיות מבקר. שופן מלא הרוחות־חיים. לא מאורגן. חיגנות. לפני נגינת הקונ־צ'רטו הראשון. אצל הפסנתר השני בחדר מבין מורו של הצעיר את המושב. מניח ספר טלפונים על המושב המאולתר, נערה מתיישבת לידו לדפדף את התווים. החדר שוב מתמלא בדישבים. השניים, תלמיד ומורה, פותחים בנגינת הקונצ'רטו. המורה מנגן את התזמורת, והשומ־עים מוזילים פעם בפעם למשמע צבעוניות נגינתו. הצעיר, ליד הפסנתר הראשון, ברנש ארוך וצנום, כבן תשע־עשרה, חייל בחיל האוויר, מנגן שופן כפי שלא רבים יודעים לנגנו.

זה מתנגן אצלו כמו מאליו. הוא נרגש, אך עיניו מלאות שמחת־חיים ועליצות. שופן אהב, מן הסתם, נגינה כזאת. ללא מניירות, לא נגנים זקנים וחובטים שכבר ניגנו את הקונצ'רטו מאות פעמים, הם שו־אלים עצמם היכן יגנבו מחר. הערב, השמעת־בכורה. את הפרק השלישי, האחרון, ניגן כאן הבחור לראשונה. לאחר שהשניים מסיימים, הנוכחים צועקים קריאות־עידוד מלוא גרונם. אומר הצעיר — חיוור ונרגש — למורה: נתחיל לעבוד על הראשון של בראהמס.

אמו מוחיקה את ידו בכפה, מלטפת אותה. גם היא מנגנת. אחר־כך תשב ליד הפסנתר ותנגן, בעוצמת הרגש של מי שמבקשת לומר הרבה לעצמה, על מה שעברה לפני דקות אחרות כשאווירה לבנה, וגם לפני כן. שפה אחירה, המוסיקה.

אחרי חצות הלכנו הביתה. השר־בנים נטלו את הכסאות, המיכסים על הפסנתרים הורדו. סיום מרגש, טוב, ליום קשה. ראיתי יהלומים בערימת הזבל. הבערתה וגולה כאן, מיום ליום. אלה שניגנו כאן אינם לוקחים מן הציבור. הם נותנים לו. כל מה שיש להם. ויום אחד, תפילתי להם, יוכלו להעניק הרבה יותר.

לא נקבתי בשמות, משום שזאת אינה רשימת סיקור או ביקורת. רק סיפור של חוויה. אני יודע שיש עוד כמותם. בתל־אביב, בירושלים וגם במרכזי החינוך המוסיקאלי בעולם. רק שואל עצמי, לא בפעם הראשו־נה: כיצד מצמיחה מדינה קטנה כמו שלנו פסנתרנים, כנרים, מנצחים, צ'לנים ומוסיקאים אחרים, בכמויות ובאיכויות כאלה חירה.

הצווארון הראשון

נוחה, בלית ברירה, אל המציאות היום־יומית. אין מנוס ממנה. היא כמו צל. אתה יכול לעמוד או לרוץ, הוא אחריך, צמוד. הצל, מטבע הדברים, תמיד כהה. לעולם לא יאיר.

אתה קורא, או רואה, את אנשי־העסקים האלה הנחשבים מצליחנים, יושבים על ספסל העץ הקשה בבית־המשפט — כעצורים או נאשמים — ומתייק את המעשים בשלוש המלים שנעשו קלישאה: "עבירות צווארון לבן".

המושג הוטבע לראשונה ב־1939. ארווין ה. סאתרלאנד, מגדולי הקרי־מינולוגים בעולם, אשר "המבוא לקרימינולוגיה" מפרי־עטו נלמד בכל המכללות, נתן דעתו לסוג זה של עבירות.

כעבור עשר שנים, ב־1949, פירסם ספר ושמו "פשיעת הצווארון הלבן". עד אז עסקו הקרימינולוגים בפשיעה הרגילה, להתרחקה של כל משטרה. סאתרלאנד היה הראשון שהצביע על המיוחד שבפשיעה זאת ועל השוני שבינה לבין כל פשיעה אחרת. הוא הגדיר אותה כ"פשע המבוצע בידי אדם מכובד ובעל מעמד חברתי גבוה, תוך שהוא עוסק בעיסוקו". עכשיו שבץ, אתה הקורא, את השמות המוכרים לך מן היומיום במשבצות המתאימות.

קרימינולוגים בארצות־הברית ובאירופה צייגו — במחקרים ובמאמ־רים — את ההשפעה ההרסנית של פשעי הצווארון־הלבן על מוראל הציבור. ככל שמתרבה מספרם של פשעים ועבירות כאלה, נעשה הצי־בור יותר חשדן ויותר ציני כלפי אלה שנתנו אמונם בו, אם הם אנשים פרטיים או פקידי ממשל. פושטת התחושה, כי "הכל גונבים" ו"הכל מושחת". קשה מאד לתקן הלך־רוח זה, והאנשים מושפעים השפעה ישירה מן המעשים המתפרסמים בר־בים. שערו בנפשכם מה היה יחסו של הציבור לבנקים, לולא התחייב אוצר המדינה (קרא אנחנו, האזר־חים) להציל את הבנקים ממעשיהם הם והרפתקאותיהם אל הבורסה ובחז־רה. מי היה ממשיך להחזיק כספו בבנקו.

לפני כתשע־עשרה שנה פירסם "וול סטריט ג'ורנל" סידרת מאמרים וכתבות על הפשע והעסקים, והשת־לבותם אלה באלה. המאמרים ראו אור, אחר־כך, בספר ושמו "פשע ועסקים". עורכו, מייקל גארטנר, כתב בהקדמתו, כי "כמה אנשי־עסקים גדולים הם פושעים. רוב הפושעים הגדולים הם אנשי עסקים. לא־רנותותם של אוכפי החוק ולאי־מת הציבור, עסקים ופשע נעשים יותר ויותר שזורים זה בזה. המושחת ישקיע את שללו בעסקים לגיטי־מיים. איש העסקים עשוי להשקיע רווחיו בפעילות לא־חוקית".

וזה עיקר התורשה.

"בלתי מספיק" בקוראן

תוכניות הלימודים הקיימות בדת ובתרבות האיסלאם בבתי־הספר הערביים בארץ הן מתקופת המנדט ומבוססות על תוכניות הלימודים של משרד החינוך המצרי ● נוכח בורותם של התלמידים הערביים בקוראן, בפירושים לו ובהלכה הנלווית אליו, מעבדת ועדת מומחים תוכנית לימודים חדשה, שתאפשר להיבחן בחינת בגרות במקצוע

מאת נילי מנדלר

בכל פעם שהוא נתקל בתופעה הזאת נדהם ד"ר נסים דנה מחדש. צעירים מוסלמים, בוגרי תיכון, המגיעים לקורסים בדת האיסלאם שהוא נותן באוניברסיטת בר־אילן, מגלים בורות בקוראן, בפרשנות לו ובהלכה הנלווית אליו. ד"ר דנה, המשמש גם כמנהל האגף לעדות ודתיות במשרד הדתות, נוהג לשאול, למשל, את הסטודנטים, מה עושים בחג העלייה למכה. הם אינם יודעים להשיב. מעולם לא שמעו שצריך להקיף את הקעבה, או שצריך ללבוש במהלך ההקפה בגד ארוך, לבן, חלק ונטול תפרים.

הרצון לטפח את מורשת האיס־לאם בקרב הנוער המוסלמי בארץ, נובע מלחצים של הורים, המבקשים להגן בדרך זו על בניהם ובנותיהם מפני מתירנות. תגובתם גובלת לעתים קרובות בביטויים של הקצ־נה דתית, המזכירים את המתרחש בחלק ממוסדות החינוך הממלכ־תיים־דתיים במגזר היהודי. עלי חיידר, סגן מנהל האגף לחינוך ולתרבות לערבים במשרד החינוך, מספר כי אבות לתלמידות בתיכון ערבי בצפון הארץ הביעו באוזניו לא מכבר את התנגדותם לכך שבנותיהם ישתתפו בשיעורי התעמלות, משום שבגדי הספורט חושפים [illegible] האבות נתקבלה בהבנה: [illegible] הם תבעו כי ייבנה אולם התעמלות מיוחד לבנות, כדי למנוע מהבנים, הלומדים באותו מוסד, לצפות בהן במהלך השיעו־רים. כאשר הודיע חיידר לאבות, כי למשרד החינוך אין התקציב הדרוש להקמת אולם התעמלות נוסף, השיבו כי הם מוכנים לממן את בנייתו מכיסם.

חיידר מצייר תמונה אופטימית ומאופקת יותר מזו שמצייר ד"ר דנה בנוגע לנסיבות ולתהליכים בחברה המוסלמית בארץ, המודרבנות לשינוי תוכניות הלימודים בדת ובתרבות איסלאם. חיידר התבטא בזהירות יתרה. מצבו רגיש במיוחד, בהיותו בעל העמדה הבכירה ביותר בקרב הערבים במשרד החינוך. כל מהלך שלו נבדק בשבע עיניים, הן על־ידי היהודים והן על־ידי הערבים ובעיקר על־ידי הקאדים המוסלמים, הנ־חשבים אוטוריטה בציבור זה.

"נחמו נחמו עמי"

החדר של עלי חיידר במשרד החינוך מעוטר כיאה למורכבות תפקידו: גם בכתובת בערבית וגם בכרזות מטעם המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח והאגף לתר־בות תורנית במשרד החינוך. באחת הכרזות כלול הפסוק "נחמו, נחמו עמי יאמר אלהיכם, דברו על לב ירושלים".

"תוכניות הלימודים הישנות בדת האיסלאם הן ירושה מזמן המנדט", הוא אומר. "הן הועתקו במזמנו ממשרד החינוך המצרי. שם כבר שינו את התוכניות האלה. היות ולימודי דת האיסלאם אינם חובה בבחינות הבגרות, קרה להם מה שקורה במערכת החינוך לכל נושא שאינו בגדר חובה — הם ברעיבה".

ועדת מומחים יהודית־ערבית מע־בדת בימים אלה את תוכניות הלימוד [illegible] בדת ובתרבות איס־לאם. הכוונה היא להשלימן עד סוף שנת הלימודים הנוכחית. במסגרת זו יתוגברו מאוד לימודי הקוראן ופר־שנותו. חיידר מאמין שהדבר יעניק לתלמידים חוסן נפשי בפני פיתויי המתירנות וגם בפני קיצוניות, שהוא מסרב להגדירה באופן ברור. "יש היום הרבה השפעות על התלמידים. הטלוויזיה, הרחוב, תנועת השיחרור, העיתונות. אני רוצה לתת להם אמצעי שיאפשר להם לחשוב מחשבה יסודית, ולהראות, שדת האיסלאם מטבעה איננה קיצונית. אנחנו כוללים, למשל, בתוכנית החדשה פסוקים מהקוראן שלא היו בה קודם, המראים שיחס האיסלאם כלפי היהודים והנוצרים היה תמיד יחס הוגן וטוב". בהתחשב בהערותיהם של הקאדים המוסלמים, שעיינו בשלד של תוכניות הלימו־דים המתגבשות, ילמדו התיכוניס־טים גם את הצדדים המעשיים של הדת, בין השאר, הם ילמדו להתפלל.

הטיעון שטיפוח לימודי דת האיסלאם מכוון גם לחיזוק תודעת הלאומיות אצל התלמידים המוסל־מים, אינו מוצא חן בעיני חיידר. הכוונה, הוא אומר, לחזק את הקשר בינם ובין כל המוסלמים בעולם. "הם ילמדו, למשל, על הפלגים של האיסלאם: סונה ושיעה. כאן בארץ, כל המוסלמים סונים. שידעו מה ההבדלים". שוב ושוב הוא מדגיש כי המטרה העיקרית של לימודי דת האיסלאם היא להקנות לתלמידים ערכים אוניברסאליים, שבאמצעותם ייצרו בסופו של דבר קשרים טובים עם היהודים. "אם התלמידים יילכו למקורות, לקוראן, לפירושים של המוסמכים, יתברר להם שה־איסלאם היא דת פתוחה, הדוגלת בשוויון בין האנשים, בצדק, בדמו־קרטיה וביחסים טובים בתוך המשפחה".

מעצבי תוכנית הלימודים החדשה מקווים לנתץ באמצעותה דעות [illegible] את המקורות מוצאים שההיפך הוא הנכון. היו הרבה נשים מוסלמיות, בזמן הנביא ואחריו, שהיו בין מי שכיוונו את הקהילה המוסלמית. אשתו של הנביא מוחמד, עיישה, היתה בקיאה בקוראן ובחדית (מאמרי הנביא). ויש בהיסטוריה המוסלמית עוד הרבה נשים שהיו מלומדות וישבו באותו פורום עם הגברים. למשל, בתקופת בני אומייה ושו־שלת עבאס (המאות 8, 9), הן אפילו חיברו שירה יחד עם הגברים. הן למדו במסגדים ואחר כך בבתי־הספר שנפתחו בתקופת השושלת העבאסית.

"חלק מהאנשים חושב גם שה־איסלאם הוא נגד התקדמות המדע. בתוכנית החדשה אנחנו כוללים פסוקים מהקוראן המעודדים פיתוח המדע והלמידה. הפסוק הראשון בקוראן, שקיבל הנביא מוחמד, אומר: 'קרא בשם האלוהים, שברא את האדם מגרע'". הוסבר הוא, שזו הכוונה שהדבר הראשון שאלוהים ביקש מהנביא הוא שיקרא. פירוש נוסף של המלה "קרא" הוא גם "התפלל". אבל מה שמחזק בכל זאת את משקל הטענה כי מדובר בקריאה, הוא הפירוש הבא שיובא גם הוא בתוכנית הלימודים: בקרב הראשון שהיה בין הנביא ובין אנשי קוראיש, הוא לקח שבויים מבני קוראיש. מי שרצה להשתחרר עשה זאת תמורת כופר נפש. הכופר של המלומדים שידעו קרוא וכתוב היה, שכל אחד מהם ילמד מוסלמים אחרים קרוא וכתוב".

פירוש מרתק ניתן לאירועים הלקוחים מהתנ"ך. למשל, לעקידת יצחק. "המוסלמים אומרים שמדובר בעקידת ישמעאל, כי אלוהים הב־טיח שבאמצעותו של יצחק ירבו ויפרו והוא ייתן להם את הארץ. ואיך אפשר להוריש את הארץ לבנאים שאותו ציווה אלוהים לשחוט? זה לא הגיוני". אותה גישה נקוטה גם בנוגע לשאלה למי שייכת ארץ ישראל. "אלוהים הבטיח לבני ישראל להתגורר בארץ ישראל, אבל לא אמר להם שזה בלעדי רק להם", מסביר חיידר.

פאנאטיות דתית

ד"ר דנה, החבר בוועדה המעבדת את תוכניות הלימודים החדשות, מצייר תמונה פחות רומאנטית מסגן מנהל האגף לחינוך לערבים. "אחד הדברים שאנו רוצים למנוע באמ־צעות התוכנית הוא, שגורמים מוסל־מים פאנאטיים, או גורמים פולי־טיים, ישתמשו בכלי הדתי הזה למטרות שלהם. יש לנו סימנים מדאיגים בשטח לגבי תוצאות שלי־ליות שנבעו מטיפול אינטנסיבי בתלמידים, שנעשה על־ידי גורמים דתיים פאנאטיים. בהיעדר מסגרות ללימודי האיסלאם בישראל, צעירים מוסלמים פונים למכללות דתיות בשטחים. הם לא רק לומדים שם איסלאם, אלא חיים את האווירה המסיתית בשטחים, עם אותו מטען שלילי נגד ישראל שקיים שם. לא מעט התארגנויות ביטחוניות, אנטי־ישראליות, של צעירים ערביים בארץ הן פועל־יוצא של התנהגות תלמידים ישראלים־ערבים שלמדו במכללות אלה. את הכלי הרגיש הזה, של לימודי דת, איננו רוצים להפקיר בידיים לא אחראיות.

"הצעירים המוסלמים שלמדו במכללות הדתיות מגיעים כל הזמן לארצנו ונותנים פרסים לתלמידים וללמד אותם את האיסלאם, על־פי התפיסה שלהם, שיש לה קונו־טאציות שליליות. הם רואים בזה אתגר חינוכי דתי. הדבר המעניין הוא, שמורים והורים מהאוכלוסיה המוסלמית פונים אלינו ואומרים: אנחנו בדילמה. לא היינו רוצים שהילדים שלנו ילמדו על־פי מגמה מוקצנת זו. לפני חצי שנה, למשל, קיבלנו פנייה ממורים ומהורים [illegible], באזור נצרת. הם ביקשו שנעזור להם לעמוד נגד האנשים האלה, שמנסים להפיץ בבתי־הספר את התפיסה שלבנות אסור להת־עמל, מטעמי צניעות. לבנות מותר להתעמל, רק אם הן לובשות מכנ־סיים ארוכים ועליהם חצאית. הם פונים למורים, בטלפון, ומודיעים שהם מקלקלים את הבנות המו־סלמיות".

[illegible]

פרופ' מיכאל וינטר, מרצה להיס־טוריה של האיסלאם באוניברסיטת תל־אביב ובעבר מפקח על החינוך התיכון הערבי, תורם מימד נוסף, כלל־ערבי, להתרחשויות בחברה ובמערכת החינוך במגזר הערבי. "ההתעוררות הדתית בציבור המוס־למי, בישראל ובשטחים, שואבת השראתה מהתפיסה הפונדמנטליסטית, אבל לא רק ממנה", הוא אומר. "יש אכזבה מהקומוניזם. המפלגה הקו־מוניסטית בארץ איננה בשעותיה הטובות. יש אכזבה מסוימת מהלאו־מיות הערבית הכללית, ולכן האיס־לאם הוא איזושהי אלטרנטיווה והוא כובש שטחים שבעבר לא היו לו".

על תיגבור לימודי הדת בבתי־הספר, אומר פרופ' וינטר: "הכל תלוי במינון. איסלאם קנאי בתוך בית־הספר ומחוצה לו לא יכול להיות טוב לנו. איסלאם במינון סביר, של לימודי דת וזיקה לתרבות, מגיע למוסלמים כאזרחי המדינה, שזו דתם וזו תרבותם".

משפט / ד"ר זאב סגל

המציאות בראי המשפט

מחקרי משפט (כרך ה', הוצאת אוניברסיטת בר־אילן, תשמ"ח; עורכת: ד"ר צפורה כהן)

מציאות חברתית וכלכלית מחיי־בת, לא אחת, שינויי חקיקה. לעתים נעשה השינוי ההכרחי בידי המחוקק עצמו, ולעתים נושאים בתי־המשפט את דגל הרפורמה, כשהם מפרשים באופן שונה את החקיקה הקיימת. ניתוח הדין הקיים בסוגיות בעלות חשיבות כללית, תוך הצעתן של גישות חדשות, הוא מתפקידים העיקריים של הספרים בתחומי המשפט. השנתון [illegible] של הפ־קולטה למשפטים באוניברסיטת בר־אילן מאיר מספר נושאים בעלי השלכה ציבורית רחבה, החורגים מתחום משפטי צר, שעניינם נוגע לציבור רחב ביותר.

מנחם גולדברג, נשיא בית־הדין הארצי לעבודה, עוסק בתופעה המוכרת מאוד של הגבלת חופש העיסוק של עובד, שיסודה בחוזה שהיה חותם עם מעבידו, לפיו לא יעסוק בעבודה דומה, עם גמר עבודתו אצל מעבידו. השופט גול־דברג מאיר את הגישה הקיימת של־פיה נכונים בתי־המשפט לבטל הגבלה חוזית כזאת, כאשר אין היא מוגבלת בזמן, או כאשר אין היא מג־בלת לאי־העסקה בתחום ספציפי מוגדר. לגישתו, הנטייה הכללית מדי שלא להכיר בהגבלות שנוטל עובד על עצמו איננה תואמת עוד את המציאות החברתית, כאשר אין עוד הכרח להגן על "העובד החלש" מפני מעבידים רבי־עוצמה. לאור כוחם הרב של האיגודים המקצועיים ניתן להביא שוב מסוגלים לדאוג לזכויות העובדים, ומכאן ראוי שבתי־המשפט יתנו יותר תוקף להגבלות מרצון שנוטלים על עצמם עובדים.

ד"ר צפורה כהן עוסקת, אף היא, בנושא בעל משמעות לרבים, הנוגע [illegible] להבטיח סעד במקרה של קיפוח. היא מנתחת שינוי שהוכנס לפקודת החברות, אשר נועד לאפשר לבעלי מניות בחברה להגן על האינטרסים שלהם במקרה של "עולי" בניהול ענייני החברה. לגישתה, אמור הסעד שבחוק לתת הגנה לציבור הרחב המחזיק במניות של חברות ציבור־יות, והפעלת הסעד יכולה להביא לריסון בעלי השליטה בחברה, ול־מנוע ניצול לרעה של הכוח המופקד בידם. המחברת מצדדת במתן פרוש ליברלי להוראת החוק, וזאת לאור המציאות הכלכלית המצריכה את ריסון מוקדי הכוח בחברות גדולות.

בתחום הכלכלי זוכים עוד להארה מספר נושאים הנוגעים בחקיקה העוסקת בהגבלים עסקיים שמט־רתם יצירת פיקוח על גופים בעלי עוצמה מונופוליסטית (ד"ר משה גורודנסקי), בעניין העברת הבעלות במיטלטלין (ד"ר שלום לרנר), בה־גנת ידע כלכלי (ד"ר אברהם אלתר, סגן נציב מס הכנסה) ובעניין הפקעת מקרקעין (יעקב בר). בעניין שונה לחלוטין, שאף הוא בעל חשיבות ציבורית, עוסק ד"ר יעקב ויינרט, הדן במעמדם של קרובי הי־תום במשפט אפוטרופסות, והמצביע על כך שהמחוקק הישראלי איננו מכיר במידה מספקת במעמדם של קרובי היתום להישמע במה שנוגע לענייניו. שימת לב לנאמר במאמר עשויה להביא לגישה [illegible] זה, הזוכה מדי פעם להד ציבורי.

עניין מיוחד ניתן למצוא במאמרה של רות קנאי "הנחיות לשופט בהפעלת שיקול דעתו בקביעת העונש". הכותבת חוקרת, בהדרכתו של פרופסור אהרן אנקר, את הנושא המטריד מאוד של תהליך הכרעת גזר הדין במשפטים פליליים. כהא־רתה, נמצאים אנו בעיצומה של מהפכה בתחום זה שעיקרה בארצות־הברית, והדיה נידונים בארץ בעת שנבחנת אצלנו האפשרות לקבלתו של חוק עונשין חדש. הגישות החדשות מנסות להתמודד עם המציאות של חוסר אחידות בענישה בשעה שמדובר בעבירות דומות, ואף הנאשמים שנסיבותיהם האישיות דומות. חוסר האחידות בפ־סיקתם של בתי־המשפט הביאה, כהארת הכותבת, להתערבות חקיק־תית בארצות־הברית שיצרה תוכנה לניקוד מפורט של גזר־הדין, תוך קביעתם בחוק של השיקולים שהשופט חייב להביאם בחשבון בעת גזירת העונש. הגישות החד־שות לא נועדו לבטל שיקול דעתו של השופט בקביעת העונש, אך מטרתן היא להביא ליתר אחידות ולהסדרת תחום פרוץ זה.

הכותבת איננה מתעלמת מן המורכבות שבתהליך קביעת העונש על־ידי בתי־המשפט, דבר שאיננו מאפשר את הכפפתו המוחלטת של השופט למערכת כללים חוקיים, קבועים מראש, אולם היא מצביעה על הנסיון האמריקאי, המוכיח שהנ־חיית השופט על־ידי כללים, יכולה להועיל להגברת האחידות שבע־נישה. כאשר המשפט הישראלי דוגל, כידוע, בשיטת "עונשי המכ־סימום", שאיננה תוחמת גבולות לשיקול הדעת השיפוטי, דומה שר־אויות הגישות האמריקאיות לבחינה רצינית, ובנפש חפצה. הגברת האחידות בענישה יכולה למנוע טענות על קיפוח והפלייה לרעה שיסודה בהבדלים בחומרת העונשים הניתנים על־ידי הרכבים שונים של בתי־המשפט.

פועלים וייטנאמיים בצ'כוסלובקיה

מאת לואיז ויקטור
מיוחד ל"הארץ"
Le Monde

פראג

האנג הוא וייטנאמי. הוא הגיע לפראג ב־1981 כנער שו־ליה־מתלמד. כיום הוא זגג ומוכר נעליים. קודם יוצא מגדר הרגיל. עובדה עוד יותר יוצאת־דופן: האנג נשא לאשה צ'כית, שהפכה איפוא לגברת האנג. נישואיו איפשרו לו לעזוב סוף־סוף את מעון הפוע־לים הווייטנאמי שבו חי זה ארבע שנים. בני־הזוג האנג, המצפים לילד, חיים בפרבר בפראג. כדי שיוכל להישאר בצ'כוסלובקיה, נא־לץ האנג לשלם לארצו פיצויים בסך 46 אלף קרונות (כ־37 אלף פראנקים צרפתיים), שכן וייטנאם שיגרה אותו לצ'כוסלובקיה כדי שיחזור כמנה כבעל־מומחה.

כ־30,000 וייטנאמים, גברים ונ־שים, עוברים דרך קבע לרשות התעשייה הצ'כית למשך תקופה של ארבע שנים. שניים מהם — בחורים העונים לשם מין. שניהם באים מצפון־וייטנאם, בעלי אותו שם משפחה [illegible]. מאז לא נפרדו. שניהם בני 26 ועובדים זה לצד זה במרכזת צביעה בסקודה, תעשיית המכוניות הצ'כית. זאת במסגרת "הסכם לשיתוף־פעולה בין אוטו־סקודה [illegible]" — תעשיית חלקי־חילוף הווייטנאמית. האם נשלחו לכאן או מרצון? התשובה היא, לכל הפחות, [illegible]: "אנחנו נמצאים כאן בשלי־חות [illegible]. אנחנו נמצאים כאן כדי לרכוש ניסיון של עבודה במדינה תעשייתית משוכללת. זו חובה, זו שליחות שצריך למלא כדי לעזור למולדת". אך אם היתה לכם בחירה בין צ'כוסלובקיה לבין וייטנאם? "תמיד טוב יותר להיות אצלך בבית", אומר אחד מהם. שני הצעירים נראים מאופקים ומהוססים. הם חונכו על־פי קו המפלגה, הם [illegible] בכל ההזדמנות, ואף כי אפשר לחוש אצלם הסתייגויות ותהיות. אין הם נראים בעלי־גורלם. משכורתם היא 2,500 קרונות (2,000 פראנקים צרפתיים). משכורתו הממוצעת של צ'כי היא 2,800 קרונות. חופשתו? 11 יום בשנה. נוסף לכך מתוכננת נסיעת לימודים לגרמניה המזרחית מטעם בית־החרושת.

ומה באשר לחיי הרגש? בתחילה, כלומר בסוף 1980, שיגרה וייטנאם רק גברים. זה שנתיים מקבלת צ'כוסלובקיה גם פועלות וייטנא־מיות צעירות, במלאדה בולסלב, שם מתגוררים השניים. היום היא וייטנאמית אחת לכיתה וייטנאמים. מובן, שמגורי הפועלים אינם מעור־בים. ובעוד שהווייטנאמים רבים נראים ברחובות פראג בסופי השבוע, לעולם לא רואים ביניהם ילדים. ברגע שפועלת נכנסת להריון, היא נשלחת חזרה לארצה.

עבודת כפייה?

הפועלים המגיעים [illegible] מוכרים על פרופיל נמוך מאוד. הפדרציה הבין־לאומית של זכויות האדם [illegible] בגורלם של מאות־אלפי הווייטנאמים שעוב־דים או עבדו בצ'כוסלובקיה. השא־לה הועלתה, כמובן, האם מדובר בעבודת כפייה. ארגון העבודה הבין־לאומי דרש מממשלת צ'כוסלובקיה כי תתיר לו לערוך חקירה במקום. הדרישה הועלתה לפני שלוש שנים, ומעולם לא התקבלה לה תשובה כלשהי. ולמעשה אין כל דרך לדעת את האמת. שכן מגע עם וייטנאמים הוא בלתי־אפשרי ללא תיווך אחד מבני ארצם, שחייב להיות איש מפלגה ללא דופי.

[illegible] — השאלה אליה של פראג, [illegible] ובין המוסיפו אותנו לבסוף לסעוד אצלם. [illegible] ל־1,000 פועלים [illegible] נקי ומודרני. בכניסה יש להשאיר את הדרכון בידי השומר. המארחים שלנו הגישו לנו [illegible] וייטנאמית במצרכים שיכלו להשיג. אין זה קל להכין פשטידות קיסריות עם מה שאפשר לקנות בחנויות המכולת הצ'כיות. ברקע שומעים את הטלוויזיה, המקרינה סרט ריגול סובייטי. במהלך הסעודה נכנס אחד הווייטנאמים ומציע למכירה כמה שעונים אלקטרוניים מתוצרת הונג־קונג, הנחשבים ל"צעקה האחרונה". פנים אלינו. האם יש לנו דולרים? האם אנחנו מוכנים למכור מצלמה? מארחינו נשארים חשדניים, אך האפשרות לעשות עסקים כלשהם מושכת אותם.

החדר נראה כמוסך של ממש: מכונת־תפירה, מקלט־רדיו, צמיגי אופניים — מיני פריטים שיהפכו אותם ל"שידוך טוב" עם שובם הביתה. בצ'כיה הווייטנאמים הם אלה המארגנים רשתות־שיווק [illegible] של תקליטים, קסטות ושעו־נים. משום כך מאשימים הצ'כים את הפועלים הזרים בכל הרעות החולות. חסרים אופניים? "כמובן, אלה הם הווייטנאמים שקונים אותם כדי לקחת אותם הביתה". זו רק אחת השמועות המרובות במדינה. ועוד אחת: וייטנאמי רצח [illegible] שסירב לתת לו אישור [illegible]. שמועה אחרת: הווייטנאמים מפיצים את מחלת הדבר במדינה.

[illegible]

עומד הסכם שנחתם בסוף 1980 בין ממשלת צ'כיה וממשלת וייטנאם, שעל־פיו יישלחו וייטנאמים צעירים ל"מדינה האחות" כדי לקבל הכשרה בת ארבע שנים כפועלים־מומחים. אפשר למצוא אותם בתעשיות הכי־מיקלים, הטכסטיל, הברזל והמ־כוניות. לא־אחת הם מועסקים בעבו־דות מסוכנות. הם מוסתרים מעיני הבריות: לעולם לא תראה אותם בת־חנת הרכבת התחתית כשמטאטא בי־דיהם, או ברחוב, עוסקים בעבודות תיקון. לעתים נתקלים באחיות מעשיות וייטנאמיות בבתי־החולים, אך נוכחותם של מהגרים אלה מוצנעת בדרך־כלל.

צ'כוסלובקיה, [illegible], סובלת ממחסור בכוח אדם. עתה קוראת המדינה לנשים לצאת לעבוד, ובתעשיית המכוניות מהוות נשים 40% מכוח־העבודה. בעיה נוספת צצה כתוצאה מכך שהתעסוקה מובטחת: עבודות "ש־חורות" נשארות ללא דורש. בתנאים אלו הווייטנאמים מספקים תוספת [illegible] אידיאליים: הם זולים, צי־יתנים ונחשבים "בטוחים" מבחינה פוליטית.

[illegible], אחד המייסדים של "אמנה 77", [illegible] כי נוכחות הווייטנאמים היא [illegible] למשטר. "האסיאתים עושים את העבודות המלוכלכות, דבר המונע עימות בין הפועלים הצ'כים לבין השלטונות". "אנשי־הקשר" שלו בקרב הווייטנאמים אמרו לו כי 15% משכרם הם חייבים למסור לממשלת וייטנאם, ו־15% למדינה המארחת.

רבים מסבירים את הימצאותם של הווייטנאמים בנימוקים כלכליים. המאזן המסחרי בין שתי המדינות הוא במידה רבה לרעת וייטנאם. האחרונה גם לא השלימה עדיין את פירעון חובות המלחמה שלה. צ'כוס־לובקיה ממשיכה לספק לה נשק ותחמושת ולשלוח אליה מומחים. [illegible] נחתם פרוטוקול־הסכמה על אספקת קטרים. מה יכולה וייטנאם להציע בתמורה אם לא כוח־אדם?

הפועלים הווייטנאמים בצ'כוס־לובקיה מודעים לכך שהם נחשבים עם "שיכבת עילית", בעיקר יחסית לבני ארצם שנשלחו לברית־המוע־צות, בולגריה ובמידה פחותה לגרמניה המזרחית. בארצם, החיים בתנאי חיים קשים בהנובה. בצ'כוסלובקיה תנאי החיים [illegible] ביותר והאדם יכול לצבור קצת חסכונות. יתרונות אלה הם המסבירים במידה רבה את שתיקתם וצייתנותם של הפועלים הווייטנ־מים. עבור אדם שנולד בהאנוי, עבור אדם שילדותו עברה עליו במדינה השרויה במלחמה, צ'כוסלובקיה היא כמעט חיי השפע של המערב.

לדוד בועז
ומשפחתו

משתתפים באבלכם במות
אביך ז"ל

בית מיקרוקד

דירקטוריון
הקרן הקיימת לישראל

אבל על מותו
של חבר הדירקטוריון
שבתאי שיכמן
עסקן ציוני דגול ורב פעלים

ומביע תנחומים כנים למשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
פרופ'
הנרי. נ. נויפלד
ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ג'
יב' בטבת ה־13.1.87
בבית־העלמין בקרית־שאול בשעה 15.00 בכניסה

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו
בוגסלב ליטווין ז"ל
תתקיים אזכרה ביום רביעי 14.1.87
בבית העלמין בחולון
נפגשים ליד השער הישן בשעה 15.30. אוטובוס יצא בשעה 14.15 מבית משפחת ליטווין

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הנאמן
דקל אליהו ז"ל
ומשתתפים בצער חברנו
דקל מרבין ומשפחתו
במות האב
אגד ההנהלה
החברים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

עם תום שנתיים לפטירתו של יקירנו
דייב (דוד) צפריר
נתייחד עם זכרו ביום רביעי יג' בטבת, 14.1.87
בשעה 14.30
נפגשים ליד שער בית העלמין בקרית שאול.

המשפחה והחברים

לד"ר אלי מס
אתך באבלך במות
אביך
עובדי
ביה"ס לרפואת שיניים
ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר
אוניברסיטת תל־אביב

דחפון
24 שעות ביממה
מודעות לוח ומשפחתיות
הארץ
השוק השחור
לבעלי כרטיסי אשראי
03-611001

هكذا من الأصل

مكتب من الأهل

כלכלה ועסקים

למרות השפל העולמי, צופה כימיקלים לישראל גידול ביצוא

מאת יונתן שרמן

על אף השפל העולמי הנמשך במחירי הכימיקלים והדשנים, "כי־מיקלים לישראל" צופה כי תצליח להגדיל את יצואה ב־8 אחוזים ותג־יע על סכום של 400 מיליון דולר בשנה המסתיימת במרס 87'.

הערכה זו מתבססת על התוצאות של תשעת החודשים הראשונים של שנת העסקים, וב"כימיקלים לישר־אל" רואים בגידול זה הישג, הואיל והוא מבטא את יכולתו של הקונצרן להגדיל את הכמויות המשווקות על־ידו, למרות התנודות הגרועה בעולם.

יורם זיו, מנכ"ל "כימיקלים לישראל", מסר ל"הארץ" כי מרבית חברות "כימיקלים לישראל" הגדילו השנה את הכמויות המשווקות על־ידן, וכך חיפו על ירידת המחירים בעולם. הוא ציין, כי מגמה זו באה לביטוי במפעלי ים המלח, "פוס־פטים בנגב" ו"רותם דשנים".

זיו ציין, עם זאת, כי הגדלת הכמויות לא היתה מתאפשרת ללא קיומן של החברות־הבנות של "כי־מיקלים לישראל" באירופה. חברות אלה הפועלות בגרמניה, באיטליה ובהולנד, שומרות על פלח השוק של חברות "כימיקלים לישראל" באירופה ומשווקות את התוצרת הנשלחת אליהם מישראל.

יצוין, כי אפשר שהגידול ביצוא "כימיקלים לישראל" היה גדול יותר השנה, לולא השביתה של עובדי חברת "מפעלי תובלה", ששיבשה את העברת האשלג לנמלים במשך קרוב לשבועיים.

גידול ביצוא עצי בונסאי ננסיים

חברת בונסאי ישראל שבשי־ליטת משפחת אריאלי מאמנון יוסטינג, תייצא השנה לאירופה עצי "בונסאי" ננסיים וצמחי בית אחרים בסכום כולל של 2.5 מי־ליוני דולר. בשנת 1986 הסתכם היצוא של בונסאי ישראל במי־ליון דולר.

כדי להיערך להגברת היצוא, בונסאי ישראל מנהלת משא ומתן להקמת חברת שיווק עצ־מאית בספרד וחברת שיווק נוספת שתפעל בגרמניה, בצרפת ובבריטניה. על־פי התוכניות, כושר הייצור של משתלת החברה בגני שומרון יוגדל בכ־50 אחוז, לתפוקה שנתית של כ־300 אלף שתילים.

חברת בונסאי ישראל משווקת כיום את שתיליה בחו"ל באמצעות רשתות השיווק האירופיות הגדולות. באנגליה, באמצעות רשת מארקס אנד ספנסר, ובגרמניה באמצעות רשת קאופהוף.

אברים צור

יצוא "כור סחר" לספרד הגיע ל־18 מיליון דולר

מאת סופר "הארץ"

"כור סחר" הצליחה להגדיל את יצואה לספרד ב־20 אחוזים בתרומת שנת 86', לסכום של 18 מיליון דולר בהשוואה ל־15 מיליון דולר שנה קודם לכן.

"כור סחר" מייצאת לספרד בעי־קר מוצרי חקלאות, כימיה וכן מוצרי צריכה ואלקטרוניקה. המר־צת שנת 87' תחל גם בשיווק של מוצרים אופטיים ומוצרים סולריים, באמצעות פעילות. זו מקווה "כור סחר" להגדיל את יצואה לספרד בשנת 87' ל־22 מיליון דולר.

יצוין, כי "כור סחר" החלה באחר־ונה להפעיל סניף גם בפורטוגל, ולפי שעה היא מוכרת בארץ זו בס־כום של 2.5 מיליוני דולר, באמצ־עות השלוחה של "כור סחר" בספרד.

העורך: נחמיה שטרסלר

האשמות כבדות נגד אהרון מאיר, אלי אונגר וירח ניסן ב"פרשת לביא"

מנכ"ל המזרחי לשעבר ומנהליו הבכירים אלי אונגר וירח ניסן מואשמים במרמה, בהפרת אמונים, ברישום כוזב ובניהול בלתי תקין של עסקי הבנק ● מאיר: אינני סבור כי פעלתי שלא כשורה. החקירות המשטרתיות הן עניין שבאופנה

מאת יהודה שרוני

בכתב אישום שהוגש בשבוע שעבר לבית־המשפט המחוזי בת"א על־ידי פרקליטות מחוז ת"א, מואש־מים אהרון מאיר המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי, אלי אונגר המשנה למנכ"ל הבנק, וירח ניסן סמנכ"ל בכיר בבנק, במרמה, בהפרת אמונים, ברישומים כוזבים ובניהול בלתי תקין של עסקי הבנק.

כתב האישום מתייחס לעיסקה מחוץ לבורסה בהיקף של 8 מיליוני דולר במניות בנק המזרחי, שנעשתה ערב מפולת מניות הבנקים, בין הבנק לבין חברת הברוקרים הראשון את לביא. במהלך המשפט יופיעו 39 עדי תביעה שונים — מפ"ק שמעון מילר, שעמד בראש צוות החקירה שחקר את הפרשה על־פי כתב התביעה, ועד יוסי ניצני מנכ"ל הבורסה.

כתב התביעה מפרט את השתלשלות העניינים שהביאה לעיסקה, כשחברת הראשון את לביא מכרה מיד אחרי מפולת המניות התופשית בפברואר 83' מניות בנקאיות בהיק־פים גדולים. אהרון מאיר, מנכ"ל הבנק באותה עת, ביקש לברר עם משה לביא מנכ"ל חברת הברוקרים את פשר המכירות. במהלך השיחה הוסכם בעל פה, שלביא ירכוש בחזרה את המניות הבנקאיות, תוך מתן הבטחה שהוא יוכל למכרן לבנק בכל עת שירצה, במחיר הבורסה האחרון.

התביעה טוענת כי עיסקה זו לא היתה סבירה, כי היא היתה מסוכנת לעסקי הבנק ונגעה ביודעין בניהול התקין של עסקיו. מאיר, נטען בתביעה, עשה מעשה הפרת אמונים הנוגע בציבור ובתאגיד. זאת ועוד, המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי לא דיווח, ביודעין, על העיסקה להנהלת הבנק או לדירקטוריון, וזאת מתוך כוונה לרמות. מאיר גם לא דאג לרשום את תוכן העיסקה בכתב, ולא דיווח עליה לפיקוח על הבנקים או לרשות לניירות ערך.

ביום שישי ה־7 באוקטובר, ערב המפולת בבנקאיות, דרש לביא לממש את ההבטחה. מאיר פנה עקב כך לאונגר ולניסן והורה להם לרכוש מלביא את המניות בעבור הבנק.

אונגר וניסן שידעו כי לבנק אין התחייבות כתובה לרכישת המניות, החליטו לרכוש חלק מהמניות באמצעות החברה־הבת "במך", ואת מרביתן באמצעות חברת "שירותי ציוד", הנשלטת בעקיפין על־ידי הבנק. עקב הרכישה גדלה יתרת החובה של חברת "שירותי ציוד" ל־23 מיליון דולר.

הנאשמים ידעו, כטענת כתב התביעה, כי בעיסקה זו יש הפרה של סעיף 139 לפקודת החברות האוסר על חברה לרכוש את מניו־תיה היא באמצעות אשראי עצמי.

כדי לנסות ולכסות את היתרה השלילית, גייסו אונגר וניסן כספים והלוואות גדולות, והורו בין השאר לרשום כספי לקוחות שביקשו לרכוש תפ"סים בבנק, כהלוואה לחברת "שירותי ציוד". במעשה זה, טוענת התביעה, ביצעו הנאשמים רישום כוזב וגרמו לדיווחים כוזבים לבנק ישראל. הצגת הכספים בחשבון כהלוואה ולא כתפ"ס, הקטינה את שיעור קצבת הנזילות שהבנק היה חייב בהם.

אונגר וניסן גם גייסו כספים בשוק האפור, מתנועת המושבים, מתנובה, מאגד ומגורמים אחרים, אף כי להזרמת הכספים היה ערב הבנק, לא נמסר על כך כל דיווח בדו"חות הכספיים.

אהרון מאיר המנכ"ל לשעבר של הבנק מסר ל"הארץ" את התגובה הבאה: "אינני מרגיש אשם ואינני סבור כי פעלתי שלא כשורה. את שהיה לי לומר מסרתי למשטרה, ובכלל אני סבור כי החקירות המשטרתיות הפכו בימים אלה לעניין שבאופנה".

אקרשטיין מבקש להפוך בניין בהרצליה למרכז למכירת חומרים וציוד לבנייה

לאחר שהחברה נכשלה עד כה במציאת שוכרים לבניין

עסקי נדל"ן / אריה לביא

חברת אקרשטיין מבקשת להפוך את הבניין שהיא בונה עתה בדרך חיפה בכניסה לאזור התעשייה של הרצליה פיתוח, למרכז למכירת חומרים וציוד לענף הבנייה, זאת לאחר שעד כה נכשלו מאמציה להשכיר את הבניין, הנמצא בשלבי בנייה אחרונים.

מנכ"ל החברה גיורא אקרשטיין מסר, כי חברתו מבקשת לנצל את העובדה שאת משרדי החברה ושטחי התצוגה שלה, שיועברו גם הם לבניין זה, פוקדים מדי חודש כ־5000 איש מענף הבנייה.

בכוונת חברת אקרשטיין להציע שטחים בבניין זה לחברות העוסקות בייצור ובשיווק של חומרים וציוד לבנייה. אקרשטיין כבר התקשרה לצורך זה עם חברת אנגלו סכסון בהרצליה, כדי לאתר שוכרים מתאי־מים.

הבניין, בן 8 קומות ומזה שתי קו־מות מרתף, יושלם עד אמצע השנה. שטחו 11 אלף מ"ר, מזה 2500 מ"ר חניונים. הבניין הותאם לחברות עתירות־ידע, אך החברה לא הצליחה למצוא שוכרים מעולם אלה.

יגאל ומשה גינדי חידשו את פעילותם

האחים יגאל ומשה גינדי חידשו את פעילותם מיד עם שובו של יגאל גינדי לישראל. האחים מנסים לממש קרקעות, כפי שכבר פורסם במדור זה, אך הם גם מנסים למכור דירות בשני פרויקטים, בראשון לציון ובכפר־סבא.

האחים מציעים למכירה שש דירות — חמש בראשון־לציון ודירת פנטהאוז בנתניה — בתשלומים וללא ריבית. אך מחיריהם גבוהים מהמקובל. בעבור דירות שלושה חדרים דורשים האחים 67,500 שקל, ובעבור דירת חמישה חדרים — 97,500 שקל. בעבור הפנטהאוז בכפר־סבא הם דורשים 132 אלף שקל.

התנאים המוצעים על־ידם: 5 אחו־זים בעת ההרשמה, 15 אחוז נוספים בעת החתימה על החוזה, והיתרה בשישה תשלומים חודשיים ללא ריבית. הם גם מציעים "משכנתת קבלן" בסכום של 22,500 שקל.

לסופר "הארץ" נודע, שבבעלותם של האחים כ־250 דירות באתרי בנייה שונים. הערכת שמאי שנע־שתה מעריכה את שווי הדירות הללו ב־15 מיליון דולר, כלומר כ־60 אלף דולר לדירה בממוצע. ההערכה נעשתה במסגרת דיונים שקיימו האחים למכירת הדירות בעת ששניהם שהו בחו"ל.

מחירי שיא בדמי מפתח בירושלים

דמי המפתח במרכז ירושלים מקיפים לשיאים חדשים והם גבו־הים בהרבה מאלה המקובלים ברחוב דיזנגוף בתל־אביב.

בימים אלה הציעו בעלי בית בר־זאב בירושלים לשוכרי חנות בבניין זה, לקנות את החנות בדמי מפתח תמורת 200 אלף דולר. מדובר בחנות קטנה, 24 מ"ר, אך באזור המקומות האטרקטיביים ביותר ב־מרכז ירושלים. השוכרים דחו את ההצעה, אך יש בכך כדי להעיד שהד חנות שווה 300 אלף דולר.

שוכרי החנות הודיעו שיהיו מו־כנים להתפנות רק אם יקבלו "בית" 350 אלף דולר.

אביב שיווק מרבית השטח ב"מרכז ראשון"

הקבלן משה אביב הצליח לשווק את מרבית השטח המסחרי במרכז המסחרי שהוא בונה בראשון־לציון. הפרויקט המסחרי הוא בשטח של כ־10 אלף מ"ר. המקום שכר חנות בשטח של 5500 מ"ר על בסיס דמי שכירות נמוכים ובתוספת אחוזים מדמי הפדיון. תיאטראות ישראל רכשו 1100 מ"ר להקמת שלושה אולמות קולנוע.

יצוין שהשטחים לשקם ול־תיאטראות ישראל שווקו במחירים נמוכים, בכוונה ששני גופים אלה יביאו קהל רב למרכז, ואפשר יהיה להשיג בזכותם מחירים גבוהים יותר מבעלי החנויות האחרות. כן הושכרו מרבית המשרדים בשטח של כ־2000 מ"ר. להשכרה נותר עוד שטח של כ־1500 מ"ר.

מנחמי מכר עוד 9 דירות לדרום־אפריקאים

הקבלן רן מנחמי מכר באחרונה עוד 9 דירות למשקיעים מדרום־אפריקה בפרויקט מגדלי בר־כוכבא בהרצליה. בפרויקט זה שאותו החלו לבנות לפני כארבע שנים, בנה מנחמי על קרקע שהיתה בבעלות אלפרד אקירוב ארבעה בנייני מגורים בני 32 דירות כל אחד ומרכז מסחרי.

לפני כשנה כבר מכר מנחמי 25 דירות למשקיעים מדרום־אפריקה. בסך הכל נותרו בפרויקט זה למכירה עוד 10 דירות. הדירות בפרויקט נמכרות במחירים החל מ־100 אלף דולר לדירה.

יצוין שהסכסוך בין מנחמי לבין אקירוב על הפרויקט טרם הסתיים. חלק מחילוקי הדעות לגבי הפרו־יקט — שבו מסר אקירוב את הקרקע בשיטת קומבינציה למנחמי — כבר יושבו. נותרה במחלוקת תביעתו של מנחמי לקבל תשלום בעבור עבודות נוספות, ושינויים שביצעה חברתו במרכז המסחרי שבפרויקט.

עו"ד דן אחיעזר מונה בורר בחילוקי הדעות בין אקירוב למנח־מי. נראה שההחלטה בעניין זה תי־פול רק בעוד כמה חודשים.

הפועלים משפר המידע על רכישות בישראכרט

בנק הפועלים יפעיל בימים הקרובים מערכת מידע שת־אפשר ללקוחות להתעדכן בא־פן שוטף לגבי רכישות שביצעו באמצעות כרטיס הישראכרט שברשותם.

ייחודה של המערכת החדשה בכך שהיא מאפשרת ללקוח לקבל באופן שוטף, באמצעות מסופים בשירות עצמי, פירוט כל הרכישות שבוצעו במהלך החודש, בטרם חויב החשבון. הדיווח כולל את בית העסק שבו בוצעה העיסקה, התאריך וסכום העיסקה.

דיווח נוסף שהלקוח יוכל לקבל במערכת החדשה הוא פירוט כל הרכישות באמצעות ישראכרט שבהן כבר חויב החשבון. שני סוגי הדיווחים יינ־תנו אחת לחודש בלא תשלום. בעת קבלת דיווח נוסף יחויב הלקוח בסכום של 90 אגורות לכל דיווח.

אריה לביא

ישראל תייצא ביצי רבייה לסינגפור

ישראל תייצא משלוח נסיוני של ביצי רבייה של עופות לסינגפור ולפיליפינים בסכום כולל של כ־300 אלף דולר. הסכם בעניין זה נחתם באחרונה בין קניינים מסינגפור והפילי־פינים לבין איגוד משקי עופות לרבייה. איגוד משקי עופות לרבייה הוא בעל מונופול בארץ בענף ייצור ושיווק רבייה בענף הלול.

היקף היצוא של האיגוד יגיע השנה לכ־10 מיליוני דולר, מזה כ־6 מיליוני דולר למצרים. לדברי מנכ"ל האיגוד, יאיר חולקי, בחודשים האחרונים יש ביקוש רב לחומר רבייה (ביצי רבייה ותרנגולות רבייה) מישראל. ישראל כבר ייצאה בעבר חומר רבייה לפיליפינים, אך היצוא הופסק עוד לפני זמן רב. והפיליפינים גילתה עניין מחודש בישראל רק עם עלייתה לשלטון של קוראזון אקינו.

אברים צור

אזור תעשיה הרצליה
אולם 550 מ"ר, ממוזג.
תיקרות אקוסטיות + 200 מ"ר משרדים, שרותים נפרדים, משכ"ה — מחיר נוח.
שוכרים רציניים יפנו: לת.ד. 25011 ת"א מ. 61250

איש עסקים!
מידע על חברות חדשות עם רישומן בפנקס מסווג
לפרטים "שירותי המפעיל"
02-811552 פקסימיליה 02-811555

למרות הדיבורים על רפורמה במס

שר האוצר חתם בימים אלה על תקנות המקנות פטורים לתושבי מצפה רמון

מאת יונתן שרמן

שר האוצר, משה נסים, חתם ב־ימים אלה על תקנות, אשר טרם פורסמו ברשומות ולפיהן יקבלו תושבי מצפה רמון ניכויים עד סכום של 750 שקלים לחודש. בפועל, התקנה מקנה פטור ממס לכל אדם אשר משכורתו החודשית מגיעה לסכום של כ־3000 שקלים ברוטו בחודש.

ההחלטה להתקין תקנות אלה מסיימת מאבק ממושך במשרד האוצר ובכנסת, שבו ניסו פרנסי מצפה רמון לשכנע את משרד האוצר להעניק לתושבי העיירה פטור זה, כדי לשכנעם לפתוח את המקום ולא לעזוב.

בד בבד עם התקנת התקנה. פנה הממונה על הכנסות המדינה ישראל ברזן אל יורם ביוזבסקי מנכ"ל משרד התעשייה ומסר לו, כי יזמים שיקימו מפעלים המעסיקים למעלה מ־5 תושבים במצפה רמון, יהיו זכאים להטבות מיוחדות. הטבות אלה מתבטאות בכך, שמפעלים שיוותרו על מענק ההשקעה כדי לקבל את הפטור ממס ל־10 שנים המוענק לכל המפעלים באזורי פי־תוח, יוכלו לקבל תקציב חלופי מקופת האוצר, בסכום המענק שעליו ויתרו. ההקצבה תהיה בדרך של הלוואה עומדת, ותימחק בתנאים מסוימים.

עו"ד מיכאל שחם, אשר טיפל בפרשה מתחילתה מטעם המועצה המקומית מצפה רמון, מסר ל"הארץ" בהקשר זה, כי הטבות אלה מעוררות התעניינות רבה בחוגי העסקים ועד עתה הצטברו עשרות פניות של גור־מים שונים המתעניינים בהשקעות במצפה רמון בתנאים החדשים.

יצוין, כי ביצוע ההקצבות ייקבע על־ידי אגף התקציבים באוצר ולא על־ידי מרכז ההשקעות במשרד התעשייה.

פינת המס / רו"ח נחום פריידקס

עדיין לא הסתיימו תיקוני החקיקה לגבי שנת 1986

בצנרת החקיקה נמצאים עדיין תיקונים מסוימים לפקודת מס ההכנסה שיש כוונה להחילם על שנת המס 1986. רובם בעלי אופי טכני או כאלה שמטרתם לתת תוקף לנוהל המתקיים למעשה, אך בכל זאת העיכוב בחקיקה עלול לגרום לפיגור בהגשת הדו"חות וכל הקשור בכך. בין הצעות תיקוני החוק ש־חולתם תהיה רטרואקטיבית — האישור הסופי שדינו של מס מקביל המשתלם על־ידי עצמאי בעבור עצמו כדין ביטוח לאומי, ומשמעותו שיהיה אפשר לנכות 75% ממנו מההכנסה החייבת במס הכנסה.

במשק הזוגלאי המשותף לשני בני־זוג, אפשר יהיה להבדיע חישוב נפרד בכל מקרה שאחד מבני־הזוג עובד מחוץ למשק הזוגלאי. עד עכשיו הותר החישוב הנפרד רק אם הבעל הוא שעבד מחוץ למשק. התיקון המוצע יתגיג שוויון בין בני־הזוג גם בתחום זה.

מוצע גם לקבוע בחוק, שנישום שנערכה לו שומה בהעדר דו"ח כלשהו שהיה עליו להגיש, לא יוכל עוד להשיג או לערער על השומה עד שלא יגיש אותו הדו"ח כנדרש. בין דו"חות אלה גם רשימות מיפקד המצאי לסוף שנת המס. ההצעה היא, שכל נישום שיש לו מלאי יידרש להגיש אוטומטית את רשימות ספירת המלאי תוך 30 יום מתום שנת המס, מאחר שהצעת החוק בד־דין מתעכבת, שולחת נציבות מס ההכנסה בימים אלה דרישות אינ־דיווידואליות להמצאת רשימות המ־צאי ורשימת ספירה כמותית ללא ערכים כספיים.

מוצע לקבוע שהפרשי ההצמדה והריבית המשתלמים על החזרי מס ששולם ביתר, יוחשבו מתום שנת המס או מיום התשלום, לפי המאוחר בניהם.

הוראה זו מטרתה למנוע מצב שלפיו משלם הנישום, לאחר תום שנת המס, סכומים שאינם מגיעים ממנו ומקבל ריבית על ההחזר מתום שנת המס שאליה מתייחס התשלום.

תיקון מעניין אחר יקבע, שהטלת קנסות פיגורים לא תהיה נתונה עוד לשיקול דעתו של פקיד השומה, אלא תבוצע אוטומטית. פקיד השומה יוכל אמנם גם בעתיד, בר־סיבות מיוחדות, לבטל את הקנס שהוטל.

בתקנות שפורסמו בימים אלה יש הוראות נוספות בקשר לשנת המס 1986. בין השאר, נקבע ששכיר שמשכורתו במשך תשעת החודשי שנת המס 1986 לא עלתה על 50,000 ש"ח והיא ממקום עבודה אחד, פטור מהגשת הדו"ח השנתי. פטור זה יינתן לאותו השכיר גם אם היתה לו הכנסה נוספת, לבד ממש־כורתו, בתנאי שהכנסתו הנוספת לא עלתה על 3,000 ש"ח ובתנאי נוסף שהכנסתו זו חייבת בניכוי מס במ־קור של 130% לפחות. בני־זוג שכירים פטורים מהגשת הדו"ח לשנת המס 1986 אם משכורות שניהם ביחד לא עלתה על 75,000 ש"ח, ומשכורתו של כל אחד מהם לא עלתה על 50,000 ש"ח כאמור. הפטור מהגשת הדו"ח לא חל על בעלי השליטה בחברות מעטים.

התקנות קלולות גם הוראות שונות המתייחסות לקיצור שנת המס, שתמציתן היא הנהגת "שיעור התאמה" לצורך תירגומם של סכו־מים ושיעורים מסוימים משנת המס המקוצרת לשנת מס רגילה בת שנים עשר חודשים.

חוכמה לשכר עבודה
התוכנה שהפכה ללהיט
★ ללמדת ב־3 שעות של הדרכה!
★ מאושרת ע"י שלטונות המס
★ מגלמת כל הרכב שכר - ללא יוצא מן הכלל
★ "משחקי שכר" במסך: "מה יקרה אם..."
★ הפעלה בדיסק קשיח או בדיסקטים
ב־IBM/PC ותואמיו
מיכבל מיקרו מחשבים (1983) בע"מ
תכנה בינגונית מתקדמת ב־IBM-PC/XT/AT
הבשן 4 תל־אביב 62034 טל' 457176 ; 03-452680

הודעה למנויי מידעלון
הסברים מפורטים על שינויים בהוצאות החזקת רכב, משמעותם ותכנון המס, פורסמו בגליון מיוחד (מס. 11) שנשלח למנויים ב־11.1.87
מידעלון בע"מ
בעריכת נחום פריידקס, רו"ח

יחסים דיפלומטיים יגבירו את המסחר עם פולין
מה איתך?
איש עסקים,
הופיע גיליון מס' 4 של העיתון
עסקים בינלאומיים
International Business Monitor
● עשרות הצעות מסחריות ליבוא וליצוא
● שפע מידע בלבדי וחדשות בעסקים
גש לדוכן העיתונים הקרוב
אזל בדוכן? התקשר למחלקת המנויים
טל. 287560, 280640, 03-295148

בית המשפט / צבי הראל

מפרק של מת"ם מבקש לחקור אי סדרים בחברה

עו"ד אילן שביט שמונה באחרונה למפרק הזמני של מת"ם, ביקש מבית־המשפט לפני ימים אחדים לחקור את עסקי החברה ולהורות כי יועברו אליו מסמכים שונים של מת"ם. עו"ד שביט טוען בין השאר, כי הוא מבקש לחקור את עסקי החברה בעקבות מידע שקיבל מב־כירים במת"ם וכהם הגזבר, המנכ"ל ומנהל החשבונות של החברה. לטענתו, נושאי תפקידים בכירים נקטו שורה של פעולות שאינן עו־לות בקנה אחד עם טובת האינטר־סים של החברה.

כתב האישום נגד ענבל בוטל אך בקשת החילוט לערבות נשארה

בלי כל קשר לביטול כתב האישום נגד אליעזר ענבל, גזבר לשעבר במת"ם, יכריע בימים הק־רובים בית משפט השלום בתל־אביב בשאלת חילוט הערבות שנתן בשעתו מנחם אילון, תושב תל־אביב, לטובתו של ענבל השוהה בי־מים אלה בארה"ב. הבקשה לחילוט הערבות בסך כ־10,000 דולר הוגשה משום שהנאשם לא הופיע למשפטו, שכאמור בוטל בשבוע שעבר.

כזכור, הודיעה הפרקליטות ב־שבוע שעבר לבטל את כתב האישום נגד ענבל לאחר שהתברר לה שהנאשם אינו מתכוון לחזור ארצה בימים הקרובים כדי להיות נוכח במשפטו. הפרקליטות תגיש נגד ענבל כתב אישום רק כאשר יגיע ארצה. יצוין, כי הבקשה לחי־לוט הערבות מתבררת בהליך נפרד לפני השופט ראובן דה, המבקש לב־ימים אלה להשלמת הסיכומים של הצדדים.

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: שימוש חורג לבית הספר למדינה מקום הבניה רח' העליה 10 עפולה. את ההתנגדות להיתר הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.
אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.
י. אבישור
מ.מ. ראש העיר
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

מרחב תכנון מקומי — השומרון
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה 2611/פ על ידי ניסים בדדוד (13 — ש/111) פרדס חנה שבאישורה יש משום הקלה לעניין קומה נוספת.
התנגדות מנומקת בכתב אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת לועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58 זכרון יעקב 30900)
שלום בריזלי
יו"ר הועדה המקומית השומרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
רחוב כרמל 20/5 נצרת עילית
הודעה
לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזו הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: תוספת מגורים בגוש: 16904 חלקה: 4 ישוב: אכסל, מהות הבקשה: אי שמירת מרווח מינימלי מגבול המערבי.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להביאה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
ישראל קנה
יו"ר הועדה

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3 חיפה
טלפון מספר — 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
ה"ה פייג ועוזי — לאשר תוספת קומה מעל למותר — בשד' ההסתדרות, חלקה 1 בגוש 11657, במפרץ־חיפה.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יעבירנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אהרון ינוביץ
מהנדס העיר

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום שני, 12 בינואר 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(הזיכוי הכספי ייעשה רק ב־13.1.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4213 ב'	20	89%	בתום 6 שנים
"גליל" 3765 ב'	10	83%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש ינואר 1987 ותפרענה ביום העסקים האחרון של חודש ינואר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש ינואר בכל שנה החל מחודש ינואר 1988.
המדד הנוסף (בעיקר 5) על המבחר המקורי ... הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש ינואר 1987.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 12.1.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").
★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע – ניירות הערך של המדינה
לשכת הפרסום הממשלתית

מכרזי השלטון המקומי
פרסום מס' 220/87
להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: במסמכי בנק המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. עפולה	1/87	100	אחזקה ותפעול מערכת ביוב עירוני	29.1.87	מרדכי כהן טל' 065-94040	ע. עלי
ע. רעננה	2/87	100	ציפוי אספלט במקומות שונים בעיר	10.2.87	מח' מכרזים טל' 052-23222	ב. וולפוביץ
ע. רעננה	3/87	300	גימור אולם תצוגה האודיטוריום בית יד לבנים	10.2.87	מח' מכרזים טל' 052-23222	ב. וולפוביץ
ע. רעננה	4/87	300	אספקה הרכבה והפעלה של מכונות מיזוג אויר בבית יד לבנים	10.2.87	מח' מכרזים טל' 052-23222	ב. וולפוביץ
מ.מ. אשקים	1/87	100	עבודות סלילה ברח' שרת	23.1.87	מזכירות המועצה טל' 057-923911	י. בנטוב
מ.מ. אליכין	21/86	300	ביצוע עבודות גמר בנית בית המועצה (הארכה)	23.1.87	טל' 063-66062 ,65781 ,65840	ב. אזרק
מ.מ. בית דגן	1/87	200	שבילים ומדרכות ברח' רמז	26.1.87	מזכירות המועצה טל' 984215	א. דרין
מ.א. עומר	1/87		מכירת רכב: 1) טנדר 1300 שנ' 83 מחיר מינימום 10,000 2) משאית להובלת אשפה שנ' 83 מחיר מינימום 40,000 ש"ח	26.1.87	מזכיר המועצה טל' 057-942881	ש. בלפה
מ.א. שמשון	1/87	100	פינוי אשפה	10.2.87	מח' תברואה טל' 02-249132-5	ב. קטמור
משרות פנויות בשלטון המקומי						
מ.מ. קרית עקרון	1/87		משרת מהנדס המועצה	25.1.87	מזכירות המועצה טל' 08-414922	י. קמפני

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

המרכז הישראלי לניהול
הועדה לניהול פיננסי
ערב עיון בנושא
שוק ניירות־ערך ב־1987
יתקיים ביום ב', 19 בינואר 1987
בשעות 20.00-16.00, בתל־אביב
בצורת המרצים
★ מר חיים ססל, יו"ר דירקטוריון הבורסה לני"ע בת"א
★ מר יוסף ביבבי, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך בת"א
★ פרופ' אמיר ברנע, אוניברסיטת תל־אביב ★ מר יהודה דרורי, ממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, האוצר
★ דר' אילה פרוקצ'יה, משרד המשפטים ★ דר' מאיר חת
★ צבי לובצקי, אי.בי.אי ★ ידידיה גרינברג, ראש החטיבה הבנקאית, בנק לאומי לישראל בע"מ ★ בתן שילר, משנה למנכ"ל הבורסה לני"ע בתל־אביב ★ אליעזר שילוני, יו"ר רשות ניירות ערך.
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל' 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ביקושי שיא בכל האפיקים

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בסערה גדולה. במשך המסחר הורגשו ביקושי־שיא לכל אפיקי ההשקעה. הביקושים הגדולים הוד־רמו לנוכח התחזקות הידיעה על פיחות חד־פעמי גדול בשקל לעומת הדולר. המשקיעים שביקשו להת־גונן מפני פיחות זה, הזרימו ביקושים למניות חופשיות, לאיג־רות־חוב ולקרנות־נאמנות, שנצברו 20 מיליון דולר.

ביקושים גדולים במיוחד הורמו לניירות־ערך של חברות המייצרות לייצוא. הביקושים סופקו בעליות תלולות, שהביאו עלייה של 4.18 אחוזים במדד המניות הכללי, ללא בנקים. בבורסה סבורים כי אפיקי ההשקעה הסולידיים מיצו עצמם לפי־שעה, ובקרוב צפויה פריחה מחודשת בשוק המניות. בבורסה צו־פים את המשך הביקושים למניות של החברות המייצרות לייצוא, וכן לחברות מענף הטקסטיל, האמורים לפרסם בקרוב תוצאות עסקיות חיוביות. מחזור המסחר במניות חו־פשיות עלה לשיא חדש והסתכם ב־12.1 מיליון דולר.

ביקוש של 26 מיליון שקל לבנקאיות

ביקושי־שיא של 26 מיליון שקל למניות הבנקים שבהסדר, סופקו בעליות שערים עד שלושה אחוזים. את הביקושים הזרימו גופים מוס־דיים, שביקשו להתגונן מפני פיחות

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	105.09	+3.11
כללי ללא בנקים	107.35	+4.18
מדד אג"ח כללי	103.37	+2.58
אג"ח צמוד מדד	103.29	+2.49
אג"ח צמוד מט"ח	104.04	+3.26

חד־פעמי של השקל לעומת הדולר. רמת התשואה על הבנקאיות ירדה מתחת ל־13 אחוז. מעריכים שה־תשואה בבנקאיות לא תרד עוד בת־קופה הקרובה. מחזור המסחר בבנ־קאיות היה גבוה מאוד אתמול, והסתכם בשיא חדש של 8.3 מיליוני דולר.

ביקושים למניות הייצוא

הביקושים הגדולים הורמו את־מול בעיקר למניות של החברות המייצרות לייצוא. כן הורמו ביקו־שים לניירות־ערך הנסחרים באותה עת בבורסה האמריקאית ובבורסת תל־אביב. כך, למשל, הורם ביקוש ענק למניית ים המלח, שסופק בע־לייה של 8.9 אחוזים. ביקושים גדו־לים הורמו גם למניות אלביט, טבע, אלרון, וכן למניות של חברות השקעה.

פעילות של בעלי עניין

הפעילות הערה בשוק המניות בי־מים האחרונים, מעוררת את הפעי־לות של בעלי העניין. הדבר מתבטא הן בגידול במספר העסקות שמתרץ לבורסה, והן בעלייה במספר הדיו־חים על פעולות של בעלי העניין. כך, למשל, נמסר אתמול כי מגרית הגדילה את אחזקותיה בכתב־האו־פציה של מתם. ויולט סימון, דיאן מיקולובסקי, וטמי וינרפלד מכרו חלק גדול מאחזקותיהן במניות מרכז הקבלנים. בעלי עניין בחברת תאת מכרו 2000 ע.נ. כתבי־אופציה של החברה.

ביקוש שיא לאג"ח

איגרות־החוב צמודות למדד וצ־מודות לדולר נהנו אתמול מביקוש־שיא של 54 מיליון שקל. ביקושים אלה סופקו בעליות שערים עד שישה אחוזים. בעקבות ביקושים אלה ירדה רמת התשואה על חלק גדול מאיגרות־החוב עד לשיעור נמוך. בנק ישראל מגייס מחר 30 מיליון שקל בשתי סדרות של איגרות־חוב. לנוכח התעוררות ב־שוק איגרות־החוב, יש להניח כי ההנפקה תוכתר בהצלחה. מחזור המסחר באג"ח הסתכם אתמול ב־9.4 מיליוני דולר.

פעילות ערה במק"מ

גם במלוות קצרי־המועד היתה אתמול פעילות ערה יותר מהרגיל, שהסתכמה ב־7.9 מיליוני דולר. ב־רמת התשואה לא חל שינוי.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
127	2	99.89	+1.69
137	9	99.53	+1.60
147	16	99.15	+1.64
217	23	98.77	+1.65
227	30	98.40	+1.65
237	37	98.02	+1.66
247	44	97.67	+1.64
317	51	97.30	+1.65
327	58	96.92	+1.65
337	65	96.56	+1.65
347	72	96.19	+1.65
417	79	95.77	+1.68

הודעות בורסה

● במחצית הראשונה של 87/1986, בימון הפסידה 243 אלף שקל, לעומת רווח של 58 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● במחצית הראשונה של 87/1986, יעשא הרוויחה 62 אלף שקל, לעומת רווח של 49 אלף שקל במ־חצית השנה הקודמת.

לריבוי משתמשים על PC/AT וסופר מיקרו
קום
"קום ניהולית"
התוכנה המשולבת לניהול מסחרי/תעשייתי לריבוי משתמשים הנפוצה בישראל מותקנת במאות עסקים על מגוון מחשבים.
COM
רב משתמשים זה אנחנו
קום תעשיות תוכנה בע"מ
רח' אהליאב 8 ר"ג, 03-7516434-8

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	4642.80	4577.12	146.13	3.30
אבוקה	419.74	411.78	13.22	3.32
אגוז	219.21	214.93	7.44	3.59
אדיר	1469.77	1441.05	42.63	3.05
אודם	2189.21	2147.15	74.56	3.60
אופיר	1741.16	1719.93	23.22	1.37
אור	407.20	398.83	8.70	2.23
אוריון	150.94	147.94	4.82	3.37
אורלי	238.13	236.36	5.69	2.47
אורן	701.14	687.49	17.99	2.69
אייל	3517.19	3448.03	107.46	3.22
איילת	4500.71	4405.45	141.57	3.32
אירוס	4558.67	4538.50	153.46	3.50
איתן	649.00	635.89	12.28	1.97
אלון	548.28	536.91	12.31	2.35
אלמוג	635.68	623.31	12.66	2.07
ארז	577.93	566.81	21.87	4.01
אש	138.28	137.66	5.19	3.92
אשל	178.10	174.63	5.12	3.02
אתרוג	212.92	210.84	5.05	2.45
ברולה	2167.30	2125.62	72.62	3.54
ברוש	468.60	459.57	15.91	3.59
ברק	466.49	457.18	17.40	3.96
ברקת	806.27	802.44	19.08	2.44
גביש	1305.35	1280.02	31.49	2.52
גבע	955.43	941.23	20.98	2.28
גורן	668.58	655.70	17.04	2.67
גיא	8689.82	8570.75	196.51	2.35
גיל	2785.89	2733.32	71.75	2.70
גלית	555.18	552.50	12.21	2.26
דובדבן	355.58	352.20	11.47	3.37
דוכיפת	624.27	612.03	17.61	2.96
דולב	208.47	204.05	7.10	3.60
דורון	1342.89	1317.51	18.12	1.39
דותן	236.10	231.56	5.04	2.22
דליה	467.02	458.61	8.63	1.92
דמור	392.41	385.05	7.57	2.01
דקל	363.23	356.23	12.73	3.71
הדס	348.74	345.43	9.99	2.98
ורד	459.79	451.27	8.57	1.94
זהבית	2721.93	2665.17	19.82	0.75
זוהר	18246.43	17975.69	368.69	2.09
זיו	17008.08	16755.72	351.65	2.14
זמיר	863.15	846.56	32.84	4.04
חוחית	139.06	136.05	4.69	3.57
חליפין	124.30	123.77	3.52	2.93
חלמיש	598.18	595.26	13.20	2.27
חן	124.97	124.47	3.00	2.47
טופז	1264.70	1236.26	23.96	1.98
טל	4680.54	4625.93	13.94	0.30
יבול	750.55	736.23	17.78	2.47
יהלום	1990.42	1951.66	61.63	3.26
יסודות	375.54	372.15	6.54	1.79
יערה	617.66	604.38	11.09	1.87
כוכב	1016.55	996.99	37.41	3.90
כחל	124.45	122.02	3.00	2.52
כלנית	518.76	509.51	9.18	1.83
כספית	672.61	669.22	17.59	2.70
כרמל	131.83	129.17	3.79	3.02
כתר	1024.71	1004.70	22.36	2.28
להב	4039.70	3962.31	93.46	2.42
למשקיע	107304.78	105329.16	1597.02	1.54
לפיד	341.20	334.65	11.04	3.41
לקט	1630.75	1597.73	42.24	2.72
לשם	903.83	899.20	16.32	1.85
מבחר	1118.91	1096.91	28.32	2.65
מבטח	3240.28	3209.08	102.08	3.29
מגד	217.42	214.23	7.74	3.75
מגוון	3058.86	3029.23	105.47	3.61
מגל	698.62	685.73	12.34	1.83
מור	1584.38	1561.63	67.07	4.49
מורן	809.53	801.83	25.64	3.30
מטח	26238.22	25753.57	574.36	2.28
מיסר	837.29	820.65	25.13	3.16
מנוף	3744.07	3671.09	134.92	3.82
מעיין	707.53	693.84	19.72	2.93
מקשה	942.40	937.94	24.76	2.71
מרגלית	1194.15	1170.88	40.21	3.56
מרום	1097.40	1075.74	29.98	2.02
מתן	24395.02	24033.00	596.82	2.55
נמיר	812.91	809.43	29.60	3.80
נטע	450.88	441.66	13.43	3.14
נילי	5436.97	5359.10	164.13	3.16
סביון	529.40	519.67	12.88	2.54
סגולה	126.53	124.98	2.64	2.16
סלע	920.67	916.22	18.34	2.04
סנונית	656.22	643.39	14.69	2.34
סער	719.88	706.28	20.12	2.93
ספיר	519.27	519.27	11.56	2.28
עדיף	785.00	775.99	23.43	3.11
עידית	2093.92	2083.67	80.47	4.02
עידן	6692.55	6594.66	159.60	2.48
ענבר	1165.49	1140.63	25.92	2.33
ענת	2255.53	2232.68	81.14	3.77
עפרוני	605.55	597.58	14.76	2.53
ערמון	139.76	137.06	4.25	3.20
פיא	1424.10	1396.44	40.88	3.02
צבר	530.90	520.41	12.42	2.44
צופית	604.18	596.76	21.41	3.72
צוק	110.16	110.16	2.53	2.35
צמיר	934.76	922.21	19.19	2.13
צמיחה	7330.98	7225.50	189.70	2.70
צפרת	1643.68	1611.77	31.98	2.02
קלע	1982.65	1972.74	61.49	3.22
רוית	16541.59	16385.97	461.04	2.90
רימון	112.99	112.76	2.46	2.23
רקפת	628.33	617.33	9.52	1.57
רשף	702.87	688.07	14.96	2.22
שביט	732.22	723.34	16.69	2.36
שחם	875.52	867.98	23.90	2.83
שירה	371.16	368.46	10.22	2.85
שמיר	340.44	336.26	8.17	2.49
שמרב	760.91	750.21	24.63	3.39
שסק	749.60	731.42	28.69	4.08
שקד	174.06	170.63	5.24	3.17
תאנה	219.86	217.79	6.90	3.27
תבור	738.39	730.17	-19.41	-2.59
תדהר	478.54	476.16	16.71	3.64
תירוש	465.49	463.31	10.45	2.31
תמר	206.36	202.42	4.69	2.37
תפוח	190.10	188.79	4.78	2.60
תרשיש	1354.42	1338.16	33.35	2.56
תשרי	439.94	433.84	10.47	2.47

שערי אגרות החוב

5% מלווה מדינה (הצמודה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק
3601	37273	+1142
3602	33779	+1045
3603	31818	+978
3604	28757	+887
3605	25321	+45
3606	24799	+1284
3607	22370	−342
3608	21407	−216
3609	21430	+663
3610	18936	+32
3611	18330	+178
3612	18334	+566
3613	17364	+602
3614	16681	+589
3615	15414	+554
3616	14122	+517
3617	13311	+553
3618	12642	+535
3619	11642	+501
3620	11044	+430
3621	10700	+417
3622	9658	+383
3623	9013	+405
3624	8493	+387
3625	7649	+242
3626	7079	+228
3627	6569	+214
3628	5876	+55
3629	5506	+33
3630	5206	+31
3631	4757	+8
3632	4480	+6
3633	4318	+7
3634	3802	+7
3635	3595	+6
3636	3463	+6
3637	3326	+93
3638	3098	+88
3639	2837	+81
3640	2301	+32
3641	1995	+29
3642	1762	+3
3643	1529	+3
3644	1441	+85
3645	1326	+77
3701	1035	+60.1
3702	774.7	+8.4
3703	681.5	+23
3704	583.5	+20
3751	307.2	+8.1
3752	122.6	+1.6
3753	117.7	+1.5
3754	107	+2.6
3755	106.1	+2.7
3756	102.4	+2.6
3757	100.4	+2.6
3758	98.5	+2.6
3759	98.1	+2.6
3760	96.7	+2.5
3761	94.6	+2.6
3762	92.1	+2.5
3826	110.7	+2.3
3827	108.6	+2.4
3828	104.7	+2.2
3829	102.7	+2.2
3830	100.7	+2.2
3831	100.4	+2.3
3832	98.9	+2.2
3833	96.7	+2.2
3834	94.2	+2.2
3901	113.9	+2.7
3902	108.4	+2.6
3903	107.6	+2.7
3904	105.8	+2.6

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	135.7	+2.4
4103	130.4	+2.3
4104	125.5	+2.1
4301	125.5	+2.1
4302	119.6	+2.1
4303	118.7	+2.1
4304	116.9	+2.1
4105	103.6	+4.1
4106	108.9	+4.1
4201	116.6	+5.8
4204	111.6	+5.9
4205	109.5	+5.9
4206	107.4	+5.8
4207	107.1	+5.9
4208	105.7	+5.9
4209	103.4	+5.9
4210	100.7	+5.8
3203	214000	+2500
3204	208000	+1645
3205	207000	— —
3206	206000	+400
3210	205000	+2800
3211	206500	+4500
3212	197760	+5760
3213	190900	— —
3214	185867	+3000
3501	183237	— —
3502	172000	— —
3503	181416	— —
3504	154230	— —
3505	154500	— —
3521	150000	+700
3522	140820	−5100
3523	134500	+200
3524	134000	+130
3525	131500	+500
3526	133501	+3000
3527	128550	+580
3528	124250	+200
3529	125900	+1000
3530	124876	+2045
3531	124682	+2139
3532	121056	+2080
3533	120986	+2169
3554	114090	+2068
3535	113977	+1513
3539	107468	+1473
3536	113884	+1553
3537	113754	+1556
3538	107073	+1466
3540	106954	+1523
3541	103341	+1473
3542	103284	+1526
3543	98245	+1458
3544	98435	+1292
3546	100267	+1335
3547	100037	+1338
3548	99922	+1339
3550	94783	+1304
3551	94404	+1310
3545	95704	+1451
3549	94401	+1449
3552	86713	+1381
3554	86612	+1426
3555	86612	+1426
3553	86055	+1218
3571	74780	+1160
3556	82374	+979
3558	82321	+1008
3559	79408	+975
3560	75212	+958
3561	74995	+953
3557	83205	+1373
3572	75767	+1534
3573	75155	+1502
3574	69301	+1387
3577	69296	+1425
3578	64815	+1324
3575	69095	+1424
3576	68896	+1427
3579	65642	+1361
3580	59115	+550
3581	53800	+513
3582	49646	+486
3583	46170	+464
3584	44436	+1308
3585	43951	+1289
3586	39841	+1199
3588	39824	+1227
3587	39126	+68
3591	35667	+62
3592	35625	+62
3593	35562	+62
3589	35650	+62
3594	34003	+59
3590	35739	+698
3595	34074	+683

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	148000	+4000
2002	145600	+1850
2003	140800	+2380
2004	141000	+2100
2005	135000	+4000
2006	132000	+1000
2007	129500	+1800
2008	127500	— —
2009	129220	+1500
2010	128150	+1300
2011	126200	+1500
2012	125000	+1150
2013	127500	+3000
2014	122500	+1300
2015	121400	— —
2016	123150	+1000
2017	121692	+1559
2019	121493	+1628
2020	117940	+1583
2018	122614	+1700
2021	118770	+1727
2022	113533	+179
2023	112446	+2082
2024	106376	+170
2027	102753	+165
2031	95416	+144
2025	105842	+2044
2026	105484	+2054
2028	101741	+171
2030	96846	+148
2029	96395	+161
2033	91705	+153
2035	84259	+140
2032	99034	+2674
2034	93689	+2619
2036	86132	+2498
2037	80923	−942
2052	68183	−894
2038	81416	+1914
2040	78487	+1911
2051	74539	+1867
2039	78614	+2339
2041	74524	+2286
2053	69946	+4059
2054	66688	+1869
2056	61893	+1786
2058	56471	+1677
2060	52249	+1598
2055	64831	+2464
2057	60099	+2351
2059	54741	+2206
2061	39194	+1205
2062	37721	+2188
2063	35235	+1088

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	235.8	+0.1
7002	228.6	+0.2
7003	227.5	+12.8
7004	216.9	+12.3
7005	204	+7.3
7006	189.7	+10.9
7007	179.1	+9
7008	170.3	+8.7
7009	164.3	+9.4
7010	154	+7.7
7011	142.3	+4.5
7012	137.4	+4.4
7013	127.5	+3.7
7014	113.7	+5.5
7015	98	+4.8
7016	97.4	+4.9
7017	96.8	+5.1
7018	96.6	+5.1
7019	97	+5.1
7020	96.8	+5.1
7021	95.9	+5
7201	91	+2.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12760	+689
6102	7331	+350
6103	6556	+306
6104	6041	+172
6105	5724	+164
6106	5566	+280
6107	5362	+283
6108	3819	+200
6109	3632	+192
6110	3597	+190
6111	2941	+87
6112	2851	+85
6113	1947	+89
6151	777.7	+44
6152	744.8	+42.3
6153	649.5	+56.8
6154	637.8	+36.4
6155	405.5	+0.1
6156	333.3	+16.2
6157	248	+12.2
6158	234.9	+11.6
6159	200.6	+9.4
6160	180.9	+0.8
6161	174.3	+0.7
6162	164.8	+9
6163	152	+7.8
6164	146.1	+7.5
6165	138.4	+7.6
6166	129.5	+5.8
6167	126.7	+5.7
6168	124.7	+5.6
6169	118.6	+6.6
6170	107.2	+3.1
6171	76.5	+2.1
6172	75.4	+2.1
6801	86.7	+4.8

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	169.5	+9.6
2502	159.8	+3.8
2503	157.9	+6.3
2504	157.7	+7.2
2505	149	+5
2506	147.2	+6.9
2507	142.7	+4.2
2508	111.2	+5.2

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אש	1073	+40
אלביט	198.8	+11.3
אלונא	1169	+35
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	718	+41
הגד 84	120.5	+6.8
תוד 85	470	+23
זהב היש	205.5	+6
ריס הש	170.9	+9
כור	157.4	+8.9
כלל	454	+9
כלצם ד	204	+1.3
כלצם ב	277.6	+0.5
כלצם י	345	−3
רן	101.9	+5.8
סול בב	149.3	— —
תיעש	190.6	+10.8

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת	125.5	+1.5
דים הש	125	+1.9
כור	123	+1.3
כלל	158	+2.9
לאומי	110.5	— —
בנ דים	126.2	+3.2
כשא בו	125.7	+3.5
כשא בו	120.8	+3.3
כשא בו	109.5	+1.5

שערי מטבע חוץ 11.1.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4773	1.4957	1.44	1.51	1.4778	1.4962	1.44	1.50	1.4758	1.4944	1.4860	0.0001
1 לי"ש	2.13	2.23	2.1753	2.2024	2.14	2.24	2.1746	2.2017	2.13	2.24	2.1731	2.2004	2.1881	0.0061
1 מארק גרמני	0.75	0.79	0.7684	0.7780	0.75	0.79	0.7694	0.7790	0.75	0.79	0.7686	0.7783	0.7726	0.0025
1 פרנק צרפתי	0.22	0.24	0.2307	0.2336	0.22	0.24	0.2305	0.2334	0.22	0.24	0.2304	0.2333	0.2319	0.0007
1 גילדן הולנדי	0.67	0.70	0.6808	0.6893	0.67	0.70	0.6819	0.6905	0.66	0.70	0.6807	0.6892	0.6842	0.0020
1 פרנק שווצרי	0.90	0.94	0.9160	0.9274	0.90	0.94	0.9171	0.9285	0.89	0.94	0.9149	0.9264	0.9204	0.0029
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2185	0.2213	0.22	0.23	0.2189	0.2216	0.21	0.22	0.2182	0.2209	0.2196	0.0005
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2008	0.2033	0.20	0.21	0.2009	0.2034	0.19	0.21	0.2002	0.2027	0.2021	0.0010
1 כתר דני	0.20	0.21	0.2028	0.2053	0.20	0.21	0.2028	0.2053	0.19	0.21	0.2027	0.2052	0.2040	0.0008
1 מרק פיני	0.31	0.32	0.3109	0.3148	0.30	0.32	0.3112	0.3151	0.30	0.32	0.3104	0.3144	0.3126	0.0015
1 דולר קנדי	1.06	1.11	1.0791	1.0925	1.06	1.11	1.0803	1.0937	1.06	1.11	1.0776	1.0912	1.0853	0.0015
1 דולר אוסטרלי	0.92	1.01	0.9871	0.9994	0.95	1.02	0.9866	0.9990	0.95	1.02	0.9858	0.9982	0.9921	0.0054
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.54	0.6899	0.6985	0.47	0.70	0.6895	0.6981	0.44	0.61	0.6914	0.7001	0.6936	0.0032
10 פרנק בלגיים	-	-	0.3689	0.3735	-	-	0.3686	0.3732	-	-	0.3681	0.3727	0.3709	0.0016
10 שילינג אוסטריים	1.07	1.12	1.0903	1.1038	1.07	1.12	1.0914	1.1050	1.07	1.12	1.0895	1.1032	1.0963	0.0045
1000 לירות איטלקיות	1.06	1.12	1.0839	1.0974	1.06	1.13	1.0851	1.0987	1.05	1.13	1.0811	1.0947	1.0882	−0.0014
100 ינים יפניים	0.92	0.96	0.9338	0.9454	0.92	0.96	0.9337	0.9454	0.91	0.96	0.9313	0.9431	0.9383	0.0008

שערי המניות 11.1.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי במקומות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אה"ה ש	20300		38	+460	+2.3	+130
הספנות 0.1	1350		5095	+50	+3.9	+3670
הספנות א 0.5	850		3181	+35	+4.5	+9348
הספנות אש 2	1000	תב	5174	+70	+7.5	+12325
כללי לא בהסדר	22200		152	+700	+3.3	+436
בנק צפאר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	4100	תב	8097	+340	+9	+30560
פיב"י 0.5	4980	תב	10565	+240	+5.1	+16882
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	87630		2810	+2980	+3.4	+7468
אידיבי ב 100.0	88100		36	+3200	+3.8	+74
אידיבי בב א	535510		5	+21000	+4.1	+11
אגוד 0.1	64060		943	+760	+1.2	+1065
דיסקונט ב	112400		144	+4100	+3.8	+416
דיסקונט א	110200		559	+2040	+1.9	+1384
דיסקונט שה ב	12900		100	+330	+2.6	+563
המזרחי ש	35820		4155	+960	+2.8	+10983
המזרחי מ	36050		346	+1180	+3.4	+815
המזרחי שה 9	16360		35	+600	+3.8	+580
הפועלים מבכ	102515		1	+1515	+1.5	+1.8
הפועלים ש	59530		6916	+1430	+2.5	+12034
הפועלים מ	58620		1212	+1440	+2.5	+2083
כללי א 1.0	149700		50			+13
כללי שה 5	115000	קב				
כללי שה 7	7430		80	+350	+4.9	+44
כלל 0.1	37300		4714	+600	+1.6	+11679
כלל שה 11	14000		357	+290	+2.1	+978
מימון וסחר 1.0	51650		12	+2000	+4	+12
מימון וסחר 5.0	26839	תב	406	+2440	+10	+648
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	29800	תב	100	+1849	+6.6	+111
לאומשכ' ש	7890		774	+360	+4.8	+1621
לאומשכ' מ	7925	תב	189	+525	+7.1	+756
כרמל ש			—	הפסקת	מסחר	—
כרמל שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
בנין ב' 5.0	7922			−79	−1	−18.1
פת משכ ש	2665	תב	883	+160	+6.4	+3754
משכן ב ש	2620		607			−321
טפחות 0.1	11000		101	+500	+4.8	+420
טפחות מבכ ש	18200	תב	35	+1500	+9	+85
טפחות רג ש	17300	תב	109	+1400	+8.8	+900
טפחות שה 1	8875			+125	+1.4	+50
טפחות שה 2	4702		50	+130	+2.8	+115
יעסור 1.0	2560		336	+20	+0.8	+434
יעסור 5.0	1400		1135	+27	+2	+1885
מידב 1.0	6550	תב	309	+350	+5.7	+524
מוסדות מימון						
שלמון אש	561	תב	11719	+39	+7.5	+36528
חקלאות מבכ א	138600	לב				
חקלאות מבכ ג	154500	לב				
לאומי תעש' א ש	10000		261	+290	+3	+943
פתוח תעש' מבכ	101114	לב				
פת תעש' בב ג	325897	לב				
פת תעש' בב גג	284338	לב				
פת תעש' בב גג	291338	לב				
פת תעש' בב ד	218063	לב				
פת תעש' בב דד	65801	לב				
מרכז קבלנים 5.0	1630		2678	+60	+3.8	+6343
תיירות בב	160357	לב				
כלל ליסינג 0.1א	19899		40			−9
כלל ליסינג 0.5ב	14490		284	+210	+1.5	+203
כלל ליסינג אגח	13080	תב	51	+800	+6.6	+151
ביטוח						
איתן	277		7130			−671
אררט 0.1	1438		700			−249
אררט א 0.5	725		2418			−580
בטוח משנה 0.1	541		428			
בטוח משנה 0.5	185		3111	+5	+2.8	+314
הדר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הדר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
הסנה ש	354	תב	79909	+17	+5	+148601
הפניקס 0.1	825		18264	+27	+5.4	+19902
הפניקס 0.5	695		4315	+31	+4.7	+8575
המסנה־הראל 1.0	6810	קב				
המסנה־הראל 5.0	3650		265	−10	−0.3	−218
מנורה 1.0	2180		95			−96
מנורה 5.0	1053		333			−302
סהר ג 1.0	5255		260	+154	+5	+358
סקוריטס 0.1	893		2034	+35	+4.1	+4072
צור ש	333		7548	+11	+5.4	+17160
ציון החזקות 1.0	9550		32	+200	+2.1	+26
ציון החזקות 5.0	2607		211	+25	+1	+767
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	6315	תב	164	+400	+6.8	+417
אינטר גאמא 5 ש	3399		1877			
מאיר עזרא 1.0	1455		1860			−1965
כלל סחר	268	תב	28127	+13	+5.3	+52540
קריסטל 1.0	837	תב	3461	+70	+9.1	+17682
רפק 0.1	31510					
רפק 0.5	9000		40			−5
שופרסל א 2.0	8360	תב	1334	+500	+6.4	+2905
שופרסל ב 10.0	6850	תב	4666	+350	+5.4	+8277
שירותים						
דלק ג ש	3800		5230	+140	+3.8	+11019
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מכונות הספקה 0.1	15500	תב	115	+1300	+9.2	+414
מכונות הספקה 0.5	6210		435	+140	+2.3	+1230
קידר 0.1	1344	תב	1465	−145	−9.7	−2415
קידר 1.0	220		28786	+4	+1.9	+24431
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוזי שיבה 0.1	3190		321	+150	+4.9	+263
מוזי שיבה 0.5	1357	תב	7513	+123	+10	+16205
קנמורים 0.1	4300		611			−395
קנמורים 0.5	3120		1489			−382
מלונות ושירותי תיירות						
קסל 1.0	2600		76	+85	+3.4	+111
קסל אופ 1	1405	קב				
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1610		310	+49	+3.1	+324
מלונות דן 5.0	1060		250	+30	+2.9	+146
חוף האלמוג 1.0	5301		136	+91	+1.8	+396
כנס מר 1 ש	2210	תב	45.2	+201	+10	+225
מלונות הירדן	2650		174			+357
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1710		1481	+60	+3.6	+616
דטה מיכון 1.0	8500	תב	432	+607	+7.7	+1278
תיל.ג. 1.0	23650	תב	24	+2150	+10	+28
יעוא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל מחשבים 1.0	13800		45			
מ.ל.ל. 1.0	26610	תב	14	+1600	+6.4	+25
מ.ל.ל. 5.0	9270	בה	305	+300	+3.3	+69
משוב מחשבים 1.0	774		815			−273
משוב אופ	630		569	+11	+1.8	+1800
ניקוב מחשבים 1	16080		254	+500	+3.2	+153
ניקוב מחשב 5	7450		85	−50	−0.7	−129
תים מחשבים 1.0	1030		2850	+30	+3	+2167
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבנים בינוי וש			—	הפסקת	מסחר	—
אבנים בינוי בש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	876		720	+39	+4.7	+818
אורן 5.0	415		3747	+15	+3.8	+15547
אזורים 1.0	925		32693	+40	+4.5	+48565
אזורים אופ	595		9625	+24	+4.2	+12575
אזורים אגח	117.5		71773	+2.5	+2.2	+74999
אילקו 1.0	618		10280	+28	+4.8	+31586
אל־הב 1.0	1390		887	+40	+3	+731
אמבנים 1.0	3730	תב	442	+339	+10	+826
אפריקה 0.1	41500	תב	1080	+2000	+5.1	+1508
אפריקה 1.0	36000		913	+1450	+4.2	+1873
אפריקה אופ	20000		130	+800	+4.2	+248
ארזים	2330		384	+100	+4.4	+615
ארלון 0.1	2430		350	+50	+2	+387
ארלון 0.5	1495		1271	+65	+4.6	+2352
בן־יקר גת 1.0	5450	תב	530	+451	+9.1	+834
בנבניין 1.0	3210		429			−622
בנבניין 5.0	2385		319			
דנקנר 1.0	4549		110			−75
וורקי 1.0	410	תב	1921	+37	+9.9	+3628
וורקי 5.0	341	תב	997	+26	+8.1	+7915
דניר 0.1	8780		73			−25
דניר 0.5	6450	תב	644	+350	+5.7	+1080
הבסחל 1.0	1749	תב	256	+100	+6.1	+415
המסלול 5.0	1370	תב	1156	+84	+6.5	+832
תל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3870		8585	+168	+4.5	+22701
גבים 0.1	5480		3885	+260	+5.1	+4487
גבים 0.5	4250	תב	2791	+215	+5.3	+3348
הבשרת הישוב ש	67000		415	+2100	+3.2	+1025
ישפרו 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ישראלום 1.0	1550		1654			+136
ישרס 10.0	14700	תב	275	+1000	+7.3	+687
כנף פיתוח 1.0	9405		283	+2		+154
כלל בנל 1	518		9600	+15	+3	+9489
לומיר 1.0	5536		140	+137	+2.5	+74
לומיר 5.0	2010		905	+15	+0.8	+6383
מ.ת.ב. 1.0	440		14770	+10	+2.3	+7798
מ.ת.ב. אגח	102.5		101392	+2.5	+2.5	+342608
מגורי בניה 1.0	840		6036	+2	+0.2	+3640
מישכל 5.0	390		14043	+10	+2.6	+15847
מנרב 5.0	1620		917	+20	+1.3	+423
מרילו 1.0	913		4624			+5414
לוינשטיין 1.0	401		85	−20	−4.8	−120
לוינשטיין 5.0	148		33608	+3.5	+2.4	+107615
ליפשיץ 1.0	1892	תב	1200	+172	+10	+816
ליפשיץ 5.0	960	בה	4072	+10	+1.1	+1604
נאות אביב 0.5	8800	תב	418	+440	+5.3	+1050
נכסי אדרים	915		2882	+24	+2.7	+2746
סהר החזקות 1.0	15150		53	+700	+4.8	+194
סהר החזקות 5.0	11958	תב	100	+708	+6.2	+100
סוף 1.0	6405		32			−32
סוף 5.0	3383		60			−60
עמי הולצ מר 1 ש	769		7408			+1052
עודד 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2900	תב	1213	+210	+7.8	+3070
קיסריה 0.5	1620		326	+50	+3.2	+1261
רובנשטיין 1.0	400		8827			−2633
רובנשטיין 5.0	180	תב	14970	+10	+5.9	+22622
רובנשטיין אופ	1000		1389			−889
רובנשטיין אג"ח	105		39950	+2	+2	+217679
רסקו מבכ'	7370	קב		+351	+5	+391
רסקו רג	6831	בה	183	+621	+10	+556
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2950		390			−195
מטעי הדר 0.5	2200		334	+100	+4.8	+166
מהדרין 0.1	8270		330	+240	+3	+423
נכסי הדרים 1.0	1405		1529	+30	+2.2	+3214
פרי אור 0.5	3150		228	+50	+1.6	+228
כביר 5.0	11300		165			
מזון וטבק						
אסמס	1370		342			
גולדפרוסט 1.0	3110		823	+60	+2	+240
גולדפרוסט 5.0	2045		673	+80	+4.1	+1983
גולדפרוסט אופ 1	1300		24			
דובק מב ש	4730		3424	+140	+3.1	+7999
דובק מב מ	4710		3150	+120	+2.6	+7506
זגלל 1.0	1240	תב	496	+70	+6	+2560
זגלל 5.0	930	תב	1060	+85	+10.1	+1814
פרי־הג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי־הג 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כמבי בירה 1.0	20000		8	+305	+1.6	+8
כמבי בירה 5.0	17400		114	+600	+3.6	+135
יבוד 1.0	1250		627			−100
יבוד א 5.0	750		1575			
פן 1.0	860	בה	1738	+41	+5	+5202
פן 5.0	425		1206	+7	+1.7	+2136
סנפרוסט 1.0	13200	תב	351	+1200	+10	+659
עלית	18600		163			−168
עסיס ב 0.5	363		5430	+10	+2.8	+7184
אגל שקל 1	2700		245			−194
שמן מבכ א	5020		257			−145
טכסטיל והלבשה						
ארגד מר 1 ש	595		10056	+25	+4.4	+13021
אתפס 1.0	1490	תב	923	+110	+8	+1678
אפנת ברוך 1.0	677		242			−37
אפנת ברוך 5.0	410		1550			+1985
ארגמן רג ש'	18600		167	+700	+3.9	+167
דלתא־גליל 1.0	3531	תב	4240	+321	+10	+8377
דלתא־גליל א 5.0	2595	תב	2858	+160	+6.6	+5884
מטוית מאוחד 1	1700			+1	+0.1	+1470
מטוית מאוחד 5	873	תב		−51	−5.5	−231.7
ויסלם 1.0	1569	תב	702	+100	+6.8	+2085
ויסלם 5.0	1002		175	+7	+0.7	+125
ודיכון 1.0	8745	תב	372	+795	+10	+462
דוקית 1.0	2060	תב	1114	+150	+7.9	+2802
דוקית 5.0	1440	תב	1798	+105	+7.9	+4958
לודזיה 0.1	2890	תב	382	+140	+5.1	+562
לודזיה 0.4	1630	תב	4481	+102	+6.7	+7029
ליבנת 1.0	780		3720	+30	+4	+7871
סים גליק	599		200			−135
מקס 0.1	5250		394	+249	+5	+191
מקס 0.5	2780	בה	638	+25	+0.9	+8
עיט 1.0	21450	תב	72	+1800	+9.2	+100
עיט 5.0	11100	תב	375	+550	+5.2	+662
עסק פרינה 1 ש'	1580		1838	+60	+4	+1871
פולגת א 0.1	3830		1964	+180	+4.9	+5874
פולגת ב 0.4	2855	תב	11615	+200	+7.5	+19701
פולימן א 0.5	8900		274	+100	+1.1	+147
פרנוד	3805	תב	408	+240	+6.7	+467
גיבור סבירינה	14700		147	+700	+5	+645
תעש הגזון 1.0	2650	תב	1016	+130	+5.2	+2400
מתכת ומוצריה						
אקסגנן 5.0	3420	תב	1659	+200	+6.2	+987
אודין 0.1	7487		372	+194	+2.7	+187
אודין 0.5	6490	תב	249	+500	+8.4	+275
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	6650			+150	+2.5	+75
אלומית 5.0	4500		100			−34
כבלים ש	26200		19	+600	+2.3	+19
תחוף 1.0	7301		24	+101	+1.4	+23
תחוף 5.0	4760		29	+160	+3.5	+34
תחוף אופ	3840		167	+40	+1.1	+42
דיקה 1.0	5353	תב	25.3	+487	+10	+520
דיקה 5.0	2200		445	+44	+2	+24
קסבאות פז 1.0	3260	תב	7168	+190	+6.2	+8244
קסבאות פז 5.0	3150	בה	222	+150	+5	+387
מגנת מדם 1.0	3480		1049	+10	+0.3	+527
כבלי ציון 1.0	2301		574	+60	+2.7	+1094
כבלי ציון 5.0	1295		3574	+40	+3.2	+6788
כבלי ציון אופ	630		1092			
מודג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מודג אופ א			—	הפסקת	מסחר	—
קיבבי 1.0	232		15130	+8	+3.6	+6667
קיבבי 5.0	140		11059			−10499
מושקן 0.1	36305		13	+5		+13
מושקן 0.5	12400		33	+150	+1.2	+7
מקר מלזה 1.0	15000		151	+100	+0.7	+55
קינג 1.0	1041		786	+41	+4.1	+536
קינג 5.0	610		806	+15	+2.5	+542
קליל 1.0	7986	תב	273	+476	+9.5	+532
קליל 5.0	4630	תב	424	+250	+5.7	+903
שלדות 5.0	6600	תב	843	+600	+10	+1272
תעשיות לכיש 1.0	1090		1015	+15	+1.4	+896
תעשיות לכיש 5.0	631		803			−41
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	429000		40	+17000	+4.1	+101
אלק 0.1	7700	תב	47	+500	+6.9	+100
אלק 0.25 ש	4040		942			−662
אלק 0.25 מ	5990		324			
אלקטרה 0.1	2215		443	+50	+2.3	+349
אלקטרה א 0.5	1100		1608	+20	+1.9	+699
אלרון 3.0	320100		66	+15100	+5	+249
אריח 1.0	33500		79	+800	+2.5	+52
כלל תעש אלק	2110	תב	3971	+110	+5.5	+6366
סמקטרוניקס 1.0	2270		5810	+42	+1.9	+4752
סמקטרוניקס 5.0	1655		4529			+3366
מיכבגר 1.0	552		1541	+1	+0.2	+1959
מיכבגר 5.0	370	תב	7310	+18	+5.1	+13212
ביקלון 1.0	2290		152			−116
ביקלון 5.0	990		766	+20	+2.1	+588
קובזסין אלך 1.	4700	קב				
קובזסין אלך 5.	3434	בה	84	+34	+1	+20
ת.א.ת. 1.0	4799		639	−200	−4	−373
ת.א.ת. 5.0	2165		2056			+397
ת.א.ת. אופ 1	18450		23			+66
תדיאה	9012		288	+200	+2.3	+467
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיה 1	1800		2092			−2008
א.ב. אופ	311		4304	+25	+4.7	+19036
א.ב. אגח	111		52151	+2.5	+2.3	+215216
אלקל 5.0	7850	תב	301	−650	−8.4	−285
אקרשטיין 1.0	940		3452			
אקרשטיין 5.0	691		1087	+12	+1.8	+2587
אקרשטיין אופ	368		2158	+5	+1.4	+527
בטון תדיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בטון תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בי־טון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בי־טון 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סרוסאסכום 1.0	6652		6	−218	−3.2	−4
סרוסאסכום 5.0	2650	תב	1003	+200	+8.2	+1256
מ.ל.ב. 1.0	900	תב	164	+82	+10	+160
מ.ל.ב. 5.0	540		233			
מגדל השק בתעש	6178	קב		+294	+5	+4627
מתמיקה ולפטן 1	15175	לב				+7
מתמיקה ולפטן 5	15700					
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	16850		192	+500	+3.1	+198
אליאנס ב	2300		447			−447
גל תעשיות 1.0	12500		138			+19
גל תעשיות 5.0	8070		100	+300	+3.9	+224
דקסטר 1.0	2745		274			+1
דשנים 0.1	4888		102			−29
דשנים 0.5	1325		1711	+20	+1.5	+3826
חיפה כמי' 10.0	501		28190	+4	+0.8	+32151
מבש ש	9800	תב	4025	+700	+7.7	+12148
ליפסקי 1.0	2375		1298	−75	−3.1	−803
ים המלח	4400	תב	22352	+360	+8.9	+50875
פטרוכימיים 10.0	564		28509	+20	+3.7	+35995
מקסימה 1.0	7550		123	+235	+3.2	+74
מקסימה 5.0	3730		198			−19
מקה כימיקל 1.0	7120	תב	565	+360	+5.3	+1250
סנו 1.0	20650	תב	229	+1200	+6.2	+556
סנו 5.0	15200	תב	116	+800	+5.6	+252
פריקלאס	535	תב	28917	+40	+7.8	+42196
פריקלאס אופ'	232		32240	+18	+8.4	+40864
קים כימיקל 1.0	9900		185	+300	+3.1	+131
תגבל 1.0	3678	בה	87	−31	−8.8	−206
תגבל 5.0	2869		36	−1		−24
תיא 5.0	10700		69	+150	+1.4	+70
פרוטארום 10.0	14700		35	+700	+5	+51
תרז א 5.0	10410		91	+400	+4	+116
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	7100		7	+201	+2.9	+8
דפרון 5.0	4180		11	−200	−4.6	−11
תמג 1.0	7600		180			
יאה 1.0	4950		56			
לבידי אשקלון 1	321		2387	+11	+2.2	+6651
לבי אשקלון אופ	878		222	+40	+4.8	+468
מולט ב 0.5	41800	תב	90	+3800	+10	+93
מפעלי ניר 10.0	312500	תב	197	+17500	+5.9	+424
סקוטריה 1.0	3620		672			+116
רים 0.1	2400		265			−150
רים 0.4	1465		990	+60	+4.5	+2975
תעל ב 0.2	15200		216	+300	+2	+542
אבירן 1.0	7900		72	+200	+2.6	+43
אבירן 5.0	3670		841	+70	+1.9	+1145
הדפשה יהד	11000		71	+150	+1.4	+92
הבפולק 1.0	1860		316	+40	+2.2	+683
הבפולק 5.0	1220		1696	+40	+3.4	+3410
השקעות בתעשיה						
מרכזת ב 0.1	8580		1635	+30	+0.4	+2280
כור כב' ש	7290000		.6	48000	+2	6
כלל תעש' 1.0	1716		23491	+66	+4	+64212
מאגדי טכנולוגיה	598		9831	+20	+3.5	+9090
חברות השקעה						
אמפא ש	6230		268	+150	+2.5	+461
אדירי פתוח 2.0	5915	תב	11372	+315	+5.6	+32749
אינקובה 0.1	122		120705			
אלגד ש	12350	תב	98	+600	+5.1	+337
אלגד מ	12201		33	+200	+1.7	+31
אלרן ש	4220		4735	+204	+5.1	+9850
אלרן מ	4145	תב	382	+310	+8.1	+2511
אמישר בב			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0	254		6789	+6	+2.4	+6293
אפיק 5.0	180		2832			−2572
בלת 1.0	1440		608			−25
חברה לישראל 1.0	14400	תב	1475	+1035	+7.7	+8156
חברה לישראל 5.0	11985	תב	932	+680	+5.3	+1427
הלפסון 0.1	112000					
הלפסון 1.0 ש	25400		95			−21
אמנא א 0.5	17561		166	+551	+3.2	+258
פועלים השק ש	7420	תב	1958	+428	+6	+5669
דיסקונט השק ש	3790	תב	21278	+260	+7.4	+55904
מזרחי השק ש	22540	תב	79	+1200	+5.6	+290
מר השקעות	11200	קב				
הירון 1.0	2930		38	−1		−58
הירון 5.0	1379		1204			−1031
ישום החזקות	248		8345	+6	+2.5	+10997
יצוא ש	10350		81			−6
ירדן א 0.1	3400		882			−640
כלל 10.0	1845	בה	16194	+70	+7.2	+37748
כלל 50.0	917		330	+42	+4.8	+3741
לנדיק 0.1	3850	תב	144	+250	+6.9	+224
לנדיק 0.1	1095		500			−255
מנר 0.1	695		2972	+15	+2.2	+295
מנר א 0.5	447		2538	+22	+5.2	+3529
עוז השק ב 0.1	5520		180	−1		+65
עוז השק ב 0.5	2000	תב	360	+110	+5.8	+633
פז השק ש	7191		1164	+292	+4.2	+1198
פמה א 0.1	11500		227	+500	+4.6	+72
פמה 0.5	7020	תב	557	+600	+9.4	+1470
פריון ב 2.5	6650	תב	1578	+550	+9.2	+1952
צמאמרינט 1.0	355	תב	1436	+25	+7.6	+2369
צמאמרינט 5.0	266		3207			
פראיל 1.0	879		6792			−6741
פראיל 5.0	745	תב	8592	+45	+6.4	+12016
גליל טכנולוגיות			—	הפסקת	מסחר	—
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3649		1100			+455
דלק חיפושים 5.0	2252		1356			−279
דלק חיפ אופ 2	1421		2047			+1037
מן חיפושי נפט	22700		98			+72
יו.א.ג.ל 5.0	4120		1023	−40	−1	−1270
כ.ג.ג. 1.0	7200		276			−59
כ.ג.ג. 5.0	2525		2450	−70	−2.7	−3287
פראיל ב 0.5	7300		224			−12
נפטא ש	1740000		1			−3
נסחרות במט"ח						
בזק מ	230		500	+9	+4.1	+1950

שלף נאמנות
בטוחה
מקבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערים בינבנקאיים

יום שישי, צהריים, 9.1.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"ז שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4725/1.4735
ל"ז ארה"ב	מרקים גרמניים	1.9200/1.9210
"	גולדנים הולנדיים	2.1680/2.1690
"	פרנקים שווייצריים	1.6130/1.6145
"	פרנקים בלגיים	40.07/40.09
"	פרנקים צרפתיים	6.4020/6.4050
"	לירטות איטלקיות	1364.00/1365.00
"	ינים יפניים	158.30/158.45
ליטרה.	$ ארצות הברית	1.2142/1.2147

שער הזהב 402.25 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ליש"ט/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח':	1.4662/1.4675	1.6092/1.6110	1.9173/1.9187
3 ח':	1.4548/1.4561	1.6035/1.6055	1.9132/1.9147
6 ח':	1.4384/1.4399	1.5954/1.5976	1.9074/1.9088

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

"סיר המפרי" במשרד המשפטים

לגדעון אלון מגיע צל"ש על שחשף את "סיר המפרי" במיסכה, מתרוצ בכרסותו — במשרד המשפטים שלנו. במאמרו ("הארץ", 29.12) מספר אלון כי "בכירים במשרד (המשפטים) מרגישים ככל הרוצות כי אינם מצליחים להסתדר אתו (עם השר שריר) בהיותו, כמו קודמו השר מודעי, נטע זר, המעכיר את האווירה הסולידית־משפחתית במשרד". ועוד, "איש מהפרקליטים הבכירים במשרד המשפטים לא היה נכון להגן בבג"ץ על החלטתו של שריר".

ה"בכירים" מפרטים באוזני העיתונאי "דוגמאות המצביעות על גישה מוטעית והחלטות תמוהות, שכל אחת מהן בנפרד ובוודאי כולן יחד מחייבות את ראש הממשלה שמיד ליטול משריר את תיק המשפטים(...) וככל שידודו כך ייטבו". ולפנינו חמש ה"דוגמאות", שכנראה הן מהתמוהות ביותר שבין שגיאותיו של שריר.

עם כל הכבוד ל"בכירים", איני מוצא בהן שמץ ממה שרבים להדביק לשריר. מקריאת ה"דוגמאות" המפורטות קשה לנחש אם "הכישלון הגדול" הוא בהחלטה להקפיא ישיבת ועדה או, להיפך, בביטול ההקפאה; אם "ההחלטה התמוהה" היא בהצבעה לנוח אישור בממשלה של הצעת־חוק שנתקבלה בוועדת שרים לחקיקה או, להיפך, בהחלטה לא להגיש את החוק באותה ישיבה אלא בהזדמנות אחרת; אם ה"גישה המוטעית" היא בהתנגדות השר להסגרתו של נקש או בהסכמתו להסגיר את ליבוד פרידמן; אם ה"פאשלה" היא בהצגת מועמד לשופט שלום או בהימנעות מלהחליף על ועדת המינויים לאישור המועמד.

אם משפטי הנוראיים של שריר הם אלו שב"דוגמאות" שבמאמר — אין הסבר, ובוודאי לא הצדקה, ללחישות ולאווירת הלינץ' הציבורי שהצליחו ליצור נגדו, כמו נגד השר מודעי והיועץ הוריש לפניו.

עניינו של נקש מפלג את הציבור. קשה להגדיר את ההתנגדות סביבו כרציונאלית. אבל אין בסמכותה של "הפקידות הבכירה" במשרד המשפטים לתפוס עמדה בוויכוח ולצדד בצד זה או אחר, ובוודאי שאין לפקידים כל זכות לא להיות נכונים להגן בבג"ץ על החלטות השר.

ד"ר יהושע מ. אורבך
רמת גן

יהדות, גיור וצדק חברתי

עובדה היא, שמושגי הצדק החברתי המקובלים בחברה מודרנית נאורה — דמוקרטיה, שוויון זכויות, פלורליזם, סובלנות — לא תמיד עולים בקנה אחד עם ההלכה הפסוקה. אם אשה כמו שושנה מילר אומרת למעשה "אל אשר תלכי אלך, עמכם עמי ואלוהיכם אלוהי", אזי הצדק החברתי דורש שנכיר בה כיהודיה לכל דבר, שוות זכויות וחובות. ואם נושאי־דגלה של ההלכה במדינת ישראל אינם מוכנים או אינם מסוגלים להגמיש אותה ולשנותה כדי לענות על בעיות הצדק החברתי המתעוררות במציאות ימינו, אין בסיס מוסרי לא לסמכותם ולא להלכה שהם מייצגים. והרי כולנו יודעים, שהרוב המכריע של הציבור היהודי בארץ ובעולם כבר מזמן אינו מכיר בסמכותם של הרבנים וההלכה, וחי את יהדותו כטוב בעיניו.

המציאות היא שרוב היהודים בארץ הם "רפורמים", ווכל שהם בעצמם עוד לא הגיעו להכרה זו. אם יעשו כך, יוכלו בכוחם המשותף והמאורגן להביא להפרדת הדת מהמדינה, למנוע סיבוכים פוליטיים מיותרים כגון בשאלת הגיור, ולשים קץ לשליטה הבלעדית של האורתודוקסיה על כל נושא הקשור ביהדות.

מורשתנו התרבותית שייכת לכולנו, ולכולנו הזכות והחובה לפרש אותה, להוסיף עליה ולשנותה ולחיות אתה על־פי מצפוננו.

פרופ' ו. רוזנשטיין
פרופ' ת. יעקבון
חיפה

חיסיון מפתיע ומאכזב

הסכמת העיתונאים שבכוח בירון של בג"ץ בעניין נקש, שלא לפרסם את שם מגיש התצהיר — מסיבות שונות — מפתיעה ומאכזבת. היא מעוררת כמה שאלות מציקות:

מהו הקריטריון לפרסום שמו של אדם? האם חלקלקות לשונו של עורך־דין, הסימפאטיה שרוחש עיתונאי לאדם, שמא זכותנו לדעת?

אי־הרצון בפרסום השם עלול להעלות חשד שמגיש התצהיר פוחד מעימות עובדתי עם שלטונות צרפת. האם בעיה זו לא עלתה לפני שהתקבלה החלטת העיתונאים שלא לפרסם את שמו?

האם אין משפחתו יודעת על פשעו (לפי טענתו) אם שהה בכלא תקופה ארוכה או אכן אינה יודעת. אין ספק שהיחסים ביניהם רחוקים וקרים. מדוע אם כן הוא מביע דאגה "כנה" לפרסום עובדת מאסרו?

דורון תמיר
ירושלים

היכן דראושה?

ניסיון הנסיעה למפגש עם ראשי אש"ף ברבת־עמון שעשה ח"כ דראושה, נומק על ידו בצורך לומר להם דברים אמיצים, כדי להביאם לשינוי גישתם. ניסיון זה נשמע מבוין, אך לא התיישב עם חוסר המעש בכיוון זה עד לאותו יום. שבעתיים אין הניסיון מתיישב עם חוסר המעש שלו גם לאחריו.

רק בימים האחרונים נעשו ניסיונות חבלה מקיפים, כגון מכונית ממולכדת בבאר־שבע, מטען חבלה בתרטפיארה ביקנעם, מטען חבלה שהתפוצץ בכפר סבא, חבלה בפסי הרכבת ברמלה. מדוע שותק על כך דראושה אם רצונו שנאמין בו, עליו לקום גם כנגד מעשים אלו.

יוחנן הרמתי
עפולה

הרב פרץ הישאר בבית

הבה נחיה במדינתנו כעם מאוחד: חילוניים, אדוקים, צברים, מזרחיים, רפורמים, קונסרווטיביים, מערבים, אתיופיים — נחיה בשלום תחת הזהות הכללית של יהודים בישראל.

אם יש פלג הרוצה להבדיל את עצמו מכלל העם (אולי כי טעה לחשוב ש"אתה בחרתנו מכל העמים" מתפרש כ"אתה בחרתנו מכל העם היהודי") — ימצא נא לעצמו תווית מיוחדת, ויגפיק תג זהות משלו.

מצפונו של הרב פרץ ינוח לו, בוודאי, לעמוד בראש פלג כזה. אך אסור לו להיות שר בישראל. כי שר בישראל רשאי להיות אך ורק אדם אשר מצפונו מחייבו להתעלות מעל לכיתתיות הצרה ולשמש אחראי והוגן נאמן לכל תושבי הארץ במידה שווה.

הרב פרץ, הישאר נאמן למצפונך ואל תיעתר להפצרות המנהיגים, שיצריהם הפוליטיים ותאוות השלטון מעבידים אותם על דעתם, עד כדי נקיטת צעד אנטי־לאומי כמו ניסיון להחזירך לכהונת שר.

דבורה שרת
חמדיה

משקפי קריאה / הדה בושס

קונצרט בגדד

שלמה נקדימון — תמוז בלהבות; הפצצת הכור העיראקי — סיפור המבצע. ספרי ידיעות אחרונות / הוצאת עידנים, ירושלים. 326 עמ'.

שלמה נקדימון אינו מותיר מקום לספק ברבר עמדתו. בפתח הספר אנו מוצאים את ההקדשה: "להבה ישגב ויניב, שהיו רשומים גם הם בספר ההשמדה של צדאם חוסיין". הקדשה זו, שעם כל האהבה לרעיה ולילדים, יש בה סממנים של פאתוס בגיניסטי. מן העמוד הראשון אנו למדים איפוא לדעת, כי העיתונאי המספר את קורות ההפצצה הישראלית על הכור העיראקי, תמוז־1, לא רק מזדהה לחלוטין עם עמדתו והחלטתו של ראש הממשלה אז, מנחם בגין, אלא הספר הוא כעין כתב־סניגוריה על המעשה. נקדימון אינו טורח להסתיר את השקפתו הפוליטית. לעתים מתקבל הרושם שהוא רואה לנכון לרומם ולשבח אותה החלטה של בגין, השנויה במחלוקת — דווקא על רקע אסון לבנון, ששם קץ לקריירה של ראש הממשלה לשעבר; כמו להחזיר לאיש מקצת מתפארתו האבודה.

נקדימון נסחף בהתלהבות שאחזה אז את המחליטים והמבצעים. הוא מרצה על האירועים בנימה דרמטית, אופיינית לכתבות עיתונאיות: שגריר ישראל במצרים, משה ששון, מתואר על־פי שיעור הארוס דווקא; יורם אירידור — "השר גבה הקומה"; ודן מרידור "גבר צעיר ונאה, שרבים חזו לו עתיד במפלגת השלטון". הוא מספר כי "יומיים לאחר ההפצצה, יוקרן בישיבת הממשלה, סרט על הפעולה, כפי שצולם במצלמות הטלוויזיה של המטוסים, בצירוף פסקול מתאים. 'הפלא ופלא', אמר בגין."

"קונצרט בגדד, יציין עברי".

האשמה חסרת שחר

את סיפורו של הקונצרט המיוחד הזה בא נקדימון לספר בפרטי־פרטים. זה מעין אוסף של כתבות עיתונאיות, ועד שמגיע הספר לרגעי האקסטזה, לאחר הפצצת הכור, הוא עושה עבודת איסוף וריכוז של חומר רב. זו מלאכה רבת חשיבות — שנתקלה לדברי נקדימון בקשיים. הוא ראוי לשבחים עליה. לנקדימון גישה ישירה למקורות מידע, מהם חסויים, כנראה. יש לו גישה אישית, בלתי־אמצעית, לאנשים שהשתתפו בפועל במבצע. סיפוריהם הם הקטעים המרגשים ב"קונצרט בגדד" — סיפורי תעוזה וגבורה. סיפורים נדירים ומלהיבים, שראוי לקרוא בהם.

הספר נחלק לשניים: אשמת בגדד, ומשפיו בגדד. החלק הראשון דן בעיראק, אחת המדינות הערביות המעניינות והמאלפות ביותר מבחינת ההתפתחויות החברתיות והפוליטיות שהתחוללו בה. על התרחשויות חשובות אלו מטיל את צלו הכבד המתאים צדאם חוסיין, "התליין מבגדד". על מנהיג ערבי זה אמר סאדאת לבגין כי "הוא עוד יותר מרושע מקדאפי". עדות זו שימשה את בגין לפני ההחלטה הקשה ולאחריה, כאשר היה עליו להגן עליה.

נקדימון מצביע על הדמיון בין צדאם חוסיין לבין סטאלין. הוא מסכים עם קביעתו של בגין, שהעיראקים גרועים אף מן הסורים, ויש סימוכין לדעה זו. הוא מוסיף ומספר, שד"ר אמריקאי מקיף, קבע כי חוסיין מייחס לנושא הגרעיני חשיבות ראשונה במעלה", לפי דיווחו של נקדימון, שרק מורהם עשויים לאמתו או להפריכו.

"אחד הנדבכים החשובים ביותר באידיאולוגיה של צדאם חוסיין, הוא ניסיון לשוות חוט המקשר כביכול, בין מלכות בבל הקדומה לבין עיראק של היום. בעיראק הוא רואה את "היורשת לא רק של הערבים הקדמונים, אלא גם של הבבלים". כדי להיות "למנהיג העולם הערבי", עליו להשמיד את ישראל, או לפחות להוריד אותה על ברכיה. וסופה יהיה כסופן של מדינות הצלבנים בימי הביניים".

תנאי הכרחי לכך — הוא נשק גרעיני בידי הערבים. צדאם חוסיין פעל להשגת מטרה זו בעקביות רבה. השמועות והאיתותים לא איחרו לבוא. נקדימון טורח להביא עדויות רבות להצדקת הפעולה. כמובן ישנה עכשיו ההצדקה הרטרוספקטיבית — השימוש האכזר שעושה חוסיין בנשק כימי, במלחמתו באיראן.

נקדימון מספר על החרשויות וההתלבטויות שקדמו להחלטה הגורלית, וכיצד נהפך סוד כמוס, ל"סוד הגלוי ביותר" במדינה. עד כדי כך שמועד ההפצצה נדחה עקב הפרסום. לאכזבתם הרבה של הטייסים ומפקדיהם. מובא בספר דיווח — אם כי מתוך משוא־פנים — על התגובות שלאחר ההפצצה, בישראל ובחו"ל. מכל מקום, ההאשמה שהוטחה בבגין, כי עיתוי ההפצצה נקבע כדי לקדם אינטרסים של הליכוד לפני הבחירות, נראית גם לי חסרת שחר ואף זדונית. נקדימון מגן על בגין בחירוף־נפש ממש, גם בפרשה זו. לאחר הסתגרותו ופרישתו של בגין, בעקבות מלחמת לבנון ובעקבות האשמות שהוטחו בו על הרג הבחורים — נקל לשער מה היה קורה אילו נכשל מבצע בגדד שנחל לבסוף ניצחון מלא. אינני זקוקים להוכחה טובה יותר לניקיון כפיו של בגין בעניין זה.

השאלה המכרעת

האם אכן בלמה הפצצת הכור בעיראק את התפוצה הגרעינית במזרח־התיכון, ושמא זו הגבירה בעקיפין? האם מיהרה ישראל להפציץ את הכור בטרם־עת, ושמא אכן היתה זו פעולה של אין ברירה? היה אפשר לצפות מנקדימון שידון בהרחבה ובפירוט בשאלות אלו. הוא משיב מצד התוצאות המיידיות. אך אינו מרחיב את הדיבור בשאלה המכרעת: האם הפצצת הכור העיראקי עיכבה את תהליך הפיתוח הגרעיני של עיראק? אכן אין זו שאלה קלה.

הצלחת המבצע מחלישה את טענות המתנגדים להפצצה, שבלטו ביניהם, לצד הפוליטיקאים, מדענים מהוועדה לאנרגיה אטומית ואנשי מודיעין. ועוד עובדה שאין עליה עוררין: הצרפתים והאיטלקים לא מיהרו להקים כור חדש בעיראק. אבל בדיון רציני יש להביא בחשבון את מלחמת עיראק־איראן, המקיזה כיום את דמם של העיראקים ומבזבזת את משאביהם. לא רק הפצצת הכור, גם מלחמה זו האטה את הפיתוח הגרעיני שם. נקדימון אינו טורח להזכיר עניין זה. יש סבורים כי ההפצצה אמנם הבליטה את חולשתה של עיראק, אבל הגבירה את תיסכולה והחריפה את המוטיבאציה שלה. יש איפוא חשש שעיראק תתחיל לייצר נשק גרעיני בהסתר ובחשאי, מחוץ לטווח המטוסים הישראליים. הסכנה לא חלפה איפוא כליל.

אפילו אין ספק שהפצצת הכור, כמו מלחמת עיראק־איראן, סיפקה לישראל מרווח זמן חשוב. בכל זאת, יש לחשוש מתולדות רבות עלולות לעלות מאותה הפצצה, גם אם חלק ניכר ממתנגדיה שינו כבר את דעתם. אבל נקדימון אינו עוסק בהבזות, השערות וחששות. הוא מוגג את שמחת הניצחון הגדול. הוא מפאר משבחה ומהלל. הספר הוא כתב סניגוריה נלהב, למנחם בגין, המבצע הראשי על תזמורת בגדד — האיש שהציל את ישראל משואה גרעינית.

קביעתו הנחרצת של נקדימון, העומדת ביסוד הגישה שלו, "שמאז ועד עתה, אין שום פעילות גרעינית בעיראק" — כאילו אפשרות זו נחסמה לעד — קביעה זו זקוקה להוכחות, לראיות ולאימות.

הארץ ממליץ

תל אביב

קציר הזעם — (פאר) — יוסי כוח בין אנשים נבחנים כאובפגישה בין איבר גרמני קתולי ופליטה יהודיה בתקופת השואה. גיבור סירטה של אגיישקה הולנד נע בין נדיבות ואכזריות, ומבהיר כי אסור שיהיה לאדם כוח רב כל כך על זולתו. משחק מצויין של ארמין מולר שטהל.

סיפור יפניים — (סינמטק) — הקו־לנוע היפני זוכה להצגה מרתקת בסינמטק באמצעות סירטיים של אוזו, מיזוגושי, נארוזה ואחרים.

המכבנה היפהפיה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, ונוגע בקשר בין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הדמור ואפוסימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המתקה את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצויין של מודיין ארסאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פונסידוב.

שתי אצבעות מצידון (מקסים) — קורותיה של יחידת הנ"ח קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, הצצה לא משטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, נעשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חבורת הזאבים").

זכרונות אהבה מפירנצה (דיזנגוף 3) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצפה לתקופה האדוארדית באנגליה.

ירושלים

חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א
שתי אצבעות מצידון (אור 3) — ראה מקסים ת"א
שואה (תיאטרון ירושלים) — ראה מוזיאון ת"א

חיפה

חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א
שושנת קהיר הסגולה (קרן אור) — קומדיה רומנטית מקסימה של וודי אלן, על היחס בין הקולנוע והמציאות.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
טבריה 823333
רחובות 08־451333
נתניה 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
כפר סבא 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00, בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־453300, 03־433500
שירות רופאי ביתי
(24 שעות ביממה, כולל רופאה סיעודית): ירושלים, מוקד יום 669531 ,660585; מוקד לילה, שבת וחג 226191 טל' 1788 (להשאיר הודעה לרופא תורן) תל־אביב, מוקד יום 218898 ,218820; מוקד לילה 631011 טל' 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"צ
שק"מ — שירות רופאי לבית
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
טיפולים שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעלית)

כללית: 294869, 285822—03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי הבות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל': 03־284649 פתוחה בימים אלה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04—521245, שעות הקבלה כל יום בין 23.00—20.00.
קשב לבית — שרות מרכזי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לוחך מטפס "מעגלים"
א' רה 11.00—15.00
ב' רד 16.00—18.00
טל: 220031
רח' מאפו 15 תל־אביב
יד ביד — אזור קשבות ללדי להורים תל אביב — לילד 226027־03 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00—17.00.

חיפה והגליל — 229468 מ־20.00—11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (ילדים, א.א.ג) הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית,אורטופדית, עיניים) משגב לדך — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב כס סריקמן 66 237326
קופ"ח כללית אבסטרדם 7 225142
ירושלים צרפתי גילה מל הפארק 766945
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הכיון 52 889153
בת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן הבבן ביאליק 30 728674
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 81 91123
פתח תקוה כפר גנים לוחמי הגטו 6 9227416
הקריות הרמן סמטת מודיעין קרית מוצקין 715136
חדרה הנשיא הנשיא 24231

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ו' — 20.00—17.00.
בתל־אביב 66 ת"א, טל' ו־281228.
חיפה: ימים א' וד' 16.00—19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

02—528231—2 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.03 שעת כושר
08.15 אורחות (חוה"ב)
08.40 כלי סודות
09.00 אנגלית ה'
09.20 חשבון פשוט ד'
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ו'
10.30 רגע עם דודלי
11.00 ערבית מדוברת (ז'־ח')
11.15 אנגלית ו
11.30 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר (כ)
12.00 אנגלית ח'
12.25 תלמוד
13.00 מדעי הטבע (ז'־י"ב) — חורפן
13.30 צרפתית — העשרה
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 מאה ציורים מפורסמים
14.25 קטים קסם
14.50 רכבת ההפתעות
15.15 קשר משפחתי
16.00 הפונדק בקורץ המשת המיל
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 עליזה בארץ הפלאות
17.55 הופה היי — סדרה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 המירוץ אחר הגליונה — סדרה
20.50 נקודת חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 בשידור חוזר
22.30 קנטיית קאראוג'
23.35 בשידור חוזר
24.00 פסוק של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 לוסיאן לופן

19.00 חדשות בצרפתית
19.15 בגאוזן ספרים
19.30 חדשות בעברית
19.45 עולם המחר
20.00 חדשות בערבית
20.30 אין כמו בבית
20.55 לקט שירים
21.10 רנדקן
22.00 חדשות באנגלית
22.20 ספיישלס — מבוון

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים — סדרה
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "לפתוח באש"
16.30 היתקליף (מצויר)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 התוכנית עם לינדה קרטר
18.00 ימים מאושרים (קומי)
18.30 לברן ושירלי (קומי)
19.00 חדשות
20.00 מאגנום (בלש)
21.00 כדורגל אמריקאי
23.30 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 מן הסדריה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 הסבה מוסיקאלית
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו
18.00 דגש על הביצוע — המבצע לרשותך
19.00 תמורות כלי־נשיפה
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.30 פעם ועוד
23.00 מחזור יצירות

רשת א'

12.05 ספור ושיר
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 בארץ הלמה — חידון
15.25 הכדור עגול — ספורט לנוער
16.05 מקום באמצע
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "אוטופיה"
18.06 מנחת ערב — הווי דתי ומסורת
19.05 עיונים בפרשת השבוע — פרשת "ויחי"
19.30 שידורים לעולים
22.05 לכל איש כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר

רשת ב'

18.06 שעה חמישית — ענייני חינוך
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים — חוק המשפט
20.05 סולם הזמירות — מבחר הפזמונים המבוקשים
22.05 פינת הג'אז
23.05 חמישה בעקבות אחד
00.15 הוי ארצי מולדתי — שירים עבריים

רשת ג'

18.06 היו היו... — מבחר פזמוני העבר
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 גבול השלום — סיור בקו הגבול עם מצרים
18.45 משולש — עיתון יומי
19.05 פזמונים לטלבם
20.05 לאור הזיכרונות — עם רחוי ירקוני על אמה יפה ירקוני
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — [illegible]
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים
23.55 שיחת חצות — עם סאלם סאלח, ראש המועצה המקומית ג'וליס
00.05 ציפורי לילה — עם גילת מאוב
שידורי אפ־אם
20.00 צער חוצי — דיווחים ממשחקי הליגה בכדורסל

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היה שירים — פזמונים ישנים
08.05 הפוגה תנגה
09.05 השיר לא תם־שירים עבריים
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה רבה לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת־מגזין יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלף־אלף ב"ב

רשת ג'

06.05 בוקר לאוהבים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 שעה חמימה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 מזמן זהב
15.05 חרש, חריש ומחודש
16.05 הגבה יומית
13.00 בתוך היום־חדשות ופזמונים
14.00 בת צחוק —הווי הומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושירים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־מדע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 בבוקר לקבשיה
13.05 אחר אחר פזמונים ישראליים
14.05 דרדרו־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 מאבאבה בבסים
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — הורה לנערים 4.30, 7.15, 9.30
סינן — אישה העירנית לעזאזל 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — עסקה ללא רחמים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — בננות 11.15 בלילה
בן יהודה — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — אהבתי מושלל 4.30, 7.15, 9.30
גת — הסקופ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — מכבנה יושתה שלי 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 2 — מונה ליזה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 3 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דקל — פרנקנשטיין הצעיר 7.15, 9.30
דרייב אין — עוץ לי גוץ לי 7.15, זכרונות מאפריקה 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — הקומה הלוהט 4.30, 7.15, 9.30
הקלנוע בית ציוני אמריקה — אהבה בסונזונות 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הטיפה נעימה 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — גלשוע אתמול והיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — קטיפה כחולה 4.30, 7.15, 9.40
חן 4 — רונה מלך נשואה לשניים 11.00, 2.30, 5.00, 7.30, 9.45
חן 5 — שובו של הנוסע השמיני 11.00, 2.30, 4.45, 7.05, 9.45
ליפור — בולבאק מועדון 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבר ואשה לאחר 20 שנה 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — הבבל הבורמזי 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — מסע אל האושר 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 4 — בעקבות הברק 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — הסבנית שלי 7.00, על מכב האבשות א' 8.45
סינמה 1 — אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — פגישות עם אנשים מופלאים 4.30, 7.15, 9.30
פאר — קציר הזעם 4.30, 7.15, 9.30
פריז — את מכוכב אחר 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, תרמית הרוקנרול הגדולה 11.30 בלילה
צפון — המשימה 4.30, 6.50, 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — כולם נפלו על הראש 5.00, 7.15, 9.30
תמוז — ברי לונדון 8.30
תל־אביב — שומר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — המשימה 4.30, 7.00, 9.15
אורגיל — הטיפה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
אורין: אור 1 — המשימה המפוצצת 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — כל אהבותי 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — הצבע ארגמן 5.30, 8.30
אורנע — עסקה ללא רחמים 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — תקלה מופלאה 4.00, הזולד והסד 6.00, עסק הבובות 7.45, הנוסע השמיני חלק 1 9.45
בנייני האומה — סגור
הבירה — אהבתי מושלל 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — משפט הבשרים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — רוזמו 16.00, על מבט ב. נתיב אל הבצה 20.15
סינמטק 2 — שיחרור אשוויץ 19.00, ורוד ראקון 21.00
עדן — שומר ללא חוק 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — רונה מלך נשואה לשניים 7.00, 9.15
רון — שוברי הלבבות 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק א' 15.00, שואה חלק ב' 18.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — המשימה 7.00, 9.40
אורדע — שומר ללא חוק 7.15, 9.30
ארמון — עסקה ללא רחמים 5.00, 7.15, 9.40
הוד — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הטיפה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — גבר ואשה 20 שנה אחרי 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — גלשוע אתמול והיום 5.00, 7.20, 9.40
שביט — שלושה רווקים ותינוק 7.15, 9.30

קרית אונו

מתנס — יפה בוהו 4.30, סגורה של אגבט 9.00

נתניה

שמדר — נשיקת אשת העכביש 5.00, 7.00, 9.15
שרון — המשימה 5.00, 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — גלשוע אתמול והיום 8.00
חור — חנה ואחיותיה 7.00, 9.15
חן — שובו של הנוסע השמיני 4.30, 9.00

נס ציונה

מחות — המורים בית 7.40

חיפה והסביבה

אורה — המשימה 4.00, 4.30, 9.00
אורלי — הבבל הבורמזי 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — רמב הנינגה 4.30, 7, 9.15
ארמון — עסקה ללא רחמים 4.30, 6.45, 9.00
חן — כולם נפלו על הראש 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — נקבוצ של שוקן 7.00, 9.00, המלקות 9.30
עצמון 1 — הורה לנערים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — אהבתי מושלל 4.45, 7.15, 9.30
קרן אור המחודש — בינגו 4.00, 6.30, 9.00
פאר — הטיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
רון — משפט הבשרים 4.30, 6.45, 9.00
שביט — חנה ואחיותיה 7.00, 9.00
רב גת 1 — קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
רב גת 2 — גבר ואשה אחרי 20 שנה 4.30, 7.00, 9.15
אורות — חנה ואחיותיה 7.00, 9.15
בית העם — ג'יבור מבוע אור 7.00
הדקל — פלטרייסט 2 7.00
כינן — אהבה בשוקים 7.00, 9.15
מבלון — הטיפה נעימה 7.00, 9.15
סמיר — הרומן של אנטול בלילה 7.00, 9.15

חולון

מתנס קרית שרת — הטעות המודשת 4.00, 6.45, 9.30
כרמל — עסקה ללא רחמים 7.15, 9.30
ארמון — אהבה במוגזות 7.15, 9.30
מגדלור — שומר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30
ריבה — זכרונות אהבה מפירנצה 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — סבב צעיר נשיקת אשת העכביש 4.30, 7.15, 9.30
תיפל — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
מלון דניאל — מונה ליזה 7.00, 9.30

בת־ים

אורנים — קוד הנינגה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — משפט הבשרים 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — שתי אצבעות מצידון 9.00
עמק — 7.00, 9.30

כפר סבא

חן — רכבת אל המפלט 7.00, 9.15
עתל — אהבה בשוקים 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — אהבה בשוקים 7.15, 9.15
חוף — הטיפה נעימה 7.00, 9.15

רמלה

היכל התרבות — הצבע ארגמן 7.00, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — הורה לנערים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — אהבתי מושלל 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג
12.1.1987 יום ב
16.20 מוסיקה (MUSIC BOX)
18.25 ספרינגפילד — סדרה
18.54 חדשות
19.05 כוכבים, עצות ומשחקים
19.15 מופעי
19.53 חדשות היום
20.22 קרלבן — סדרה
20.30 ,סליחות ברזוב — סדרה
21.20 תמונת סרטים
21.30 תמונת השבוע — סרט
23.15 חדשות
23.30 מופעי
23.35 שיחות עם אורחים
23.55 חדשות הבורסה בניו־יורק
לקליטת תוכניות מאירופה
פנורמה
טל: 268303 ,260799 ,5460850 ,5462530

תיאטרוני ישראל
הערב יום ב' 12.1
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 20.30
ביבוק: 20.50
התיאטרון הקאמרי
אני לא רפפורט: 20.30
קידוש — בצוותא: 20.30
התיאטרון העירוני חיפה:
מוליאר — בתי חיפה ס' 23...
מנוית. להצגות... מ. התיאטרון ס' ע"צ
הבלשות וזקרת — ת"א ב. ליסין

מון הנלבנו המשובח
"דוגמור"
משלוח לבית הלקוח
10 ק"ג — 22 ש"ח
כולל מע"מ ומשלוח
"הגרעין בע"מ"
טלפון: 03—349735 — 03—296631

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו
עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ג' 13.1.87 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית אפקטיבית
מ־50 עד 999	8.00	8.32
מ־1,000 עד 9,999	15.50	16.74
מ־10,000 עד 49,999	16.50	17.91
מ־50,000 ומעלה	17.00	18.50

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

אגוד ערים אזור דן (ביוב)
מכרז מס. 1/87

האגוד מכריז בזה על קבלת הצעות לבצוע מתקני הרום למתחנת השאיבה הראשית למניקת גלישת מי ביוב לנחל הירקון.
חומר המכרז אפשר לקבל החל מתאריך 12.1.1987 במשרדי האגוד ברח' נחלת בנימין 24 בין השעות 8.00 — 14.00 בתשלום של 100 ש"ח (שלא יוחזרו).
את ההצעות במעטפות סגורות ומסומנות מכרז מס. 1/87 חוזה 239 יש לשים בתיבת המכרזים עד התאריך 27.1.1987 שעה 12.00 בצהרים.
ביום 22.1.1987 שעה 9.00 יתקיים סיור קבלנים בתש. ריידינג. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסכום של 5% מערך הצעתו לתקופה עד 10.3.1987 (צ'קים אישיים והמחאות לא מתקבלים). במכרז רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בסוג קבלנים 400 מקבוצה ב' לעבודות ביוב. אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר.

יצחק משמי
יו"ר מועצת האגוד

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה ל: מתן ליגיטימציה למגורים בגוש: 16874 חלקה: 12, ישוב: יפיע — מהות הבקשה: אי שמירת מרווח מינימאלי מדרך להולכי רגל. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קניג יו"ר הועדה

פרסום פון

מבצע מוזהים
03-738707
03-739297
לבעלי כרטיסי אשראי

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 17.1.87 ב־11.00
מוספשבת
בהשתתפות:
■ ד"ר דן מיכאלי — על מערכת הבריאות ומערכת האישפוז בת"א.
■ אורי אבנרי
במסגרת המחווה לתיאטרון ולתרבות האידיש
■ הסופר — יוסל בירשטיין
■ ישראל זוהר — נגן הקלרינט, הכליזמר הפילהרמוני
■ שמוליק סגל, שמוליק עצמון ושמוליק רודנסקי
■ אתל קובינסקה בליווי לב כוגן
■ השחקן — יצחק חאוויס
■ השחקנית והזמרת — ז'ני קלסר
■ ירדנה ארזי
■ דודו דותן
מנחה: מיכאל הנדלזלץ
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 8 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
הארוע באדיבות
כתר בית הוצאה לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה
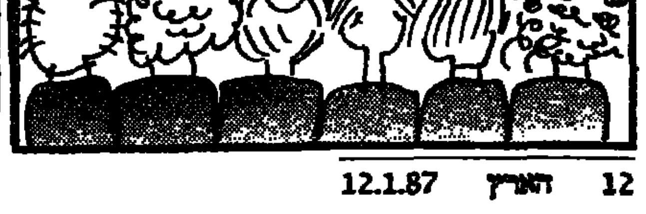

קבלת מודעות
לוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר
לא מכרת
לא שילמת
מ־8.00 עד 20.00